

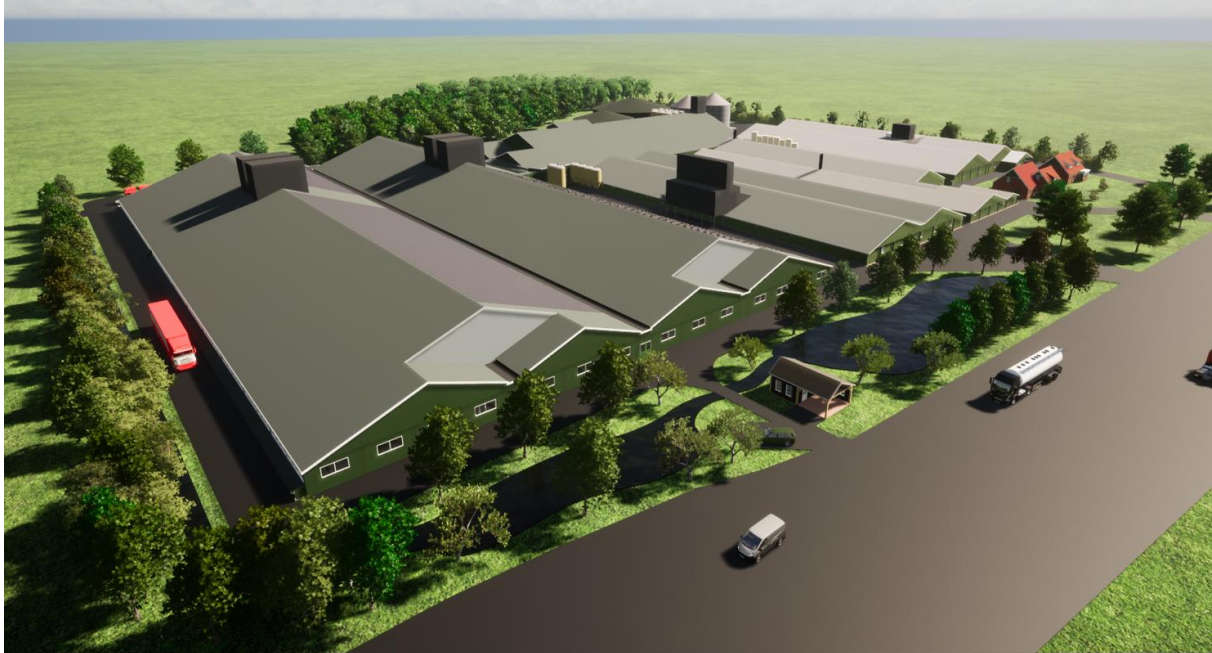
Tijs Heeten b.v.
Heetenseweg 9a
8111 PX HEETEN

Tijs Heeten b.v.
Heetenseweg 9a
8111 PX HEETEN

Uitvoerende:

A collage of images representing various agricultural products and processes: cows in a field, a chicken, horses, a goat, cheese wheels, and trucks.

▼ T 0544 37 97 37

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1. ALGEMENE GEGEVENS / PROJECT.....	12
2. INLEIDING	14
2.1 AANLEIDING & DOELSTELLING	14
2.2 VASTGESTELDE NOTITIE REIKWIJDTE & DETAILNIVEAU	17
2.3 LIGGING / SITUERING.....	18
2.4 BESLUITVORMING & PROCEDURE	21
3. HET HOUDEN VAN VARKENS	25
3.1 SPECIFICATIE AARD & OMVANG.....	25
3.2 WELZIJN VARKENS (ALGEMEEN)	26
3.3 BESLUIT HOUDERS VAN DIEREN	26
3.4 KENGETALLEN.....	29
3.5 BESCHRIJVEN SYSTEEM VOERVERSTREKKING VARKENS (DROOGVOER)	29
4. REFERENTIESITUATIE.....	32
4.1 HUIDIGE & VERGUNDE BEDRIJFSOPZET	32
4.2 WERKZAAMHEDEN & ACTIVITEITEN.....	33
4.3 AMMONIAK	33
4.3.1 Ammoniakemissie.....	33
4.3.2 Zeer kwetsbare natuurgebieden	34
4.3.3 Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem.....	35
4.3.4 Directe ammoniakschade	35
4.4 STIKSTOFDEPOSITIE	36
4.5 GEUR	41
4.5.1 Geuremissie.....	41
4.5.2 Diercategorieën met geuremissiefactoren (individuele toetsing).....	42
4.5.3 Diercategorieën met vaste afstanden	45
4.5.4 Overige afstand (gevel)	45
4.5.5 Cumulatieve stankhinder in relatie tot vergunde bedrijfsopzet Heetenseweg 9a.....	46
4.5.6 Geuremissie voerkeuken	49
4.5.7 Geuremissie mestopslag.....	49
4.6 ENERGIE- EN WATERVERBUIK.....	49
4.7 MEST	50
4.8 AFVALSTOFFEN EN AFVALWATER	50
4.9 LUCHTKWALITEIT	51
4.9.1 Fijn stof.....	51
4.9.2 NO ₂	53
4.9.3 Overige stoffen.....	53
4.10 GELUID	53
4.11 ONTSLUITING	55
4.12 VOLKSGEZONDHEID.....	55

5. RUIMTELIJK ASPECTEN & BOUWPLAN	62
5.1 RUIMTELIJK BELEID.....	62
5.1.1 RIJKSBELEID	62
5.1.2 PROVINCIAAL BELEID	64
5.1.3 GEMEENTELIJK BELEID.....	73
5.2 BOUWPLAN	76
5.3 KGO & LANDSCHAPPELIJKE INPASSING	78
5.4 OVERIGE RUIMTELIJKE ASPECTEN	87
5.4.1 Archeologie & cultuurhistorie.....	87
5.4.2 Watertoets & waterbergingsgebied	88
5.4.3 Flora en Fauna.....	96
5.4.4 Bodem	98
5.4.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)	99
5.4.5 Grond.....	104
5.4.6 Brandveiligheid	105
6. VOORKEURSALETERNATIEF GEWENSTE BEDRIJFSOPZET (MMA)	106
6.1 MOTIVATIE VOORKEURSALETERNATIEF.....	106
6.2 GEWENSTE BEDRIJFSOPZET.....	107
6.3 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN.....	109
6.4 VENTILATIE VAN DE STALLEN (EMISSIONPUNTEN)	109
6.5 AMMONIAK	111
6.5.1 Ammoniakemissie.....	111
6.5.2 Zeer kwetsbare natuurgebieden	113
6.5.3 Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem / IPPC.....	113
6.5.4 Natura 2000 // stikstofdepositie	124
6.6 GEURUITSTOOT.....	138
6.6.1 Berekening V-stacks vergunning	138
6.6.2 Diercategorieën met vaste afstanden.....	141
6.6.3 Overige afstand (gevel).....	141
6.6.4 Cumulatieve stankhinder (MMA).....	142
6.6.5 Geuremissie voerkeuken	144
6.6.6 Geuremissie mestopslag	144
6.6.7 Geuremissie loods mestscheiding	144
6.7 GEBRUIK GRONDSTOFFEN EN BOUWMATERIALEN.....	145
6.8 LUCHTKWALITEIT / EMISSION FIJNSTOF	147
6.8.1 Fijn stof.....	147
6.8.2 NO ₂	150
6.8.3 Overige stoffen.....	151
6.9 GELUID	151
6.10 MEST	154
6.10.1 Opslag van mest	154
6.10.2 Bewerken van mest	154
6.11 AFVALSTOFFEN EN AFVALWATER	155
6.12 BODEM	155
6.13 ONTSLUITING.....	156
6.14 VOLKSGEZONDHEID & VEILIGHEIDASPECTEN.....	156
6.15 BIJZONDERE OMSTANDIGHEID	160

7.	ALTERNATIEVE BEDRIJFSOPZET	162
7.1	ALGEMEEN / AANLEIDING	162
7.2	GEWENSTE BEDRIJFSOPZET.....	162
7.3	WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN.....	163
7.4	VENTILATIE VAN DE STALLEN (EMISSIEPUNTEN)	164
7.5	AMMONIAK	164
7.5.1.	Ammoniakemissie.....	164
7.5.2.	Zeer kwetsbare natuurgebieden	165
7.5.3.	Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem / IPPC.....	165
7.5.4.	Natura 2000 // stikstofdepositie	166
7.6	GEURUITSTOOT.....	169
7.6.1.	Berekening V-stacks vergunning	170
7.6.2.	Cumulatieve stankhinder	171
7.7	LUCHTKWALITEIT / EMISSIE FIJNSTOF	173
7.8	VOLKSGEZONDHEID & VEILIGHEIDSASPECTEN.....	175
8.	LOCATIE-ALTERNATIEF	176
9.	BUURTDIALOOG EN ADVIEZEN	177
9.1	BUURTDIALOOG	177
9.2	LANDGOED SCHOON HEETEN.....	178
9.3	ADVIES GGD.....	179
10.	VERGELIJKING ALTERNATIEVEN.....	182
11.	FASERING EN PLANNING.....	185
12.	LEEMTEN IN INFORMATIE	186
13.	EVALUATIEPLAN	188
14.	BEGRIPPENLIJST + AFKORTINGEN	190
15.	REFERENTIES	195

BIJLAGEN

Samenvatting

Inhoud Combi-MER

Op 29 december 2020 is voor het beoogde project van Tijs Heeten b.v. een startnotitie op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten ingediend en op 19 juli 2022 heeft het college van B&W van Raalte de (definitieve) Notitie Reikwijdte & Detailniveau vastgesteld. Het gestelde in deze notitie inclusief het advies van de GGD en de ingediende zienswijzen zijn verwerkt in deze Combi-MER. Deze Combi-MER start na deze samenvatting met enkele algemene gegevens in hoofdstuk 1 en de inleidende gegevens, zoals het besluitvormingsproces, in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 'Het houden van varkens' wordt de specifieke bedrijfsvoering van het beoogde varkensbedrijf beschreven. De referentiesituatie (huidige bedrijfsopzet) wordt in hoofdstuk 4 uiteengezet. In hoofdstuk 5 worden de planologische & ruimtelijke aspecten en het beoogde bouwplan uitgewerkt. De beoogde situatie (gewenste bedrijfsopzet - MMA) is opgenomen als hoofdstuk 6. Een alternatieve bedrijfsopzet is vervolgens uitgewerkt in hoofdstuk 7. In hoofdstuk 8 is gemotiveerd waarom in deze Combi-MER geen locatiealternatief is opgenomen. In hoofdstuk 9 zijn gevoerde buurtdialogen alsmede de ingekomen adviezen uitgewerkt. In hoofdstuk 10 is een vergelijking tussen de beide alternatieven en de referentiesituatie opgenomen. Tot slot worden in de hoofdstukken 11 t/m 15 achtereenvolgens de fasering & planning, de leemten in informatie en het evaluatieplan besproken en is een lijst met afkortingen en referenties opgenomen.

Uitgangssituatie en beoogde situatie (doel)

De familie Tijs exploiteert op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten een varkenshouderij. De familie Tijs is voornemens om op deze bedrijfslocatie het bestaande varkensbedrijf duurzaam te ontwikkelen tot een gesloten varkenshouderij. Hiertoe is het wenselijk om onder meer twee nieuwe stallen voor het huisvesten van vleesvarkens te realiseren. In de beoogde bedrijfsopzet worden de volgende dieren gehouden:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 gaste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 288 opfokzeugen
- 6 dekberen
- 13.664 vleesvarkens

Tijs Heeten b.v. heeft als doelstelling om in de gewenste situatie, mede op basis van de gevoerde omgevingsdialog met de omwonenden en ondanks een toename van 10.138 vleesvarkens, ter plaatse van de omliggende woningen te voldoen aan de geurnorm & geen ontoelaatbare geurbelasting te veroorzaken. Bij voorkeur resulteert de gewenste bedrijfsvoering in een "meest milieuvriendelijk bedrijfsopzet" met een afname van de geurbelasting op alle omliggende woningen ten opzichte van de huidige situatie & een afname van de stikstofdepositie ter plaatse van de omliggende Natura 2000-gebieden.

Als gevolg van de realisatie van de nieuwe stalruimte / beoogde bedrijfsopzet kan op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten een volwaardige en duurzame gesloten varkenshouderij (familiebedrijf) worden geëxploiteerd, dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving (onder meer op het gebied van dierenwelzijn en milieu). De gewenste bedrijfsopzet kan worden bewerkstelligd met een besluit op de aanvraag (project)omgevingsvergunning op grond van de Wabo voor de onderdelen: milieu, bouwen en handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken bestemmingsplan).

Ruimtelijke kader & KGO

De gewenste bedrijfsopzet kan worden gerealiseerd binnen een bouwvlak van ongeveer 3,5 hectare. In hoofdstuk 5 van deze Combi-MER zijn de ruimtelijke aspecten van de beoogde ontwikkeling beschreven en beoordeeld. Op grond van de Provinciale Verordening Overijssel kan ter plaatse door het toepassen van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) medewerking worden verleend aan de beoogde uitbreiding. In dit kader is “Het Oversticht” verzocht een advies op te stellen voor de landschappelijke inpassing en compensatie in het kader van de KGO-inspanning Initiatiefnemer Tijs Heeten b.v. heeft zich geconformeerd aan dit advies en deze wordt dan ook volledig uitgevoerd. In aanvulling op het advies van het Oversticht worden in het kader van de KGO ten aanzien van de erfinpassing en landschapsversterking nog de volgende aanvullingen doorgevoerd:

- Het aanbrengen van een strook met bloem- en faunarijk grasland aan de noordzijde. Deze wordt langs het volledige perceel doorgetrokken;
- De gemengde houtsingel / struweel aan de noordzijde wordt aan de straatzijde verbreed uitgevoerd;
- Het doorzetten van de struweelhaag aan de zuidzijde;
- Het realiseren van een loofbosje + struweelhaag aansluitend aan het NNN-gebied;
- Een aarden wal met gemengde struweelhaag. Aan de binnenzijde van de aarden wal wordt een bergings-/infiltratie sloot voor hemelwater aangelegd. Dit hemelwater kan ter plaatse infiltreren c.q. worden aangewend voor het verdrogen van de beplanting op de aarden wal.

Daarnaast worden inzake de compensatie / uitvoering van KGO de volgende aanvullingen doorgevoerd:

- Het aanbrengen van 3.000 extra zonnepanelen op de daken en toepassen van warmtepompen. Op basis hiervan is het varkensbedrijf volledig zelfvoorzienend en wordt daarnaast een leverancier van duurzame energie (= bijdrage aan energietransitie en doelstellingen ten aanzien van het klimaatbeleid);
- In de gewenste bedrijfsopzet worden (bovenwettelijke) investeringen gedaan ten behoeve van het welzijn van de dieren (vergroten leefoppervlakte van de vleesvarkens > 0,8 m²);
- In de gewenste bedrijfsopzet worden (bovenwettelijke) investeringen worden gedaan ten behoeve van de reductie van geuremissie & stikstofdepositie /ammoniakemissie. Hiertoe worden de volgende reducerende technieken toegepast:
 - Het verhoogd uitvoeren van alle emissiepunten van de stallen;
 - Het verhogen van de uittreedsnelheid van alle emissiepunten van de stallen;
 - Het toepassen van een aanvullende emissiearm stalsysteem (ICV) in de kelders van de nieuw te bouwen stallen voor vleesvarkens (stal 6 en 7).

In de gewenste situatie worden door het doorvoeren van deze aanvullende brongerichte maatregelen een ruime afname van de geurbelasting (-33,1% t.p.v. de maatgevende woning Heetenseweg 9), de ammoniakemissie (-30,2%) en stikstofdepositie (-36,5% t.p.v. N2000-gebied Boetelerveld) worden bewerkstelligd.

Beschreven situaties

In onderhavige COMBI-MER zijn de volgende situaties / alternatieven beschreven:

- Bestaande c.q. referentiesituatie;
- De gewenste bedrijfsopzet (= voorkeursalternatief // het meest milieuvriendelijke alternatief // MMA);
- Een alternatieve bedrijfsopzet (= wijzigen van de luchtwasser in de twee nieuw te bouwen stallen voor vleesvarkens;
- Een motivatie waarom in deze Combi-MER geen locatiealternatief is opgenomen.

Referentie

Voor de varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a te Heeten zijn de vigerende omgevingsvergunning Wabo (o.a. revisie milieu) d.d. 16 februari 2015 en de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 d.d. 28 november 2014 maatgevend ten aanzien van de referentiesituatie.

Momenteel worden er 1.526 fokzeugen, 6.736 gespeende biggen, 6 dekberen en 3.886 opfokzeugen/vleesvarkens gehouden in 5 emissiearme stallen.

De gewenste bedrijfsopzet (voorkeursalternatief/MMA)

Om een gesloten varkenshouderij (fokzeugenbedrijf met bijbehorende biggen en vleesvarkens) te realiseren is het wenselijk om twee nieuwe stallen voor het houden van vleesvarkens te realiseren alsmede twee nieuwe/extra afdelingen voor gespeende biggen. Daarnaast wordt de bestaande vleesvarkensstal voorzien van een gecombineerde luchtwasser. De drie overige bestaande stallen voor het huisvesten van de kraamzeugen, gespeende biggen en fokzeugen worden, met uitzondering van het verhogen van het emissiepunt & het verhogen van de uitreedsnelheden, niet noemenswaardig gewijzigd. Daarnaast worden de nieuwe stallen voor vleesvarkens eveneens uitgevoerd met het emissiearme stalsysteem BWL2004.02V2 in de mestkelders. In navolging van de gevoerde buurtdialoog, het advies van de GGD, de opgave inzake de KGO en het besluit van het college van B&W van Raalte wordt de gewenste bedrijfsopzet als “meest milieuvriendelijke alternatief” uitgevoerd. In de beoogde bedrijfsopzet worden binnen een bouwvlak van ongeveer 3,5 hectare in totaal de volgende dieren gehouden:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 6 dekberen
- 288 opfokzeugen
- 13.664 vleesvarkens

De toetsing aangaande de welzijnseisen voor varkens is in hoofdstuk 3 beschreven.

In de beoogde situatie is er sprake van de volgende werkzaamheden en activiteiten:

- het bedrijfsmatig houden van varkens in een gesloten bedrijfsopzet (fokzeugen + biggen en opfokzeugen + vleesvarkens);
- het opslaan van veevoeder, grondstoffen / bijproducten, zwavelzuur en spuiwater;
- het opslaan en aanmaken van droogvoer;
- het opslaan van dunne mest in de kelders en mestsilos;
- het in gebruik hebben van diverse stallen, een kantoor/kantine, hygiënesluis en 2 bedrijfswoningen;
- het in gebruik hebben van een centrale voerkeuken;
- het in gebruik hebben van een afleerverruimte en een spoelplaats;
- het realiseren van nieuwe emissiearme stalruimte voor vleesvarkens en gespeende biggen (2 afdelingen);
- het toepassen van gecombineerde luchtwassers op de stallen voor kraamzeugen (stal 2 en 3) en een bestaande vleesvarkensstal (stal 1);
- het toepassen van chemische luchtwassers op de 2 nieuwe vleesvarkensstallen (stal 6 en 7)
- het realiseren van een bedrijfshal voor het scheiden van de drijfmest (dikke en dunne fractie);
- het realiseren van extra mestsilo;
- het realiseren van een ontvangst- / educatieruimte;
- het vergroten van de voerkeuken en aantal (graan)silo's;
- het realiseren van een weegbrug;
- het realiseren van een trafo incl. noodstroomaggregaat.

Alternatieve bedrijfsopzet

In deze Combi-MER is een alternatieve bedrijfsopzet opgenomen ten aanzien van de beoogde bedrijfsopzet / voorgenomen activiteiten van Tijs Heeten b.v.. De alternatieve bedrijfsopzet bestaat, mede gelet op het gestelde in de startnotitie (30 december 2020), het principebesluit d.d. 8 maart 2022 en de vastgestelde NRD (d.d. 19 juli 2022), uit het wijzigen/toepassen van een ander emissiearm stalsysteem / luchtwasser in de nieuw te bouwen stalruimte voor de vleesvarkens (stallen 6 en 7). In plaats van het installeren van een chemische luchtwasser (BWL 2008.08V6) wordt in deze situatie deze stalruimte een gecombineerde luchtwasser (BWL 2010.02V7) toegepast. De bedrijfsopzet in dit alternatief blijft voor het overige ongewijzigd ten opzichte van de beoogde bedrijfsopzet zoals beschreven in het voorkeursalternatief/MMA.

Locatie-alternatief

In dit hoofdstuk is gemotiveerd waarom in deze Combi-MER redelijkerwijs geen locatiealternatief is opgenomen.

Vergelijking van de situaties

In navolgende tabel staan de maatgevende gevolgen van de referentiesituatie ten opzichte van de gewenste bedrijfsopzet alsmede de alternatieve bedrijfsopzet weergegeven. Daar waar mogelijk is de vergelijking kwantitatief uitgevoerd. In de andere gevallen zijn de verschillen kwalitatief vergeleken. Voor de beschreven gewenste bedrijfsopzet (VK/MMA) wordt door Tijs Heeten b.v. de aanvraag voor de projectomgevingsvergunning Wabo ingediend.

De verklaring van de hierbij gebruikte tekens is als volgt:

- + = goed / positief gevolgen (t.o.v. referentie)
- 0 = neutraal / voldoet
- = slecht / negatieve gevolgen (t.o.v. referentie)

Milieugevolgen	Referentiesituatie	Gewenste situatie (VK/MMA)	Alternatieve bedrijfsopzet
Aantal dieren	1.526 fokzeugen 6.736 gesp. biggen 360 opfokzeugen 6 dekberen 3.526 vleesvarkens	1.526 fokzeugen 8.100 gesp. Biggen (+1.364) 288 opfokzeugen (-72) 6 dekberen 13.664 vleesvarkens (+10.138)	1.526 fokzeugen 8.100 gesp. Biggen (+1.364) 288 opfokzeugen (-72) 6 dekberen 13.664 vleesvarkens (+10.138)
Ammoniak			
Emissie veebezetting (in kg NH ₃ per jaar)	6.841,3	4.777,1 (-30,2%)	6.282,4 (-8,2%)
Emissie totaal (in kg NH ₃ per jaar)	7.104,4	5.658,9	7.092,3
Afstand Natura 2000			
Boetelveld (in km.)	2,63	2,59	2,59
Depositie (in mol/jaar)			
Boetelveld (hoogste bijdrage)	6,88	4,37 (-36,5%)	5,39 (-21,7%)
Boetelveld (verschil)	0	-2,51	-1,72
Piekbelaster LBV+ (> 2.500 mol)	1,68	1,11 (-33,9%)	1,38 (-17,9%)
	0	- 0,57	-0,31
	3.690 mol / ja	2.322 mol / nee	3.014 mol / ja
Afstand tot zeer kwetsbaar natuurgebied Wav (in m.)	966	966	966
Voldoet aan IPPC / BEHV / BBT+(+)	Ja	Ja	Ja
Geur			
Emissie (in Ou)	118.697	231.915	202.885
Geuremissie GGO (in Ou)			
- woning Heetenseweg 9	15,7	10,5 (-33,1%)	9,2 (-41,4%)
- kom Raalte	1,4	1,0 (-28,6%)	0,9 (-35,7%)
Voldoet aan indiv. geurnorm	nee	ja	Ja
Afstand gevel stal // woning			
- woning Heetenseweg 9b (m.)	152	152	152
- kom Raalte (km.)	1,8	1,7	1,7
Cumulatieve belasting + leefklimaat			
- woning Heetenseweg 9	15,0 / matig	11,4 / redelijk goed	10,1 / redelijk goed
- kom Raalte	3,1 / goed	2,6 / zeer goed	2,5 / zeer goed

Milieugevolgen	Referentiesituatie	Gewenste situatie (VK/MMA)	Alternatieve bedrijfsopzet
Energie- + waterverbruik			
Elektriciteit (in kWh)	780.000	1.180.000	1.180.000
Gas (in m3)	12.000	12.000	12.000
Water grond / leiding (in m3)	40.000 / 1.200	75.000 / 1.200	75.000 / 1.200
Dieselolie in liters	3.500	5.000	5.000
Opwekken elektriciteit (MW)	0,3	1,4	1,4
Dierenwelzijn	0	0 / +	0 / +
Risico van technische storingen	+	-	-
Luchtkwaliteit			
Totale emissie fijn stof (g/PM10/jr)	749.804	1.383.274 (+84,6%)	652.138 (-13,0%)
Emissie Fijn stof (PM10) // ug/m3	14.3	14.2	14.1
Aantal overschrijdingsdagen	6	6	6
Emissie Fijn stof (PM2,5) Voldoet?	Ja	Ja	Ja
Emissie NO2 ug/m3 vervoersbeweg.	0,06	0,15	0,15
Bodem en Water			
Verzuring	0	++	+
Verdroging	0	0	0
Geluid			
L _{Ar,LT} in dB(A)	35 / 34 / 30	40 / 35 / 29	40 / 35 / 29
L _{Ar,LT} incidenteel in dB(A)	-	42 / --- / ---	42 / --- / ---
LA _{max} in dB(A))	52 / 53 / 53	50 / 35 / 50	50 / 35 / 50
Indirecte hinder	< 50 dB(A)	30 (< 50 dB(A))	30 (< 50 dB(A))
Opslag mest (m3)	12.550	25.000	25.000
Volksgezondheid			
Emissies (totaal)	0	-	+
Min. afstand VGW endotoxine (m.)	165,9	202,9	158,0
Externe veiligheid			
Opslag gevaarlijke stoffen	0	0	0
Landschap / Levende natuur			
Bebouwing	0	--	--
Landschap	0	+/-	+/-
Natuur	0	+/-	+/-
Omvang bouwperceel (Hect.)	2,1	3,5	3,5
Inspanning KGO	0	++	++

1. Algemene gegevens / project

Gegevens initiatiefnemer

Naam : Tijs Heeten b.v.
 Locatie activiteit : Heetenseweg 9a & 9c
 8111 PX HEETEN
 Correspondentieadres : Heetenseweg 9a
 8111 PX RAALTE
 Telefoon : 0572-381806
 Email : tijsheeten@gmail.com
 KvK : 70372365 / 000023196297
 Kadastrale ligging : Gemeente Raalte, sectie F, 505, 908, 2462, 4234, 4235,
 4530, 4531, 4707, 5048, 5051 en 5637
 Hoofdactiviteit : Het houden van varkens (fokzeugen met gespeende biggen,
 dekberen, opfokzeugen & vleesvarkens)
 Het opslaan van mest en veevoeder / bijproducten

Opsteller

Organisatie : Van Westreenen Adviseurs b.v.
 Postadres : Varsseveldseweg 65-d
 7131 JA LICHTENVOORDE
 Telefoon : 0544-379737 // 06-21586306
 Email : info@vanwestreenen.nl

Bevoegd gezag

Gemeente : college B&W van Raalte
 Postadres : Postbus 140
 8100 AC RAALTE
 Telefoon : 0572-347799

Categorie Besluit-MER (1994 / wijziging 2006 + 2011 + 2017):

Categorie C14/D14

Besluit

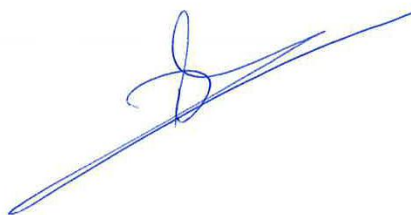
- Het nemen van een besluit op de aanvraag (project)omgevingsvergunning op grond van de Wabo voor de onderdelen:
 - Milieu
 - Bouwen
 - Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken bestemmingsplan)

Procedure MER

Startnotitie opgesteld / ingediend	: 30 december 2020
Notitie Reikwijdte & Detailniveau	: 8 maart 2021 (zie bijlage 1)
Principeverzoek	: augustus 2021
Bespreking Gemeenteraad	: oktober & november 2021
Brief reactie principebesluit	: 8 maart 2022 (zie bijlage 2)
Besluit vaststellen Notitie Reikwijdte & Detailniveau	: 19 juli 2022 (zie bijlage 1)
Zienswijzen	: Ja (zie bijlage 1)
Ontwerpbesluit vergunning	: 4 september 2024 (publicatie / zie bijlage 51)
Zienswijzen	: Ja
Advies Commissie MER	: 13 november 2024 (project 3862 / zie bijlage 50)

Ondertekening Combi-MER

i/o:

Tijs Heeten b.v.

.....
Datum: 11 maart 2025

2. Inleiding

2.1 AANLEIDING & DOELSTELLING

Tijs Heeten b.v. exploiteert op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten reeds decennialang een varkenshouderij. Het betreft hier een gespecialiseerd varkensbedrijf. Tijs Heeten b.v. is voornemens om op deze bedrijfslocatie het bestaande varkensbedrijf duurzaam te ontwikkelen tot een gesloten varkenshouderij. Hiertoe is het wenselijk om in hoofdzaak extra stalruimte voor vleesvarkens te realiseren. In de beoogde bedrijfsopzet worden de volgende dieren gehouden:

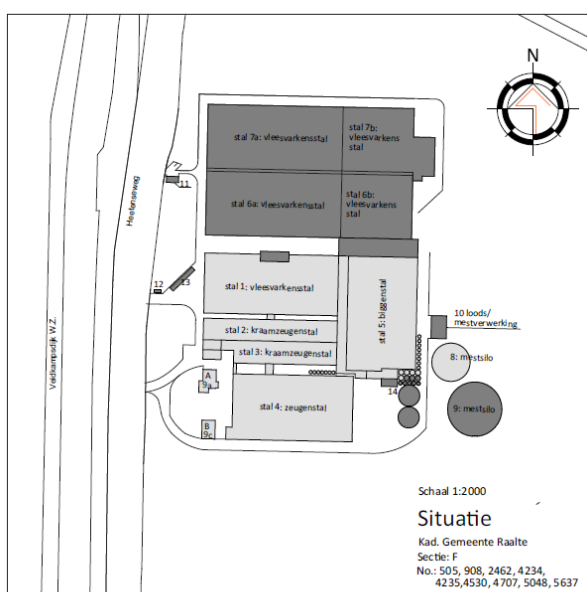
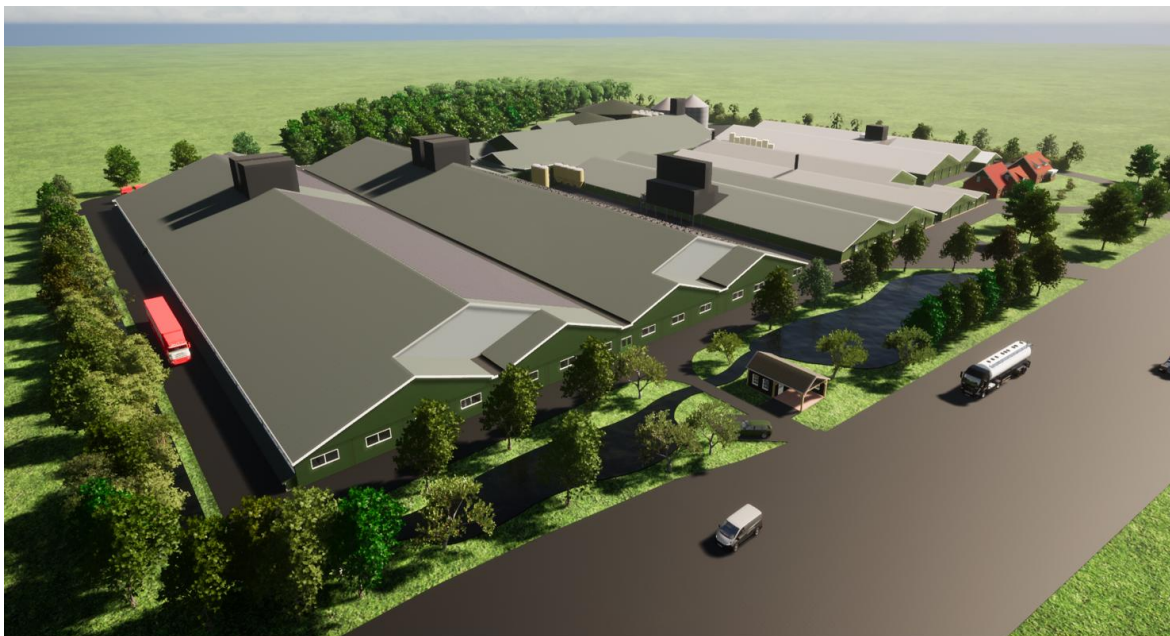
- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 288 opfokzeugen
- 6 dekberen
- 13.664 vleesvarkens

Tijs Heeten b.v. heeft als doelstelling om in de gewenste situatie, mede op basis van de gevoerde omgevingsdialoog met de omwonenden en ondanks een toename van 10.138 vleesvarkens, ter plaatse van de omliggende woningen te voldoen aan de geurnorm & geen ontoelaatbare geurbelasting te veroorzaken. Bij voorkeur resulteert de gewenste bedrijfsvoering in een “meest milieuvriendelijk bedrijfsopzet” met een afname van de geurbelasting op alle omliggende woningen ten opzichte van de huidige situatie & een afname van de stikstofdepositie ter plaatse van de omliggende Natura 2000-gebieden.

In de gewenste bedrijfsopzet wordt een “gesloten varkenshouderij” gerealiseerd. De biggen die binnen het bedrijf worden geboren worden niet meer (zoals in de huidige situatie het geval is) naar elders afgevoerd. De biggen worden binnen het bedrijf gehuisvest totdat deze een slachtrijpe leeftijd hebben bereikt (110 kg). Door deze opzet worden de vervoersbewegingen zoveel mogelijk beperkt. Daarnaast wordt een hoge mate van bedrijfshygiëne bewerkstelligd, omdat op deze wijze de dieren zo weinig mogelijk worden verplaatst. Voornoemde is wenselijk in kader van het dierenwelzijn alsmede ten aanzien van het voorkomen van besmettingsgevaar c.q. het verspreiden van dierziekten.

Op de locatie Heetenseweg 9a bevindt zich al vele jaren een florerend varkensbedrijf. Een moderniseringsslag is de laatste jaren gemaakt op het bedrijf door enerzijds te investeren in dierenwelzijn en milieuvriendelijke stalsystemen, anderzijds heeft er ook de noodzakelijke schaalvergroting plaatsgevonden. Op basis hiervan is de huidige bedrijfsopzet met ruim 1.500 fokzeugen bewerkstelligd. In de gewenste situatie / bedrijfsopzet worden twee nieuwe stallen á 5.376 vleesvarkens gerealiseerd (stallen 6a/b & 7a/b), die worden voorzien van een chemische luchtwasser. Een bestaande vleesvarkensstal wordt aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. De bestaande stallen voor de kraamzeugen zijn reeds emissiearm uitgevoerd (mestpan in de kelders). Gelet op de uitvoering en de situering van deze 2 bestaande stallen in combinatie met eisen ten aanzien van brandveiligheid, is het technisch niet haalbaar om deze stalruimte aan te sluiten op een luchtwasser.

In de gewenste situatie worden derhalve alle stallen emissiearm uitgevoerd door in hoofdzaak het toepassen gecombineerde & chemische luchtwassers. De beide nieuwe stallen voor de vleesvarkens worden daarnaast ook uitgevoerd met een emissiearm stalsysteem in de mestkelders (zgn. “ICV-systeem”). Beide stallen worden uitgevoerd op basis van de huidige meest moderne inzichten en technieken. Daarnaast worden de emissiepunten (uitstroomopeningen) van alle stallen verhoogd uitgevoerd en worden eveneens de uittreedsnelheden verhoogd. Een impressie van de gewenste bedrijfsopzet is in het navolgende figuren gevisualiseerd:

Gebouwen		
symbool	omschrijving	Bestaand/ Nieuw
A	bedrijfwoning	Bestaand
B	2e bedrijfwoning	Bestaand
1	vleesvarkensstal	Bestaand
2	kraamzeugenstal	Bestaand
3	kraamzeugenstal	Bestaand
4	zeugenstal	Bestaand
5	biggenstal	Bestaand
6a	vleesvarkensstal	Nieuw
6b	vleesvarkensstal	Nieuw
7a	vleesvarkensstal	Nieuw
7b	vleesvarkensstal	Nieuw
8	mestsilo	Bestaand
9	mestsilo	Nieuw
10	loos/ mestverwerking	Nieuw
11	info/ verkooppunt	Nieuw
12	trafo/ aggregaat / meterkast	Nieuw
13	weegbrug	Nieuw
14	uitbr. voerkeuken / voersilo's	Nieuw

Figuur 1 & 2: Impressie & overzicht gewenste bedrijfsopzet

Binnen het bedrijf wordt op basis van (regionale) grondstoffen zelf het benodigde veevoeder (droogvoer) voor de dieren gemaakt. Hiervoor is een voerkeuken inclusief hamermolen, mengers en opslagvoorzieningen aanwezig. Daarnaast is het wenselijk om in de gewenste bedrijfsopzet de vrijkomende mest afkomstig van de varkens in geringe mate/kleinschalig te bewerken. Hiertoe zal de vrijkomende mest met behulp van een mobiele scheider worden gescheiden in een dikke en dunne fractie. Voor deze toepassing zal een gesloten bedrijfshal en een extra mestilo op het achtererf worden gerealiseerd.

Tot slot is het wenselijk om de omgeving en maatschappij te betrekken bij de varkenshouderij. Om het draagvlak voor de varkenshouderij te vergroten wordt een ontvangstruimte gerealiseerd. In deze ruimte kunnen geïnteresseerden // bezoekers kennis maken met de varkenshouderij en kunnen (indien wenselijk) ook een rondleiding krijgen op het varkensbedrijf. Ter bevordering van voornoemde zal hier eventueel ook een huisverkoop van vlees en streekproducten worden bewerkstelligd. Ten behoeve van de gewenste bedrijfsopzet en beoogde bebouwing zal ruime aandacht worden geschonken aan de omgeving. Hiertoe heeft Tijs Heeten b.v. alle direct omliggende burens persoonlijk ingelicht (buurtdialoog) en wordt er ruime aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing, huidige zichtlijnen, opvang en berging hemelwater, compenserende (erf)beplanting en beeldvorming & uitvoering van de nieuwe stallen.

De volgende motivering ligt aan de gewenste wijziging en uitbreiding ten grondslag:

- het realiseren van een duurzame gesloten varkenshouderij;
- het voldoen aan de geldende en bovenwettelijke dierwelzijnseisen;
- het behalen van een hoge gezondheidsstatus op het varkensbedrijf om de kans op besmettingen en verspreiding van dierziektes zoveel mogelijk te beperken;
- het voldoen aan de milieuwetgeving. In het kader van de Besluit-huisvesting / IPPC-richtlijn dient de varkenshouderij te worden uitgevoerd conform de “beste beschikbare technieken” (BBT). Hierdoor wordt voldaan aan het BBT-principe, de AMvB-huisvesting en de IPPC-richtlijn;
- de bedrijfsvoering (looplijnen, indeling, inzet van arbeid etc.) wordt geoptimaliseerd en vindt tevens een efficiencyverbetering plaats;
- het produceren van duurzame energie (toepassen van zonnepanelen op de daken en leveren van surplus aan elektriciteit op het netwerk);
- het bewerkstelligen van een energie- en CO₂-neutrale bedrijfsopzet door het toepassen van zonnepanelen op de daken en het toepassen van warmtepompen en -wisselaars;
- het vergroten van de productiecapaciteit. Gelet op de huidige en toekomstige situatie in de Nederlandse en Europese varkenshouderij is een duurzame en grootschalige varkenshouderij met gesloten structuur noodzakelijk / gewenst. Deze schaalvergroting is noodzakelijk om een goede concurrentiepositie te verkrijgen binnen de Nederlandse en Europese varkenssector en om de kostprijs te kunnen verlagen (economisch belang);
- Het generen van een duurzaam gezinsinkomen (tevens met het oog op de bedrijfsopvolging).

Als gevolg van de realisatie van de nieuwe stalruimte / beoogde bedrijfsopzet kan op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten een volwaardige en duurzame gesloten varkenshouderij (familiebedrijf) worden geëxploiteerd, dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving (onder meer op het gebied van dierenwelzijn en milieu).

2.2 VASTGESTELDE NOTITIE REIKWIJDTE & DETAILNIVEAU

De startnotitie d.d. 30 december 2020 vormt de basis voor deze COMBI-MER. In deze startnotitie is ten aanzien van de gewenste bedrijfsopzet het volgende uitgangspunt gehanteerd:

- Het bewerkstellingen van een gesloten varkenshouderij met:
 - 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
 - 8.100 gespeende biggen
 - 288 opfokzeugen
 - 6 dekberen
 - 13.824 vleesvarkens
- Het realiseren van twee nieuwe emissiearme stallen voor vleesvarkens en het uitbreiden van de bestaande stal voor de huisvesting van gespeende biggen;
- Het realiseren van een centraal luchtkanaal + gecombineerde luchtwasser op de bestaande stal voor het houden van vleesvarkens;
- Het realiseren van een extra mestsilos;
- Het vergroten van de voerkeuken en aantal (graan)silo's;
- Het realiseren van een weegbrug;
- Het realiseren van een ontvangst-/educatieruimte voor bezoekers;
- Het realiseren van een bedrijfshal voor het scheiden van de mest in een dikke en dunne fractie;
- Het plaatsen van een traforuimte (incl. noodstroomaggregaat).

De gewenste bedrijfsopzet kan worden gerealiseerd binnen een bouwvlak met een oppervlakte van ongeveer 3,5 hectare.

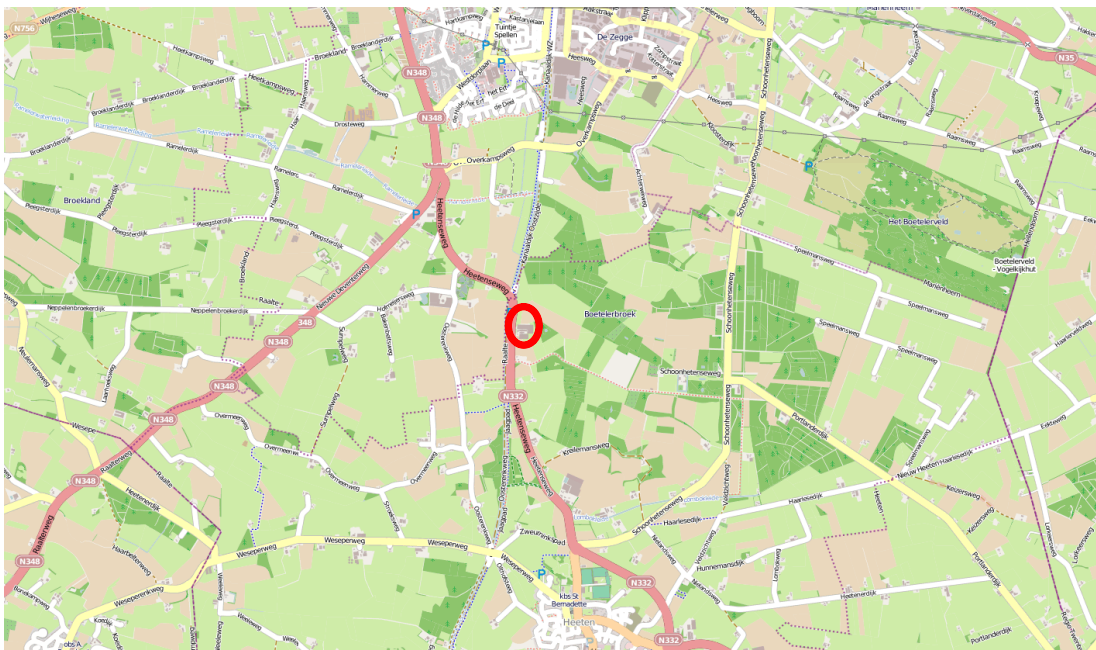
Op 8 maart 2021 heeft het college van B&W van Raalte op basis van de startnotitie een Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NRD) opgesteld. Het gestelde in deze notitie (inclusief het advies van de GGD/bijlage 3) is verwerkt in deze COMBI-MER. De betreffende notitie d.d. 8 maart 2021 is als bijlage 1 aan deze Combi-MER toegevoegd. In navolging van de publicatie en ter visielegging van de NRD zijn 7 zienswijzen ingediend (zie bijlage 1). Vervolgens heeft het college van B&W van Raalte op 19 juli 2022 een besluit genomen en de NRD definitief vastgesteld (zie bijlage 1). Deze NRD d.d. 19 juli 2022 is vervolgens als uitgangspunt gehanteerd bij het opstellen van onderhavige Combi-MER.

In afwijking van de startnotitie & de NRD d.d. 19 juli 2022 worden in deze Combi-MER de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Het totaal aantal vleesvarkens wordt bijgesteld en verminderd tot 13.664 vleesvarkens. In stal 1 wordt het aantal vleesvarkens in het kader van dierenwelzijn verkleind tot maximaal 2.912 stuks. Op basis hiervan wordt de oppervlakte per dier (boven wettelijk) vergroot tot 0,9 m² per dier.
- Binnen de varkenshouderij wordt, in het kader van de reductie van de milieubelasting, niet alleen gebruik worden gemaakt van gecombineerde luchtwassers, maar worden tevens chemische luchtwassers toegepast.

2.3 LIGGING / SITUERING

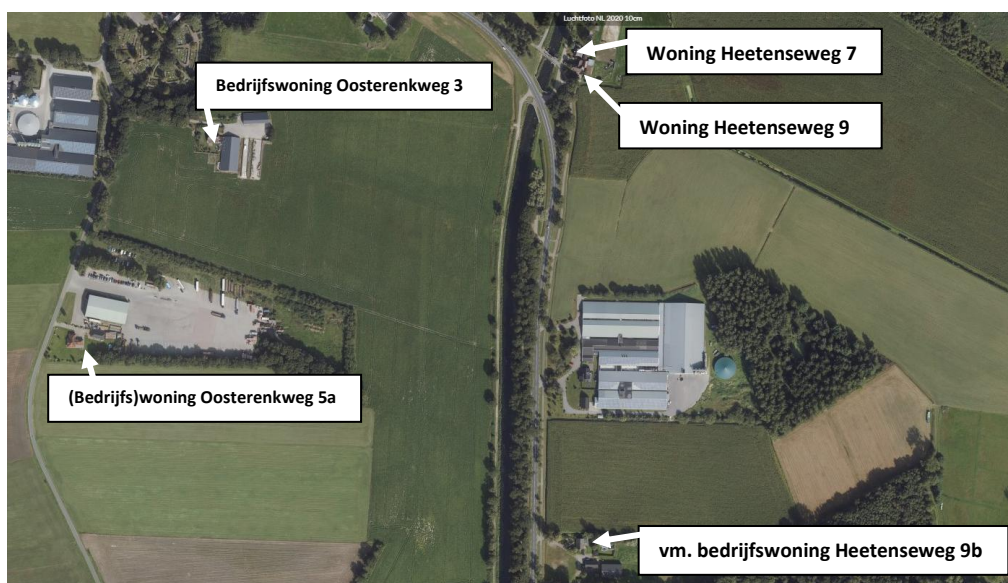
De bedrijfslocatie is gelegen aan de Heetenseweg 9a en ligt in het agrarisch buitengebied van Heeten (gemeente Raalte). De locatie van de beoogde varkenshouderij is op de navolgende luchtfoto's aangegeven.

Figuur 3 & 4: *luchtfoto en kadastrale schets ligging bedrijfslocatie (bron: Streetsmart)*

Ten opzichte van omwonenden

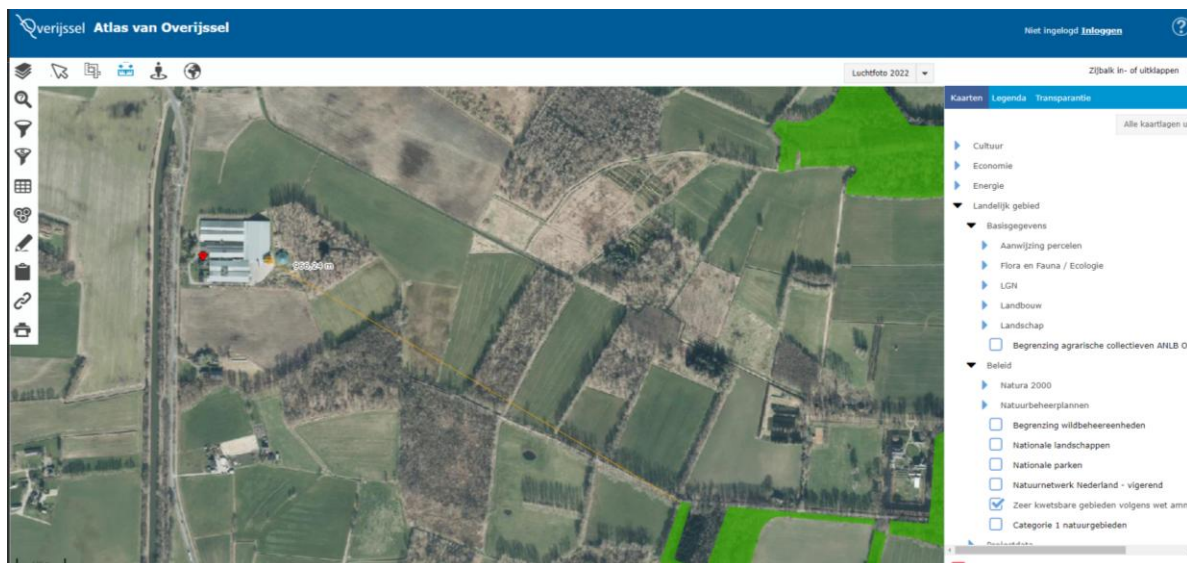
In de directe omgeving van de veehouderij zijn in hoofdzaak agrarische bedrijven / veehouderijen van derden en enkele burgerwoningen van derden gelegen. De dichtstbijgelegen burgerwoning van derden (Heetenweg 9) is gelegen in noordelijke richting op een afstand van ongeveer 200 meter van de gevels van stallen. De woning Heetenseweg 9b is een voormalige bedrijfswoning behorende bij een veehouderij en is gelegen op een afstand van ongeveer 152 meter van de gevels van de stallen. Op een afstand van ongeveer 1,8 kilometer in noordelijke richting is de bebouwde kom van Raalte gelegen. De bebouwde kom van Heeten is gelegen op een afstand van 1,9 kilometer in zuidelijke richting.

Figuur 5 Ligging veehouderij t.o.v. omwonenden

Ten opzichte van kwetsbare gebieden

Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben een besluit genomen tot aanwijzing van de “zeer kwetsbare natuurgebieden” op grond van de Wav. In de directe omgeving is geen “zeer kwetsbaar natuurgebied” gelegen. Het dichtstbijgelegen kwetsbare natuurgebied (Wav) is, gemeten vanaf de gevel van de dichtstbijgelegen stal (stal 5), gelegen op een afstand van 966 meter ten oosten van de veehouderij. Het bedrijf ligt derhalve niet in een kwetsbaar gebied of in de 250-meterzone daaromheen. Het dichtstbijgelegen kwetsbare natuurgebied is weergegeven op de navolgende uitsnede van de Wav-kaart van Overijssel.

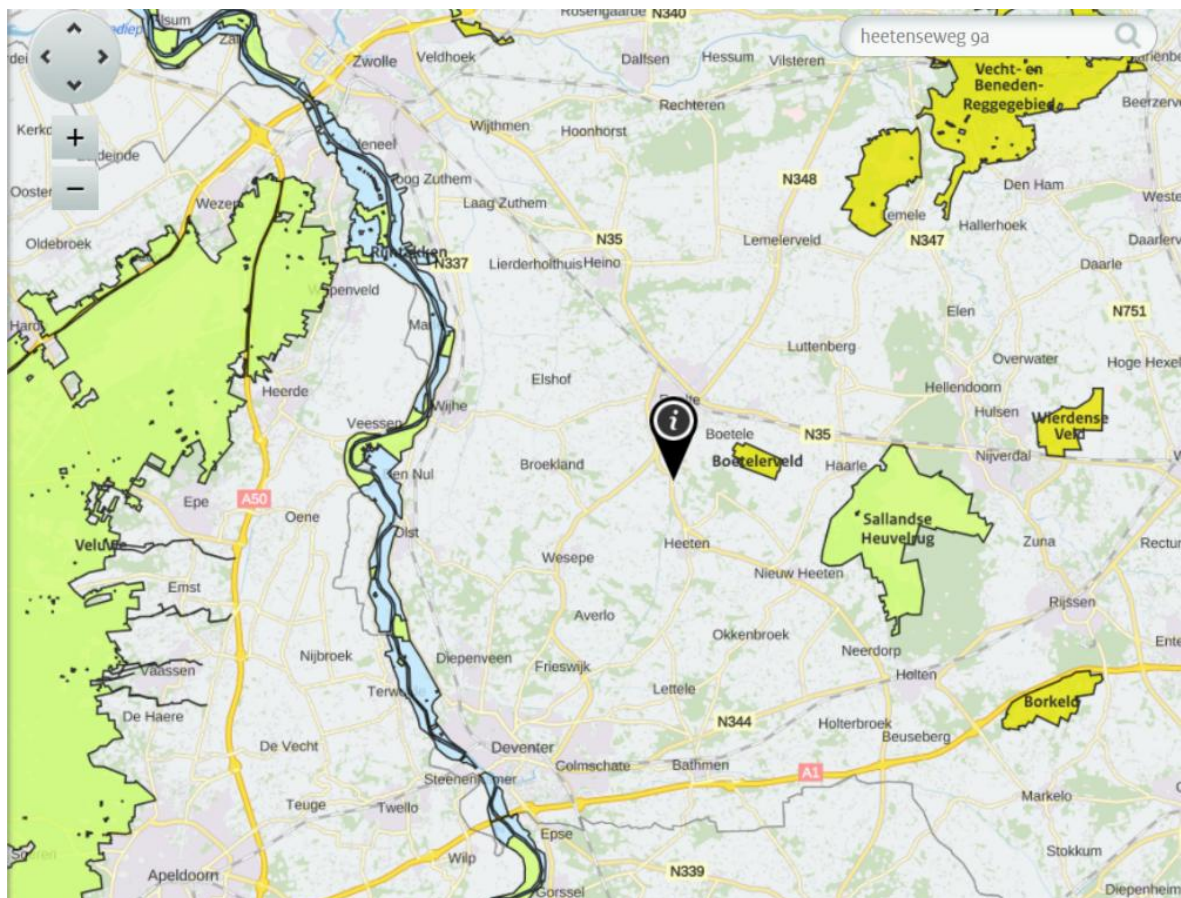
Figuur 6 Ligging veehouderij t.o.v. zeer kwetsbaar natuurgebied WAV (bron: Streetsmart)

Ten opzichte van boom- en fruitkwekerijen

Directe ammoniakschade kan optreden bij planten die zijn gelegen in de nabijheid van veehouderijen. Een aantal plantensoorten is hier speciaal gevoelig voor, zoals coniferen en fruitbomen. Uit het rapport 'Stallucht en Planten 1981', opgesteld door het instituut Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO), blijkt dat deze directe schade zich in de praktijk vooral kan voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. Daarbij dient in aanmerking te worden genomen dat dit alleen geldt voor bedrijfsmatige teeltvormen. In het rapport wordt dan ook een afstand aanbevolen van 50 meter tot gevoelige planten en bomen zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen. Aan deze afstand wordt ruimschoots voldaan.

Ten opzichte van Natura 2000-gebieden

In het kader van Europese regelgeving zijn binnen Nederland Vogelrichtlijngebieden en Habitatrichtlijngebieden aangemeld (VHR-gebieden). Deze gebieden worden ook wel Natura 2000-gebieden genoemd en vallen onder de werkingssfeer van de Wet Natuurbescherming. Binnen de invloedssfeer van onderhavige veehouderij zijn diverse Natura 2000-gebieden gelegen. Het dichtstbijzijnde N2000-gebied "Boetelerveld" bevindt zich op een afstand van circa 2,6 kilometer in oostelijke richting. In navolgende figuur is de ligging van de Natura 2000-gebieden t.o.v. onderhavige locatie weergegeven.

Figuur 7 Ligging veehouderij t.o.v. Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS calculator2024)

Ten opzichte van grondwaterbeschermings- en stiltegebieden

Het agrarisch bedrijf ligt niet in -of in de nabijheid- van een door de provincie Overijssel aangewezen grondwaterbeschermingsgebieden of stiltegebied.

2.4 **BESLUITVORMING & PROCEDURE**

Bevoegd gezag

Op grond van artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) dient voor de gewenste situatie een (project)omgevingsvergunning te worden aangevraagd. Het betreft een aanvraag voor de onderdelen:

- Milieu
- Bouwen
- Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken bestemmingsplan)

De gewenste situatie valt in hoofdzaak onder de volgende twee categorieën van het Bor (onderdeel C van bijlage I):

- het houden van dieren: varkens (categorie 8)
- het opslaan van dierlijke mest (categorie 7)

Op basis van artikel 2.4, lid 1, Wabo is het college van B&W van Raalte het bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag voor een omgevingsvergunning (voor de activiteiten bouw & milieu). Voor de activiteit “handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening” is een verklaring van geen bedenkingen van de Gemeenteraad van Raalte benodigd.

Combi-MER

De gevraagde bedrijfsopzet omvat het houden van fokzeugen, gespeende biggen, opfokzeugen en dekberen. In de gewenste situatie zijn binnen de inrichting maximaal de volgende dierplaatsen aanwezig:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 288 opfokzeugen
- 6 dekberen
- 13.664 vleesvarkens

De wettelijke verplichting om een Besluit- of Plan-MER op te stellen is opgenomen in het Besluit MER in combinatie met artikel 7.2a van de Wet milieubeheer. Per 1 juli 2010 is ten aanzien van de MER een wetswijziging voor de modernisering hiervan in werking getreden. Het houden van varkens is in het Besluit MER 1994 (en navolgende wijzigingen) opgenomen in de categorieën C14 & D14. Het Besluit MER heeft betrekking op de realisatie van “nieuwe installaties” of op “wijzigingen of uitbreiden van installaties” met een capaciteit van meer dan 900 fokzeugen & 3.000 vleesvarkens. Indien de drempelwaarde van 900 plaatsen voor fokzeugen of 3.000 plaatsen voor vleesvarkens worden overschreden is het opstellen van een Besluit-MER noodzakelijk. In onderhavige situatie wordt nieuwe stalruimte voor het houden van meer dan 3.000 vleesvarkens (2 stallen á 5.376 stuks) gerealiseerd. De drempelwaarde van 3.000 plaatsen voor vleesvarkens wordt hierdoor overschreden en hierdoor dient ten behoeve van de vergunningprocedure op grond van de Wabo een milieueffectenrapportage (Besluit-MER) te worden opgesteld.

Inzake een MER-procedure zijn er 2 mogelijkheden:

- een uitgebreide MER-procedure
- een beperkte MER-procedure

Bij de beperkte MER-procedure vervallen een aantal eisen welke gelden voor een uitgebreide MER-procedure. Bij plannen en complexe besluiten is de uitgebreide MER-procedure van toepassing. Voor besluiten op omgevingsvergunningen op grond van de Wabo geldt de beperkte procedure.

Het voornemen betreft een besluit op een omgevingsvergunning op grond van de Wabo waarvoor in de basis geen passende beoordeling op grond van de WNB benodigd is. Van overige effecten op deze gebieden, welke op ruime afstand zijn gelegen, is geen sprake. Nadelige effecten op N2000-gebieden kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Voor het realiseren van de beoogde bedrijfsopzet / bouwen van de nieuwe stallen is een aanvraag voor een (project)omgevingsvergunning op grond van de Wabo ingediend voor onder andere het “Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (afwijken bestemmingsplan)”. Op grond van sub e bij de begripsbepaling ‘plan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening’ van onderdeel A van de Bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage kan deze omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12m, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht gelijkgesteld worden aan een plan nu de aangevraagde activiteit in onderdeel C van deze Bijlage voorkomt. Hoewel deze juridische wetstekst op verschillende manieren uitgelegd kan worden, wordt het initiatief ten aanzien van het ruimtelijke spoor als Plan-MER aangemerkt. Het onderhavige Besluit-MER (onderdeel milieu) wordt opgesteld inclusief de ruimtelijke aspecten, zodat deze als Combi-MER kan worden beschouwd (Besluit-MER & Plan-MER).

In deze Combi-MER is de beoogde bedrijfsopzet en de beoogde maximale veebezetting op basis van de beschikbare stalruimte / dierplaatsen als uitgangspunt gehanteerd. Voor deze bedrijfsopzet / veebezetting wordt de genoemde (project)omgevingsvergunning op grond van de Wabo ingediend en deze situatie omvat derhalve de maximale mogelijkheden / capaciteit van onderhavige inrichting.

De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan. Voornoemde ontwikkeling is voorafgaand, in het kader van een principeverzoek, voorgelegd aan het college van B&W & de Gemeenteraad van Raalte (oktober en november 2021). Het college van B&W van Raalte heeft vervolgens op 8 maart 2022 besloten om in principe medewerking te verlenen aan de gewenste ontwikkeling. Het genoemde principebesluit is als bijlage 2 toegevoegd. Gedurende het traject is ambtelijk met de gemeente en provincie besproken dat de beoogde ontwikkeling met een omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo) kan worden aangevraagd.

Procedure en planning

De volgende procedurestappen worden doorlopen:

- mededeling van het project door initiatiefnemer aan bevoegd gezag;
- indienen Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) door initiatiefnemer;
- kennisgeving en terinzagelegging NRD + vaststellen Advies reikwijdte en detailniveau (Advies R&D) door bevoegd gezag;
- opstellen en indienen MER door initiatiefnemer;
- publicatie en terinzagelegging ontwerpbesluit omgevingsvergunning Wabo + consultatie Commissie MER
- inspraakmogelijkheid gedurende zes weken t.a.v. het MER en het ontwerpbesluit omgevingsvergunning;
- definitieve besluitvorming omgevingsvergunning en bekendmaking besluit;
- evaluatie werkelijke milieugevolgen. Indien nodig nemen van aanvullende maatregelen.

Rekening houdende met de termijnen zoals die in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn opgenomen, wordt in onderstaande tabel een indicatie gegeven van de beoogde planning.

Onderdeel	Door wie:	Termijn
Mededeling en startnotitie	Initiatiefnemer	29 december 2020
Notitie Reikwijdte en Detailniveau	Gemeente Raalte	19 juli 2022
Indienen concept MER	Initiatiefnemer	augustus 2021
Bespreken ontwikkelingsplan Gemeenteraad Raalte	Gemeente Raalte	Q4 2021
Principebesluit college B&W Raalte	Gemeente Raalte	8 maart 2022
Indienen def. MER + aanvraag omgevingsvergunning	Initiatiefnemer	december 2022
Publicatie MER + ontwerpbesluit omgevingsvergunning + consultatie Commissie MER	Gemeente Raalte + CIE MER	Q4 2024
Inspraakperiode zienswijzen	Een ieder / belanghebbenden	Q4 2024
Publicatie besluit omgevingsvergunning	Gemeente Raalte	Q2 2025
Inspraakperiode beroep	Belanghebbenden	Q2 2025
Bouwfase	Initiatiefnemer	2025**
Gebruiksfase	Initiatiefnemer	2026**
Evaluatie	Initiatiefnemer & Gemeente Raalte	2027**

**** Afhankelijk van inspraak & procedures (beroep)**

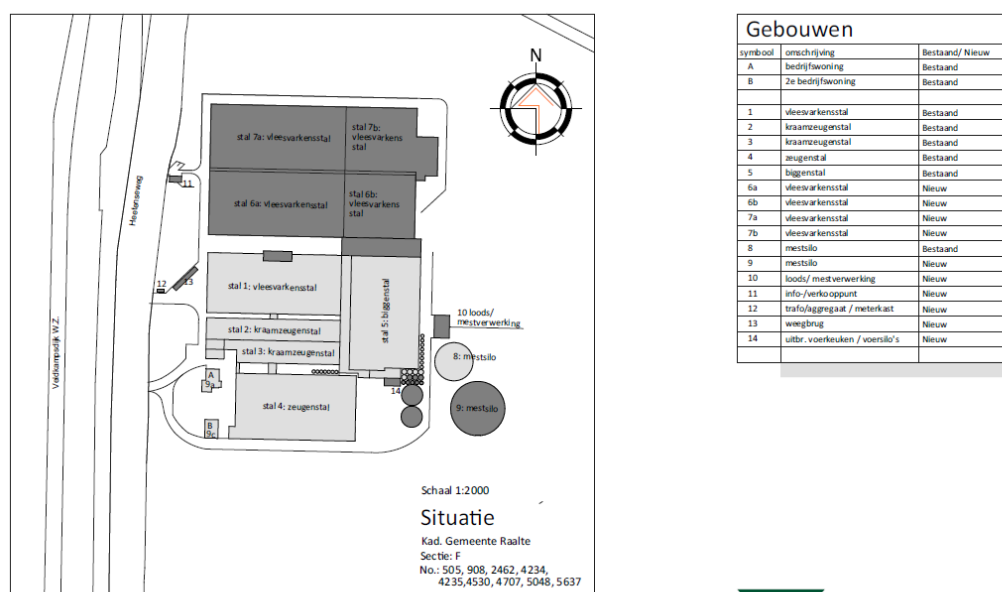
3. HET HOUDEN VAN VARKENS

In dit hoofdstuk worden de geldende welzijnseisen voor het houden van varkens besproken. Daarnaast wordt in het kort de bedrijfsvoering ten aanzien van de varkenshouderij weergegeven.

3.1 SPECIFICATIE AARD & OMVANG

In de gewenste situatie zijn binnen de inrichting maximaal de volgende dierplaatsen aanwezig:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 288 opfokzeugen
- 6 dekberen
- 13.664 vleesvarkens

Figuur 8 Overzicht gebouwen en bouwwerken gewenste bedrijfsopzet

Overzicht gebouwen en bouwwerken:

- Gebouw A en B: bedrijfwoningen Tijs Heeten b.v.
- Stal 1 (bestaand): vleesvarkensstal (2.912 vleesvarkens)
- Stal 2 (bestaand): kraamzeugenstal (196 kraamzeugen)
- Stal 3 (bestaand): kraamzeugenstal (160 kraamzeugen)
- Stal 4 (bestaand): zeugenstal (1.170 guste en dragende zeugen / 6 dekberen en 288 opfokzeugen)
- Stal 5 (bestaand + nieuw): biggenstal (8.100 gespeende biggen / 2 extra afdelingen)
- Stal 6a+b (nieuw): vleesvarkensstal (5.376 vleesvarkens)

- Stal 7a+b (nieuw): vleesvarkensstal (5.376 vleesvarkens)
- Bouwwerk 8 (bestaand): mestlo 2.500 m³
- Bouwwerk 9 (nieuw): mestlo 5.000 m³
- Bouwwerk 10 (nieuw): loods (mestscheiding)
- Bouwwerk 11 (nieuw): educatieruimte & verkoop streekproducten
- Bouwwerk 12 (nieuw): trafo incl. noodstroomaggregaat
- Bouwwerk 13 (nieuw): weegbrug (70 ton)
- Bouwwerk 14 (nieuw): vergroten voerkeuken / silo's

De bedrijfsopzet is weergegeven op de plattegrondtekening die als bijlage 4 is toegevoegd.

3.2 WELZIJN VARKENS (ALGEMEEN)

De welzijnseisen voor het houden van varkens is opgenomen in de Wet dieren, het Besluit houders van dieren en de Regeling houders van dieren. De Wet dieren heeft de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GW) en een aantal andere wetten met regels voor het houden van dieren vervangen. Voor alle diersoorten in Nederland gelden in principe vijf "vrijheden", die samen bepalend zijn voor het welzijn van een dier. Zij moeten vrij zijn:

- van dorst, honger en onjuiste voeding;
- van fysiek en fysiologisch ongerief;
- van pijn, verwondingen en ziektes;
- van angst en chronische stress;
- om hun natuurlijke (soorteigen) gedrag te vertonen.

De bedrijfsopzet, de bedrijfsvoering en de bedrijfsfilosofie van Tijs Heeten b.v. is zodanig dat de bovenstaande 5 vrijheden, zoveel en zo optimaal mogelijk worden nagestreefd.

Verschillende diersoorten worden voor verschillende doeleinden en in verschillende omstandigheden gehouden. Daarom zijn de regels die zijn gesteld per diersoort verschillend.

3.3 BESLUIT HOUDERS VAN DIEREN

Voor het houden van fokzeugen en vleesvarkens geldende de volgende algemene voorschriften:

- alle varkens ouder dan twee weken moeten permanent kunnen beschikken over voldoende vers water;
- de zeugen en gelten (opfokzeugen) beschikken in de laatste week voor het werpen over voldoende nestmateriaal;
- voer: het voedersysteem moet waarborgen dat ook de zwakkere varkens voer krijgen. Alle varkens krijgen tenminste eenmaal per dag voer;
- licht en geluid: varkens moeten een dag- en nachtritme volgen en om zich heen kunnen kijken. In de stallen moet ten minste 8 uur per dag een minimale lichtintensiteit van 40 lux aanwezig zijn (gemeten verticaal op dierhoogte). Het geluidsniveau in de stal mag niet constant 85 dBA of hoger zijn. Ook constant of plotseling lawaai moet worden vermeden;

- afleidingsmateriaal: de varkens moeten altijd voldoende materiaal hebben om mee te spelen en om te onderzoeken. Een ketting in combinatie met andere materialen voldoet hieraan;
- ventilatie: bij mechanische ventilatie moet een alarm aanwezig zijn dat waarschuwt bij stroomuitval.

De nieuw te realiseren stalruimte voor vleesvarkens en gespeende biggen, zoals deze zijn beoogd op de Heetenseweg 9a voldoen aan deze algemene voorschriften. Binnen de stal is afdoende daglicht/ kunstlicht aanwezig en hebben de dieren permanent beschikking over vers water. De hokken voor de dieren worden daarnaast voorzien van voldoende afleidingsmateriaal. Tevens wordt door gebruik te maken van een centrale afzuiging (incl. luchtwassers) het geluidsniveau in de afdelingen beperkt en worden piekgeluiden zoveel mogelijk voorkomen. Tot slot worden alle stallen voorzien van een computergestuurd alarmsysteem. Dit systeem waarschuwt indien in de stal c.q. een afdeling de temperatuur te hoog oploopt als gevolg van bijvoorbeeld het uitvallen van de ventilatie. In het geval van stroomuitval kan worden overgeschakeld op een noodstroomaggregaat met een dieselmotor.

SPLEETBREEDTE ROOSTERS & ZIEKENBOEG

Ten aanzien van de spleetbreedte van de te gebruiken roosters en het inrichten van een ziekenboeg zijn de volgende eisen opgenomen:

- de spleetbreedte tussen de roosterbalken van een roostervloer, bij stallen bestemd voor het houden van gespeende varkens bedraagt bij betonroostervloeren maximaal 14 millimeter en bij andere roostervloeren maximaal 15 millimeter;
- de spleetbreedte tussen de roosterbalken van een roostervloer, bij stallen bestemd voor het houden van gebruiksvarkens bedraagt bij betonroostervloeren maximaal 18 millimeter en bij andere roostervloeren maximaal 20 millimeter;
- indien varkens tijdelijk worden afgezonderd van de groep, omdat zij buitengewoon agressief, ziek of gewond zijn, moeten zij over voldoende ruimte kunnen beschikken om zich om te draaien.

De nieuwe stalruimte voor vleesvarkens en gespeende biggen wordt voorzien van een water- en mestkanaal. Het mestkanaal wordt voorzien van gietijzeren- of betonroosters en het waterkanaal wordt voorzien van een betonrooster. In de biggenstal worden geen betonroosters toegepast, maar worden kunststof roosters toegepast. De spleetbreedtes van de nieuwe roosters voldoen uiteraard per direct aan de gestelde eisen. In de bestaande en nieuwe stallen wordt, om voorkoming van ziekte-insleep en – verplaatsing zo veel mogelijk te voorkomen, afzonderlijk een (flexibele) ziekenboeg ingericht. Hiervoor wordt, afhankelijk van het aantal zieke of af te zonderen dieren, een ruimte (hok c.q. box) gebruikt als ziekenboeg. De ruimtes die worden gebruikt als ziekenboeg variëren naar gelang het aantal zieken, qua aantal en positie binnen de stal.

Binnen de inrichting is, gelet op de bedrijfsvoering/ beoogde bedrijfsopzet, dan ook voldoende ruimte beschikbaar om de zieke dieren op te vangen en af te zonderen. Hierdoor wordt derhalve direct voldaan aan de geldende welzijnseisen.

HOKOPPERVLAKTE / OPPERVLAKTE DICHTE VLOER

In het besluit is beschreven dat gespeende varkens, gebruiksvarkens, gelten en zeugen in groepen gehouden dienen worden. De groep gebruiksvarkens dient gevormd te worden uit varkens afkomstig uit één groep gespeende varkens. Aan eenmaal gevormde groepen gespeende- of gebruiksvarkens mogen geen andere varkens meer worden toegevoegd. Het individueel houden van de vleesvarkens is alleen toegestaan tijdens onderzoek of behandeling vanwege de gezondheid, om de stal te reinigen of bij agressie. Voor het houden van de beoogde diercategorieën (gespeende varkens en gebruiksvarkens) gelden de onderstaande oppervlaktenormen per dier:

- tot 15 kg : 0,20 m²
- van 15 – 30 kg : 0,30 m²
- van 30 – 50 kg : 0,50 m²
- van 50 – 85 kg : 0,65 m²
- van 85 – 110 kg : 0,80 m²
- meer dan 110 kg : 1,0 m²

Indien de vloer gedeeltelijk uit roosters bestaat dan moet deze voor 40% dicht zijn. Bij groepen van meer dan 40 gespeende varkens of vleesvarkens met een gemiddeld gewicht van meer dan 15 kilogram mag de totale oppervlakte met 10% worden verkleind.

Hokuitvoering beoogde bedrijfsopzet

De gewenste bedrijfssituatie c.q. de nieuwe stalruimte wordt zodanig uitgevoerd dat per direct wordt voldaan aan de bovengenoemde eisen en criteria. Hiervoor worden de volgende uitgangspunten gehanteerd (samengevat);

- Gespeende biggen:
 - huisvesting in groepen in hokken
 - roosters → gedeeltelijk roostervloer kunststof
 - oppervlakte dichte vloer per hok bedraagt minimaal 40%
 - spleetbreedte maximaal 15 mm
 - balkbreedte minimaal 50 mm
 - hokoppervlakte minimaal 0,30 m² per dier
- Vleesvarkens:
 - Huisvesting in groepen in hokken
 - Afdelingen van 448 vleesvarkens (32 hokken)
 - 14 vleesvarkens per hok
 - Roosters → ged. betonroostervloer
 - oppervlakte dichte vloer in hok bedraagt minimaal 40%
 - spleetbreedte maximaal 18 mm
 - balkbreedte minimaal 80 mm
 - hokoppervlakte minimaal 0,90 m² per dier

In onderstaande overzicht is de huisvesting van de volledige bedrijfsvoering opgenomen:

Diersoort	Huisvesting	roosters	oppervlakte	Dichte vloer
Kraamzeug	Hok met lignest	Metaal / kunststof	-	0,6 m2
Dragende zeugen	Groepshuisvesting met hokken	Beton / 20 mm.	2,25 m2	1,3 m2
Guste zeugen (dekstal)	Boxen	Beton / 20 mm.	2,25 m2	1,3 m2
Dekbeer	Hok	Beton	6,0 m2	4,0 m2
Opfokzeug	Hokken	Beton / 20 mm.	1,0 m2	0,4 m2
Gespeende big	Hokken	Kunststof / metaal	0,3 m2	0,2 m2
Vleesvarkens	Hokken	Gietijzer / beton	0,9 m2	0,4 m2

3.4 KENGETALLEN

In deze paragraaf worden een aantal kengetallen ten aanzien van de gewenste bedrijfsvoering met 1.526 fokzeugen met 288 opfokzeugen, 6 dekberen, 8.100 gespeende biggen en 13.824 vleesvarkens beschreven. Bovengenoemde veebezetting is het maximale aantal dieren dat binnen de inrichting aanwezig kan worden gehouden c.q. aanwezig zal zijn. Dit aantal dieren is gelijk aan het aantal beschikbare dierplaatsen (excl. ziekenboeg /-opvang). Binnen de inrichting zijn dan ook (m.u.v. de ziekenboeg /-opvang) geen extra dierplaatsen aanwezig boven het aantal genoemde en gevraagde aantal dieren. De roulatie van de groepen dieren (weekgroepen) kan, gelet op de ruim opgezette bedrijfsvoering, plaatsvinden binnen de beoogde stalruimtes en hiervoor zijn derhalve geen extra dierplaatsen benodigd. Ten aanzien van de beoogde bedrijfsopzet kunnen de volgende (gemiddelde) kengetallen worden weergegeven:

- duur van een cyclus : 154 dagen
- aantal worpen per jaar : ongeveer 3.500
- vervangingsgraad zeugen : ongeveer 45%
- jaarlijks geboren aantal biggen : ongeveer 58.000
- uitval biggen : ongeveer 2,5%
- aantal afgeleverde vleesvarkens : circa 53.000
- gewicht afgeleverde vleesvarkens : circa 110 kg
- uitval vleesvarkens per jaar : circa 2,5 %
- vrijkomende drijfmest per jaar : 26.000 m³

3.5 BESCHRIJVEN SYSTEEM VOERVERSTREKKING VARKENS (DROOGVOER)

Binnen de varkenshouderij wordt in huidige en gewenste bedrijfsopzet gebruik gemaakt van een droogvoerinstallatie. De grondstoffen voor het voer wordt met gesloten bulkwagens aangevoerd en opgeslagen in diverse silo's. Naast kernvoer (mineralen en vitaminen) wordt gebruik gemaakt van (droge) bijproducten in de vorm van akkerbouwproducten CCM (maïs), diverse soorten granen en bijproducten zoals soja, meel en raap.

De benodigde granen en mais worden lokaal geteeld en opgeslagen in de beschikbare silo's. Daarnaast is ongeveer 45% van de grondstoffen afkomstig uit de humane voedingsmiddelen industrie zoals brood- en beschuitmeel, koekjes en pepernoten. De overige bijproducten bestaan uit tarwegries, soja- en zonnebloemschroot. Deze (droge) grondstoffen worden geleverd door een leverancier (bijv. Duynie) en zijn altijd voorzien van een GMP+-verklaring. Op basis van deze GMP+ verklaring is een "track and trace" gewaarborgd en sprake van "secure feed".

Secure Feed staat voor de borging van de voedselveiligheid van diervoeders en beheert een gezamenlijk systeem voor monitoring en risicobeoordeling van grondstoffen en de leveranciers. Door het delen van kennis en informatie met ketenpartners en externe partijen, wordt gewerkt aan een versterking van het risicobewustzijn en de risico-aanpak. Deze mix van grondstoffen zorgt bij de dieren voor een goed en evenwichtig voedingspatroon. Het in eigen beheer maken van droogvoer is financieel aantrekkelijk voor bedrijven met een bovengemiddelde omvang vanwege de hoge investeringskosten. Naast een economisch voordeel (eigen inkoop // lage kostprijs) is er tevens een milieuvoordeel, omdat de grondstoffen lokaal worden geteeld en vanwege de toepassing van bijproducten lage "carbon footprint" hebben.

De grondstoffen worden allemaal enkelvoudig opgeslagen. In de voerkeuken worden voor de verschillende soorten varkens meerdere recepten gemaakt en tevens het voerschema vastgesteld. De voerkeuken bestaat on hoofdzaak uit een hamermolen en maler (pletten en malen), mengers en wegers. Met behulp van deze voorzieningen wordt in eigen beheer een samengesteld rantsoen voor de dieren gemaakt. Vanuit een voorraadsilo wordt met behulp van een droogvoerinstallatie dit product vervolgens verstrekt aan een specifieke diergroep / stalruimte.

Hoeveelheden droogvoer en bijproducten

• Droogvoer (zakgoed)	Totale doorzet =	15 ton per jaar
• Kernvoer:	Maximale opslag:	64 ton
	Doorzet:	1.350 ton per jaar
• Granen en maïs	Maximale opslag:	2.400 ton
	Doorzet:	7.100 ton per jaar
• Droge bijproducten	Maximale opslag:	540 ton
	Doorzet:	5.500 ton per jaar

PRODUCT	JAARLIJKE DOORZET (TON)	MAXIMALE OPSLAG (TON)
DROOGVOER	15	2
KERNVOER (MINERALEN/VITAMINEN)	1.350	64
GRAAN EN MAIS	7.100	2.400
DROGE BIJPRODUCTEN	5.500	540

De droge bijproducten bestaande uit in hoofdzaak humane voedingsmiddelen (brood- en beschuitmeel, koekjes en pepernoten) en tarwegries, soja- en zonnebloemschroot betreffen reststoffen afkomstig uit productieprocessen van derden. Deze stoffen worden formeel beschouwd als "afvalstoffen".

De maximale opslagcapaciteit van deze stoffen omvat 540 ton en de jaarlijkse doorzet omvat 5.500 ton. Nu deze hoeveelheden ruimschoots lager zijn de gestelde drempelwaarden uit bijlage 1 van het Bor (respectievelijk 1.000 m³ // 15.000 ton) is het college van B&W van Raalte het bevoegd gezag voor deze inrichting.

4. REFERENTIESITUATIE

In dit hoofdstuk zal de referentiesituatie (c.q. bestaande bedrijfsopzet) worden beschreven. Achtereenvolgens komen de aspecten type huisvesting, werkzaamheden en activiteiten, ammoniakemissie, geuremissie, energie- & waterverbruik, grondstoffen, opslag van mest, afvalstoffen en afvalwater, luchtkwaliteit, geluid, bodem, veiligheidsaspecten en gezondheidsaspecten aan de orde.

4.1 HUIDIGE & VERGUNDE BEDRIJFSOPZET

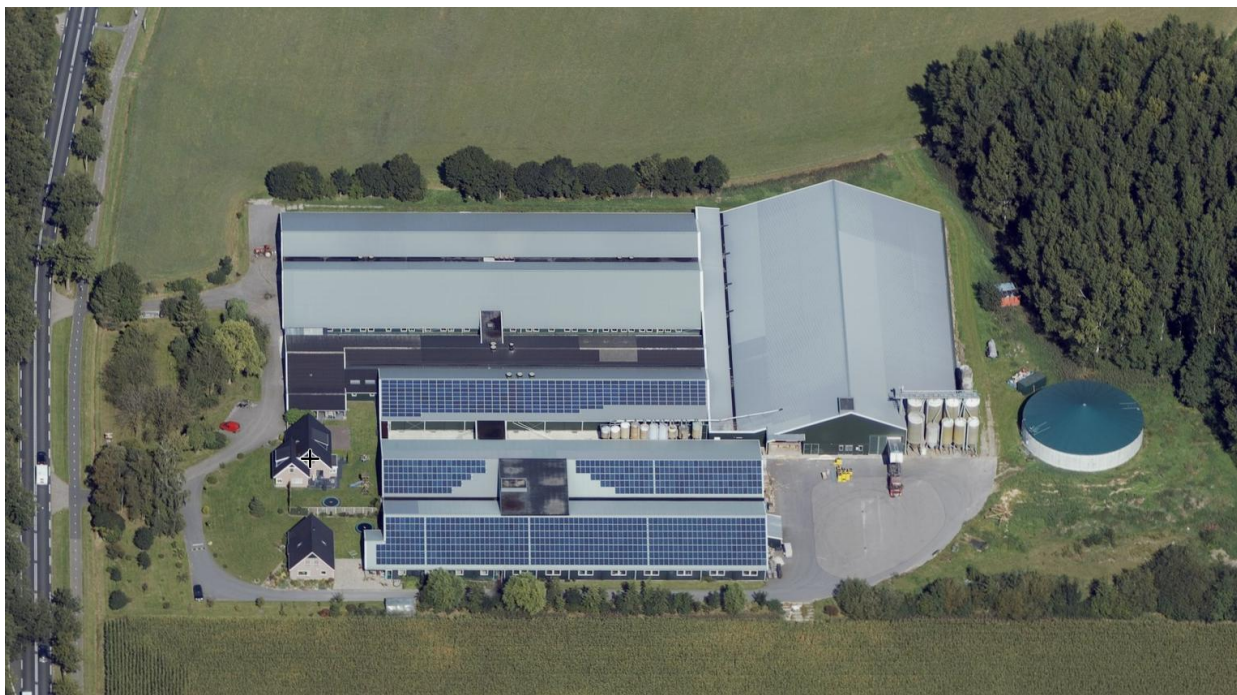
Voor onderhavige varkenshouderij is op 16 februari 2015 (kenmerk OGV 2014-276) een omgevingsvergunning verleend op grond van de Wabo (o.a. revisie milieu) // bijlage 5. Nadien zijn nog omgevingsvergunningen op grond van de Wabo verleend in verband met de realisatie van een meststalo (2017) en het wijzigen van de bedrijfswoning (2017). De vergunde situatie is inmiddels volledig opgericht en in werking gebracht. In onderstaande tabel is het vergunde aantal dieren in combinatie met het stalsysteem weergegeven. Een plattegrondtekening van de bestaande bedrijfsopzet is als bijlage 6 toegevoegd.

Tabel 1 Vergunde bedrijfsopzet 16-2-2015

Vigerende vergunning: 16-2-2015					
Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem	
				BWL / BB code	Omschrijving
1	Vleesvarkens	3526	D 3.2.6.1.2	BWL 2004.08.V2	Koeldekstelsysteem (200% koeloppervlak) met metalen roostervloer
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassersysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassersysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Opfokzeugen	360	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassersysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
5	Gespeende biggen	6736	D 1.1.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassersysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser

**** In de vigerende vergunning d.d. 16 februari 2015 is t.a.v. de gespeende biggen (D 1.1.15.4.1/2) en vleesvarkens/opfokzeugen (D 3.2.15.4.1/2) nog onderscheid gemaakt ten aanzien van de beschikbare hokoppervlakte. Dit onderscheid wordt thans niet meer gemaakt en derhalve zijn de genoemde Rav-codes aangepast tot D 1.1.15.4 & D 3.2.15.4).**

Bovenstaande bedrijfsomvang omvat de maximale mogelijkheden binnen het bestaande bouwvlak.

Figuur 9 Luchtfoto varkenshouderij / huidige situatie (bron: Streetsmart2023)

4.2 WERKZAAMHEDEN & ACTIVITEITEN

Binnen de bestaande varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a is er in de huidige / vergunde situatie sprake van de volgende werkzaamheden en activiteiten:

- het bedrijfsmatig houden van varkens (fokzeugen, gespeende biggen en vleesvarkens);
- het opslaan van veevoeder, grondstoffen & bijproducten;
- het opslaan en aanmaken van droogvoer;
- het in gebruik hebben van een centrale (droog)voerkeuken;
- het opslaan van dunne mest in de kelders en in een mestsilo;
- het in gebruik hebben van vijf emissiearme stallen, een kantoor/ hygiënesluis / kantine, een werkplaats/berging en twee bedrijfswoningen;
- het in gebruik hebben van twee gecombineerde luchtwassers (stal 4 en stal 5);
- het in gebruik hebben van een spoelplaats en kadaveropslag.

4.3 AMMONIAK

4.3.1 Ammoniakemissie

De ammoniakuitstoot op basis van de vergunde veebezetting kan op basis van de geldende RAV als volgt worden berekend.

Tabel 2 *Overzicht ammoniakemissie vergunde bedrijfsopzet*

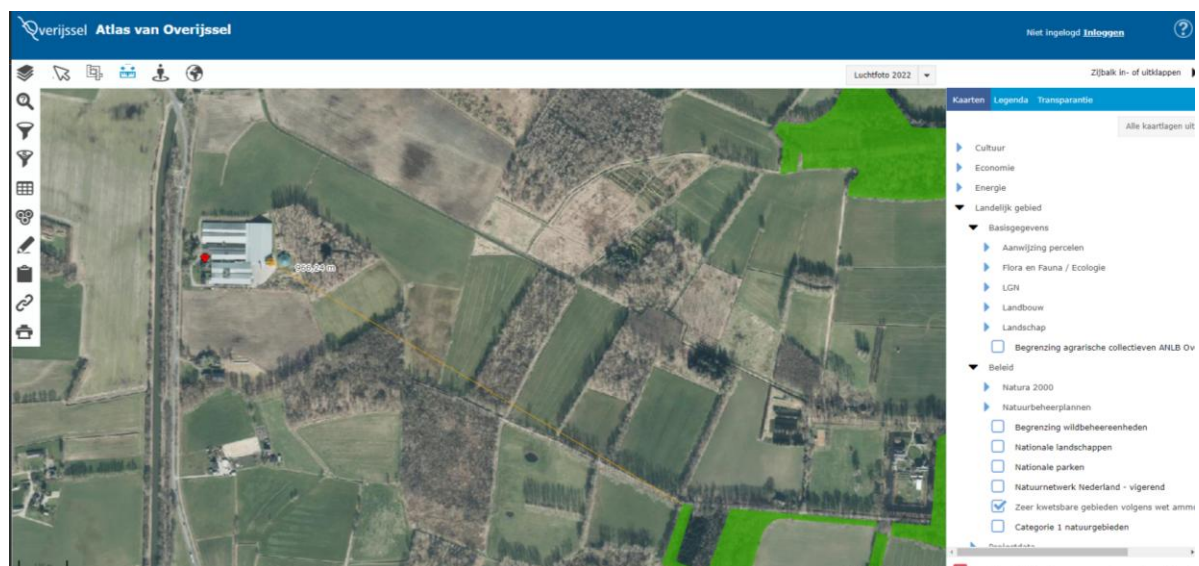
Vigerende vergunning: 16-2-2015				Stalsysteem		Ammoniakemissie	
Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	BWL / BB code	Omschrijving	Kg NH3 per dierplaats*	Kg NH3 totaal
1	Vleesvarkens	3526	D 3.2.6.1.2	BWL 2004.08.V2	Koeldekstelsysteem (200% koeloppervlak) met metalen roostervloer	1,2	4231,2
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	568,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,83	4,98
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,63	737,1
4	Opfokzeugen	360	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	162
5	Gespeende biggen	6736	D 1.1.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,1	673,6
Totaal:							6841,28

* emissie in kg NH3 per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

4.3.2 Zeer kwetsbare natuurgebieden

In de vergunde situatie is de veehouderij op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) niet gelegen binnen of in een zone van 250 meter van een 'zeer kwetsbaar natuurgebied'.

Het dichtbijgelegen 'zeer kwetsbaar natuurgebied' is, gemeten vanaf de gevel van de dichtstbijgelegen stal (stal 5), gelegen op een afstand van 966 meter ten zuidoosten van het emissiepunt van onderhavige veehouderij (zie ook onderstaande afbeelding).

Figuur 10: *Wav-kaart Overijssel (bron: provincie Overijssel)*

4.3.3 Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem

De Europese Commissie heeft de BBT-conclusies van de intensieve pluimvee- en varkenshouderij gepubliceerd op 21 februari 2017 in het Publicatieblad van de Europese Unie. Deze BBT-conclusies hebben betrekking op activiteiten die vallen onder de IPPC-categorie 6.6 van bijlage I bij de Richtlijn industriële emissies 2010/75/EU:

- 6.6a: veehouderijen met meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee
- 6.6b: veehouderijen met meer dan 2.000 plaatsen voor mestvarkens van meer dan 30 kg
- 6.6c: veehouderijen met meer dan 750 plaatsen voor zeugen

Voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen, die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen, is er een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry, 2017). De BREF voor de intensieve veehouderij is inmiddels ook aangewezen in de regeling aanwijzing BBT-documenten. Ook de oplegnotitie wordt opgenomen in de Regeling aanwijzing BBT-documenten, zodat bij het bepalen van de voor een veehouderij in aanmerking komende beste beschikbare technieken eveneens met deze notitie rekening moet worden gehouden. De BREF / oplegnotitie behandelt de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij onderverdeeld naar verschillende aspecten.

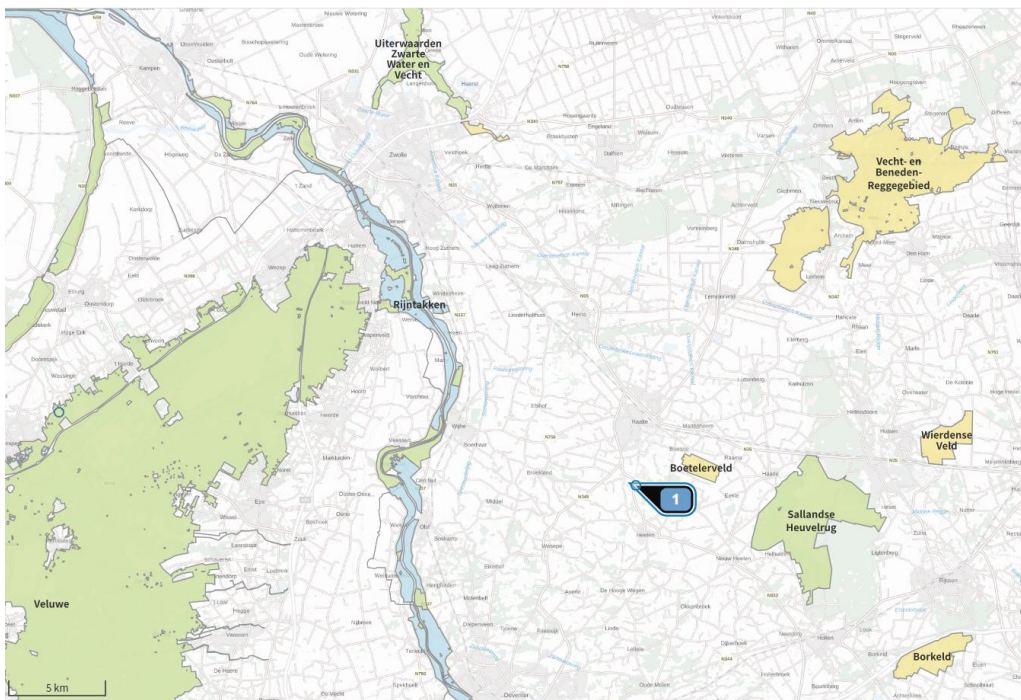
Binnen het bedrijf zijn in de vigerende situatie meer dan 750 plaatsen voor fokzeugen en meer dan 2.000 plaatsen voor het houden van vleesvarkens aanwezig. De drempelwaarde voor fokzeugen & vleesvarkens wordt hierdoor overschreden, waardoor de RIE / IPPC-richtlijn van toepassing is op de bestaande bedrijfsopzet. Het varkensbedrijf moet in deze situatie voldoen aan het 'Best Available Techniques (BAT) principe' (BBT / BBT+), zoals opgenomen in de BREF en de Oplegnotitie voor IPPC-bedrijven. In de bestaande / vergunde situatie zijn alle stallen reeds emissiearm uitgevoerd en wordt voldaan aan het gestelde in de (oplegnotitie) "BREF voor intensieve varkenshouderij", de "Beleidslijn IPPC-omgevingstoets Ammoniak en Veehouderij" en het "Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen".

4.3.4 Directe ammoniakschade

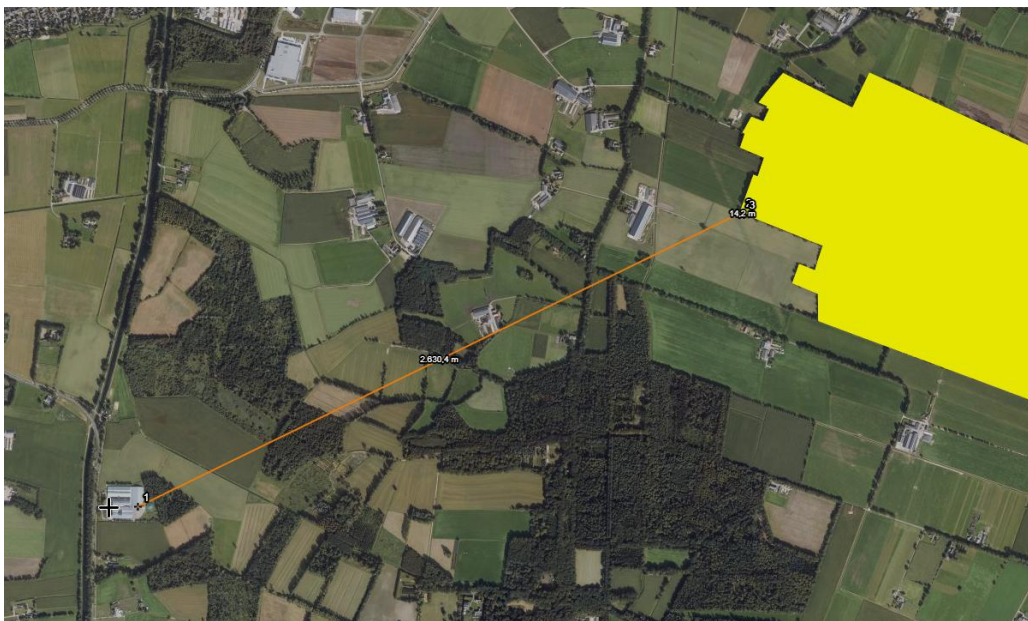
Voor de bepaling of er mogelijk directe schade aan planten ontstaat, dient een aanvraag om een omgevingsvergunning te worden getoetst aan het rapport 'Stallucht en Planten' uit juni 1981 van het Instituut Plantenziektkundig Onderzoek (IPO). Op grond van dit rapport is gekeken of er binnen de daarin opgenomen afstanden van de inrichting voor ammoniak gevoelige planten aanwezig zijn. Hierbij is gekeken of binnen een afstand van 50 meter van de inrichting coniferen worden geteeld en/of dat binnen een afstand van 25 meter van de inrichting andere voor directe ammoniakschade gevoelige tuinbouwgewassen worden geteeld. Dit is niet het geval, zodat dit aspect in de onderhavige situatie geen belemmering vormt.

4.4 STIKSTOFDEPOSITIE

In het kader van Europese regelgeving zijn binnen Nederland Vogelrichtlijngebieden en Habitatgebieden aangemeld (VHR-gebieden). Deze gebieden worden ook wel Natura 2000-gebieden genoemd en vallen onder de werkingssfeer van de Wet Natuurbescherming (WNB). In onderstaande figuren is de ligging van de Natura 2000-gebieden ten opzichte van de bedrijfslocatie aan de Heetenseweg 9a te Heeten weergegeven.

Figuur 11: Ligging locatie t.o.v. diverse Natura 2000-gebieden (bron: AERIUS-calculator)

Figuur 12: Ligging bedrijf t.o.v. dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Boetelerveld (bron: Streetsmart)

Binnen 25 kilometer van de varkenshouderij liggen 8 Natura2000 gebieden. De 8 gebieden liggen op de volgende afstand van de bedrijfslocatie:

- Boetelerveld : 2.630 meter
- Sallandse Heuvelrug : 6.595 meter
- Rijntakken (Uiterwaarden IJssel) : 10.625 meter
- Vecht- en Beneden Reggebied : 12.980 meter
- Wierdense Veld : 15.100 meter
- Veluwe : 16.200 meter
- Borkeld : 16.620 meter
- Uiterwaarden Zwarte water & Vecht : 19.300 meter

Het college van GS van Overijssel heeft op 28 november 2014 een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 verleend (2014/0327650 / zie bijlage 7). Op grond van deze vigerende NB-wetvergunning mag onderstaande veebezetting worden gehouden:

Tabel 3 Overzicht Nbw-vergunning d.d. 28 november 2014

Wet Natuurbescherming: 28-11-2014							
Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem		Ammoniakemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Kg NH3 per dier-plaats*	Kg NH3 totaal
1	Vleesvarkens	3526	D 3.2.6.1.2	BWL 2004.08.V2	Koeldekstelsysteem (200% koeloppervlak) met metalen roostervloer	1,2	4231,2
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	568,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,83	4,98
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,63	737,1
4	Opfokzeugen	360	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	162
5	Gespeende biggen	6736	D 1.1.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,1	673,6
						Totaal:	6841,28

* emissie in kg NH3 per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

Deze vergunde situatie is identiek aan de geldende omgevingsvergunning op grond van de Wabo uit 2015.

De stikstofdepositie op de 8 omliggende Natura2000 gebieden voor de vergunde situatie is inzichtelijk gemaakt met het verspreidingsmodel Acrius 2024. In de Acrius-berekening (bijlage 8) zijn op jaarbasis de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Veebezetting en emissiepunten conform NB-wetvergunning d.d. 28-11-2014;
- Ammoniakemissie op basis van de nu geldende Rav (6.841,3 kg NH3 / tabel 3);
Vervoersbewegingen op basis van akoestisch onderzoek behorende bij de omgevingsvergunning 2015 (17,1 kg NOx / 0,3 kg NH3);
- Stationair draaien voertuigen op erf: 18,2 kg NOx / 0,2 kg NH3

- Koude starts licht verkeer: 0,5 kg NOx / 81,2 g NH3 (niet van toepassing op vrachtverkeer);
- Verbruik aardgas op basis van omgevingsvergunning 2015 / 12.000 m3: 9,7 kg NOx;
- Verbruik dieselolie op basis van omgevingsvergunning 2015 / 3.500m m3 dieselolie: 53,4 kg NOx / 26,3 g NH3;
- Ammoniakemissie mestilo (2.500 m3 drijfmest varkens / diameter 25 meter / ep: 4,5 m.): 262,5 g NH3;

Emissie mestilo, conform notitie BU12	Totale NH3-emissie per jaar (in kg):				262,52
Omschrijving	Diameter m1	Oppervlak m2	Gebruiks-dagen	Emissiefactor (g/u/m2)*	NH3 emissie (kg/jaar)
Mestsilo, diersoort varken	25,0	490,87	365	0,407	262,52
				Totaal:	262,52

* berekening op basis van onderzoek van De Bode uit 1987. Het vervluchtigingspercentage betreft 15%.

Totale jaarlijkse emissie berekening stikstofdepositie Aerius:

- 7.104,4 kg NH3
- 98,9 kg NOx

Daarnaast zijn ter plaatse van het meest nabijgelegen zeer kwetsbaar natuurgebied op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (2 stuks / gele ster) alsmede in het naastgelegen bosgebied (4 stuks / blauwe ster) en de nabijgelegen (wandel)paden van het landgoed Schoonheten (5 stuks / rode ster), conform het gestelde in en naar aanleiding van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau 2022, een aantal aanvullende beoordelingspunten opgenomen. Deze beoordelingspunten zijn n.a.v. de ingebrachte zienswijzen / Notitie R&D aanvullend opgenomen. Deze beoordelingspunten hebben op grond van de Wet natuurbescherming echter geen formele status en vormen hierdoor geen wettelijke toetsingspunten t.a.v. het aspect stikstofdepositie. Deze 11 extra beoordelingspunten zijn opgenomen om ter plaatse illustratief de referentiesituatie alsmede de alternatieven te kunnen vergelijken. In navolgende figuur zijn deze extra beoordelingspunten weergegeven:

Figuur 13: Extra beoordelingspunten in directe omgeving (gebied Wav, naastgelegen bosperceel en wandelpaden landgoed /bron: Streetsmart2022)

Uit de Aerius-berekening (model 2024 / zie navolgende uitdraai) komen ter plaatse van de 8 omliggende Natura2000 gebieden en toegevoegde beoordelingspunten (11 stuks) de volgende stikstofdeposities naar voren. De hoogste bijdrage vindt plaats op Natura2000-gebied Boetelerveld en deze bedraagt **6,88 mol/hectare/jaar**.

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	10.468,38	2.853,77	10.468,38	6,88	0,00	-
Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Boetelerveld (41)	50,87	2.319,22	50,87	6,88	0,00	-
Sallandse Heuvelrug (42)	1.028,25	2.691,14	1.028,25	1,68	0,00	-
Vecht- en Beneden-Reggegebied (39)	587,19	2.538,83	587,19	1,07	0,00	-
Rijntakken (38)	58,76	2.283,09	58,76	0,54	0,00	-
Wierdense Veld (43)	384,25	2.152,05	384,25	0,48	0,00	-
Veluwe (57)	8.260,53	2.853,77	8.260,53	0,43	0,00	-
Borkeld (44)	85,80	2.057,13	85,80	0,38	0,00	-
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	12,74	1.808,91	12,74	0,13	0,00	-

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Bos-1	X:215575,72 Y:485717,96	605,11 ●
4	Bos-4	X:215607,97 Y:485629,8	527,61 ●
3	Bos-3	X:215611,43 Y:485535,76	227,75 ●
6	Pad-2	X:215703,77 Y:485420,7	94,00 ●
2	Bos-2	X:215745,94 Y:485611,48	85,40 ●
5	Pad-1	X:215550,67 Y:485360,15	80,88 ●
8	Pad-4	X:215985,18 Y:485739,74	76,94 ●
9	Pad-5	X:216084,47 Y:485675,67	66,92 ●
7	Pad 3	X:215915,7 Y:485321,22	50,10 ●
11	WAV-2	X:216359,67 Y:485111,46	14,35 ●
10	WAV-1	X:216558,78 Y:485789,49	12,71 ●

Piekbelaster

Met de landelijke aanpak piekbelasting wil het kabinet de stikstofneerslag in de kwetsbare natuurgebieden (Natura 2000 gebieden) snel terugdringen. De aanpak is vrijwillig en richt zich op ongeveer 3.000 bedrijven die de meeste stikstofneerslag veroorzaken op overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Dit zijn veelal agrarische bedrijven en enkele industriële bedrijven. Het kabinet wil met de aanpak de stikstofneerslag in kwetsbare natuurgebieden versneld terugdringen. Als piekbelastende bedrijven hun stikstofuitstoot fors verminderen, heeft dat direct effect op de hoeveelheid stikstofneerslag in kwetsbare natuurgebieden. Op deze manier kan de natuur herstellen en ontstaat er op termijn ook weer ruimte voor vergunningverlening. Zoals voor het legaliseren van PAS-meldingen en vervolgens voor andere urgente maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Bedrijven die met een locatie de meeste stikstofneerslag veroorzaken op kwetsbare natuurgebieden (Natura 2000-gebieden) vallen onder de aanpak piekbelasting. Dit is het geval wanneer een bedrijf binnen 25 kilometer van overbelaste stikstofgevoelige natuur ten minste 2.500 mol stikstofdepositie per jaar veroorzaakt. Deze landelijke drempelwaarde geldt voor zowel industriële als agrarische bedrijven. Ondernemers kunnen via de speciaal hiervoor beschikbaar gestelde rekenmodule 'AERIUS Check' nagaan of zij voldoen aan de drempelwaarde. Met de AERIUS Check wordt de stikstofneerslag van de bedrijfslocatie berekend. Op deze manier kan worden nagegaan of het bedrijf voldoet aan de drempelwaarde voor de regelingen onder de aanpak piekbelasting. Landbouwbedrijven met varkens, melkvee, vleeskalveren, kippen of kalkoenen die vrijwillig willen stoppen kunnen in dit kader een subsidie aanvragen via de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv+). De Lbv+ is voor landbouwbedrijven die vallen onder de aanpak piekbelasting. De subsidie wordt verstrekt als het landbouwbedrijf stopt en de stikstofneerslag (stikstofvracht) op een overbelast Natura 2000-gebied 2.500 mol of hoger is. Dit is de drempelwaarde voor de aanpak piekbelasting en de Lbv-plus.

Tijs Heeten b.v. is niet voornemens om de varkenshouderij te beëindigen en wenst niet deel te nemen aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. Voor de volledigheid is echter met behulp van de rekenmodule 'AERIUS Check' beoordeeld of op basis van de vergunde situatie (veebezetting WNB 2014) de varkenshouderij wordt aangemerkt als 'piekblaster'. Uit deze berekening (zie bijlage 9) blijkt dat de stikstofneerslag afkomstig van de veebezetting (stikstofvracht) op een overbelast Natura 2000-gebied 3.690 mol bedraagt. Op grond van de vrijwillige aanpak piekbelasting / Lbv+ kan de bestaande / vergunde bedrijfsvoering derhalve worden aangemerkt als 'piekbelaster'.

Resultaten

Boven drempelwaarde	Lbv-plus ja	Lbv ja (6 gebieden)
Totale vracht (mol N/jaar)	3.690	3.879
Hoogste depositie (mol N/ha/jaar)	6,12	6,12
Hexagonenset	Boven KDW	OwN2000-registratieset
Berekende hexagonen	11124	12000

4.5 GEUR

4.5.1. Geuremissie

De geuremissie van de vergunde veebezetting (omgevingsvergunning Wabo 2015) kan op basis van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en geldende Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) als volgt worden berekend.

Tabel 4 Overzicht geuremissie vergunde bedrijfsopzet

Vigerende vergunning: 16-2-2015				Stalsysteem		Geuremissie	
Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	BWL / BB code	Omschrijving	OUE per dier-plaats**	OUE totaal
1	Vleesvarkens	3526	D 3.2.6.1.2	BWL 2004.08.V2	Koeldekstelsysteem (200% koeloppervlak) met metalen roostervloer	17,9	63115,4
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	5468,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	4464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	61,8
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	12051
4	Opfokzeugen	360	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	12,7	4572
5	Gespeende biggen	6736	D 1.1.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	4,3	28964,8
							118697,4

** geuremissiefactor in odour units per seconde per dier volgens de Regeling geurhinder en veehouderij

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij en de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij in werking getreden. De Wet geuremissie uit veehouderij dient te worden getoetst aan de voornoemde wet- en regeling. De Wet maakt onderscheid tussen dieren met en zonder geuremissiefactoren. Voor dieren zonder geuremissiefactoren gelden vaste afstanden die moeten worden aangehouden tot geurgevoelige objecten. Voor dieren met omrekeningsfactoren, zoals vleesvarkens en gespeende biggen, wordt middels het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning 2020' de geuremissie uit de veehouderij omgerekend naar geurbelasting op de geurgevoelige objecten in de omgeving van de veehouderij. In de vergunde bedrijfssituatie is alleen sprake van dieren met geuremissiefactoren. De varkenshouderij is gelegen in een zgn. concentratiegebied.

Op basis van de Wet geurhinder en veehouderij mag, nu de gemeente Raalte voor de intensieve veehouderij geen Geurverordening heeft vastgesteld, de geurbelasting afkomstig van de veehouderij niet meer bedragen dan:

- geurgevoelig object gelegen binnen de bebouwde kom: $3,0 \text{ OU}_E / \text{m}^3$
- geurgevoelig object gelegen buiten de bebouwde kom: $14,0 \text{ OU}_E / \text{m}^3$

Ook ten behoeve van de geurberekening zijn ter plaatse van het meest nabijgelegen zeer kwetsbaar natuurgebied op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (2 stuks) alsmede in het naastgelegen bosgebied (4 stuks) en de nabijgelegen (wandel)paden van het landgoed Schoonheten (5 stuks), conform het gestelde in en naar aanleiding van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau 2022, een aantal aanvullende beoordelingspunten opgenomen (zie figuur 13). Deze beoordelingspunten zijn n.a.v. de ingebrachte zienswijzen / Notitie R&D aanvullend opgenomen. Deze beoordelingspunten hebben op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) echter geen formele status en vormen hierdoor geen wettelijke toetsingspunten t.a.v. het aspect geur. Deze 11 extra beoordelingspunten zijn opgenomen om ter plaatse illustratief de referentiesituatie alsmede de alternatieven te kunnen vergelijken.

4.5.2. Diercategorieën met geuremissiefactoren (individuele toetsing)

Voor dieren met omrekeningsfactoren wordt middels het verspreidingsmodel V-Stacks vergunning de geuremissie uit de veehouderij omgerekend naar geurbelasting op de geurgevoelige objecten in de omgeving van de veehouderij. In het rekenmodel dienen verschillende parameters ingevoerd worden, deze worden hieronder behandeld.

Meteorologie

Meteostation Eindhoven.

X-, Y-coördinaten van de bronnen

In het rekenmodel dienen de coördinaten van de bronnen van het bedrijf worden ingegeven. Met coördinaten worden de rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten bedoeld. Met “bron” wordt het emissiepunt van een stal bedoeld. Omdat er hier sprake is van mechanische ventilatie in de vorm van centrale afzuiging en luchtwassers worden de centrale emissiepunten c.q. de middelpunten van de stallen als bron ingevoerd.

De gemiddelde gebouwhoogte

De gemiddelde gebouwhoogte van de bron is het gemiddelde tussen de goot- en de nokhoogte van de stal.

Geuremissie per bron (OU_E / m^3)

De geuremissie per bron (= stal) dient ingevoerd te worden. In de geldende Regeling geurhinder en veehouderij is de geuremissie per dier aangegeven. In deze regeling zijn voor de verschillende soorten varkens geuremissiefactoren opgenomen. De geuremissie per stal is vastgesteld door het aantal dieren te vermenigvuldigen met de geldende geuremissiefactor op grond van de RGV.

De hoogte van de uitstroomopening

Met de hoogte van de uitstroomopening (emissiepunthoogte) wordt de hoogte bedoeld van het emissiepunt boven het maaiveld. Voor de mechanisch geventileerde varkensstallen is dit de uitstroomopening van de ventilator / ventilatiekoker of de luchtwasser. Deze uitstroomopening wordt als emissiepunt beschouwd.

De diameter van de uitstroomopening

De diameter van de uitstroomopening (emissiepunt diameter) is van invloed op de verspreiding van de geur. Bij mechanische geventileerde stallen dient hiervoor de diameter van de ventilatoren of de luchtwassers te worden bepaald. Deze waarden zijn derhalve in het model ingevoerd.

De uittreesnelheid

De uittreesnelheid is alleen van belang indien het een verticale of vrije uitstroming betreft (emissiepunt). Deze heeft namelijk een 'emissiepuntverhogend effect'. Voor een mechanisch geventileerde stal met een verticale uitstoot en een centrale afzuiging, dient de uittreesnelheid te worden berekend op basis van de diameter in combinatie met de veebezetting.

V-stacks 2020

Op grond van het voorgaande zijn in het thans geldende rekenmodel V-Stacks 2020 de volgende parameters ingevoerd (deze parameters zijn in overeenstemming met de omgevingsvergunning Wabo 2015):

Parameters per stal:

Stal 1 (vleesvarkens) = 63.115 OU

Emissiepunthoogte:	7,5 m.
Gemiddelde gebouwhoogte:	4,5 m. (nokhoogte 6,6 m. – goothoogte 2,4 m.)
Diameter uitstroomopening:	0,80 m.
Uittreesnelheid:	4,0 m/s

Stal 2 (kraamzeugen) = 5.468 OU

Emissiepunthoogte:	5,5 m.
Gemiddelde gebouwhoogte:	3,4 m. (nokhoogte 4,5 m. – goothoogte 2,2 m.)
Diameter uitstroomopening:	1,68 m.
Uittreesnelheid:	1,85 m/s

Stal 3 (kraamzeugen) = 4.464 OU

Emissiepunthoogte:	6,5 m.
Gemiddelde gebouwhoogte:	4,6 m. (nokhoogte 6,4 m. – goothoogte 2,8 m.)
Diameter uitstroomopening:	1,37 m.
Uittreesnelheid:	2,26 m/s

Stal 4 (G&D zeugen + opfok) = 16.685 OU

Emissiepunthoogte:	8,3 m.
Gemiddelde gebouwhoogte:	5,2 m. (nokhoogte 7,5 m. – goothoogte 2,9 m.)
Diameter uitstroomopening:	4,47 m. (standaard invoerwaarde V stacks 2020 = 1,0 m.)
Uittreedsnelheid:	1,40 m/s

Stal 5 (gespeende biggen) = 28.965 OU

Emissiepunthoogte:	11,3 m.
Gemiddelde gebouwhoogte:	6,8 m. (nokhoogte 11,0 m. – goothoogte 2,5 m.)
Diameter uitstroomopening:	3,91 m. (standaard invoerwaarde V stacks 2020 = 1,0 m.)
Uittreedsnelheid:	1,87 m/s

*** In de vigerende vergunning d.d. 16 februari 2015 is t.a.v. stal 4 en stal 5 de feitelijke diameter van de luchtwasser als uitgangspunt gehanteerd in de V-stacks berekening. Op grond van de herziene Handleiding V-stacks 2020 dient, in het belang van de bescherming van de omliggende woningen, bij emissiepunten met een grote uitstroomopening (zoals luchtwassers) ten aanzien van de diameter een standaardwaarde van 1,0 m. te worden gehanteerd. Deze waarde is derhalve voor stal 4 en stal 5 als uitgangspunt gehanteerd.*

In navolgende tabel zijn de resultaten van de geurberekening weergegeven. Een volledige uitdraai van het programma V-Stacks 2020 is als bijlage 10 toegevoegd.

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	stal 1	215 433	485 663	7,5	0,8	4,00	63 115	4,5
2	stal 4	215 434	485 578	8,3	1,0	1,40	16 685	5,2
3	stal 5	215 506	485 604	11,3	1,0	1,87	28 965	6,8
4	stal 2	215 432	485 631	5,5	1,7	1,85	5 468	3,4
5	stal 3	215 435	485 618	6,5	1,4	2,26	4 464	4,6

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	Heetenseweg 9	215 387	485 952	14,0	15,7
7	Heetenseweg 13	215 417	485 201	14,0	7,1
8	Heetenseweg 15	215 515	485 231	14,0	7,9
9	Heetenseweg 6	215 161	485 014	14,0	3,9
10	Oosterenkweg 5	214 807	485 640	14,0	5,0
11	Kom Raalte	215 088	487 455	3,0	1,4
12	Kom Heeten	215 812	483 595	3,0	0,8
13	Bos-1	215 576	485 718	50,0	26,2
14	Bos-2	215 746	485 611	50,0	14,7
15	Bos-3	215 611	485 536	50,0	24,3
16	Bos-4	215 608	485 630	50,0	26,0
17	Pad-1	215 551	485 360	50,0	13,3
18	Pad-2	215 704	485 421	50,0	12,9
19	Pad-3	215 916	485 321	50,0	6,3
20	Pad-4	215 985	485 740	50,0	6,5
21	Pad-5	216 084	485 676	50,0	5,3
22	Wav-1	216 559	485 789	50,0	2,4
23	Wav-2	216 360	485 111	50,0	2,6
24	Heetenseweg 7	215 387	485 970	14,0	14,6

De meetpunten 13 t/m 23 zijn toegevoegd naar aanleiding van reacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, maar deze zijn op grond van de Wgv niet aan te merken als geurgevoelige objecten / toetsingspunten.

Uit deze berekening blijkt dat in de vigerende / vergunde situatie ter plaatse de maatgevende woning Heetenseweg 9 sprake is van een geurbelasting 15,7 Ou. Op grond van V-Stacks 2020 is ter plaatse sprake van een '*met geuroverbelaste situatie*'. Ter plaatse van de overige omliggende geurgevoelige objecten wordt wel voldaan aan de geurnorm. In navolgende overzicht is het leefklimaat ten aanzien van de omliggende woningen inzichtelijk gemaakt op basis van de voorgrondbelasting (V-stacks 2020).

Woning	GeurNorm	Geurbelasting	Leefklimaat
		vergund 2015	vergund
Heetenseweg 9	14	15,7	slecht
Heetenseweg 7	14	14,6	slecht
Heetenseweg 13	14	7,1	matig
Heetenseweg 15	14	7,9	matig
Heetenseweg 6	14	3,9	redelijk goed
Oosterenkweg 5	14	5,0	redelijk goed
Kom Raalte	3	1,4	zeer goed
Kom Heeten	3	0,8	zeer goed

Op basis van de berekende voorgrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in de vergunde situatie sprake van een "slecht" tot "redelijk goed" woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een "zeer goed" woon- en leefklimaat.

Voor woningen behorende bij een (voormalige) veehouderij, die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, geldt op grond van artikel 3, lid 2 van de Wgv een minimaal in acht te nemen vaste afstand van 50 meter (gemeten vanaf emissiepunt). De dichtstbijgelegen bedrijfswoning behorende bij een (voormalige) veehouderij van derden (Heetenseweg 9b & 3) zijn gelegen op een afstand van respectievelijk circa 175 en 450 meter.

4.5.3. Diercategorieën met vaste afstanden

In de vergunde bedrijfsopzet zijn geen dieren aanwezig waarvoor vaste afstanden gelden.

4.5.4. Overige afstand (gevel)

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van de dichtstbijzijnde woning van derden.

Deze afstanden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

<i>Categorieën</i>	<i>Afstand in acht te nemen</i>	<i>Werkelijke afstanden</i>
Woning in de bebouwde kom	50 meter	>> 250 meter
Woning buiten de bebouwde kom	25 meter	152 meter
Woning behorende bij veehouderij	25 meter	>> 250 meter

Aan de genoemde vaste afstanden op basis van de Wet geurhinder en veehouderij wordt in de vergunde situatie derhalve voldaan.

4.5.5. Cumulatieve stankhinder in relatie tot vergunde bedrijfsopzet Heetenseweg 9a

Met behulp van de cumulatieve geurberekening en beoordeling kan het effect van de vergunde bedrijfssituatie ter plaatse van de omliggende woningen in relatie tot de reeds bestaande “initiatieven” (bestaande intensieve veehouderijen) inzichtelijk worden gemaakt. Binnen een staal van 2 kilometer van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. liggen 26 veehouderijen van derden. Het betreffen hier intensieve veehouderijen of grondgebonden bedrijven met een intensieve tak (> 100 OU). De betreffende lijst van veehouderijen is als bijlage 11 opgenomen. Deze gegevens zijn verstrekt door de gemeente Raalte. Vervolgens zijn deze gegevens samen met de invoergegevens van Tijs Heeten van de vergunde bedrijfsopzet ingevoerd in V-stacks Gebied 2020. De berekeningen zijn uitgevoerd ter plaatse van de eerder genoemde omliggende en maatgevende geurgevoelige objecten in het buitengebied. Uit deze berekening blijkt dat de totale geurbelasting ter plaatse van de omliggende geurgevoelige objecten als volgt bedraagt:

Tabel 5 Resultaten berekening V-stacks gebied

Cumulatie	e geur	belasting	zoals berekend		
ReceptID	X-coor	Y-coor	Geurbelasting [OU/m3]	GGO	
1	215387	485952	15.04	Heetenseweg	9
2	215387	485970	14.19	Heetenseweg	7
3	215417	485201	7.54	Heetenseweg	13
4	215515	485231	8.31	Heetenseweg	15
5	215161	485014	5.07	Heetenseweg	6
6	214807	485640	16.06	Oosterenkweg	5
7	215088	487455	3.10	Kom Raalte	
8	215812	483595	1.65	Kom Heeten	

Het RIVM hanteert voor de beoordeling van (cumulatieve) geurhinder de volgende milieukwaliteits-criteria:

Tabel 6 Relatie tussen de Achtergrondbelasting en de geurhinder (bron: invoerbestand infomil)

Achtergrondbelasting *	GEURGEHINDERDEN
[ou _e /m ³ als 98-percentiel]	Concentratiegebied
1	2%
1,5	3%
2	4%
3	5%
4	6%
5	7%

6	8%
7	10%
8	10%
9	11%
10	12%
12	14%
14	16%
16	17%

De invoerwaarden in bovenstaande tabel betreffen de objecten gelegen in het buitengebied. In onderstaande tabel is de relatie tussen de milieukwaliteit en geurgehinderden weergegeven.

Tabel 7 Relatie milieukwaliteit en geurgehinderden (bron: GGD-richtlijn geurhinder 2002)

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30

ADRES	GEURBELASTING	% GEHINDERDEN	MILIEUKWALITEIT
Heetenseweg 9	15,0	16,5%	Matig
Heetenseweg 7	14,2	16%	Matig
Heetenseweg 13	7,5	10%	Goed / Redelijk goed
Heetenseweg 15	8,3	10%	Goed / Redelijk goed
Heetenseweg 6	5,1	7%	Goed
Oosterenkweg 5	16,1	17%	Matig
Kom Raalte	3,1	5%	Goed
Kom Heeten	1,7	3%	Zeer goed

Op basis van de berekende achtergrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in de vergunde situatie sprake van een “matig” tot “goed” woon- en leefklimaat.

Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een “goed” tot “zeer goed” woon- en leefklimaat.

Ten aanzien van de cumulatieve geurbelasting ter plaatse van de woning Heetenseweg 9 is, zoals ook uit de individuele geurhinderberekening met behulp van V-stacks Vergunningen 2020 blijkt, onderhavige varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. maatgevend. De individuele (voorgrond)belasting op basis van V-stacks Vergunningen 2020 bedraagt ter plaatse van deze woning (zie paragraaf 4.5.2) 15,7 OU.

Ten aanzien van de cumulatieve geurbelasting ter plaatse van de woning Oosterenkweg 5 is, gelet op de ligging van deze woning, de varkenshouderij van derden aan de Hofmeijersweg 18 maatgevend. De individuele geurbelasting van deze varkenshouderij (voorgrondbelasting) op basis van V-stacks Vergunningen 2020 ter plaatse van deze woning bedraagt 18,7 OU.

Zie onderstaande tabel met de uitkomsten van deze berekening (bron: ODII). Gelet op voornoemde heeft de bijdrage van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. slechts een zeer beperkte bijdrage ten aanzien van de geurbelasting op de woning Oosterenkweg 5.

Naam van het bedrijf: Hofmeijersweg 18 (2018-2019)
Berekende ruwheid: 0,116 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	214 698	485 888	7,0	1,6	6,56	16 110	4,5
2	Stal 3	214 673	485 931	7,6	2,0	6,37	16 684	5,1
3	Stal 7	214 700	485 857	8,5	3,1	3,18	27 538	5,5
4	Stal 8	214 781	485 848	8,8	3,1	3,19	34 976	5,5
5	Stal 9	214 774	485 907	8,8	2,2	3,17	17 780	5,9
6	Stal 4	214 674	485 945	5,3	1,0	3,50	4 267	3,6
7	Stal 2	214 610	485 907	4,8	1,3	3,50	3 137	3,4
8	Stal 10	214 791	485 832	7,8	1,6	4,00	11 176	5,4

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
9	Hofmeijersweg 13	214 517	485 990	14,0	22,2
10	Hofmeijersweg 14	214 502	485 927	14,0	21,8
11	Hofmeijersweg 16	214 505	485 907	14,0	23,0
12	Oosterenkweg 1A	214 908	486 006	14,0	23,0
13	Oosterenkweg 5	214 813	485 696	14,0	24,6
14	Oosterenkweg 5A	214 792	485 648	14,0	19,3
15	Bettenbosweg 3	214 654	486 280	14,0	12,4
16	Heetenseweg 9	215 376	485 955	14,0	6,2
17	Heetenseweg 3A	214 947	486 234	14,0	13,2
18	De Hilde 80	214 846	487 386	3,0	2,3
19	Oosterenkweg 5 (VW)	214 807	485 640	14,0	18,7
20	Heetenseweg 13	215 417	485 201	14,0	3,5
21	Heetenseweg 15	215 515	485 231	14,0	3,2
22	Heetenseweg 6	215 161	485 014	14,0	3,1
23	Kom Raalte	215 088	487 455	3,0	2,1
24	Kom Heeten	215 812	483 595	3,0	0,7

4.5.6. Geuremissie voerkeuken

Het aanmaken van droogvoer inclusief de bijbehorende opslag vindt plaats in de centrale voerkeuken aan de zuidzijde in (biggen)stal 5. Om eventuele geurhinder bij het aanmaken en opslag van het droogvoer te voorkomen, is deze ruimte door middel van een relatief kleine (in pandige) ventilator op onderdruk gebracht. De vuile luchtstroom wordt op deze manier afgezogen en in het centrale luchtkanaal gebracht. Vervolgens wordt deze vuile lucht, alvorens deze in de buitenlucht wordt gebracht, via de gecombineerde luchtwasser geleid en hier gereinigd. Voor eventuele geurhinder afkomstig bij het aanmaken en opslaan van het droogvoer behoeft dan ook niet te worden gevreesd.

4.5.7. Geuremissie mestopslag

De vrijkomende drijfmest wordt opgeslagen in mestkelders onder de aanwezige stallen en in de mestsilo. De mestkelders zijn gelegen onder de bestaande stallen en voorzien van een emissiearm systeem of de stallucht wordt afgezogen naar de bestaande gecombineerde luchtwassers. De mestsilo (2017) is conform de eisen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer afgesloten en voorzien van een doelmatige afdekking met ontluchting. Op grond van het Activiteitenbesluit dient, om geurhinder te voorkomen, ten aanzien van de mestsilo een afstand van 100 meter in acht te worden genomen tot een woning van derden. In werkelijkheid bedraagt de afstand tussen de mestsilo en dichtstbijgelegen woning Heetenseweg 9b ruim 240 meter. Voor eventuele geurhinder afkomstig van de opslag van mest behoeft dan ook niet te worden gevreesd.

4.6 ENERGIE- EN WATERVERBRUIK

Het gemiddelde energie- en waterverbruik in de bestaande situatie is als volgt:

Tabel 8 Energie- en waterverbruik vergunde bedrijfsopzet

Energiedrager	Verbruik per jaar
Gas (m ³)	12.000
Elektriciteit (kWh)	780.000
Water (m ³)	leidingwater = 1.200 grondwater = 40.000
Dieselolie (L)	3.500

Het grondwater wordt gebruikt als drinkwater voor de dieren alsmede voor het koelen (vernevelen) van de verse inkomende stallucht, ten behoeve van de luchtwassers en het schoonmaken van de stallen. Het leidingwater wordt gebruikt voor sanitaire doeleinden, drinkwater (bedrijfswoningen) en bij eventuele calamiteiten indien het toepassen van grondwater niet mogelijk is. Gelet op voornoemde is sprake van een continu gebruik van grondwater met enkele kleinschalige pieken als gevolg van de weersomstandigheden en schoonmaakwerkzaamheden.

Op dit moment wordt met de aanwezig zonnepanelen op de daken van de bestaande stallen jaarlijks 0,3 MW aan elektriciteit opgewekt.

Ten aanzien van het voer- en grondstoffen verbruik wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van deze Combi-MER.

4.7 MEST

Op basis van de huidige bedrijfsvoering komt jaarlijks ongeveer 14.000 m³ drijfmest vrij. Deze vrijkomende drijfmest wordt opgeslagen in mestkelders onder de aanwezige stallen en in de mestsilos. In totaal kan in de huidige situatie binnen de inrichting maximaal (10.050 + 2.500 =) 12.550 m³ drijfmest worden opgeslagen. Het betreffen hier mestdichte kelders en een mestsilo, die voldoen aan de regels/richtlijnen van het KIWA (BRL2342) en de gestelde eisen / voorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. De mest wordt door erkende transporteurs (via intermediairs) afgevoerd uit de inrichting en afgevoerd naar landbouwgronden elders. Binnen het bedrijf is er voldoende mestopslagcapaciteit aanwezig om de mest, zoals wettelijk verplicht is gesteld, minimaal 6 maanden te kunnen opslaan. De vergunde bedrijfsopzet voldoet aan het gestelde in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Gelet op voornoemde voldoet de opslag van varkensmest aan het gestelde in de "Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij".

4.8 AFVALSTOFFEN EN AFVALWATER

In de vergunde bedrijfsvoering komen onderstaande afvalstoffen vrij.

Tabel 9 *Overzicht afvalstoffen*

Afvalstoffen	Hoeveelheid/jaar	Wijze van opslag	Inzamelaar
Kadavers	60 ton	koeling	Rendac
Restafval	15 m ³	container	ROVA
Papier	500 kg	dozen	vereniging
Kapotte lampen	25 stuks	doos	chemo-depot
KGA	50 kg	chemo-box	chemo-depot

Al het relevante bedrijfsafvalwater dat binnen de stallen vrijkomt wordt opgevangen in de mestkelders. Het afvalwater afkomstig van de spoelplaats wordt opgevangen en afgevoerd naar een mestkelder. Het bedrijfsafvalwater wordt gelijktijdig met de mest afgevoerd en uitgereden over beschikbare landbouwgronden.

Het spuiwater van de aanwezige gecombineerde luchtwassers wordt afzonderlijk opgevangen in afzonderlijke kelders. Dit spuiwater wordt vervolgens als meststof afgevoerd en verwerkt door een hiertoe erkende inzamelaar.

Het spoelwater van de waterpomp en ontijzeringsinstallatie wordt thans geloosd op de sloot ten oosten van de inrichting. Deze lozing bedraagt conform opgave van de leverancier (Remon Service b.v.) ongeveer 12 m³ per maand.

Het afvalwater afkomstig van de bedrijfswoningen en sanitaire voorzieningen wordt geloosd op een reeds bestaande IBA. Het niet verontreinigde hemelwater afkomstig van de daken en het erf wordt ter plaatse geïnfiltreerd in de bodem. De gevolgen voor het watersysteem en de mogelijke gevolgen voor de bodem (verzuring en eutrofiëring) zijn hiermee voldoende gewaarborgd.

4.9 LUCHTKWALITEIT

4.9.1 Fijn stof

De emissie van fijn stof (PM₁₀) op basis van de vergunde veebezetting (omgevingsvergunning Wabo 2015) kan op basis van de geldende emissiefactoren (2024) als volgt worden berekend.

Tabel 10 Overzicht emissie PM₁₀ vergunde bedrijfsopzet

Vigerende vergunning: 16-2-2015							
Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem		Fijnstofemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Fijnstof g PM ₁₀ /dier/jaar***	Fijnstof totaal
1	Vleesvarkens	3526	D 3.2.6.1.2	BWL 2004.08.V2	Koeldekstelsysteem (200% koelloppervlak) met metalen roostervloer	153	539478
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	31360
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	25600
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	36	216
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	35	40950
4	Opfokzeugen	360	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	11160
5	Gespeende biggen	6736	D 1.1.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	15	101040
** fijn stofemissie (g PM ₁₀ /dier/jaar) volgens de lijst 'Emissiefactoren fijn stof voor veehouderij' op rijksoverheid.nl							749804

De totale emissie fijn stof (PM₁₀) bedraagt in de vergunde situatie 749,8 kg/jaar.

In deze paragraaf is de emissie en immissie van fijnstof PM₁₀ beoordeeld. Voor PM₁₀ geldt een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. Daarnaast geldt dat de 24-uurgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ niet vaker dan 35 keer (dagen) per jaar overschreden mag worden. Daarnaast geldt er vanaf 1 januari 2015 voor PM_{2,5} (een fractie van PM₁₀) de grenswaarde van 25 µg/m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor de PM_{2,5} is verder overigens geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld. Voor het vaststellen van de PM_{2,5}-factor (gram per dier/ jaar) moet er bij bronnen in de intensieve veehouderij vanuit worden gegaan dat deze 20% van de PM₁₀-factor bedraagt.

Jaargemiddelde concentratie PM₁₀ & Overschrijdingsdagen 24-uurgemiddelde grenswaarde

Zoals hiervoor beschreven geldt voor PM₁₀ een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. Daarnaast geldt dat de 24-uurgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ niet vaker dan 35 keer (dagen) per jaar overschreden mag worden. Ten behoeve van de vergunde bedrijfsopzet is een luchtkwaliteitsonderzoek met behulp van verspreidingsmodel Geomilieu uitgevoerd.

Onderzocht is of in de vergunde situatie op de beoordelingslocaties, voldaan kan worden aan de grenswaarden zoals deze zijn opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit // ministeriële regeling “Beoordeling luchtkwaliteit 2007” (Rbl). In onderstaande tabel is voor de vergunde bedrijfsopzet de berekende PM₁₀-concentratie weergegeven. De volledige fijn stof berekening is als bijlage 12 toegevoegd.

Tabel 11 Resultaten berekening Geomilieu

Rekenpunt resultaten									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Conc. [µg/m³]	AG [µg/m³]	Bron [µg/m³]	# > 24u limi...	# > AG limie...	Zeezout
HW 9	Heetenseweg 9	215387,00	485952,00	14,3	14,1	0,2	6,0	6,0	2,0
HW 13	Heetenseweg 13	215417,00	485201,00	14,1	14,1	0,1	6,0	6,0	2,0
HW 15	Heetenseweg 15	215515,00	485231,00	14,1	14,1	0,1	6,0	6,0	2,0
HW 6	Heetenseweg 6	215161,00	485014,00	14,1	14,1	0,1	6,0	6,0	2,0
HW 5	Heetenseweg 5	214807,00	485640,00	14,1	14,0	0,1	6,0	6,0	2,0
HW 9b	Heetenseweg 9b	215384,00	485408,00	14,2	14,1	0,2	6,0	6,0	2,0
Kom H	Kom Heeten	215812,00	483595,00	13,9	13,9	0,0	6,0	6,0	2,0
Kom R	Kom Raalte	215088,00	487455,00	14,2	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
OW 5	Oosterenkweg 5	214807,00	485640,00	14,1	14,0	0,1	6,0	6,0	2,0

Uit de voorgaande tabel blijkt dat op alle beoordelingslocaties ruimschoots kan worden voldaan aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. De maximale concentratie ter plaatse van de maatgevende woning bedraagt 14,3 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen betreft 6. De emissie van fijn stof kan in onderhavige situatie worden aangemerkt als “niet in betekende mate”. Gelet op voornoemde wordt voldaan aan het gestelde in de Wet luchtkwaliteit en bestaat er, mede gelet op de geringe emissie en de achtergrondbelasting, geen verdere noodzaak voor een verdere toetsing en/of (cumulatieve) beoordeling.

Fijnstof PM_{2,5}

Zoals hiervoor reeds beschreven geldt er vanaf 1 januari 2015 voor PM_{2,5} (een kleinere fractie van PM₁₀) de grenswaarde van 25 µg/m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor de PM_{2,5} is geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld. De berekende PM₁₀-concentraties op de verschillende beoordelingslocaties liggen maximaal op 14,0 µg/m³. In deze PM₁₀-concentratie zit het aandeel PM_{2,5}-concentratie verdisconteerd. De PM_{2,5}-concentratie is immers de kleine fractie van de berekende totale PM₁₀-concentratie. Daarnaast is de PM_{2,5}-factor (gram per dier/ jaar) bij agrarische bronnen slechts 20 % van de PM₁₀-factor.

Nu de berekende totale PM₁₀-concentratie op alle beoordelingslocaties maximaal op 14,0 µg/m³ bedraagt en de PM_{2,5}-concentratie slechts een kleine fractie (20%) van de berekende totale PM₁₀-concentratie is, zal de totale PM_{2,5}-concentratie ter hoogte van de beoordelingslocaties voor de gewenste situatie ruimschoots lager dan 25 µg/m³ blijven. Daarmee wordt voldaan aan de normering zoals opgenomen in de Wet luchtkwaliteit en kan deze worden aangemerkt als “niet in betekende mate”.

4.9.2 NO₂

In de vergunde situatie vinden dagelijks, op basis van het akoestisch onderzoek uit 2015 (Omgevingsvergunning 2015), de volgende aan- en afvoerbewegingen plaats:

- Vrachtwagens: 5 per dag
- Tractor: 1 per dag
- Personenauto 3 per dag

Aantal voertuigen per dag = 9 stuks (56% is vrachtverkeer).

Met behulp van de NIBM-tool versie 2017 (zie onderstaande afbeelding van de uitdraai) is de NO₂ emissie in de vergunde bedrijfssituatie vastgesteld. Uit deze berekening blijkt, dat de emissiebijdrage NO₂ van de voertuigen per dag maximaal 0,06 µg/m³ bedraagt. De grenswaarde voor NIBM is 1,2 µg/m³. De bijdrage met betrekking tot de emissie van NO₂ in de vergunde situatie kan hierdoor worden bestempeld als “niet in betekende mate”.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

Jaar van planrealisatie	2025
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	9
Aandeel vrachtverkeer	56,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,06
PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Figuur 14: Worst-case berekening NO_x (bron: NIBM-tool)

4.9.3 Overige stoffen

Ten aanzien van eventuele overige stoffen / emissies, op welke de Wet luchtkwaliteit van toepassing is, kan worden gesteld, dat mag worden verwacht dat deze emissies ruimschoots voldoen aan de geldende grenswaarden.

4.10 GELUID

Bij de revisievergunning uit 2015 is een akoestisch onderzoek gevoegd. De geluidbijdrage van de inrichting is beoordeeld volgens de systematiek van de ‘Handreiking industrielawaai’. De gemeente Raalte heeft tot op heden geen (aanvullend) geluidbeleid vastgesteld. Voor de maximale geluidniveaus zijn de grenswaarden uit de Handreiking gehanteerd. De optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en de maximale geluidniveaus dienen in het kader van BBT zoveel mogelijk beperkt te worden. In de navolgende tabellen zijn voor de vergunde situatie de vastgestelde waarden opgenomen.

Tabel 10 Richtwaarden langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus (bron: Akoestisch rapport 2012)

Beoordelingspunt	dag		avond		nacht		
	07:00 - 19:00		19:00 - 23:00		23:00 - 07:00		
	berekend	toetsing	berekend	toetsing	berekend	toetsing	
Representatieve bedrijfssituatie							
IP01	N 50 meter van inrichting	36	--	36	--	30	--
IP02	O 50 meter van inrichting	40	--	37	--	33	--
IP03	Z 50 meter van inrichting	41	--	38	--	37	--
IP04	W 50 meter van inrichting	39	--	37	--	36	--
W01	Heetenseweg 9	26	40	34	35	21	30
W02	Heetenseweg 9b	35	40	30	35	30	30

Tabel 13 Grenswaarden voor maximale geluidniveaus (bron: Akoestisch rapport 2012)

Beoordelingspunt	dag		avond		nacht		
	07:00 - 19:00		19:00 - 23:00		23:00 - 07:00		
	berekend	toetsing	berekend	toetsing	berekend	toetsing	
Representatieve bedrijfssituatie							
IP01	N 50 meter van inrichting	50	--	48	--	48	--
IP02	O 50 meter van inrichting	59	--	62	--	62	--
IP03	Z 50 meter van inrichting	60	--	63	--	63	--
IP04	W 50 meter van inrichting	59	--	62	--	62	--
W01	Heetenseweg 9	44	70	46	65	46	60
W02	Heetenseweg 9b	52	70	53	65	53	60

Het inrichtingsgebonden verkeer van en naar de inrichting wordt beoordeeld volgens de 'Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de Wet milieubeheer d.d. 29 februari 1996'.

Hierbij wordt uitsluitend een maximum gesteld aan de gemiddelde geluidniveaus in een etmaal. Er is in het rapport uitgegaan van de voorkeursgrenswaarde van $L_{Art} = 50 \text{ dB(A)}$ etmaalwaarde.

Uit de resultaten blijkt dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en het maximale geluidniveau in de representatieve vergunde bedrijfssituatie voldoen aan de gehanteerde richt- en grenswaarden uit de 'Handreiking'. In de vigerende Omgevingsvergunning uit 2015 zijn de bovenstaande geluidswaarden opgenomen als normstelling.

4.11 ONTSLUITING

De varkenshouderij van de initiatiefnemers ligt aan de Heetenseweg. De Heetenseweg is een drukke doorgaande provinciale weg. Ter plaatse van de varkenshouderij zijn momenteel twee in- en uitritten aanwezig. Alle vervoersbewegingen kunnen in de vergunde situatie via deze beide in- en uitritten plaatsvinden. De beide in- en uitritten / ontsluiting van de varkenshouderij is hieronder visueel weergegeven.

Figuur 15 aanzichtfoto's ontsluiting varkenshouderij (bron: Streetsmart)

4.12 VOLKSGEZONDHEID

Het houden van landbouwhuisdieren kan effect hebben op de volksgezondheid in de omgeving van de veehouderij. Risico's kunnen er ook zijn voor dieren die in nabijgelegen bedrijven worden gehouden. Het gaat hierbij om zoönosen (infectieziekten die van dieren op mensen kunnen overgaan) en bacteriën die resistent zijn tegen antibiotica, zoals MRSA. Ook vormt de emissie van fijnstof een risicofactor.

Fijnstof uit stallen bestaat uit fijne en grovere fracties en bevat allerlei biologische agentia, waaronder endotoxinen. Daarnaast vormt geur een indirect risico voor de volksgezondheid. Ook geluidhinder en externe veiligheid zijn aspecten die effect kunnen hebben op de volksgezondheid. Het bevoegd gezag is wettelijk verplicht om de effecten van (ruimtelijke) ontwikkelingen op de volksgezondheid in de besluitvorming mee te wegen. Deze verplichting is onder andere opgenomen in de volgende bepalingen:

Wet publieke gezondheid:

Het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg. Ter uitvoering van deze taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen. Tevens kunnen maatregelen geformuleerd worden ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

Wet milieubeheer:

In deze wet en de daarop berustende bepalingen worden onder gevolgen voor het milieu in ieder geval verstaan gevolgen voor het fysieke milieu, gezien vanuit het belang van de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen, van water, bodem en lucht en van landschappelijke, natuurwetenschappelijke en cultuurhistorische waarden en van de beheersing van het klimaat, alsmede van de relaties daartussen.

Wet ruimtelijke Ordening:

In deze wet vormt de volksgezondheid geen specifiek aspect waarbij aan getoetst dient te worden. Wel is bepaald dat een ontwikkeling moet voldoen aan een goede ruimtelijke ordening, waarbij diverse ruimtelijke aspecten een raakvlak hebben en van invloed kunnen zijn op de volksgezondheid.

Besluit milieueffectrapportage:

waarin de verplichting staat om de effecten voor de volksgezondheid als milieugevolg van een activiteit te betrekken in de besluitvorming.

Omgevingsverordening Overijssel:

waarin het KGO-beleid is opgenomen voor de landbouw en de duurzame ontwikkeling van bedrijven. Voorwaarden zijn hierin dat bij uitbreiding van een bouwvlak veehouders in gesprek gaan met de omgeving over zijn plannen en extra investeert in dierenwelzijn, milieu en/of ruimtelijke kwaliteit.

Onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG)

Het RIVM heeft in 2008 een rapport gepubliceerd met betrekking tot intensieve veehouderij en volksgezondheid. Strekking van het Rapport RIVM 2008: Effecten van intensieve veehouderij- (mega)bedrijven op de volksgezondheid kunnen op verschillende manieren tot stand komen. Bijvoorbeeld via direct diercontact, via de lucht, via mest en via voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. In 2009 is het onderzoek Intensieve Veehouderij en Gezondheid (IVG) gestart. In juni 2011 zijn de resultaten bekend gemaakt van dit IVG-onderzoek.

Hieruit is geen duidelijke afstand tot veehouderijbedrijven gebleken en geen relatie met de omvang van veehouderijen of dierdichtheid te benoemen waarbij gezondheidseffecten bij mensen vaker optreden. Uit een publicatie van juli 2012 inzake het infectierisico van omwonenden van veehouderijen blijkt dat nog geen wetenschappelijk onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan, met uitzondering van Q-koorts. Voornoemde afgeronde onderzoeksrapporten beschouwde de rechter niet als 'algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten'. De Gezondheidsraad heeft op 30 november 2012 het advies 'Gezondheidsrisico's rond veehouderijen' gepubliceerd. Hierin wordt gesteld dat het niet bekend is tot welke afstand omwonenden van veehouderijen verhoogde gezondheidsrisico's lopen. Op basis hiervan is niet op wetenschappelijke gronden één landelijke 'veilige' minimumafstand vast te stellen tussen veehouderijen en woningen. Er zijn wel aanwijzingen dat omwonenden kunnen worden blootgesteld aan endotoxinen. Concentraties van bepaalde stofdeeltjes, endotoxinen en micro-organismen, zullen afnemen met toenemende afstand tot een bedrijf en ook afhangen van de mate van emissie vanuit een bedrijf. Ook de meteorologische omstandigheden, de lokale bebouwing en beplanting kunnen van invloed zijn.

Onderzoek Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)

In 2014 is het onderzoek 'Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden (VGO)' van start gegaan. Het RIVM, Wageningen UR, IRAS en NIVEL hebben gezamenlijk dit aanvullende onderzoek uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn bekend gemaakt in juli 2016. In het VGO is onderzocht of het wonen in de buurt van veehouderijen effect kan hebben op de gezondheid van de omwonenden. Hieruit komen een aantal positieve en een aantal negatieve gezondheidseffecten naar voren. Een eenduidig antwoord is dan ook niet te geven. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben. Verder is er een verband gevonden tussen wonen nabij veehouderijen en een verlaagde longfunctie. Dit wordt waarschijnlijk veroorzaakt door stoffen die afkomstig zijn van de veehouderij. Niet alleen dichtbij veel veehouderijen wonen zorgt voor een lagere longfunctie: De longfunctie wordt in het hele onderzoeksgebied lager op momenten dat de concentratie van ammoniak in de lucht hoog is. Deze effecten zijn vergelijkbaar met de schadelijke gezondheidseffecten van verkeer in een stad. De onderzoekers vonden dat er meer longontstekingen in het onderzoeksgebied voorkomen dan in de rest van het land; een verschil dat na de Q-koorts-epidemie van 2007-2010 wel kleiner is geworden. Er werd een verband gevonden tussen pluimveehouderijen binnen 1 kilometer afstand van de woning en een licht verhoogde kans op longontsteking. Het is onduidelijk of de extra longontstekingen in dit onderzoeksgebied worden veroorzaakt door specifieke ziekteverwekkers die van dieren afkomstig zijn (zoönose-verwekkers), of dat mensen gevoeliger voor longontsteking worden door de blootstelling aan stoffen die veehouderijbedrijven uitstoten, zoals fijnstof, endotoxines (onderdelen van micro-organismen) en ammoniak. In het onderzoek is ook gekeken of bepaalde zoönoseverwekkers vaker voorkomen in de omgeving van veehouderijen ten opzichte van de rest van het land. Bij het hepatitis E-virus, de bacterie *Clostridium difficile* en ESBL-producerende bacteriën is dat niet het geval. Wel lijken mensen iets vaker drager te zijn van de vee-gerelateerde MRSA-bacterie. Of deze verhoging komt door uitstoot vanuit veehouderijen is nog onduidelijk. Dit zijn de belangrijkste conclusies uit het VGO-onderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd in het oostelijk deel van Noord-Brabant en in Noord-Limburg. Sommige resultaten zijn mogelijk alleen van toepassing op het onderzochte gebied. Dat komt doordat lokale kenmerken, bijvoorbeeld luchtvervuiling uit omliggende industriegebieden, van invloed zijn op de bevindingen.

Rapport Emissies van Endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a)

Tegelijk met het VGO-rapport is in juli 2016 het Rapport Emissies van endotoxinen uit de veehouderij (fase 3a) bekend gemaakt. Dit rapport beschrijft het resultaat van metingen aan de emissies van endotoxinen uit de veehouderij. In stof worden van micro-organismen afkomstige endotoxinen gevonden. Endotoxinen zijn dode celwand-deeltjes van bacteriën die geen pathogene eigenschappen meer hebben. Wel kunnen endotoxinen na inademing tot gezondheidsklachten leiden. Endotoxine komt niet alleen in het fijnstof voor. Ook in de fractie 10-100 micrometer komen endotoxinen voor. Dit is relevant omdat een eigenschap van de grotere deeltjes is dat ze over het algemeen minder ver komen via de lucht en ook minder diep in de luchtwegen dringen. Meer onderzoek is nodig om de invloed van deze eigenschappen bij endotoxinen te bepalen. De Gezondheidsraad beveelt t.a.v. de endotoxinen-blootstelling een adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ aan.

Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies).

Op 16 juni 2017 is het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (aanvullende studies)' bekend gemaakt. In dit rapport worden de resultaten uit het rapport 'Veehouderij en Gezondheid Omwonenden' van juli 2016 bevestigd. Daarnaast wordt in het rapport ingegaan op de effecten van geitenhouderijen. Uit aanvullende studies volgen sterke aanwijzingen dat fijnstof en componenten ervan mensen gevoeliger maken voor luchtweginfecties. Het onderzoek bevestigt ook de eerdere conclusie dat mensen met COPD, die in de buurt van veehouderijen wonen, vaker en ernstiger klachten hebben dan mensen die op grotere afstand van veehouderijen wonen.

Daar staat tegenover dat wonen in de buurt van een veehouderij het immuunsysteem versterkt en de kans krijgen van onder andere astma en COPD juist kleiner is. Uit luchtmetingen in de woonomgeving blijkt dat de concentratie endotoxinen in de lucht toeneemt naarmate de afstand tot een veehouderij kleiner wordt of het aantal veehouderijen in een gebied (de dichtheid) groter wordt.

ILVO-onderzoek

Uit onderzoek van het Belgisch Instituut Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) in het voorjaar van 2017 (gepubliceerd in 2018) blijkt dat een groot deel van de in het Nederlandse VGO-onderzoek aangehaalde risico's niet relevant zijn, gebrek aan wetenschappelijke basis hebben en niet specifiek zijn voor omwonenden van veehouderijen. Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de provincie West-Vlaanderen, een provincie die rijk is aan intensieve veehouderijen. Het Nederlandse VGO-onderzoek kan volgens de Belgische onderzoekers niet claimen of suggereren dat veehouderijen een negatief gezondheidseffect hebben op omwonenden. Bijkomend onderzoek is dan ook nodig. Zo moet worden nagegaan of er een effect is van de gecombineerde emissies uit veehouderij, de transportsector en andere industriële sectoren.

Op het eerste gezicht lijkt de impact van wonen nabij een stal op de gezondheid beperkt, maar er zijn nog een aantal vraagtekens die beantwoord moeten worden.

In haar rapport stelt ILVO dat uit de stallen zowel primair fijn stof als ammoniak ontsnapt. Ammoniak op zich vormt geen bewezen gezondheidsrisico, maar in de buitenlucht, ver weg van de stallen, kan het zich binden aan andere vervuilende stoffen zoals roet. Wat ontstaat, is secundair fijn stof dat voor iedereen, niet enkel voor de omwonenden van veestallen, schadelijk kan zijn.

Om de gevolgen van deze combinatie van fijn stof en ammoniak, evenals het aandeel van de landbouwsector in de uitstoot van fijn stof beter in kaart te brengen, is naar de mening van de ILVO-onderzoekers verder onderzoek nodig. Niet omdat er een mogelijk risico bestaat, maar om uitsluitel te geven en duidelijkheid te brengen in de discussie die er nu bestaat. In het Nederlandse volksgezondheidsonderzoek (VGO) wordt het verhoogde aantal longontstekingen in regio's met intensieve veehouderij gelinkt aan verhoogde concentraties endotoxines. Maar volgens ILVO is het onwaarschijnlijk dat zuivere endotoxines de oorzaak zijn. De gebruikte grenswaarde is gebaseerd op endotoxines gehecht aan fijn stof, terwijl ze in stallen voornamelijk hechten aan grovere stoffracties. En dat grover stof dringt slechts binnen in de bovenste luchtwegen, niet in de lagere. Bovendien tonen recente studies, waaronder VGO, aan dat endotoxines bij omwonenden ook positieve effecten kunnen hebben in de bovenste luchtwegen, zoals een beschermend effect tegen astma en allergieën. Omdat duidelijkheid ontbreekt, is het volgens ILVO momenteel wetenschappelijk onmogelijk om een veiligheidsnorm voor omwonenden te definiëren en te hanteren. Ook hier is verder onderzoek nodig, ook met aandacht voor de mogelijke positieve effecten van endotoxines. ILVO bestudeerde ook het risico op verspreiding van bacteriën, virussen, schimmels en parasieten die aanwezig kunnen zijn bij vee, en de effecten van geneesmiddelengebruik in de stallen in de ontwikkeling van resistentie. Het is echter weinig waarschijnlijk dat deze pathogenen zich verspreiden via de lucht, maar blootstelling via de ruimere leefomgeving zoals mest en water. Via voeding (humane consumptie) is verspreiding eveneens mogelijk. Denk aan besmettingen met Salmonella, Campylobacter, E. coli, Hepatitis E, antibioticaresistente bacteriën en azoleresistente schimmels. Het risico beperkt zich hier dus niet tot de omwonenden, maar breidt zich uit tot de algemene volksgezondheid.

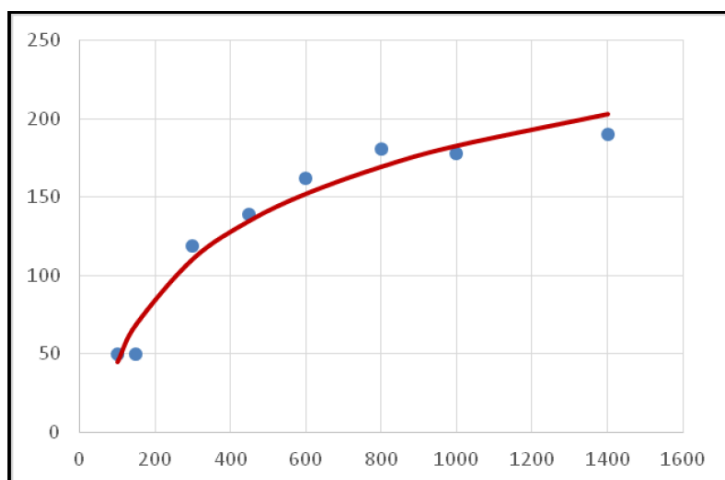
Vervolgonderzoeken en vervolgadvis Gezondheidsraad (2018)

De Gezondheidsraad geeft aan dat het nog steeds niet duidelijk is of er sprake is van een oorzakelijk verband tussen longproblemen en veehouderijen. Daarvoor is het aantal kwalitatief goede onderzoeken zowel in Nederland als in het buitenland te beperkt. Hoewel niet kan worden vastgesteld wat de luchtwegeffecten rond veehouderijen veroorzaakt, is het volgens de Gezondheidsraad wel zinvol maatregelen te treffen en adviseert dan ook verdere reductie van de uitstoot van fijnstof. In de lucht rond veehouderijen zit veel fijnstof en uit onderzoek in stedelijke omgevingen blijkt dat fijnstof waarschijnlijk effecten veroorzaakt op luchtwegen en longen. Reductie van fijnstof bevordert dus de volksgezondheid als geheel. Ook adviseert de raad om de uitstoot van ammoniak verder te verminderen, omdat ammoniak bijdraagt aan de vorming van fijnstof. Op 14 februari 2018 heeft de Gezondheidsraad zijn advies 'Gezondheidsrisico's rond veehouderijen: vervolgadvis' gepresenteerd aan de tweede kamer (Kamerstuk 28, 973, nr. 197). De Gezondheidsraad constateert dat er aanwijzingen zijn dat de veehouderij via de emissies van fijnstof en ammoniak specifieke gezondheidsrisico's voor omwonenden met zich meebrengt. Deze aanwijzingen zijn door de resultaten van het VGO-onderzoek en andere nieuwe kennis duidelijker geworden.

De Gezondheidsraad benadrukt dat de bewijskracht voor causaliteit tekort schiet. Ten aanzien van endotoxinen zijn meer metingen en betere berekeningen nodig. Dit moet uiteindelijk leiden tot een beoordelingsinstrumentarium. Te zijner tijd zal worden gezien op welke wijze dit beoordelingsinstrumentarium en de normstelling voor endotoxinen zullen worden verwerkt in de AMvB's onder de Omgevingswet.

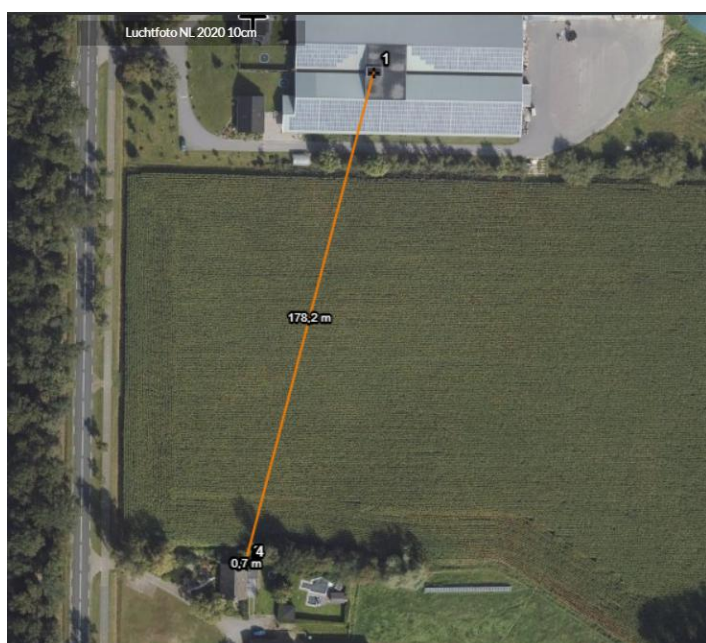
Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid

Het bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) heeft een Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid opgesteld (25 november 2016). Deze notitie bevat als hulpmiddel voor bevoegde gezagen een systematiek om de endotoxineblootstelling van omwonenden van veehouderijen te beoordelen en helpt bevoegde gezagen om vergunningaanvragen te toetsen aan de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen. Hiervoor is voor legkippen, slachtkuikens en vleesvarkens een grafiek opgesteld waarbij de fijnstofemissie in kg/jaar is gerelateerd aan een minimale afstand in meters. Daar waar de minimale afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt en een woning kleiner is dan de adviesafstand, kan op basis van huidige kennis en inzichten gesteld worden dat risico's voor de gezondheid niet uit te sluiten zijn. Bij het toepassen van dit 'endotoxinen-toetsingskader' wordt uitgegaan van een worstcase-benadering. Voor fokzeugen is geen grafiek beschikbaar, maar fokzeugen veroorzaken minder fijnstof dan vleesvarkens. Het bepalen van een minimumafstand op basis van de fijnstof-emissie van vleesvarkens resulteert dus in een worstcasebenadering voor het onderhavige bedrijf. Ook het geheel toekennen van de totale fijnstof-emissie aan het dichtstbijgelegen emissiepunt betreft geen realistische weergave van de werkelijke situatie, aangezien het emissiegewogen-zwaartepunt van de fijnstofemissies op veel grotere afstand van de omliggende woningen ligt dan de adviesafstand die volgt uit de grafiek. Tot slot wordt in deze benadering geen rekening gehouden met de mate van verspreiding van fijnstof-endotoxinen in de buitenlucht (emissiepuntparameters zoals hoogte, diameter en uittredesnelheid beïnvloeden de verspreiding van de ventilatielucht en geëmitteerde stoffen en daarmee dus ook de endotoxine-concentratie ter plaatse van omliggende woningen).

Grafiek fijnstof emissie PM10 (in kg per jaar / X-as) versus minimale afstand in meters tot woningen van derden (vleesvarkens / Y-as) // Notitie handelings-perspectieven Veehouderij en Volksgezondheid, BPO

In de vergunde situatie bedraagt de emissie van fijn stof PM10 in totaal 749,8 kg. Op basis van de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen bedraagt de richtafstand 165,9 meter. Alle woningen bevinden zich in de huidige / vergunde situatie op meer dan 166 meter van de verschillende emissiepunten. In de huidige situatie bedraagt de afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 4 / guste & dragende zeugen) en de woning Heetenseweg 9b (zuidzijde / voormalige bedrijfswoning varkenshouderij) ongeveer 178 meter. De afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 1 / vleesvarkens) en de woning Heetenseweg 9 (noordzijde) ongeveer 294 meter. Voornoemde is in onderstaande luchtfoto's gevisualiseerd.

Figuur 16/17 afstanden emissiepunt / woningen van derden 30 EU/m³ endotoxinen (bron: Streetsmart)

5. RUIMTELIJK ASPECTEN & BOUWPLAN

5.1 RUIMTELIJK BELEID

5.1.1 RIJKSBELEID

Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

De NOVI bevat de hoofdzaken van het beleid voor de fysieke leefomgeving. Uit de Omgevingswet volgt dat al het strategische beleid uit de bestaande beleidsdocumenten, met en zonder wettelijke grondslag, én het nieuwe strategische beleid op het beleidsterrein van de fysieke leefomgeving worden opgenomen in de NOVI. Het gaat om het strategisch beleid, omdat de NOVI een visie is en de hoofdzaken bevat van het beleid voor de fysieke leefomgeving (artikel 3.2 Omgevingswet). De Memorie van Toelichting (MvT) bij de Omgevingswet verwijst naar zogenoemde strategische delen: 'Het instrument (omgevingsvisie, red.) komt in de plaats van gebiedsdekkende structuurvisies, de relevante delen van de natuurvisie, verkeers- en vervoerplannen, strategische gedeelten van nationale en provinciale waterplannen en milieubeleidsplannen'. Het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP4, 2001) en de Rijksnatuurvisie 2014 gaan op in en worden vervangen door de NOVI en het bijbehorende Nationaal Milieubeleidskader. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervalt geheel, behalve paragraaf 4.9 Caribisch Nederland en Caribische Exclusieve Economische Zone. De NOVI geldt verder als wijziging van enkele onderdelen van het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP) op grond van de Waterwet.

Na de vaststelling van de NOVI staan belangrijke beleidsbeslissingen, beleidskeuzes en -uitgangspunten niet alleen in de NOVI, maar soms ook nog in bestaande beleidsdocumenten. In veel gevallen zullen alleen de hoofdlijnen van bestaand strategisch beleid in de NOVI zijn opgenomen. De concretisering en uitwerking daarvan, ofwel het niet-strategische beleid, staat nog steeds in het bestaande beleidsdocument. Als voorbeeld kan worden gewezen op de uitwerking van het hiervoor al genoemde Nationaal Milieubeleidsplan. Al deze bestaande beleidsdocumenten (met en zonder wettelijke grondslag) blijven gelden na inwerkingtreding van de Omgevingswet, en het Rijk blijft daaraan nog steeds gebonden.

Met het verlenen van de gevraagde omgevingsvergunning buitenplanse afwijking, zijn geen nationale belangen in het geding. De NOVI vormt daarmee geen belemmering voor de beoogde bedrijfsontwikkeling.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) / Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bepaalt welke kader stellende uitspraken van het kabinet bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kader stellende uitspraken.

Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijkswaardwegen, Defensie, Ecologische hoofdstructuur (thans NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (thans NNN) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van de EHS (thans NNN) is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen. Door de nationale belangen vooraf in ruimtelijke plannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Het project raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het gestelde in de SVIR en het Barro. Het Barro doet geen specifieke uitspraken over zaken die in onderhavig plan worden geregeld en vormt daarmee geen belemmering.

De ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking (verder: 'de Ladder') is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. De uitgangspunten hierbij zijn dat de ontwikkeling voorziet in een behoefte, en dat de ontwikkeling in eerste instantie in bestaand stedelijk gebied wordt gerealiseerd. Artikel 3.6 lid twee Bro omschrijft de ladder als volgt: "*De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien*".

Voor de Ladder is dus een onderzoek nodig die uit twee stappen bestaat:

1. Is sprake van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'?
2. Als hier sprake van is, dan moet motivering plaats vinden volgens de Ladder: Vind de ontwikkeling plaats binnen het bestaand stedelijk gebied die in die behoefte kan worden voorzien?

De toepassing van de Ladder is medebepaald door uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS). De ABRS heeft in een 'overzichtsuitspraak' op d.d. 28 juni '17 op een rij gezet hoe de Ladder gebruikt moet worden. Hiermee wordt houvast geboden aan de rechtspraak. Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'. In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

- bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.
- stedelijke ontwikkeling: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

De laddertoets geldt alleen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als “een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen”. De beoogde uitbreiding/oprichting van stalruimte & agrarische gebouwen wordt niet aangemerkt als nieuwe stedelijke ontwikkeling. Omdat er bij onderhavig plan geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling, is een motivering van het plan volgens de Ladder niet nodig. De duurzaamheidsladder uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro vormt om die reden dan ook geen belemmering voor het verlenen van een buitenplanse afwijking.

5.1.2 PROVINCIAAL BELEID

Het provinciaal beleid is verwoord in een aantal plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Overijssel, welke is verankerd in de Omgevingsverordening Overijssel.

Omgevingsvisie Overijssel

De Omgevingsvisie is een integrale visie waarin de beleidsambities en doelstellingen staan die van provinciaal belang zijn voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van Overijssel. Het uitgangspunt is gericht op het jaar 2030. De visie biedt kaders in de vorm van ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving. Daarbinnen krijgen gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties en andere initiatiefnemers mogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren. De opgaven en kansen waar de provincie Overijssel voor staat, zijn verwerkt in centrale beleidsambities voor negen beleidsthema's. Deze beleidsthema's worden benaderd vanuit de overkoepelende rode draden duurzaamheid, ruimtelijke kwaliteit en sociale kwaliteit.

Duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte van de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien. Ruimtelijke kwaliteit is datgene wat de ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is. Ruimtelijke kwaliteit gaat vooral over 'goed': mooi, functioneel en toekomstbestendig. Sociale kwaliteit gaat over het welzijn of 'goed voelen' van de mens. In de omgevingsvisie gaat het over het welzijn van de mens in relatie tot de fysieke leefomgeving.

Omgevingsverordening Overijssel

De provincie beschikt over een palet aan instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. Het gaat er daarbij om steeds de meest optimale mix van instrumenten toe te passen, zodat effectief en efficiënt resultaat wordt geboekt voor alle ambities en doelstellingen van de Omgevingsvisie. De keuze voor inzet van deze instrumenten is bepaald aan de hand van een aantal criteria.

In de Omgevingsvisie is bij elke beleidsambitie een realisatieschema opgenomen waarin is aangegeven welke instrumenten de provincie zal inzetten om de verschillende onderwerpen van provinciaal belang te realiseren. Eén van de instrumenten om het beleid uit de Omgevingsvisie te laten doorwerken is de Omgevingsverordening Overijssel.

De Omgevingsverordening is het provinciaal juridisch instrument dat wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch geborgd is. Voor een toelichting op het gestelde in de Omgevingsverordening Overijssel wordt verwezen naar de bijlage “relevante wet- en regelgeving (bijlage 36).

Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

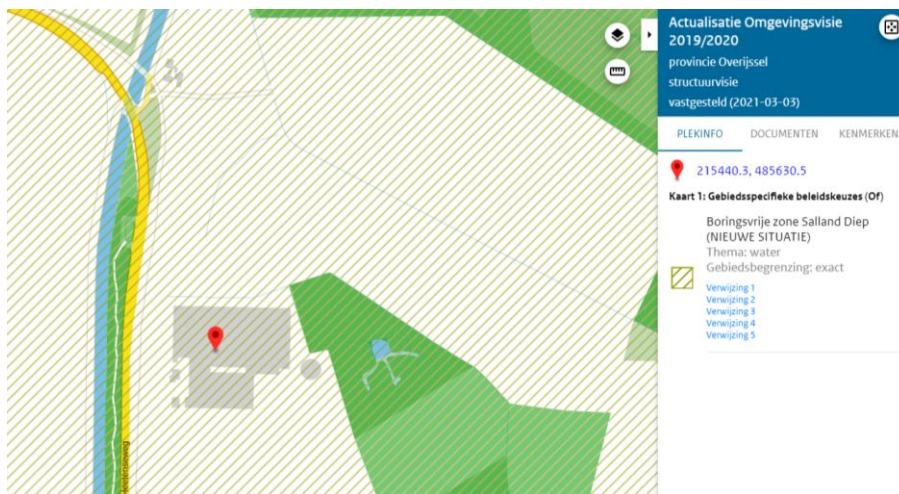
De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn in de Omgevingsvisie Overijssel geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene omgeving en stedelijke omgeving. Om de ambities van de provincie waar te maken, bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie niveaus, te weten:

1. generieke beleidskeuzes;
2. ontwikkelingsperspectieven;
3. gebiedskenmerken.

Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes zijn keuzes die bepalend zijn voor de vraag of ontwikkelingen mogelijk zijn. In deze fase wordt beoordeeld of er sprake is van een maatschappelijke opgave. Of een initiatief mogelijk is, wordt onder andere bepaald door generieke beleidskeuzes van EU, Rijk of provincie. Denk aan beleidskeuzes om basiskwaliteiten als schoon drinkwater en droge voeten te garanderen. Andere generieke beleidskeuzes betreffen het voorkomen van overaanbod van bijvoorbeeld woningbouw- en kantoorlocaties. Ook wordt in deze fase de zgn. Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking gehanteerd. Deze Overijsselse ladder geeft een nadere invulling aan de vraag hoe de behoefte moet worden bepaald, zowel in de stedelijke als in de groene omgeving, en op welke wijze de regionale afstemming vorm gegeven moet worden. Integraliteit, toekomstbestendigheid, concentratiebeleid, (boven)regionale afstemming en zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik zijn beleidskeuzes die invulling geven aan de Overijsselse ladder voor duurzame verstedelijking. Voor specifieke gebieden in Overijssel geldt dat niet alle initiatieven mogelijk zijn. Dit heeft te maken met zwaarwegende publieke belangen, gebiedspecifieke beleidskeuzes om de zwaarwegende publieke belangen te borgen, zijn: reservering voor waterveiligheid en beperking wateroverlast, drinkwater-/grondwaterbeschermingsgebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur / EHS), de Nationale Landschappen en het provinciaal routenetwerk transport gevaarlijke stoffen. Op grond van de kaart “gebiedsspecifieke beleidskeuzes (Of) is aangegeven dat op de locatie Heetenseweg 9a het niet wenselijk is om ter plaatse productiewater uit de olie- en gaswinning op te slaan of te injecteren. Voornoemde is onderhavige projectsituatie ook niet wenselijk.

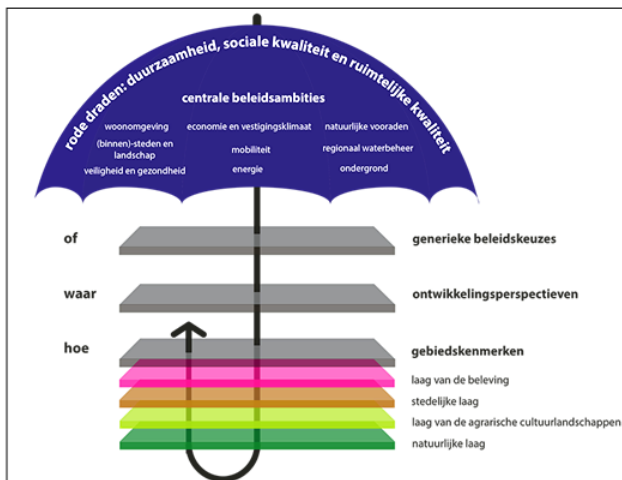
Figuur 18: Kaart Gebiedsspecifieke beleidskeuzes Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Waar - Ontwikkelingsperspectieven

Als uit de beoordeling in het kader van de generieke beleidskeuzes blijkt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aanvaardbaar is, vindt een toets plaats aan de ontwikkelingsperspectieven. In de Omgevingsvisie is een spectrum van zes ontwikkelperspectieven beschreven voor de groene en stedelijke omgeving. Met dit spectrum geeft de provincie ruimte voor het realiseren van de in de visie beschreven beleids- en kwaliteitsambities. De ontwikkelperspectieven geven richting aan wat waar ontwikkeld zou kunnen worden. Daar waar generieke beleidskeuzes een geografische begrenzing hebben, zijn ze consistent doorvertaald in de ontwikkelingsperspectieven. De ontwikkelingsperspectieven zijn richtinggevend en bieden de nodige flexibiliteit voor de toekomst. Op grond van de kaart “Ontwikkelingsperspectieven (Waar) is op de projectlocatie Heetenseweg 9a geen aanduiding opgenomen.

Hoe - Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch cultuurlandschap, stedelijke laag en laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het is de vraag 'hoe' een ontwikkeling invulling krijgt. Aan de hand van de drie genoemde niveaus kan worden gezien of een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de ontwikkelingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden. Figuur 19 geeft dit schematisch weer.

Figuur 19: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Provincie Overijssel)

Indien het concrete initiatief wordt getoetst aan het Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel ontstaat globaal het volgende beeld. De ontwikkeling vindt plaats aan de Heetenseweg 9a te Heeten.

Generieke beleidskeuzes

Bij de afwegingen in de eerste fase “generieke beleidskeuzes” zijn met name de artikelen 2.1.3 (lid 2), 2.1.5 (leden 1, 2, 3 en 5), 2.1.6 (lid 1), 2.1.7 (leden 1 en 5) en 2.6.4 van belang. Op de betreffende artikelen wordt hierna nader ingegaan.

Artikel 2.1.3 Principes van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik (lid 2)

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving voorzien uitsluitend in ontwikkelingen die een extra ruimtebeslag door bouwen en verhardten leggen anders dan de uitleg van steden en dorpen wanneer aannemelijk is gemaakt:

- dat (her)benutting van bestaande erven en/of bebouwing in de Groene Omgeving in redelijkheid niet mogelijk is;
- dat mogelijkheden voor combinatie van functies op bestaande erven optimaal zijn benut.

Voorliggend plan voorziet onder andere in het uitbreiden van de bouw mogelijkheden ten behoeve van een varkenshouderij. Hierbij wordt de bebouwde ruimte / bouwvlak vergroot van ruim 2 hectare naar ongeveer 3,5 hectare. Hiermee wordt voorzien in een extra ruimtebeslag door het bouwen en verhardten in de Groene Omgeving. De huidige bebouwingsmogelijkheden bieden onvoldoende ruimte om in de gewenste uitbreiding te voorzien. Er is in de nabijheid van het agrarisch bedrijfsp perceel geen alternatief bestaand bedrijfsp perceel aanwezig waar de gewenste uitbreiding van de varkenshouderij gerealiseerd kan worden. Daarnaast is de realisatie van een varkenshouderij op een bedrijventerrein niet realistisch en wordt dit eveneens door de gemeente Raalte als “niet wenselijk” beschouwd. Het is bovendien vanuit (kosten)efficiëntie en een doelmatige bedrijfsvoering niet wenselijk om de beoogde stalruimte elders te realiseren in verband met de doelstelling om een duurzaam gesloten varkensbedrijf te realiseren. Uitbreiding van de bestaande bedrijfslocatie is dan ook de enige reële mogelijkheid.

De bedrijfsomvang kan hierbij zo beperkt mogelijk blijven, aangezien er sprake is van geclusterde bebouwing en het erf zo optimaal mogelijk wordt ingericht. Gelet op voornoemde is het niet mogelijk de gewenste uitbreiding van de bouw mogelijkheden op bestaande erven en/of in bestaande bebouwing te realiseren. Bovendien wordt er, gelet op het advies van Het Oversticht (15 februari 2022 / bijlage 13), de beoogde uitbreiding c.q. het extra ruimtebeslag in ruime mate gecompenseerd. Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkeling voldoet aan artikel 2.1.3 van de Omgevingsverordening Overijssel.

Artikel 2.1.5 Ruimtelijke kwaliteit (leden 1, 2, 3 en 5)

Lid 1. In de toelichting op bestemmingsplannen wordt onderbouwd dat de nieuwe ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt, bijdragen aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit conform de geldende gebiedskenmerken.

Lid 2. In het kader van toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan het Uitvoeringsmodel (OF-, WAAR- en HOE-benadering) die in de Omgevingsvisie Overijssel is neergelegd.

Lid 3. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt gemotiveerd dat de nieuwe ontwikkeling past binnen het ontwikkelingsperspectief dat in de Omgevingsvisie Overijssel voor het gebied is neergelegd.

Lid 5. In het kader van de toelichting als bedoeld in lid 1 wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze toepassing is gegeven aan de vier-lagenbenadering die onderdeel uitmaakt van het Uitvoeringsmodel en op welke wijze de Catalogus Gebiedskenmerken is gebruikt bij de ruimtelijke inpassing van de nieuwe ontwikkeling.

Gelet op het advies van Het Oversticht (d.d. 15 februari 2022 / bijlage 13) wordt de beoogde uitbreiding c.q. het extra ruimtebeslag in ruime mate gecompenseerd. Naast de basisinspanning vindt er tevens een extra kwaliteitsimpuls in het kader van de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving plaats (zie paragraaf 5.3). Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de beoogde uitbreiding in overeenstemming is met artikel 2.1.5, lid 1, 2, 3 en 5.

Artikel 2.1.6 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (lid 1)

Bestemmingsplannen voor de Groene Omgeving kunnen – met in achtneming van het bepaalde in artikel 2.1.3 en artikel 2.1.4 en het bepaalde in artikel 2.1.5 – voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene Omgeving, uitsluitend indien hier sociaaleconomische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving

Artikel 2.1.7 Kwaliteitsimpuls agro en food (leden 1 en 5)

Bedrijfsontwikkeling en nieuwvestiging van agrarische bedrijven mag uitsluitend worden toegestaan op bestaande agrarische bouwpercelen of op voormalige agrarische bouwpercelen.

In afwijking van het gestelde in lid 1 en onverminderd artikel 2.1.5 kan ten behoeve van bedrijfsontwikkeling van een agrarisch bedrijf een bestaand of voormalig agrarisch bouwperceel grootschalig worden aangepast en/of uitgebreid als:

- 1. is onderbouwd dat het in redelijkheid niet mogelijk is om het bestaande agrarische bouwperceel voor de beoogde bedrijfsontwikkeling geschikt te maken;*
- 2. het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate gecompenseerd zal worden door investeringen in de versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving;*
- 3. aannemelijk is gemaakt dat er een kwaliteitswinst wordt geboekt op het gebied van duurzaamheid en sociale kwaliteit.*

De voorgenomen ontwikkeling wordt mogelijk gemaakt met toepassing van de KGO-regeling (zie paragraaf 5.3). De provincie Overijssel biedt gemeenten de gelegenheid om een eigen beleidsinvulling te geven aan het KGO-beleid. De gemeente Raalte heeft tot op heden nog geen beleidskader KGO uitgewerkt. Gelet op het gestelde in paragraaf 5.3 is de ontwikkeling in overeenstemming met het provinciale KGO-beleid. De artikelen 2.1.6 (lid 1) en 2.1.7 (leden 1 en 5) vormen dan ook geen belemmering voor de beoogde ontwikkeling.

Artikel 2.6.4 Nieuwe ontwikkelingen

Bestemmingsplannen voorzien alleen in nieuwe ontwikkelingen binnen gebieden die in artikel 2.6.2 begrensd zijn als Nationaal Landschap als die bijdragen aan het behoud of de ontwikkeling van de kernkwaliteiten als benoemd in artikel 2.6.3 en zoals nader uitgewerkt in bijlage 7 van deze verordening.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat is aangewezen als Nationaal Landschap. De voorgenomen ontwikkeling is dan ook in overeenstemming met het gestelde in artikel 2.6.4 van de Omgevingsverordening Overijssel.

Waar- Ontwikkelingsperspectieven

Het plangebied behoort tot het gebied “Sturen op ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid en sociale kwaliteit”. Het ontwikkelingsperspectief richt zich op het in harmonie met elkaar ontwikkelen van de diverse functies in het buitengebied. Aan de ene kant veehouderij, akkerbouw en opwekking van hernieuwbare energie als belangrijke vormen van landgebruik. Aan de andere kant gebruik voor natuur, recreatie, wonen en andere bedrijvigheid. De ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw, maar ook die voor de andere sectoren, wil de provincie Overijssel in dit ontwikkelingsperspectief nadrukkelijk verbinden met behoud en versterking van cultuurhistorische, natuurlijke en landschapselementen. Het waterbeheer richt zich op optimale condities voor de lokaal aanwezige functies, rekening houdend met de klimaatopgave en de kenmerken van het watersysteem.

Toetsing van het initiatief aan de 'Ontwikkelingsperspectieven'

Voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de uitbreiding van de bouwmogelijkheden ten behoeve van de varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a (fictief bouwvlak ongeveer 3,5 hectare). Voorliggende ontwikkeling is vanuit functioneel en ruimtelijk oogpunt mogelijk en draagt bij aan de economische vitaliteit van het landelijk gebied. De beoogde uitbreiding heeft de volgende meerwaarde voor het gebied en de omgeving:

- het realiseren van een duurzame gesloten varkenshouderij met oog voor haar omgeving en maatschappelijke verantwoordelijkheid;
- afname ammoniakemissie en stikstofdepositie ter plaatse van Natura2000 gebieden en naastgelegen NNN;
- toepassen duurzame energieopwekking (klimaatneutraal / leveren van duurzame energie door toepassing zonnecollectoren op daken);
- compensatie van bebouwing door KGO (versterken landschappelijke waarden);
- opvang en infiltreren hemelwater.

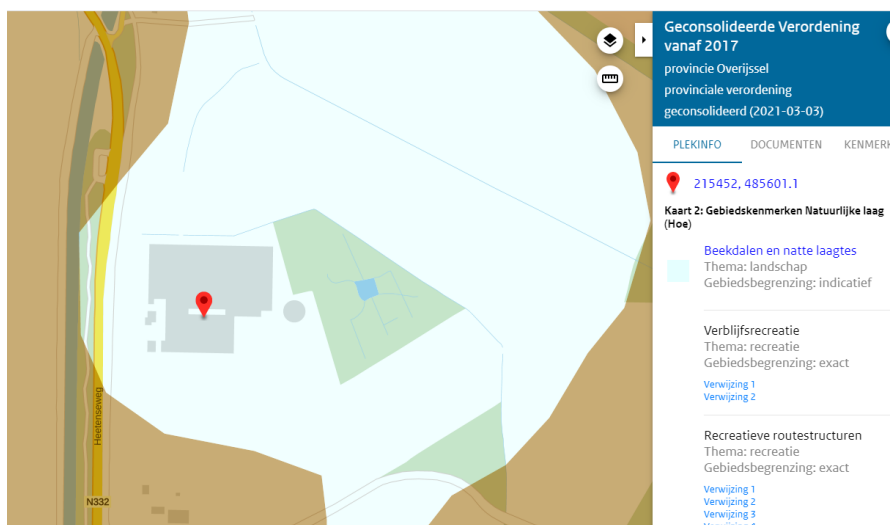
Geconcludeerd wordt dat de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met het ter plekke geldende ontwikkelingsperspectief.

Hoe - Gebiedskenmerken

Op basis van gebiedskenmerken in vier lagen (natuurlijke laag, laag van het agrarisch-cultuurlandschap, stedelijke laag en de laag van de beleving) gelden specifieke kwaliteitsvoorwaarden en –opgaven voor ruimtelijke ontwikkelingen. Bij toetsing van het ruimtelijke initiatief aan de gebiedskenmerken in vier lagen is van belang dat de locatie is gelegen in het landelijk gebied. Dit betekent dat de 'stedelijke laag' buiten beschouwing kan blijven. Vanwege het ontbreken van bijzondere eigenschappen binnen de 'laag van de beleving', wordt ook deze laag buiten beschouwing gelaten.

1. De 'Natuurlijke laag'

Overijssel bestaat uit een rijk en gevarieerd spectrum aan natuurlijke landschappen. Deze vormen de basis voor het gehele grondgebied van Overijssel. Het beter afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag kan ervoor zorgen dat de natuurlijke kwaliteiten van de provincie weer mede beeldbepalend worden. Ook in steden en dorpen bijvoorbeeld in nieuwe waterrijke woonmilieus en nieuwe natuur in stad en dorp. Het plangebied is op de gebiedskenmerkenkaart van de “Natuurlijke laag” aangeduid met de gebiedstypen 'Beekdalen en natte laagtes'.

Figuur 20: Natuurlijke laag (Bron: Provincie Overijssel)

Figuur 20 betreft een uitsnede van de gebiedskenmerkenkaart van de “Natuurlijke laag”.

Beekdalen en natte laagtes

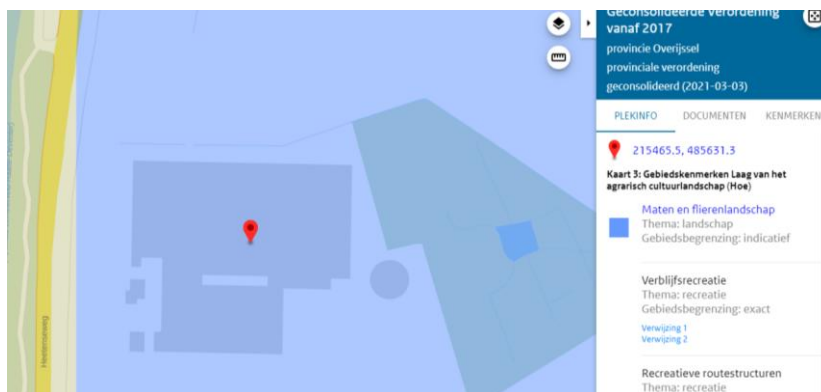
Het Overijsselse zandlandschap is van oorsprong kletsnat. In de laagtes van het zandgebied verzamelde zich het water. Hier ontwikkelden zich moerassen en broekbossen, waar het water in de loop van het seizoen geleidelijk uit weg sijpelde naar de lager gelegen delen, naar de beken en rivieren. Als ontwikkelingen plaats vinden in of in de directe nabijheid van beekdalen en natte laagtes, dan dragen deze bij aan extra ruimte voor de dynamiek van het stromende water en het vasthouden van water, aan versterking van de samenhang in het beekstelsel en aan vergroting van de zichtbaarheid, bereikbaarheid en beleefbaarheid van het water. Dit zijn uitgangspunten bij (her)inrichting.

Toetsing van het initiatief aan de 'Natuurlijke laag'

In het plangebied zijn de kenmerken van het oorspronkelijke landschap nauwelijks meer waarneembaar. In de jaren zijn de hoogteverschillen onder andere door zandverstuivingen, de ontginning en de ontwikkeling in de landbouw verminderd. Door toepassing van de KGO inspanning wordt getracht een bijdrage te leveren aan de invulling van de ontwikkeling en verbetering van het oorspronkelijke landschap. Hierbij wordt onder meer het vrijkomende hemelwater opgevangen en ter plaatse gebufferd in een bergingsvijver. Vanuit deze vijver kan het hemelwater ter plaatse infiltreren in de bodem. Geconcludeerd wordt dat de 'Natuurlijke laag' geen belemmering vormt voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling, aangezien ter plaatse van de uitbreiding geen hoogteverschillen meer waarneembaar zijn.

1. De 'Laag van het agrarische cultuurlandschap'

De locatie is op de gebiedskenmerkenkaart van de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap” aangeduid met het gebiedstype 'Maten en flierenlandschap'. Figuur 21 bevat een uitsnede van de gebiedskenmerkenkaart van de “Laag van het agrarische cultuurlandschap”.

Figuur 21: Laag van het agrarisch cultuurlandschap (Bron: Provincie Overijssel)

Maten en flierenlandschap

Laaggelegen kleinschalig landschap dat zich langs de beken, in de natuurlijke laagten heeft ontwikkeld. Langs de ontwateringssloten haaks op de beek werd vaak hakhout aangeplant. Dit diende tevens als perceelsafschieding - daar, waar de ontwateringssloot niet altijd watervoerend - was in geval van beweiding. Rond de beek ontstond een lineair landschap, met daaromheen in de natte laagtes een matenlandschap. Kleinschalig landschap langs beken en in laagten met veel variatie in ruimtelijke opbouw: de open ruimte van de watergang, de coulissen van hakhout-struweel, de open kamers van de hooien weilanden, met hier en daar een broekbos op de nattere plekken. Vloevelden maakten onderdeel uit van het bemestingssysteem. Het Maten- en Flierenlandschap is veelal de contramal van het essenlandschap en het oude hoeven-landschap en was daar functioneel aan verbonden. Als ontwikkelingen plaats vinden in of nabij het Maten en Flierenlandschap, dan dragen deze bij aan versterking van het historische lineaire landschap met open 'kamers' en coulissen, aan accentuering van de overgang naar hogere gronden, de toegankelijkheid, de beleefbaarheid en het vasthouden van water. Inrichting van nog gave delen richt zich op het behouden van de cultuurhistorische waarden.

Toetsing van het initiatief aan de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”

In het geval van voorliggend initiatief is geen sprake van onevenredige aantasting van de landschapswaarden. De voorgenomen ontwikkeling wordt landschappelijk ingepast in de omgeving, conform de daar voorkomende gebiedskenmerken. Zie paragraaf 6.2. Gezien het vorenstaande is de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming met de ter plekke geldende gebiedskenmerken van de “Laag van het agrarisch cultuurlandschap”.

Conclusie toetsing aan het provinciaal beleid

Geconcludeerd wordt dat het initiatief in overeenstemming is met de uitgangspunten uit het provinciaal beleid zoals genoemd in de Omgevingsvisie Overijssel, die is verankerd in de Omgevingsverordening Overijssel.

5.1.3 GEMEENTELIJK BELEID

Omgevingsvisie gemeente Raalte

De Gemeenteraad van Raalte heeft recent (26 november 2020) de omgevingsvisie “Horizon Raalte 2040” vastgesteld. Deze omgevingsvisie is een strategisch document en geeft richting aan de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving van de gemeente Raalte. In de leefomgeving komen veel functies en belangen bij elkaar. In de omgevingsvisie zijn de spelregels en opgaven opgenomen, om zo richting te geven aan het vinden van een balans tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. Voor de landbouw is in de Omgevingsvisie als ontwikkelingsrichting aangegeven: *Wij kiezen met technologie, innovatie en experiment voor een toekomstbestendige landbouw die meerwaarde oplevert voor de leefomgeving en het landschap.*

De visiemakers zien in een zoektocht naar nieuwe verdienmodellen voor de landbouw twee belangrijke richtingen:

- *het investeren in experiment en innovatie als een oplossingsrichting*
- *een meer kleinschalige productie en natuur inclusieve landbouw, waarbij wordt uitgegaan van de natuurlijke draagkracht van de bodem.*

Beide richtingen vragen ruimte - letterlijk en figuurlijk. We vinden het belangrijk dat deze ruimte er in onze gemeente is. Hierbij wordt opgemerkt dat er niet zonder meer ontwikkelruimte moet komen voor het enkel vergroten van de agrarische productie, maar dat er meer aandacht uit moet gaan naar de verbetering daarvan en verbetering van de integrale ruimtelijke kwaliteit. Er moet een balans zijn tussen verschillende belangen in het buitengebied en mogelijkheden voor verbreding van het verdienmodel.

In deze omgevingsvisie is daarnaast nog het volgende opgenomen:

De agrarische sector is altijd in verandering geweest en agrariërs (ook uit de gemeente Raalte) hebben in het verleden laten zien met innovatie uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Naar ons idee wordt vrij breed gedeeld dat er veranderingen nodig zijn om de Nederlandse landbouw meer toekomstbestendig te maken. Daar wordt in de huidige discussie meestal onder verstaan: meer in balans met grond en omgeving. De discussie rond stikstof is een voorbeeld van de grenzen waartegen we aanlopen. Toekomstbestendig wil wat ons betreft ook zeggen: financieel haalbaar. Wij beseffen heel goed dat veranderingen ondernemers raakt die voor hun inkomen van hun bedrijf afhankelijk zijn. We weten ook dat bedrijven erg kunnen verschillen en dat kan ook gelden voor hun toekomststrategieën. Voor die verschillen moet naar ons idee ruimte zijn in de gemeente Raalte. In onze visie hebben we het dan ook niet voor niets over nieuwe verdienmodellen die er moeten komen, indien bestaande verdienmodellen wegvallen of minder inkomsten genereren.

Kortom: wij zijn het met u eens dat financiële haalbaarheid een belangrijke randvoorwaarde is voor succesvolle veranderingen in de landbouw. We beseffen ook dat deze transitie niet eenvoudig is. We hebben te maken met een complex bestaand systeem waarbij individuele ondernemers, maar ook overheden, niet altijd zelfstandig de mogelijkheid hebben om een andere koers te kiezen. Dit vereist samenwerking tussen de hele agrarische keten en overheden. En het vereist tijd. Deze Omgevingsvisie bevat een visie voor de langere termijn (indicatief: 2040). Niet elke verandering hoeft morgen al te worden gerealiseerd. Wij zijn het met u eens dat we ondernemers de ruimte moeten geven om tot innovatieve oplossingen te komen. Wij sorteren met deze visie dan ook bewust niet voor op één specifieke richting, maar willen in onze gemeente juist de ruimte geven voor uiteenlopende oplossingen. Met ‘verbeteren van de productie’ bedoelen we dat we, bij uitbreiding van een agrarisch bedrijf, meer verwachten dan enkel een plan voor het bouwen van een nieuwe stal met het doel meer te gaan produceren. Een uitbreiding is naar ons idee een goed moment om ook verbeteringen door te voeren in bijvoorbeeld dierenwelzijn, duurzaamheid, emissies naar de omgeving of maatregelen te treffen die de biodiversiteit op het bedrijf of in de omgeving versterken. Een moment van investeren in een bedrijf beschouwen wij als geschikt moment om de landbouw in Raalte toekomstbestendiger in brede zin te maken.

Uitbreiding van onderhavige varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a behoort, gelet op dit gemeentelijke beleidskader, in beginsel tot de mogelijkheden. Onderhavig plan voor de ontwikkeling en uitbreiding van de varkenshouderij is als opiniërend raadsvoorstel besproken in de vergadering van de Gemeenteraad van Raalte op 25 november 2021. Tijdens deze vergadering is gebleken dat een ruime meerderheid van de Gemeenteraad het gestelde in de omgevingsvisie “Horizon Raalte 2040” (d.d. 26 november 2020) ten aanzien van de agrarische sector en de ontwikkeling van de agrarisch bedrijven onderschrijft. Daarnaast heeft een ruime meerderheid van de Gemeenteraad aangegeven voorstander te zijn van de beoogde en gewenste duurzame ontwikkeling / uitbreiding van onderhavige varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a.

Bestemmingsplan

De gronden behoren tot het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Raalte. Dit bestemmingsplan is op 8 juni 2012 door de gemeenteraad vastgesteld en als zodanig ook in werking getreden. Nadien zijn voor het gehele buitengebied enkel correctieve herzieningen en een verzamelplan door de Gemeenteraad vastgesteld. Op 2 juni 2021 is een leesbare versie van het bestemmingsplan 1 op ruimtelijkeplannen.nl gepubliceerd, waarin de wijzigingen van die correctieve herzieningen en het verzamelplan zijn verwerkt.

In onderstaand figuur is een kaartuitsnede opgenomen behorend bij het geconsolideerde bestemmingsplan.

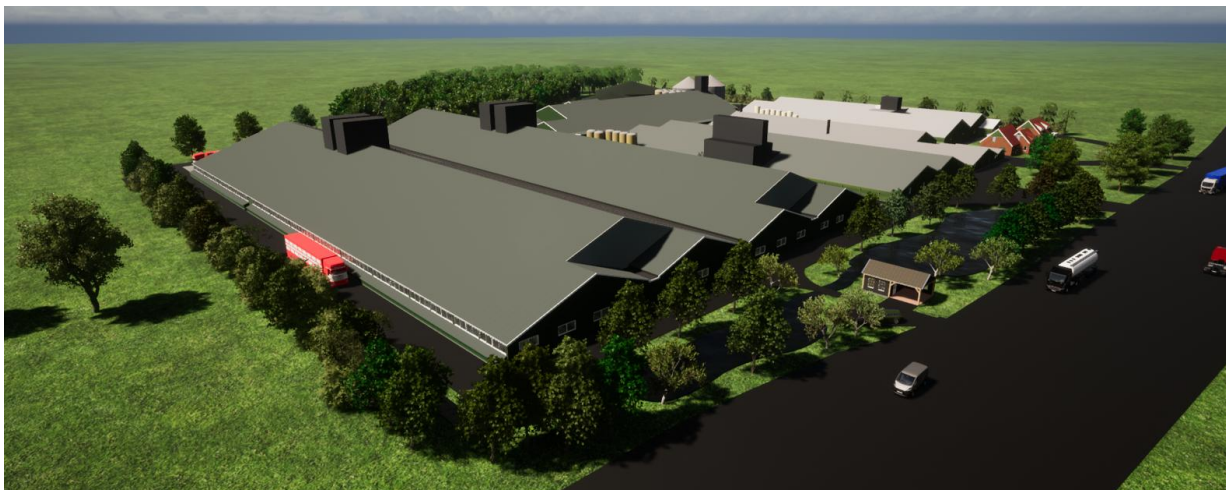
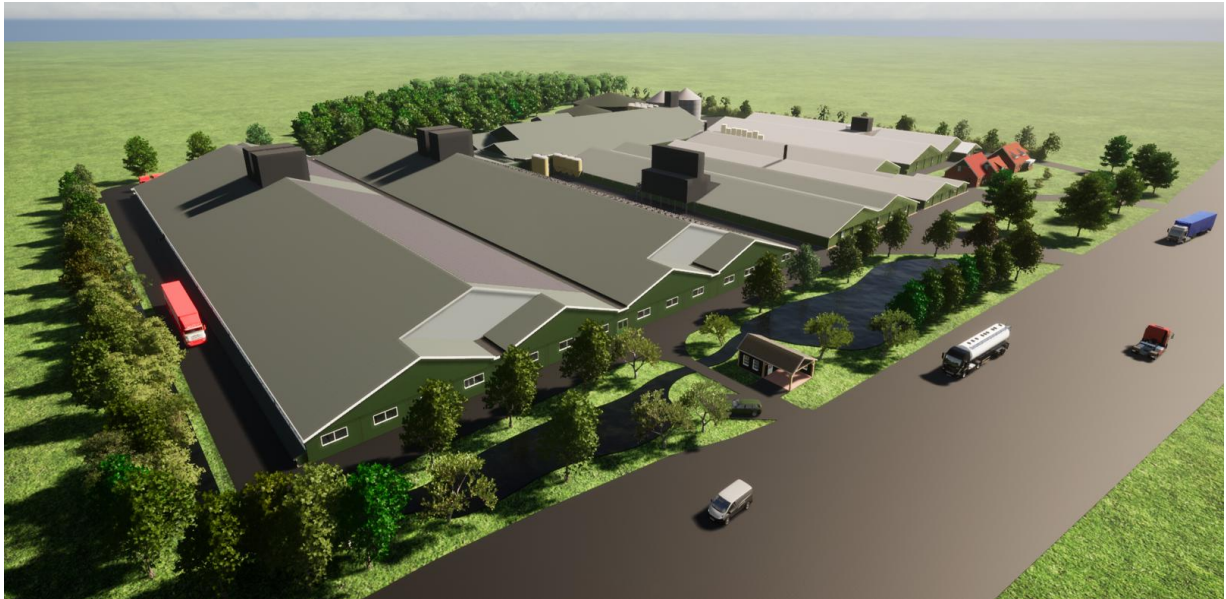
Figuur 22: Kaartuitsnede bestemmingsplan Buitengebied 2012-2021 (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Op grond van het bestemmingsplan bedraagt de omvang van het huidige bouwperceel ongeveer 2 hectare (exclusief mestsilo). Het perceel is o.a. bestemd als ‘enkelbestemming Agrarisch met waarden – Landschapswaarden’ met bijbehorend bouwvlak.

Daarnaast is de locatie (deels) eveneens bestemd als “waterstaat-waterbergingsgebied”. Deze nadere aanduiding houdt verband met de bergingscapaciteit van het nabijgelegen Overijssels Kanaal. Onderhavige locatie is gelegen in de zuidelijke uitloper van het waterbergingsgebied van het Overijssels Kanaal. Hierbij wordt onder meer het vrijkomende hemelwater opgevangen en ter plaatse gebufferd in een bergingsvijver. Vanuit deze vijver wordt het water geborgen en kan ter plaatse infiltreren in de bodem. Het beoogde project heeft derhalve geen negatieve invloed op de bergingscapaciteit van het nabijgelegen Overijssels Kanaal.

Door toepassing van de KGO inspanning wordt getracht een bijdrage te leveren aan de invulling van de ontwikkeling en verbetering van het oorspronkelijke landschap. In paragraaf 5.3 wordt een nadere toelichting op deze KGO en landschappelijke inpassing gegeven.

Het beoogde project, onder meer het realiseren van een nieuwe stalruimte, past niet binnen de kaders van het nu geldende bestemmingsplan. Voornoemde ontwikkeling is voorafgaand, in het kader van een principeverzoek, voorgelegd aan het college van B&W & de Gemeenteraad van Raalte (oktober en november 2021). Het college van B&W van Raalte heeft vervolgens op 8 maart 2022 besloten om in principe medewerking te verlenen aan de gewenste ontwikkeling. Het genoemde principebesluit is als bijlage 2 toegevoegd. Gedurende het traject is ambtelijk met de gemeente en provincie besproken dat de beoogde ontwikkeling met een omgevingsvergunning buitenplanse afwijking (art. 2.12 lid 1, sub a onder 3° Wabo) kan worden aangevraagd.

Figuur 24 t/m 28: 3D vogelvlucht illustraties gewenste bedrijfsopzet (bron: vanwestreenen.nl)

5.3 KGO & LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

In de Omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel is een nieuw instrumenten geïntroduceerd, namelijk de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). Op basis van het provinciaal beleid ten aanzien van het KGO-instrument is het mogelijk om gemeentelijk niveau beleidskaders op te stellen. In het provinciale beleid is het volgende opgenomen:

Plannen voor de Groene Omgeving kunnen voorzien in nieuwvestiging en grootschalige uitbreidingen van bestaande functies in de Groene Omgeving, uitsluitend indien hier sociaal-economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn én er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

De gemeente Raalte heeft tot op heden geen verdere uitwerking en/of beleid omtrent de uitvoering van de KGO uitgewerkt. Gelet op voornoemde is Het Oversticht verzocht een advies op te stellen op welke wijze bij de beoogde ontwikkeling van de varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a landschappelijk kan worden ingepast en (ruimtelijk) kan worden voldaan aan de KGO-inspanning.

Het advies van Het Oversticht d.d. 25 maart 2020 en aanvullende advies d.d. 15 februari 2022 in navolging van de buurtdialoog zijn als bijlage 13 opgenomen. In het advies is het volgende aangegeven:

Het perceel ligt in het dekzandgebied. De afwisseling van erven (met beplanting), lanen en open ruimtes zijn bepalend. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden aangesloten bij de kenmerken van dit deelgebied. Bij ontwikkelingen op de erven is het wenselijk in te spelen op het nattere karakter van dit deelgebied door in de beplantingskeuze hierbij aan te sluiten. De opgaven vanuit natuur en water richten zich op het ontwikkelen van natuurlijke oevers direct langs de wateringen en door vasthouden van water in verbrede watergangen. Dit sluit aan bij het sterke functionele en agrarische karakter van het deelgebied. De uitbreiding van het erf betekent, hoewel compact, een forse opschaling. Met name vanaf de noordzijde gezien betekent dit een zichtbare ingreep in het landschap. Grote agrarische erven komen meer voor in het buitengebied van Raalte, maar bij elke uitbreiding is het wenselijk om een zorgvuldige inpassing te ontwerpen en een aanvullende ontwikkeling van kwaliteit landschappelijk of anderszijds te genereren. De meer rationele blokopzet van de broekontginning is kenmerkend voor dit deelgebied. De huidige beslotenheid door bosschages vormt een contrast met het meer open en gebied aan de andere zijde van het kanaal. De nieuwe uitbreiding van het erf kan deze kenmerken benutten en versterken. Zowel de basisinspanning en de KGO kan hierop worden ingezet. Aanplant van de overgang van het erf naar het landschap. In aansluiting op de kenmerken van het broeklandschap (bossen, singels en bomenrijen), landschappelijke soorten (hak)hout: o Inpassing aan de zijde van de grote volumes, direct in aansluiting op de volumes en ook in het landschap aansluitend. De eigenaar wil hiervoor de bestaande aanplant aan de noordzijde van de stal benutten. Herplant van soorten is mogelijk tot een bepaalde maat van bomen en struiken. Wij adviseren hiervoor bij een deskundig advies te vragen. De nieuwe aanplant en groei van streekeigen struiken gaat relatief snel. Bij herplant is er (soms na enkele jaren) kans op terugslag of het niet aanslaan van plantmateriaal. De eigenaar aan de noordzijde en de gemeente hebben in eerdere gesprekken met de eigenaar als wens geuit vrij zicht richting het open broekgebied te willen behouden. Dit is passend om de oorspronkelijke openheid van het broekgebied te laten ervaren. In het advies is hiermee rekening gehouden. Vanuit het eerdere advies in combinatie met de uitkomsten van de participatie doen wij het volgende voorstel. Wij zijn van mening dat er een passend compromis kan ontstaan tussen een optimale inpassing direct nabij de uitbreiding en een versterking van de landschapskwaliteit op enige afstand van de stal. De aanplant op afstand zorgt voor een 'filtering', 'afleiding' van het zicht op de stal. En draagt daardoor ook positief bij aan het totale beeld. Het perspectief in de open ruimte wordt zelfs meer bijzonder door de aanplant van enkele bomen.

Landschap

Op afstand van de stal worden knotwilgen, een els en een wilg aangeplant. Een solitaire boom is al aanwezig. Behoud van zichten is een voorwaarde, anderszijds was het landschap eerder meer aangeplant met struwelen en losse bomen. De wilg en els worden geplant daar waar de sloten (noord-zuid en oost- west) samen komen.

Deze locatie geeft op termijn een meerwaarde aan het perspectief in de open ruimte. Langs de sloot, meer aan de westzijde van het perceel, wordt een aanplant van knotwilgen gedaan op ruime afstand van minimaal 8 meter waardoor doorzicht behouden blijft. Deze rij 'filtert' het zicht op een deel van de uitbreiding vanuit het noordwesten gezien, de bocht in de weg. Knotbomen stonden er vroeger meer in het landschap. De wilgen kunnen om en om geknot worden zodat er altijd een optimaal doorzicht enerzijds ontstaat, maar ook een 'filtering'.

Erf

Het erf wordt ingepast met een singel aan beide zijden (noord en zuid) met inheemse struiken en bomen. Als groenblijvers zijn in het inheemse assortiment niet veel soorten te vinden.

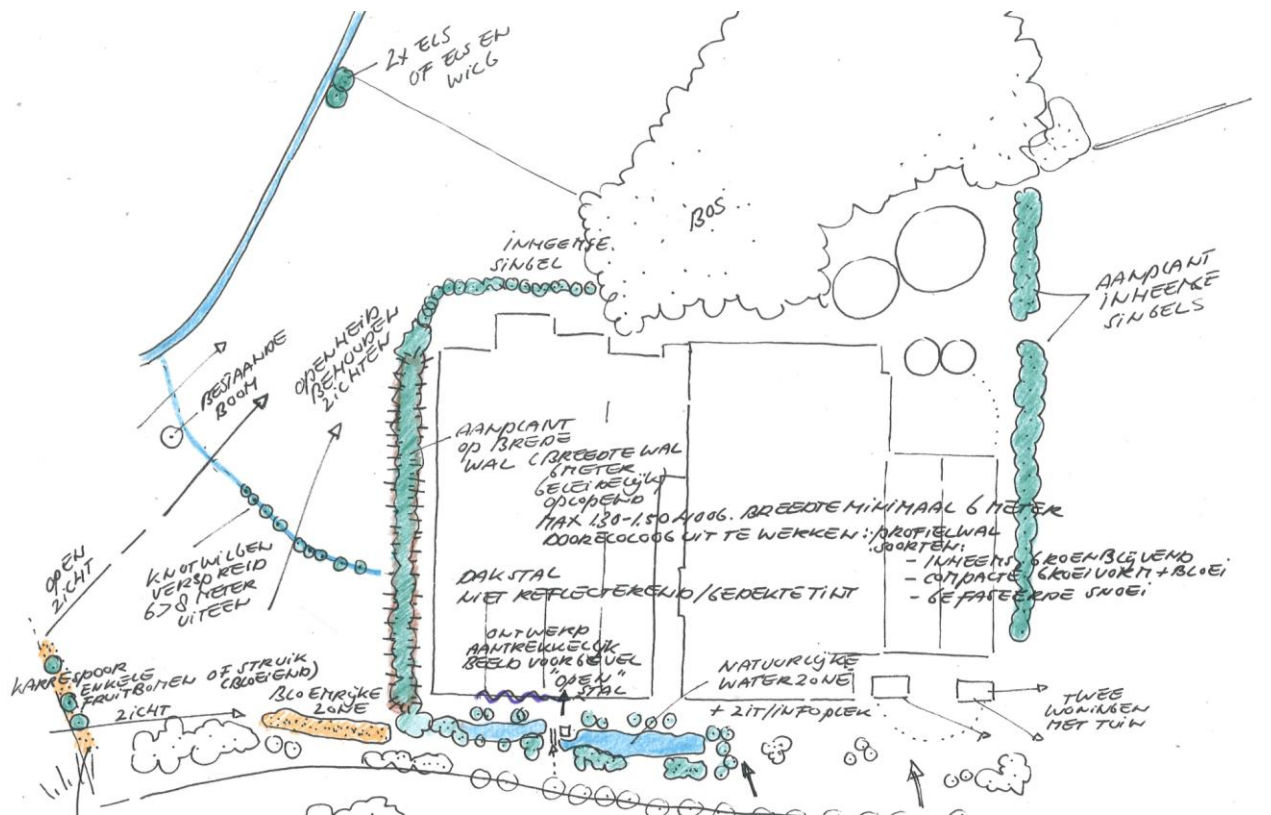
Wel kan er voor worden gekozen om struiken te planten met een dichte takkenstructuur, of struiken die kunnen worden geknot/afgezet waardoor ze een compacte dichte structuur krijgen.

Het beheer kan gefaseerd worden gedaan. Zo blijft er altijd een 'groene' singel aanwezig.

Aarden wallen, een wens van omwonenden, zijn landschappelijk minder passend. Een verhoging met aanplant kan wel worden gemaakt als deze structuur meer onderdeel wordt van het landschap als geheel. Er wordt voorgesteld een verhoging van aarde te maken in een brede zone van 6 meter waarbij het talud geleidelijk oploopt. De randen kunnen dicht worden ingeplant met struiken, de bomen in een driehoeksverband in de middenlijn. Op termijn zal het niet zichtbaar zijn dat deze aanplant is gedaan op een wal. In overleg kunnen we bespreken hoe de wat het beste kan worden 'opgebouwd'. De insteek is een natuurlijke uitstraling als geheel. De voorzijde van het erf wordt ingepast met een aaneengesloten natuurlijke inbedding waarin de waterberging ligt. De aanplant van bomen en struiken is inheems. De noordelijke toegang wordt alleen gebruikt voor fietsers en wandelaars. Hier wordt een zit/infoplek geplaatst, bereikbaar met een brug over het water. In de gevel van de stal wordt een mogelijkheid gecreëerd om door de wand te kijken naar de varkens. De opening kan niet tot aan de grond transparant worden gemaakt omdat de varkens een stevige onderwand nodig hebben, maar wordt zo laag en ruim mogelijk zodat er een goede inkijk is in de stal.

Soorten inheemse bomen: eik, linde, lijsterbes, berk*, wilg*. Els* kan evt op lagere delen (*inclusief snelgroeiers die je later kunt dunnen).

Soorten inheemse struiken (niet geheel groenblijvend, maar ook een aantal compacte struiken (dichte takstructuur)): hazelaar, wilde liguster, kornoelje, hondsroos, sleedoorn, meidoorn, veldesdoorn, wilg, krent, vlier. In voorjaar bloeien de struiken en in het najaar komen er bessen (vogels en insecten).

Figuur 29: Inpassingsplan / KGO compensatie (bron: Het Oversticht)

Initiatiefnemer Tijs Heeten b.v. heeft zich geconformeerd aan dit advies van Het Oversticht. Het advies en de gedane voorstellen zullen dan ook in het kader van de landschappelijke inpassing en de KGO volledig worden uitgevoerd, al zijn hier naar aanleiding van de Omgevingsdialoog kleine aanpassingen op doorgevoerd. Het advies van het Oversticht inclusief de reacties van de Omgevingsdialoog is vervolgens door Natuurbank Overijssel nader uitgewerkt in een plan voor de landschappelijke inpassing (actualisatie 21-1-2025 // bijlage 14).

In aanvulling op het advies van het Oversticht worden in het kader van de KGO ten aanzien van de erfinpassing en landschapsversterking nog de volgende aanvullingen doorgevoerd:

- Het aanbrengen van een strook met bloem- en faunarijk grasland aan de noordzijde. Deze wordt langs het volledige perceel doorgetrokken;
- De gemengde houtsingel / struweel aan de noordzijde wordt aan de straatzijde verbreed uitgevoerd;
- Het doorzetten van de struweelhaag aan de zuidzijde;
- Het realiseren van een loofbosje + struweelhaag aansluitend aan het NNN-gebied;
- Een aarden wal met gemengde struweelhaag. Aan de binnenzijde van de aarden wal wordt een bergings-/infiltratie sloot voor hemelwater aangelegd. Dit hemelwater kan ter plaatse infiltreren c.q. worden aangewend voor het verdrogen van de beplanting op de aarden wal.

Hieronder zijn de relevante aspecten uit dit plan weergegeven. Het plan voor landschappelijke inpassing van het erf en landschapsversterking bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Gemengde houtsingel, gedeeltelijk op een wallichaam
2. Struweelhaag met boomvormers
3. Gemengde struweelhaag
4. Gemengd bos
5. Aanplant solitair loofbomen
6. Aanplant knotwilgen
7. Bloem- en faunarijk grasland
8. Zitplek met infiltratievoorziening

Hierna wordt een verbeelding weergegeven van de erfinpassing en landschapsversterking.

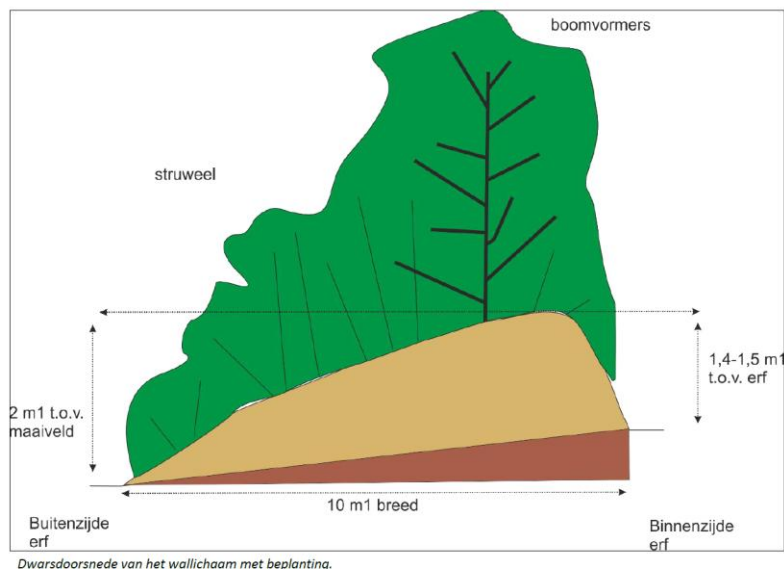
Figuur 30: erfinpassing & landschapsversterking (bron: Natuurbank Overijssel)

Inrichtingsmaatregelen

Gemengde houtsingel, gedeeltelijk op een wallichaam

Aan de noordzijde van het erf wordt een gemengde houtsingel aangelegd. Het gedeelte naast de nieuw te bouwen stal wordt aangelegd op een zandwal. Deze wal is 10 meter breed en een hoogte van ongeveer 1,4 meter hoog. De zandwal heeft aan de buitenzijde een flauw talud en heeft aan de binnenzijde een stijler talud. Hieronder wordt een doorsnede getoond van de houtsingel op het wallichaam.

Figuur 31: uitvoering aarden wal met beplanting

Op het hoogste deel van de wal worden boomvormers geplant, aan de buitenzijde worden twee rijen struweelvormers geplant. Aan de binnenzijde van de singel, worden geen struweelvormers geplant. Er is gekozen om de boomvormer op de wal en de struweelvormers voor de wal te planten om een zo structuurrijke houtwal te ontwikkelen, met een geleidelijke opbouw van lage, grazige vegetatie, via struweel naar bomen. Op iedere 10 meter van de haag wordt een boomvormer geplant. De wal wordt, gezien vanaf het huidige maaiveld van het agrarische cultuurland, twee meter hoog. Omdat de uitbreidingslocatie opgehoogd wordt, wordt de wal aan de binnenzijde van het erf 1,4-1,5 meter hoog (naar verwachting). De beplanting ontnemt het zicht op de nieuwe bebouwing. Als boomvormers worden zomereiken, 'iepen', 'linden' of ruwe berken gebruikt. Er worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 16-18 cm op 1,5 meter hoogte. De bomen worden voorzien van twee boompalen met boomband. Er worden in totaal 19 bomen geplant. Het struweel bestaat uit een gemengde aanplant van hondsroos, wilde liguster, Gelderse roos, vuilboom, hazelaar, rode kornoelje, veldesdoorn, hulst, wilde lijsterbes, krent, meidoorn en sleedoorn. Er wordt gebruik van driejarig bosplantsoen (80-120cm). Er worden vier rijen beplanting geplant in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. Besdragende soorten worden aan de buitenzijde van de struweelhaag geplant.

Struweelhaag met boomvormers

Langs de noordostrand van het plangebied wordt een gemengde struweelhaag met boomvormers aangelegd. De singel bestaat uit boom- en struweelvormers. Als boomvormers worden zomereiken, 'iepen', 'linden' of ruwe berken gebruikt. Er worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 16-18 cm op 1,5 meter hoogte. De bomen worden voorzien van twee boompalen met boomband. Op iedere 10 meter van de haag wordt een boomvormer geplant. De totale breedte van de haag bedraagt 10 meter. De haag bestaat uit 4 rijen beplanting in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. Als struweelvormers wordt een gemengde aanplant gebruikt welke bestaat uit hondsroos, wilde liguster, Gelderse roos, vuilboom, hazelaar, rode kornoelje, veldesdoorn, hulst, wilde lijsterbes, krent, meidoorn en sleedoorn. Er wordt gebruik van driejarig bosplantsoen (80-120cm) en het plantsoen wordt in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter geplant. Besdragende soorten worden aan de buitenzijde van de struweelhaag geplant.

Gemengde struweelhaag

Langs de zuidostrand van het erf wordt een gemengde struweelhaag geplant. De haag is 6 meter breed en bestaat uit drie rijen plantsoen in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter. Als struweelvormers wordt een gemengde aanplant gebruikt welke bestaat uit hondsroos, wilde liguster, Gelderse roos, vuilboom, hazelaar, rode kornoelje, veldesdoorn, hulst, wilde lijsterbes, krent, meidoorn en sleedoorn. Er wordt gebruik van driejarig bosplantsoen (80-120cm) en het plantsoen wordt in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter geplant. Besdragende soorten worden aan de buitenzijde van de struweelhaag geplant.

Gemengd bos

In de noordoosthoek van het erf wordt een gemengd loofbos aangelegd met een oppervlakte van 650 m². De aanplant bestaat uit een gemengde loofhoutopstand van zoete kers, es, boswilg, zwarte els met enkele meidoorns en sleedoorns langs de buitenzijde van de aanplant. Er wordt gebruik gemaakt van driejarig bosplantsoen (80-120 cm) en het plantsoen wordt in een plantverband van 1,5 x 1,5 meter geplant. Om wildschade voor vraat te voorkomen, kan het handig zijn boombeschermers te planten.

Solitaire loofbomen

Aan de voorzijde van het erf worden 16 solitaire loofbomen geplant. Er worden als laanboom gekweekte bomen geplant met een minimale stamomtrek van 12-14 cm op 1,5 meter boven de wortelvoet. Als plantmateriaal kan gekozen worden uit es, zwarte els, zomereik, winterlinde, paardenkastanje, ruwe iep of fladderiep. De bomen worden voorzien van twee boompalen en boomband.

Knotwilgen

In het agrarisch cultuurland, ten noorden van het erf, worden vier knotwilgen geplant. Er wordt gebruik gemaakt van als knotwilg gekweekte bomen of staken, welke lokaal vrij komen bij het knotten van knotwilgen.

Bloem- en faunarijk grasland

Ten noorden van het erf, langs de westgrens van het agrarisch perceel, wordt een strook bloem- en faunarijk grasland ontwikkeld. Deze strook heeft een breedte van minimaal 5 meter. De strook zal zich op natuurlijke wijze ontwikkelen. Om de diversiteit van de graslandvegetatie te vergroten, mag de strook in het eerste jaar doorgezaaid worden met een gemengd graslandmengsel van Cruydhoeck. Er dient een graslandmengel gekozen te worden, afgestemd op de abiotische kenmerken van de groeiplaats.

Zitplek met informatievoorziening

Er wordt een zitplek voor passanten (fietsers en wandelaars) aangelegd. Deze bestaat uit een picknickset en een bord met informatie over de varkenshouderij en het erf.

Beheer

Gemengde struweelhaag (met en zonder boomvormers)

De struweelbeplanting in de gemengde houtsingel wordt beheerd als hakhout. Dat wil zeggen dat de beplanting periodiek, meestal iedere 8-12 jaar, afgezet wordt, waarna de beplanting weer zal uitlopen. Minstens 90% van de boomvormers blijft bij iedere onderhoudsbeurt gespaard. De houtsingel wordt in minimaal vier beheerbeurten vlaksgewijs afgezet met tussenpozen van 2 à 3 jaar tussen de verschillende vakken.

Solitaire bomen

De solitaire bomen worden niet beheerd. De bomen mogen op natuurlijke wijze uitgroeien tot volwassen bomen. Laaghangende takken die schade of hinder veroorzaken mogen afgezaagd worden.

Knotbomen

De knotwilgen worden iedere 6 (5-7) jaar geknot om te voorkomen dat de bomen te zware uitlopers krijgt waardoor het gevaar op uitscheuren bestaat.

Loofhoutbosje

Geen beheer. De bosaanplant mag zich op natuurlijke wijze ontwikkelen tot een loofhoutbosje.

Bloem- en faunarijk grasland

Het grasland wordt beheerd als hooiland, Dat houdt in dat de vegetatie jaarlijks éénmalig gemaaid wordt, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Hooilandbeheer vindt bij voorkeur plaats in juni/juli. Het grasland wordt niet bemest en er worden geen herbiciden op toegepast.

Uitvoering nieuwe stalruimte

De nieuwe vleesvarkensstallen worden, gelet op het advies van het Oversticht, als volgt uitgevoerd:

- Volume => meer dan 1 kap (twee schuren / twee geschakelde kapconstructies)
- Gevels => kleurstelling gelijk aan bestaande stallen en passend in omgeving (=> donker groen);
- Windveren => geen strakke kleurschakering wit o.i.d. (=> grijs);
- Dak => kleur die wegvalt tegen de horizon (=> wolkengrijs), al worden deze daken in het kader van de energievoorziening grotendeels voorzien van zonnepanelen);
- Voorgevels => toepassen glas en onderbreking (=> voorgevel wordt voorzien van glas d.m.v. ramen en glazen deuren // de voorgevel wordt onderbroken door terugliggend/verspringend deel;
- De emissiepunten (uitstroomopeningen van de luchtwassers) worden, ten behoeve van de omgeving c.q. het verminderen van in hoofdzaak de geurbelasting, verhoogd uitgevoerd. Het betreffen hier slechts 3 relatief kleine uitstroomopeningen op een hoogte van max. 16,5 meter. Deze uitstroomopeningen zijn ten aanzien van het gehele bouwplan ondergeschikt, maar kunnen niet als ondergeschikte bouwdelen worden beoordeeld.

Voornoemde aspecten zijn ook verwerkt in de bouwtekeningen t.b.v. de aanvraag Omgevingsvergunning Wabo onderdeel bouw (zie bijlage 35).

Overige aspecten

Daarnaast kunnen ten aanzien van de KGO nog de volgende aanvullen zaken worden aangedragen:

- In de huidige bedrijfsopzet is het varkensbedrijf qua energieverbruik voor ongeveer 70% zelfvoorzienend door het plaatsen van 1.250 zonnepanelen. Door de realisatie van de nieuwe stallen kunnen ongeveer 3.000 extra zonnepanelen worden aangebracht. Op basis hiervan is het varkensbedrijf volledig zelfvoorzienend en wordt daarnaast (na aanpassen netwerk door Enexis) een leverancier van duurzame energie. Hierdoor kan een grote bijdrage worden geleverd aan de benodigde energietransitie en doelstellingen ten aanzien van het klimaatbeleid. De benodigde warmte voor het huisvesten van met name de pasgeboren biggen wordt verkregen met warmte uit de al aanwezige luchtwassers. Deze luchtwassers filteren de stallucht van ammoniak, geur en fijn stof. Door het toepassen van warmtewisselaars wordt de verkregen warmte met toepassing van drie warmtepompen geschikt gemaakt om deze toe te passen in de vloerverwarming die aanwezig is in de diverse stallen. Op basis hiervan is de bedrijfsvoering van de varkenshouderij niet meer afhankelijk van aardgas. Ook de nieuwe stalruimte wordt duurzaam verwarmd door het toepassen van dit systeem.
- In de gewenste bedrijfsopzet worden (bovenwettelijke) investeringen gedaan ten behoeve van het welzijn van de dieren (vergroten leefoppervlakte van de vleesvarkens > 0,8 m²);
- In de gewenste bedrijfsopzet worden (bovenwettelijke) investeringen worden gedaan ten behoeve van de reductie van geuremissie & stikstofdepositie /ammoniakemissie.

Hiertoe worden de volgende reducerende technieken toegepast.

- Het verhoogd uitvoeren van alle emissiepunten van de stallen;
- Het verhogen van de uittreedsnelheid van alle emissiepunten van de stallen;
- Het toepassen van een aanvullend emissiearm stalsysteem (ICV) in de kelders van de nieuw te bouwen stallen voor vleesvarkens (stal 6 en 7).

Voorname komt voort uit de doelstelling om in de gewenste situatie ten opzichte van de omgeving, omliggende woningen en nabijgelegen natuurgebieden (NNN en N2000 Boetelerveld), ondanks dat sprake is van een vergroting van het aantal dieren en de mate bebouwing, een afname van de geurbelasting en een afname van de ammoniakemissie/stikstofdepositie te bewerkstelligen. In de gewenste situatie wordt ter plaatse van het maatgevende N2000 gebied Boetelerveld ten aanzien van de stikstofdepositie een afname van **2,51 mol (- 36,5% / zie paragraaf 6.4.4)** bewerkstelligd. Ter plaatse van de maatgevende woning van derden wordt in de gewenste situatie een afname van de geurbelasting bewerkstelligd van **5,2 OU (- 33,1% / zie paragraaf 6.5.1)**. Deze “vrijkomende” milieubelasting / stikstofrechten worden in het kader van de KGO niet (elders) aangewend voor bedrijfsontwikkeling.

Door de beschreven investeringen in de stallen t.b.v. van de omwonenden & omgeving, het landschap (erfopzet & compensatie), uitvoering stallen volgens de best beschikbare technieken / eisen en het bouwplan (kleurstelling/uitvoering stallen) kan worden gesteld dat door Tijs Heeten b.v. een ruime (maatschappelijke) bijdrage wordt geleverd.

Gelet op voornoemde voldoet het beoogde project en bijbehorende bouwplan aan de gestelde voorwaarden behorende bij het KGO-beleid van de provincie Overijssel en de gemeente Raalte. Als gevolg van deze investeringen kan worden gesteld dat, ondanks een toename van de bebouwing (ruimtebeslag) en aantal dieren, er sprake is van een meerwaarde voor de omgeving & landschap van onderhavige varkenshouderij.

5.4 OVERIGE RUIMTELIJKE ASPECTEN

5.4.1 Archeologie & cultuurhistorie

Archeologie

De Monumentenwet 1988 is per 1 juli 2016 vervallen. Een deel van de wet is op deze datum overgegaan naar de Erfgoedwet. Het deel dat betrekking heeft op de besluitvorming in de fysieke leefomgeving gaat over naar de Omgevingswet, wanneer deze op 1 januari 2024 in werking treedt. Vooruitlopend op de datum van ingang van de Omgevingswet zijn deze artikelen te vinden in het Overgangsrecht in de Erfgoedwet, waar ze ongewijzigd van toepassing blijven zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden.

Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten. Gronden binnen het plangebied zijn op basis van het geldende bestemmingsplan Buitengebied Raalte voorzien van de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1, 2 & 3'. Binnen deze dubbelbestemmingen geldt een archeologische onderzoeksplicht bij werkzaamheden c.q. realisatie van gebouwen en bouwwerken.

De locatie Heetenseweg 9a te Heeten is niet voorzien van een dubbelbestemming "Waarde-Archeologie". Ter plaatse zijn derhalve geen archeologische waarden te verwachten en geldt geen onderzoeksverplichting. Wel geldt bij de uitvoering de bodemingrepen voor de realisatie van de gewenste bedrijfsopzet een algemene zorgplicht ten aanzien van archeologische waarden. Mochten dergelijke archeologische restanten ter plaatse worden aangetroffen dan dient hiervan melding te worden gemaakt.

Cultuurhistorie

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat bij het vaststellen van een plan *"een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden"* dient te bevatten.

Er bevinden zich in het beoogde plangebied zelf geen rijks- dan wel gemeentelijke monumenten. In het plangebied of in de directe nabijheid van het plangebied is er geen sprake van bijzondere cultuurhistorische waarden. Gesteld wordt dat het aspect cultuurhistorie geen belemmering vormt voor de uitvoering van het project.

5.4.2 Watertoets & waterbergingsgebied

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de Waterschappen Drents Overijsselse Delta, Reest en Wieden, Regge en Dinkel, Rijn en IJssel en Velt en Vecht. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze Waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Gevolg van deze samenwerking is een grotendeels gemeenschappelijk waterbeheerplan. De waterbeheerplannen beschrijven het beleid van de vijf Waterschappen in Rijn-Oost. De hoofdthema's zijn: het waarborgen van veiligheid, het watersysteembeheer en het ontwikkelen van de afvalwaterketen. Ook opgenomen zijn de maatregelen voor het uitvoeren van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Waterbeheer 21e eeuw. De Waterschappen hebben voor het uitvoeren van de KRW-maatregelen een resultaatsverplichting. Het beleid van waterschap Drents Overijsselse Delta, is beschreven in het Waterbeheerplan en de Beleidsnotitie stedelijk waterbeheer Water Raakt!. De plannen omvatten ook een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen. De plannen worden verder vormgegeven en uitvoeren in dialoog en in samenwerking met alle betrokken partijen.

Om alle uitdagingen het hoofd te kunnen bieden is er naast aandacht voor water vooral ook ruimte voor water nodig om in de toekomst West-Overijssel veilig en leefbaar te houden. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta heeft meer ruimte voor water nodig om wateroverlast en verdroging te voorkomen waarbij natuurwaarden zich kunnen ontwikkelen. Met de uitvoering van het programma Ruimte om te leven met water wordt gestreefd naar realisatie.

Uitvoering heeft de komende jaren prioriteit, vooral van de Kaderrichtlijn water maatregelen waarvoor een resultaatsverplichting geldt. Deze uitvoering vraagt na inrichting van het nieuwe watersysteem om een aangepast beheer en onderhoud. Om ook op de lange termijn doelmatig gestalte te kunnen geven aan het afvalwaterketenbeheer worden nieuwe (zuiverings)technologieën en werkwijzen ontwikkeld en doorgevoerd. Het Waterplan is een beleidsdocument waarin al het water binnen de gemeentegrenzen van Raalte integraal benaderd wordt. Door deze integraliteit vormt het Waterplan een sterke basis voor het streven naar een duurzaam, toekomstgericht watersysteem. Het Waterplan biedt daarnaast een waterkader voor alle beleidsvelden die raken aan het waterbeheer. Het Waterplan heeft geen wettelijke basis, maar vormt een functioneel beleidsdocument. Het Waterplan richt zich op zowel het watersysteem binnen de bebouwde kernen van de gemeente Raalte als daarbuiten. Het watersysteem buiten de bebouwde kernen is eveneens opgenomen in het waterbeheerplan van Waterschap Drents Overijsselse Delta.

De projectlocatie ligt in het stroomgebied Sallandse wateringen. Rond het plangebied liggen primaire A-watergangen (kanaal aan de westzijde + sloot aan de noordzijde) in het beheer van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Figuur 32: Legger oppervlaktewateren / A-watergangen (bron: Waterschap Drents Overijsselse Delta)

Watersysteem

Aan- en afvoer van voldoende water, waarborg van de waterkwaliteit en ruimte voor water.

Watergangen:

Het project ligt niet een beschermingszone van een primaire A-watergang en/of secundaire B-watergang van het Waterschap Drents Overijsselse Delta.

- *Primaire A-watergangen* (>25 L/s afvoer gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar): watergangen waar het waterschap verantwoordelijk is voor de inrichting en het onderhoud.
- *Secundaire B-watergangen* (>10 L/s afvoer en <25 L/s gedurende gemiddeld 1 tot 2 dagen per jaar): waterschap is verantwoordelijk voor de inrichting en het beheer, maar de grondgebruikers zijn verantwoordelijk voor het onderhoud (eigenaar is onderhoudsplichtig). In de B-watergangen is een bepaalde vorm van toezicht door het waterschap mogelijk (schouw).
- *C-watergangen*: hier zijn de grondgebruikers verantwoordelijk voor de inrichting en ze doen zelf het onderhoud. Er geldt geen onderhoudsverplichting en het waterschap houdt geen toezicht of onderhoud goed wordt uitgevoerd.

Wijzigingen aan het watersysteem

Dempen of graven wateren: In de gewenste situatie worden watergangen gegraven en/of gedempt.

Waterveiligheid

Beschermen van inwoners tegen overstromingen van binnendijkse gebieden. Waarborgen van het veiligheidsniveau van dijken en beperken van gevolgen overstromingen door een water robuuste inrichting. In de omgeving van de bedrijfslocatie ligt een regionale kering. Deze kering heeft geen beperkingen voor het project.

Wateroverlast

Bij kortstondige buien van geringe of enige intensiteit mag hemelwater dat niet lokaal kan worden verwerkt worden afgevoerd, zonder dat dit leidt tot water-op-straat of wateroverlast benedenstrooms van het plangebied. Bij extreme kortstondige buien, verblijft water voor korte tijd op het maaiveld, zonder dat dit tot overlast leidt. De ontwikkelaar houdt rekening met de randvoorwaarden die zowel het waterschap als de gemeente stelt aan het voorkomen van wateroverlast. Er wordt rekening gehouden met de randvoorwaarden die gemeenten stellen aan:

- het benutten, lokaal verwerken of vertraagd afvoer van hemelwater op percelen en in de openbare ruimte;
- het gescheiden houden van hemelwater;
- de capaciteitseisen voor de afvoer van hemelwater.

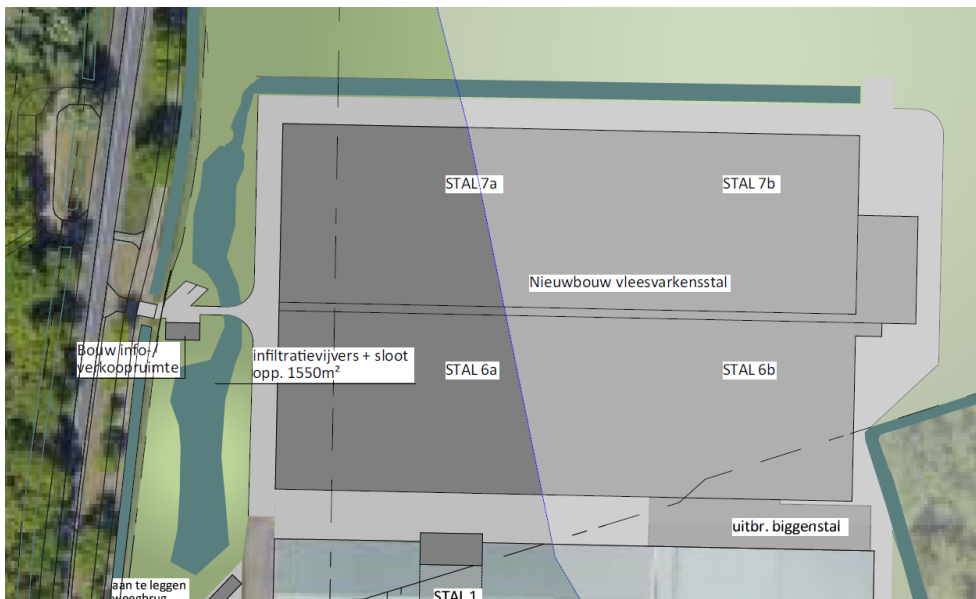
Compensatie nieuwbouw uitbreidingslocaties

- Bij deze beoordeling is rekening gehouden met minimaal 10% meer neerslag in 2050;
- Ontwerp in de dagelijkse beheersituatie: Hoe hoog het waterpeil kan stijgen is afhankelijk van de beschikbare ruimte voor water en de toegestane afvoer. Om ervoor te zorgen dat bij nieuwe ruimtelijke plannen de versnelde afvoer van water naar het omliggende gebied wordt beperkt, hanteren we een afvoernorm. De te hanteren afvoernorm voor een situatie die 1 of 2 dagen per jaar optreedt is gemiddeld 0,8 l/s/ha.
- Toetsbui voor extreme neerslagsituatie: Het watersysteem wordt getoetst op basis van een hoeveelheid neerslag die eens in de 100 jaar wordt overschreden. Er wordt rekening gehouden met een bui van 111 mm in 48 uur. De toegestane afvoer in deze neerslagsituatie is 1,6 l/s/ha. Onderstaande tabel toont aan dat STOWA statistieken op basis van deze uitgangspunten leiden tot een bergingsopgave van 80 mm.

<i>Neerslagstatistiek</i>	<i>Statistiek volgens Stowa rapport 2015-10</i>
Klimaatscenario	Huidig klimaat +10%
Afvoer (L/s/ha) T=1	0,8
Afvoer (L/s/ha) T=100 (maatgevend)	1,6
Maatgevende buiduur (uur)	48
Totale neerslaghoeveelheid (mm)	111 (100,9*1,1)
Afvoer via oppervlaktewater (mm)	28
Berging dak/straat/etc (mm)	3
Benodigde berging (mm)	80

Tabel 1: Overzicht van hoeveelheden en benodigde berging

In de gewenste situatie omvat de toename van de verharde oppervlakte in totaal 15.074 m². Het vrijkomende hemelwater van deze verharding wordt ter plaatse geborgd en kan vervolgens ter plaatse infiltreren. Hiervoor worden ten behoeve van het project een opvangsloot en 2 opvangvijvers gerealiseerd. Deze opvangvoorzieningen hebben een gezamenlijke oppervlakte van 1.550 m². Hierbij is een “worst-case” buffer van minimaal 0,8 meter als uitgangspunt gehanteerd. Uit de grondwatertrappenkaart van het Waterschap (Waterbeheerprogramma 2022-2027) blijkt dat in omgeving sprake is van een relatief hoge grondwaterstand. De gemiddelde hoogte van het grondwater (GHG) bedraagt 25-40 cm. en de gemiddelde laagste hoogte van het grondwater (GLG) bedraagt > 120 cm. Uit het uitgevoerde bodemonderzoek is gebleken dat de grondwaterstand ter plaatse van de beoogde nieuwe stalruimte (maart 2021) 87 cm. bedroeg. De bedrijfslocatie van Tijs Heeten is echter verhoogd uitgevoerd. Bij de realisatie van de bestaande stallen en bedrijfsgebouwen/-woningen is namelijk het peil aangehouden ten opzichte van de naastgelegen Heetenseweg. Deze provinciale weg is, onder meer vanwege het naastgelegen kanaal, veel hoger gelegen dan de omliggende percelen. Ook bij de realisatie van de nieuwe stallen bouwwerken wordt het (verhoogde) peil van de Heetenseweg gehanteerd. Als gevolg van voornoemde bedraagt de gemiddelde hoogte van het grondwater (GHG), gemeten vanaf het peil op de bedrijfslocatie (voorerrf), ongeveer 100-120 cm. Op basis van een buffercapaciteit van minimaal 80 cm. heeft de opvangvoorziening (opvangvijvers en opvangsloot) een minimale capaciteit van 1.240 m³ en voldoet aan de gestelde voorwaarde van (15.074 m² x 80 mm =) 1.205 m³.

Figuur 33: opvangvoorzieningen hemelwater (bron VanWestreenen Adviseurs)

Grondwateroverlast:

Ter plaatse kan incidenteel grondwateroverlast plaatsvinden. De nieuwe stalruimtes worden hiertoe voorzien van vloestofdichte-/mestdichte betonkelders. Daarnaast worden de nieuwe stallen verhoogd uitgevoerd (10 cm boven bestaande bebouwing / ong. 40-50 cm. boven peil).

Primair watergebied Overijssel:

De primaire watergebieden, zijn door de provincie Overijssel aangewezen als ruimte voor natuurlijke waterberging in extreme situaties om stedelijk gebied te beschermen tegen wateroverlast. Ze worden ruimtelijke beschermd en dienen vrijgehouden te worden van ontwikkelingen die de wateropvangfunctie belemmeren. Deze gebieden zijn relatief laaggelegen en lopen bij extreme neerslag vanzelf onder water. De kuubs die verloren gaan door ophoging van een plangebied moeten elders in het gebied (grenzend aan het huidige waterbergingsgebied) worden gecompenseerd zodat het als zodanig gaat functioneren als waterberging. In overleg met de gemeente moet goed worden gekeken hoe dit planologisch verankerd moet worden.

De locatie Heetenseweg 9a is deels gelegen in een gebied dat is aangeduid als “waterbergingsgebied”. Dit gebied valt aan de noordoostzijde van het erf gedeeltelijk over de bestaande bebouwing en bouwvlak alsmede is de beoogde uitbreiding ook gedeeltelijk gelegen in dit bergingsgebied. Zie navolgend figuur.

Figuur 34: situering waterbergingsgebied (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

De volgende gebouwen en bouwwerken inclusief verhardingen worden in het waterbergingsgebied gerealiseerd

- mestsilo (gedeeltelijk):	475m ²
- Loods:	150m ²
- Verlenging biggenstal + stalruimte vleesvarkens (ged.):	8.072m ²
- Verharding:	1.577m ²
Totaal:	10.274m²

In totaal wordt derhalve 10.274 m² aan bebouwing/verharding gerealiseerd in het aangeduide waterbergingsgebied. Dit gebied ligt ten opzichte van de omgeving relatief hoog. Tijs Heeten b.v. beschikt in de (directe) omgeving over diverse percelen landbouwgrond. Onder meer aan de noordoostzijde liggen lager gelegen percelen akkerbouwgrond. Ter compensatie van de genoemde bebouwing is voorgesteld om het waterbergingsgebied op eigen grond te compenseren, door het genoemde lager gelegen perceel aan de noordoostzijde met een omvang van 15.000 m² toe te voegen aan het waterbergingsgebied. Bij de voorschriften van de te verlenen omgevingsvergunning wordt de uitbreiding van dit waterbergingsgebied als voorwaarde toegevoegd. Met het ruim opnemen en vastleggen van het besluitvlak op ruimtelijkeplannen.nl en/of na 1 januari 2024 in het Digitaal Stelsel Omgevingswet wordt geborgd dat de compensatie van het waterbergingsgebied juridisch is opgenomen. De Gemeenteraad van Raalte kan dit gebied bij een eerstvolgende wijziging van het geldende bestemmingsplan dan wel het op te stellen Omgevingsplan als zodanig aanmerken. Als gevolg van deze vergroting van het waterbergingsgebied met een lager gelegen perceel, wordt de aanwezige buffer voor hemelwater niet belemmerd en ruimschoots / afdoende gecompenseerd. Voornoemde is in navolgende figuur met een rode pijl alsmede op de situatieschets behorende bij bijlage 15 weergegeven.

Figuur 35: compensatie waterbergingsgebied (bron: VanWestreenen Adviseurs)

Ter plaatse van de beoogde nieuwe stalruimte (huidige waterbergingsgebied) bedraagt de hoogte 6 meter boven NAP. Zie onderstaande figuur.

Figuur 36: Topografische (hoogte)kaart Raalte (bron: topographic-map.com)

Ter plaatse van het beoogde nieuwe waterbergingsgebied met een omvang van 15.000 m², perceel in eigendom van Tijs Heeten b.v. in noordoostelijke richting, bedraagt de hoogte 5 meter boven NAP. Zie navolgende figuur.

Figuur 37: Topografische (hoogte)kaart Raalte (bron: topographic-map.com)

Het beoogde aanvullende (nieuwe) waterbergingsgebied is derhalve lager gelegen (- 1 m. NAP). Dit perceel is hierdoor veel meer geschikt om eventuele overtollig water op te vangen. Ter plaatse van dit perceel zijn fysiek geen ingrepen t.b.v. een eventuele waterberging (bijv. maaiveldverlaging) benodigd. Hierbij wordt opgemerkt dat in de afgelopen 40 jaar in het als zodanig aangewezen gebied fysiek geen berging van overtollige water heeft plaatsgevonden. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta & de provincie Overijssel hebben, gelet op de situering van het beoogde nieuwe waterbergingsgebied en de ruime mate van compensatie, goedkeuring verleend aan het verleggen van het waterbergingsgebied

Waterkwaliteit

Het watersysteem wordt zo ontworpen dat het geen risico's voor de volksgezondheid creëert en voldoende schoon is voor mensen, planten en dieren.

In de gewenste situatie wordt geen watersysteem gerealiseerd c.q. vindt geen lozing op het oppervlaktewater plaats. De opvang van het hemelwater in de gewenste situatie ten behoeve van o.a. de flora en fauna wordt geïntegreerd in de landschappelijke inpassing.

Riolering/afvalwater

In het projectgebied is geen riolering (vuilwater en/of hemelwater) aanwezig. In de huidige en gewenste situatie wordt bedrijfsafvalwater van huishoudelijke aard (beide bedrijfswoningen) geloosd op de bodem via een IBA (2 x 6 m³). Het bedrijfsafvalwater (schoonmaken van de stallen, spoelplaats etc.) wordt opgevangen in de mestkelders en vervolgens als meststof afgevoerd en uitgereden op landbouwgronden. Het spoelwater van de waterpomp en ontijzeringsinstallatie wordt in de gewenste situatie ongewijzigd geloosd op de sloot ten oosten van de inrichting. Deze lozing bedraagt conform opgave van de leverancier (Remon Service b.v.) in de gewenste situatie ongeveer 25 m³ per maand.

Externe werking ruimtelijk plan

Beschermen en handhaven grond- en oppervlaktewatersysteem om nadelige gevolgen op de omgeving te voorkomen. In de gewenste situatie / projectfase worden de waterstanden binnen het in te richten gebied tijdens of na het bouwrijp maken niet structureel verlaagd. Voor een eventuele tijdelijke grondwateronttrekking (bronbemaling) wordt ten behoeve van de realisatie een melding op grond van de Waterwet ingediend bij het Waterschap.

Watertoets

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater). Ten behoeve van onderhavig project is op 25 januari 2023 via het digitale loket een aanvraag “digitale watertoets” ingediend bij Waterschap. De uitdraai van deze toets is als bijlage 18 toegevoegd.

Grondwater

Ten behoeve van de drinkwatervoorzieningen, luchtwassers en schoonmaakwerkzaamheden wordt gebruik gemaakt van grondwater. Met behulp van een eigen bron wordt het grondwater op een diepte van maximaal 50 meter opgepompt. De locatie aan de Heetenseweg is gelegen in een waterbergingsgebied en ter plaatse is sprake van een relatief hoge grondwaterstand en kwelwater. In de gewenste situatie zal extra grondwater worden opgepompt t.b.v. de nieuwe stallen voor het houden/huisvesten van de vleesvarkens. Gelet op de (ruime) beschikbaarheid van grondwater alsmede de diepte op welke deze relatief kwantitatieve geringe hoeveelheden worden opgepompt, behoeft voor negatieve gevolgen als gevolg van deze aanvullende grondwateronttrekking niet te worden gevreesd. Voor de opvang van hemelwater zijn ter plaatse geen voorzieningen aanwezig. Daarnaast is het in verband met de ontwikkeling van bacteriën, dierziekten / besmettingsgevaar etc. niet wenselijk om hemelwater (stilstaand water) langdurig op te slaan in een voorziening. Het toepassen van hemelwater als alternatief voor grondwater wordt derhalve niet wenselijk en haalbaar geacht.

5.4.3 Flora en Fauna

In de Wet natuurbescherming staan beschermingsregels voor de Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Vanwege de inwerkingtreding van deze wet op 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet komen te vervallen. Zowel soortenbescherming als gebiedsbescherming zijn nu in de Wet natuurbescherming geregeld. Op onderhavige locatie is een Quick scan (natuurtoets) flora & fauna uitgevoerd ten aanzien van de soortenbescherming en gebiedsbescherming (o.a. NNN). Het volledige rapport is bijgevoegd als bijlage 16. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn hierna opgenomen:

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie is niet beschermd (de gunstige staat van instandhouding van geen enkele vogelsoort wordt aangetast)	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Jaarrond beschermd nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; er worden geen vogels gedood	Geen
Vleermuizen	Rust- of voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegrouete	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Amfibieën	Vaste rustplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Conclusies op basis van de uitgevoerde QuickScan Flora en Fauna:

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden', en het opzettelijk 'verstoren, beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verstoren of te doden en om opzettelijk de vaste rust- en voortplantingsplaats te mogen beschadigen en te vernielen. Afhankelijk van de status van de beschermde soorten, kan soms ook gewerkt worden conform een door de Minister goedgekeurde, en op de situatie toepasbare, gedragscode. In het kader van de zorgplicht moet rekening worden gehouden met alle in het plangebied aanwezige planten en dieren en moet er gekozen worden voor een werkmethode en/of planning in de tijd, waardoor planten en dieren zo min mogelijk schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000-gebied. Vanwege de ligging buiten het Natuurnetwerk Nederland, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties, omdat de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland geen externe werking kent in Overijssel.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde dieren. Beschermde diersoorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten beschermde grondgebonden zoogdieren er een vaste rust- en voortplantingsplaats en bezetten amfibieën er een (winter)rustplaats. Vleermuizen bezetten geen vaste rust-of voortplantingsplaats in het plangebied en er nestelen geen vogels.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een beschermd grondgebonden zoogdier en amfibie gedood en wordt mogelijk een vaste (winter)rust- en/of voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier en amfibie beschadigd en vernield. Voor de beschermde grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten, die een vaste (winter)rust- en/of voortplantingsplaats in het plangebied bezetten, en die mogelijk gedood worden, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernielen van vaste rust- en voortplantingsplaatsen'. Door het bebouwen en verharderen van een deel van het plangebied, neemt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor verschillende beschermde dieren af. Dit leidt echter niet tot wettelijke consequenties.

Uit de uitgevoerde QuickScan blijkt dat het aspect flora en fauna geen belemmeringen oplevert voor de voorgenomen ontwikkeling. Wel is geconcludeerd dat een stikstofberekening dient te worden uitgevoerd. Voor deze berekening en de conclusies wordt verwezen naar paragraaf 6.4 (Ammoniak).

In aanvulling op voornoemde onderzoek is ten behoeve van de realisatie van een centrale afzuiging / luchtkanaal en de luchtwasser in stal 1 (bestaande stal vleesvarkens) en het wijzigen van de emissiepunten in de bestaande stallen stal 4 & 5) een quickscan uitgevoerd. Uit deze quickscan komt de volgende conclusie naar voren:

Door het ophogen van het dak, het bouwen van de nieuwe luchtwasser, en het ophogen van de bestaande luchtwassers worden er geen verbodsbepalingen uit de Omgevingswet overtreden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden of een geen Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te voeren in het kader van de Omgevingswet.

Het rapport van deze aanvullende quickscan is bijgevoegd als bijlage 40.

5.4.4 Bodem

Ter plaatse van de beoogde nieuwe stalruimte is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek is het volgende gebleken:

De onderzoekslocatie bestaat uit grasland. In zowel de bovengrond (BM1 en BM2) als in de ondergrond (OM1 en OM2) zijn geen verhogingen aangetroffen. In de grondwatermonsters (PB1 WM1 en PB3 WM1) zijn lichte verhogingen barium aangetroffen. In het grondwatermonster (PB2 WM1) zijn lichte verhogingen barium en nikkel aangetroffen.

Tevens is in het grondwatermonster (PB1 WM1) de concentratie nikkel verhoogd aangetroffen ten opzichte van de tussenwaarde. Naar aanleiding van deze verhoging is de bestaande peilbuis opnieuw bemonsterd.

Uit het analysecertificaat van het her-monster (PB1 HER Ni) blijkt dat er een lichte verhoging nikkel is aangetroffen in het grondwater. De verhoging nikkel in het grondwatermonster (PB1 WM1) geeft formeel aanleiding voor het laten uitvoeren van een nader onderzoek.

Echter zijn er naar onze mening een aantal redenen om af te zien van een nader onderzoek:

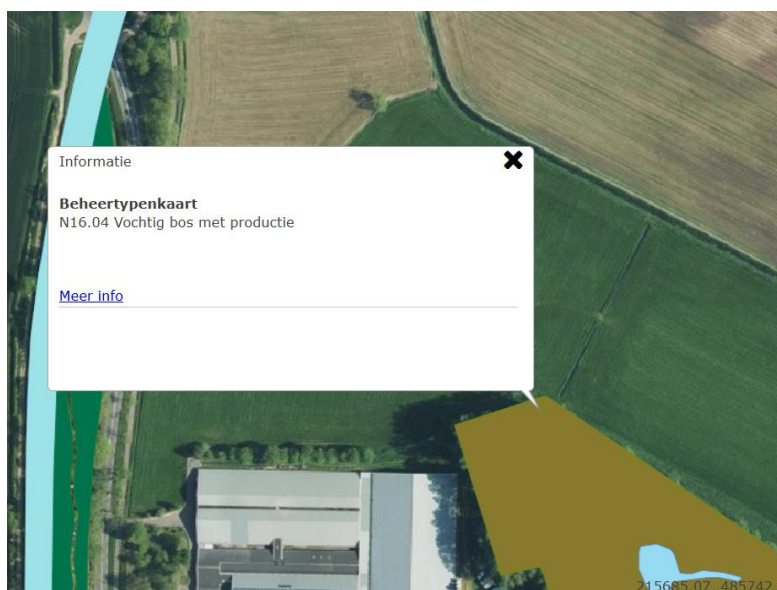
- *In het her-monster van de bestaande peilbuis is slechts een lichte verhoging nikkel aangetroffen;*
- *Er is geen eenduidige bron voor de verhoging aan te wijzen;*
- *Zware metalen worden vaker verhoogd aangetroffen in het grondwater en kunnen van nature verhoogd voorkomen.*

Tevens kunnen zware metalen in concentratie sterk fluctueren. Algemeen Als grond van de locatie vrijkomt, moet er rekening mee worden gehouden dat deze niet zonder meer elders toepasbaar is. Op hergebruik van grond is het “Besluit bodemkwaliteit” van toepassing. De toepassing van grond elders moet worden gemeld via het ‘meldpunt bodemkwaliteit’.

De kwaliteit van de bodem en grondwater vormt geen beperking voor het realiseren van nieuwe stalruimte voor dieren. Het betreffende rapport is als bijlage 17 toegevoegd.

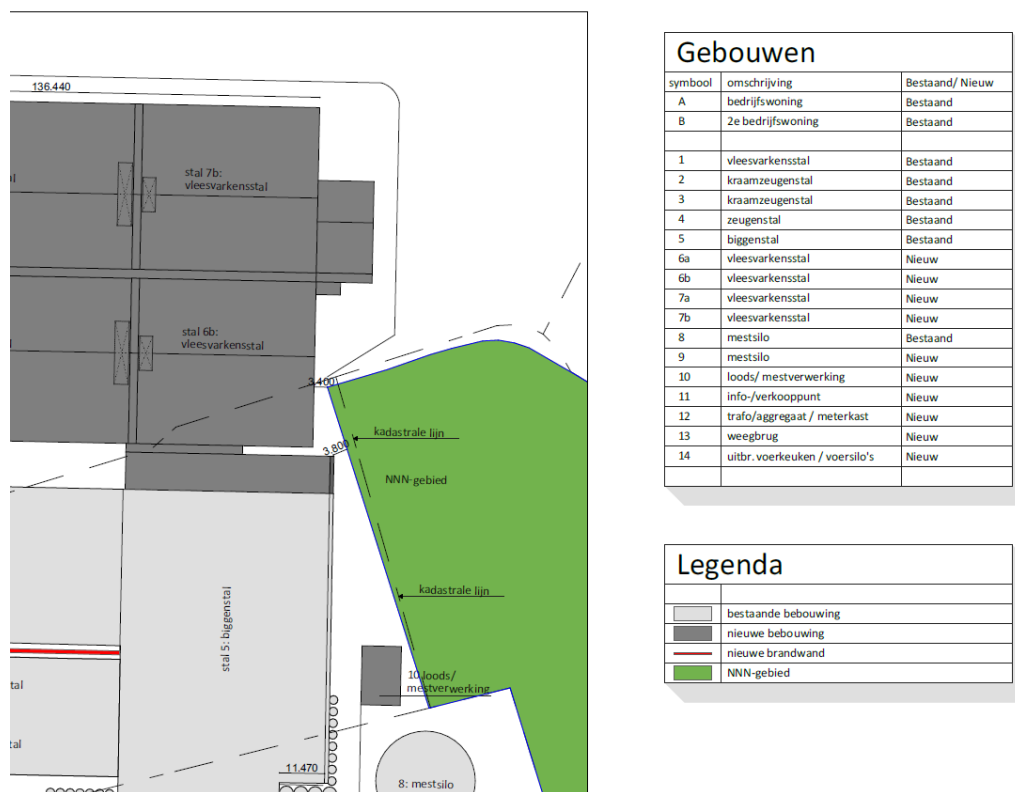
5.4.4 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn verantwoordelijk voor het NNN op het land. Het bosgebied ten oosten van de varkenshouderij is aangewezen als NNN. Op grond van het Natuurbeheerplan 2025 (prov. Overijssel) is het bosgebied getypeerd als “Vochtig Bos met productie” (zie onderstaande figuur). Het bosgebied bestaat ter plaatse uit populieren die periodiek worden gezaagd t.b.v. de houtindustrie.

Figuur 38: Kaart NNN (bron: provincie Overijssel)

De sloot naast het betreffende populierenbos is betreft een C-sloot en de insteek vormt de grens van het NNN gebied. Deze sloot is grotendeels gelegen op het perceel (en derhalve in eigendom) van Tijs Heeten b.v.. In de gewenste situatie worden geen (bouw)activiteiten uitgevoerd in het NNN. Zie onderstaande figuur (uitsnede) en schets die als bijlage 41 is toegevoegd. Op deze situatieschets is de kadastrale grens en de begrenzing van het NNN (o.b.v. de onderlegger behorende bij het bestemmingsplan Buitengebied Raalte) weergegeven.

Figuur 39: Situatieschets begrenzing NNN – bouwplan (bron: Ruimtelijkeplannen.nl & VanWestreenen)

De afstand tussen het NNN-gebied en de beoogde bouwplannen voor de nieuwe stallen is minimaal 3,4/3,8 meter. Het beschermingsregime van het NNN heeft in de Omgevingsverordening van Overijssel geen externe werking. Dit betekent dat effecten van handelingen buiten NNN-gebieden niet worden meegenomen in de beoordeling van de gevraagde omgevingsvergunning Wabo. Nu geen sprake is van (bouw)activiteiten in het NNN valt een beoordeling van de effecten formeel buiten het toetsingskader. In het kader van deze MER worden (op verzoek van de CIE MER) de relevante milieueffecten en bijbehorende wezenlijke kenmerken en waarden in beeld gebracht. Dit betreffen onder meer de aspecten ruimtebeslag, verdroging, vermessing, verzuring en verstoring (onder andere licht, geluid) en effecten als gevolg van calamiteiten. Op onderhavige locatie is een Quick scan flora & fauna (natuurtoets) uitgevoerd ten aanzien van de soortenbescherming en gebiedsbescherming (o.a. NNN). De bijbehorende rapportage is bijgevoegd als bijlage 16. Ten aanzien van de (wezenlijke) effecten op het NNN-gebied is door Natuurbank Overijssel een beoordeling uitgevoerd. De rapportage van deze beoordeling is als bijlage 42 toegevoegd.

Hieronder worden de (wezenlijke) effecten op het NNN-gebied besproken:

Verzuring & vermesting

Verzuring ontstaat als gevolg van verontreiniging van de lucht met o.a. de stoffen ammoniak en stikstofoxiden. Deze gassen reageren met elkaar en worden omgezet in onder andere salpeterzuur en zwavelzuur. Deze stoffen kunnen leiden tot verzuring van bodem en water en kunnen planten en materialen aantasten. Overmatige toevoer van stikstof en fosfaat kan leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van het (ondiepe) grondwater en het oppervlaktewater. Vermesting kan plaatsvinden via bijvoorbeeld depositie van ammoniak. In de gewenste situatie is ten opzichte van de vigerende situatie sprake van een ruime afname van de ammoniakemissie afkomstig van de veebezetting (afname 2.064,2 kg NH₃ / 30,2%). Vervolgens is met toepassing van het Aerius-model 2024 een verschilberekening gemaakt. In deze verschilberekening (zie bijlage 23) is de stikstofdepositie van de vigerende situatie alsmede de gewenste bedrijfsopzet opgenomen. Hierbij zijn naast de standaard beoordelingspunten in de N2000-gebieden 11 extra rekenpunten opgenomen in het naastgelegen natuurgebied (NNN). Op alle deze 11 extra rekenpunten is in de gewenste situatie sprake van een (ruime) afname van de stikstofdepositie en deze afname bedraagt minimaal 4,91 mol (zie onderstaande overzicht uit de Aeriusberekening / bijlage 23).

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
10	WAV-1	X:216558,78 Y:485789,49	-4,91 ●
11	WAV-2	X:216359,67 Y:485111,46	-6,80 ●
7	Pad 3	X:215915,7 Y:485321,22	-26,34 ●
4	Bos-4	X:215607,97 Y:485629,8	-29,45 ●
2	Bos-2	X:215745,94 Y:485611,48	-31,14 ●
9	Pad-5	X:216084,47 Y:485675,67	-32,42 ●
8	Pad-4	X:215985,18 Y:485739,74	-33,49 ●
6	Pad-2	X:215703,77 Y:485420,7	-40,52 ●
5	Pad-1	X:215550,67 Y:485360,15	-42,81 ●
3	Bos-3	X:215611,43 Y:485535,76	-59,45 ●
1	Bos-1	X:215575,72 Y:485717,96	-391,27 ●

Gelet op voornoemde kan worden gesteld dat het beoogde project, nu sprake is van een ruime afname van de ammoniakemissie & stikstofdepositie, een positief effect heeft op de mate van verzuring en vermesting ter plaatse van het NNN-gebied. Zie ook paragraaf 6.5.

Ruimte beslag

In de gewenste situatie worden geen (bouw)activiteiten uitgevoerd in het NNN. Het beoogde project omvat derhalve geen ruimte beslag in het NNN.

Verdroging

De sloot naast het betreffende populierenbos is betreft een C-sloot en de insteek vormt de grens van het NNN gebied. In de huidige situatie wordt het hemelwater afkomstig van de erfverharding en de stallen alsmede het spoelwater van de eigen grondwaterbron geloosd op deze sloot. Het hemelwater wordt via deze sloot afgevoerd en kan ter plaatse in de bodem infiltreren. In de gewenste situatie blijft de lozing van het hemelwater op deze sloot ongewijzigd.

Wel wordt de hoeveelheid spoelwater afkomstig van de eigen grondwaterbron in geringe mate verhoogd naar ongeveer 25 m³ per maand. Het betreft hier een kleinschalige verhoging van deze lozing die kan worden aangemerkt als ondergeschikt en welke geen negatief effect heeft op de verdroging. Het hemelwater afkomstig van de nieuwe bebouwing en terreinverharding wordt niet op deze sloot geloosd. Voor dit hemelwater wordt, conform de eisen van het Waterschap, op eigen terrein een bergingsvijver en -sloot aangelegd. Met behulp van deze voorzieningen wordt het hemelwater op eigen erf geïnfiltreerd in de bodem.

Ten behoeve van het drinkwater voor de dieren, de luchtwassers en schoonmaakwerkzaamheden wordt gebruik gemaakt van grondwater. Met behulp van een eigen bron wordt het grondwater op een diepte van 50 meter opgepompt. De locatie / omgeving is gelegen in een waterbergingsgebied en ter plaatse sprake van een relatief hoge grondwaterstand. Dit mede als gevolg van vrijkomend kwelwater. In de gewenste situatie wordt extra grondwater worden opgepompt t.b.v. de nieuwe stallen voor het houden/huisvesten van de vleesvarkens. Jaarlijks wordt in de gewenste situatie ongeveer 75.000 m³ grondwater opgepompt (huidige situatie: 40.000 m³/jaar). Gelet op voornoemde bedraagt de grondwateronttrekking ongeveer 8,6 m³ per uur. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta hanteert ten aanzien van het onttrekken van grondwater het volgende beleid: *Voor het onttrekken van grondwater voor het beregenen of bevoeien van gewassen zijn regels opgenomen in afdeling 3.1 de Waterschapsverordening Drents Overijsselse Delta. Er geldt een algeheel verbod voor een aantal kwetsbare gebieden met grondwaterafhankelijke natuur. Buiten deze gebieden geldt een vergunningplicht als u meer dan 60 m³ grondwater per uur onttrekt. Voor de provincies Drenthe en Overijssel gelden verschillende regels. Deze verschillen komen voort uit de instructieregels van de provincie.*

- *Onttrekt u in de provincie Drenthe en u onttrekt meer dan 10 m³ grondwater per uur dan moet u de onttrekking melden voordat u met de onttrekking begint.*
- *Onttrekt u in de provincie Overijssel dan moet u de onttrekking vooraf melden als deze 50.000 m³ of groter is.*

Nu de bedrijfslocatie niet is gelegen in een aangewezen grondwaterbeschermingsgebied en de onttrekking minder is dan 10 m³ per uur, gelden voor de gewenste (aanvullende) grondwateronttrekking geen speciale regels en/of een meldings-/vergunningplicht. De onttrekking wordt hierdoor beschouwd als een kleinschalige onttrekking zonder noemenswaardige gevolgen voor de grondwaterstand.

Nu de bestaande lozing op de achterliggende C-sloot niet wordt gewijzigd, het hemelwater afkomstig van de nieuwe bebouwing en terreinverharding ter plaatse wordt geïnfiltreerd in de bodem en er sprake is van een kleinschalige grondwateronttrekking op grote diepte (50 meter), leidt het beoogde project niet tot significant negatief effect op de verdroging van het NNN gebied.

Verstoring

In de gewenste situatie wordt direct naast het NNN gebied nieuwe stalruimte gerealiseerd. Deze uitbreiding kan in geringe mate leiden tot enige verstoring in de rand van het NNN gebied. Om deze verstoring tot een minimum te beperken, worden door Tijs Heeten b.v. de volgende maatregelen genomen:

- Op het achtererf (ter plaatse van de achtergevels van de nieuwe stalruimte) wordt geen terreinverlichting aangebracht. Daarnaast worden in de achtergevels van de nieuwe stallen slechts een beperkt aantal ramen aangebracht t.b.v. de daglichtintreding. Gelet op voornoemde is geen sprake van directe lichtstraling in het achterliggende bos en wordt op deze wijze eventuele lichthinder ter plaatse van het NNN gebied voorkomen.
- Op het achtererf (ter plaatse van de achtergevels van de nieuwe stalruimte) vinden relatief weinig geluidsproducerende activiteiten plaats. De ventilatoren / luchtwassers in de nieuwe stallen bevinden zich ongeveer in het midden van de nieuwe stallen en derhalve niet ter plaatse van de achtergevels. Wel worden aan de achterzijde van de nieuwe stallen de dieren met behulp van vrachtwagens geladen t.b.v. de afvoer van het varkensbedrijf. Deze afvoer vindt normaliter slechts 1 keer per week plaats en duurt kortstondig (3 uur). Voor deze afvoer van de dieren wordt een overdekt losperron gerealiseerd, waardoor o.a. het vrijkomende geluid in de richting van het achterliggende populierenbos wordt afgeschermd.

Er is sprake van uitbreiding van een reeds lang bestaande varkenshouderij. Door de ligging direct naast het NNN gebied kan enige verstoring in de rand van het NNN gebied niet worden voorkomen. Echter op basis van de beoogde nieuwe bedrijfsopzet en de beschreven maatregelen, zal deze verstoring tot een minimum worden beperkt en slechts plaatsvinden in de rand / klein deel van het NNN-gebied. Nu het achterliggende NNN-gebied bestaat uit een populierenbos ten behoeve van de productie van hout zal deze verstoring naar verwachting geen negatief effect op de aanwezige natuurwaarden. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat in het kader van de landschappelijke inpassing / KGO direct aansluitend aan het NNN-gebied (noordzijde) een nieuwe loofbos + struweelhaag wordt aangelegd.

Calamiteiten

De afstand tussen het NNN-gebied (insteek sloot) en de nieuw te bouwen stallen (achtergevel) bedraagt minimaal 3,4/3,8 meter. Het effect van een calamiteit in de vorm van een brand wordt in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning Wabo onderdeel bouw beoordeeld. Hiertoe is bij de aanvraag een rapportage van de vuurlastberekening uitgevoerd. Uit deze berekeningen is gebleken dat wordt voldaan aan het gestelde in het Bouwbesluit ten aanzien van de functionele eisen om branduitbreiding te voorkomen alsmede aan de WBDBO-eisen voor gevels en brandscheidingen. Deze vuurlastberekening is vervolgens beoordeeld een akkoord bevonden door de Regionale Brandweer // Veiligheidsregio IJsselland. Gelet op voornoemde hoeft niet te worden gevreesd voor een eventuele brandoverslag naar het achterliggende bosgebied. Hierbij wordt opgemerkt dat ter plaatse sprake is van een populierenbos ten behoeve van de productie van hout. Ter plaatse is geen sprake van korte vegetatie. In dit kader wordt door Tijs Heeten b.v. deze brandcorridor zeker gesteld door het beheer van de aanwezige vegetatie (verwijderen korte vegetatie, beheer slootrand en verwijderen van evt. overhangende takken).

Bij een eventuele calamiteit in de vorm van lekkage van de mestilo's kan drijfmest vrijkomen en afstromen naar de achterliggende NNN-gebied. Naast de benodigde maatregelen (zie paragraaf 6.15) wordt tussen de mestilo's en het achterliggende NNN-gebied wordt een doelmatige afscherming gerealiseerd. Deze afscherming bestaat uit een kerende voorziening in de vorm van een damwand/grondwal. Door het plaatsen van deze kerende voorziening wordt voorkomen dat in een geval van calamiteit (lekkage/uitstroom) de vrijkomende mest niet in het NNN-gebied terecht kan komen. De mest zal hierdoor afstromen naar het voorliggende (verharde) erf. Ter plaatse kan deze mest worden opgevangen en vervolgens direct worden opgezogen / opgeruimd.

Conclusie:

Het plangebied ligt net buiten de gronden die tot het NNN behoren. Het is mogelijk dat bepaalde ontwikkelingen, invloed hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Zoals hierboven beschreven, is met uitzondering van enkele verstoringseffecten (geluid, geur, licht), geen sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de gronden die tot het NNN behoren. De verstoringseffecten, die mogelijk toenemen als gevolg van de uitbreiding van het bestaande varkensbedrijf, zijn waarneembaar langs de uiterste westgrens van de gronden die behoren tot het NNN. Naar verwachting zijn deze effecten waarneembaar in een strook van 50 meter in het achterliggende populierenbos. Of deze effecten in meer of mindere mate waarneembaar zijn is daarnaast afhankelijk of er wel of geen bladeren aan de populieren zitten. De effecten zijn tijdelijk, seizoensgebonden en treden daarnaast ook niet continu op. Deze verstoringseffecten zijn dusdanig gering dat het de wezenlijke kenmerken en waarden slechts in geringe mate zal beïnvloeden in een zeer klein deel van het NNN. Nu het achterliggende NNN-gebied bestaat uit een populierenbos ten behoeve van de productie van hout zal deze verstoring naar verwachting geen negatief effect op de aanwezige natuurwaarden.

5.4.5 Grond

Op het noordelijke deel van het erf worden 2 nieuwe stallen voor het houden van vleesvarkens gerealiseerd. Deze nieuwe stallen worden voorzien van relatief ondiepe kelders vanwege de toepassing van het zgn. ICV systeem. Vanwege het (hoge) grondwaterpeil ter plaatse, wordt de nieuwe stalruimte in aansluiting op de bestaande stalruimte ruim boven het maaiveld gerealiseerd. Bij de beoogde realisatie van de stallen komt hierdoor slechts een beperkte hoeveelheid grond vrij. De bovenlaag (zwarte aarde) wordt naast de stallen aangewend voor de realisatie van de (beschreven) aarden wal met beplanting t.b.v. de landschappelijke inpassing. De eventueel resterende grond wordt gebruikt voor het aanvullen van de bouwput en de aansluiting op de naastgelegen percelen. Als gevolg van de graaf-/bouwwerkzaamheden wordt derhalve geen grond afgevoerd. Ten behoeve van het project is derhalve geen ontgrondingsvergunning benodigd. Omdat er geen grond van de locatie vrijkomt die elders wordt toegepast, is een melding bij het 'meldpunt bodemkwaliteit' niet noodzakelijk.

5.4.6 Brandveiligheid

De nieuwe stallen worden uitgevoerd op basis van de huidige / meest recente en toekomstige inzichten ten aanzien van brandveiligheid. Hiertoe worden onder meer brandveilige bouwmaterialen (klasse A) toegepast en wordt de nieuwe stalruimte opgedeeld in meerdere brandcompartimenten. Tot slot worden uiteraard de noodzakelijke brandblusmiddelen aangebracht. In dit kader is in overleg met de specialisten risicobeheersing van de Regionale Brandweer // Veiligheidsregio IJsselland en de brandverzekering (Interpolis) door Fluecon Brandbeheersing b.v. een rapport inzake de brandveiligheid opgesteld en geaccordeerd. Deze rapportage is als bijlage bij de aanvraag Wabo onderdeel bouw toegevoegd.

6. VOORKEURSALETERNATIEF GEWENSTE BEDRIJFSOPZET (MMA)

6.1 MOTIVATIE VOORKEURSALETERNATIEF

Initiatiefnemer is voornemens om op de locatie Heetenseweg 9a te Heeten het bestaande varkensbedrijf duurzaam te ontwikkelen tot een gesloten varkenshouderij. In de gewenste bedrijfsopzet is sprake van een varkenshouderij, die voldoet aan de geldende eisen op het gebied van welzijn & milieu en die tevens duurzaam en energieneutraal kan worden geëxploiteerd. Voor de toetsing aangaande de welzijnseisen voor de varkens in de gewenste bedrijfsopzet wordt verwezen naar hoofdstuk 3. De beschrijving van de gewenste bedrijfsopzet van de varkenshouderij en overige activiteiten alsmede de toetsing aan de milieuwetgeving komen in dit hoofdstuk aan de orde. Op basis van de startnotitie (30 december 2020), het principebesluit d.d. 8 maart 2022, de NRD zoals vastgesteld op 19 juli 2022 en het advies van de GGD is, mede gelet op de toezegging van Tijs Heeten b.v. en het gestelde op basis van de KGO, besloten dat in de gewenste bedrijfsopzet het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) wordt toegepast. De gewenste bedrijfsopzet (het voorkeursalternatief) is derhalve gebaseerd op het MMA. In de startnotitie (30 december 2020) en de navolgende Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NRD) is als uitgangspunt gehanteerd dat alle stallen zouden worden uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser. Ten tijde van het opstellen van deze MER en het uitwerken van de benodigde (bouw)tekeningen is na overleg met diverse partijen (o.a. adviseur brandveiligheid en leveranciers luchtwassers) gebleken dat, gelet op de uitvoering en situering van de beide bestaande kraamstallen (stallen 2 & 3) het vanwege de eisen op het gebied van brandveiligheid niet mogelijk om ter plaatse een luchtwasser te plaatsen of om deze stalruimte met een centraal luchtkanaal aan te sluiten op een (bestaande) luchtwasser. Technisch is het hierdoor niet haalbaar om deze stalruimte voor kraamzeugen te voorzien van een luchtwasinstallatie. Het aspect ammoniakemissie c.s. stikstofdepositie is recent c.q. sinds het indienen van de startnotitie en vaststellen van de NRD een steeds actueler maatschappelijk en politiek thema geworden. Als gevolg hiervan wordt door Tijs Heeten meer waarde gehecht aan een verdergaande reductie van de ammoniakemissie / stikstofdepositie. Onder meer is het wenselijk dat het varkensbedrijf aan de Heetenseweg 9a te Heeten niet (meer) wordt beschouwd als een zogenaamde “piekbelaster”. Als gevolg van voornoemde ontwikkelingen is besloten om de nieuw te bouwen stallen uit te voeren met chemische luchtwassers. Het toepassen van deze chemische luchtwassers bewerkstelligt een zo hoog mogelijk reductie van de ammoniakemissie / stikstofdepositie, waarbij tevens een hoge mate van geurreductie kan worden gerealiseerd. Deze bedrijfsopzet, waarbij onder meer in de bestaande stallen gecombineerde luchtwassers worden toegepast en de nieuwe stallen worden uitgevoerd met chemische luchtwassers, wordt derhalve beschouwd als het ‘Meest Milieuvriendelijk Alternatief’ (MMA).

6.2 GEWENSTE BEDRIJFSOPZET

De gewenste maximale bedrijfsopzet kan als volgt worden weergegeven:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 6 dekberen
- 288 opfokzeugen
- 13.664 vleesvarkens

Tijs Heeten b.v. heeft als doelstelling om in de gewenste situatie, mede op basis van de gevoerde omgevingsdialoog met de omwonenden en ondanks een toename van 10.138 vleesvarkens, ter plaatse van de omliggende woningen te voldoen aan de geurnorm & geen ontoelaatbare geurbelasting te veroorzaken. Bij voorkeur resulteert de gewenste bedrijfsvoering in een “meest milieuvriendelijk bedrijfsopzet” met een afname van de geurbelasting op alle omliggende woningen ten opzichte van de huidige situatie & een afname van de stikstofdepositie ter plaatse van de omliggende Natura 2000-gebieden.

In de gewenste bedrijfsopzet is het wenselijk om de stallen als volgt uit te voeren:

- De bestaande vleesvarkensstal (stal 1) wordt aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. Deze gecombineerde luchtwasser krijgt een uitstroomhoogte van 14,5 meter en een verhoogde uittreedsnelheid (10 m/sec.). Daarnaast wordt het aantal vleesvarkens in deze stal verminderd van 3.526 naar 2.912 vleesvarkens op 0,9 m² per dier;
- De bestaande emissiearme stal voor het houden van kraamzeugen (stal 2) blijft ongewijzigd. De centrale afzuiging van deze stalruimte wordt verhoogd naar 8,5 meter en de uittreedsnelheid wordt verhoogd (6,9 m/sec.);
- De bestaande emissiearme stal voor het houden van kraamzeugen (stal 3) blijft ongewijzigd. De centrale afzuiging van deze stalruimte wordt verplaatst en verhoogd naar 9,0 meter en de uittreedsnelheid wordt verhoogd (5,7 m/sec.);
- De bestaande stal voor guste/dragende zeugen inclusief opfokzeugen en dekberen (stal 4) blijft ongewijzigd. De gecombineerde luchtwasser in deze stal krijgt een verhoogde uitstroomopening (11,5 meter) en een verhoogde uittreedsnelheid (10 m/sec.);
- De bestaande biggenstal (stal 5) wordt vergroot met 2 afdelingen. Deze stal wordt voorzien van een gewijzigd type gecombineerde luchtwasser (BWL 2009.12V5). De gecombineerde luchtwasser in deze stal krijgt hierbij een verhoogde uitstroomopening (16,5 meter) en een verhoogde uittreedsnelheid (10 m/sec.);
- De beide nieuwe stallen voor de vleesvarkens (stallen 6a+b en stal 7a+b) worden uitgevoerd met een chemische luchtwasser en krijgen een uitstroomhoogte van 16,5 meter en een verhoogde uittreedsnelheid. Daarnaast wordt in deze nieuwe stallen, naast de toepassing van chemische luchtwassers, in de mestkelders nog een extra emissiearm stalsysteem aangebracht (het zogenaamde ICV-systeem // BWL2004.04V2). Als gevolg van deze toepassing worden de ammoniak- en geuremissiefactor per dier in deze stal aanzienlijk verlaagd (BBT++).

In de bestaande stallen voor het huisvesten van de kraamzeugen is reeds een emissiearm aanwezig (mestpan in de kelders). Deze stallen bevinden zich tussen de overige stallen. Gelet op de uitvoering en situering van deze 2 stallen tussen de andere stallen, is het vanwege de eisen op het gebied van brandveiligheid niet mogelijk om ter plaatse een luchtwasser te plaatsen of om deze met een centraal luchtkanaal aan te sluiten op een (bestaande) luchtwasser. Technisch is het hierdoor niet haalbaar om deze stalruimte te voorzien van een luchtwasininstallatie.

Ten aanzien van de bestaande stallen voor het houden van de gespeende biggen en guste & dragende zeugen (incl. dekstal & opfok) kunnen, met uitzondering van het verhogen van het emissiepunt en de uittreedsnelheid, redelijkerwijs geen extra verdergaande reducerende maatregelen worden doorgevoerd. In deze bestaande stallen kunnen, zonder grootschalige verbouwingen in de mestkelders, geen extra emissiearme staltechnieken meer worden aangebracht. Deze bestaande stallen zijn / worden daarnaast reeds uitgevoerd met gecombineerde luchtwassers (BBT+). Nu in deze stallen reeds gecombineerde luchtwassers (BBT+) aanwezig zijn en de emissiepunten + uittreedsnelheden verhoogd worden uitgevoerd wordt de geuremissie afkomstig uit deze stallen zoveel mogelijk gereduceerd. Een verdere aanpassing van de bestaande stallen wordt dan ook redelijkerwijs niet haalbaar geacht. In de navolgende tabel is de gewenste bedrijfsopzet / veebezetting nader uitgewerkt:

Tabel 14 Gewenste bedrijfsopzet

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	=InvoerIE201	Stalsysteem	
				BWL / BB code	Omschrijving
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)

Bovenstaande bedrijfsomvang / veebezetting omvat de maximale mogelijkheden binnen een bedrijfsopzet binnen een bouwvlak van ongeveer 3,5 hectare. Voor het beoogde bouwplan wordt verwezen naar hoofdstuk 5 en bijlage 35.

6.3 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN

Binnen de beoogde bedrijfsopzet van de varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a te Heeten zullen in de gewenste bedrijfssituatie 4-6 werknemers (FTE) in dienst zijn. In de gewenste situatie is er sprake van de volgende werkzaamheden en activiteiten:

- het bedrijfsmatig houden van varkens in een gesloten bedrijfsopzet (fokzeugen + biggen en opfokzeugen + vleesvarkens);
- het opslaan van veevoeder, grondstoffen / bijproducten, zwavelzuur en spuiwater;
- het opslaan en aanmaken van droogvoer;
- het opslaan van dunne mest in de kelders en mestsilos;
- het in gebruik hebben van diverse stallen, een kantoor/kantine, hygiënesluis en 2 bedrijfswoningen;
- het in gebruik hebben van een centrale voerkeuken;
- het in gebruik hebben van een afleerverruimte en een spoelplaats;
- het realiseren van nieuwe emissiearme stalruimte voor vleesvarkens en gespeende biggen (2 afdelingen);
- het toepassen van gecombineerde luchtwassers op de bestaande stallen voor gaste en dragende zeugen/opfokzeugen/dekberen (stal 4), gespeende biggen (stal 5) en de vleesvarkensstal (stal 1);
- het toepassen van chemische luchtwassers op de 2 nieuwe vleesvarkensstallen (stal 6 en 7)
- het realiseren van een bedrijfshal voor het scheiden van de drijfmest (dikke en dunne fractie);
- het realiseren van extra mestsilos;
- het realiseren van een ontvangst- / educatieruimte;
- het vergroten van de voerkeuken en aantal (graan)silos;
- het realiseren van een weegbrug;
- het realiseren van een trafo incl. noodstroomaggregaat.

Een plattegrondtekening inclusief situatieschets van de gewenste bedrijfsopzet is als bijlage 4 toegevoegd.

6.4 VENTILATIE VAN DE STALLEN (EMISSIEPUNTEN)

In de gewenste situatie worden de stallen als volgt geventileerd:

Stal 1 2.912 vleesvarkens

Ventilatiebehoefte (2.912 x 80 m ³ =)	232.960 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	10 stuks
Emissiepunthoogte:	14,5 meter (uitstroomopening)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	6,47 m ²
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.

Stal 2 196 kraamzeugen

Ventilatiebehoefte (196 x 250 m ³ =)	49.000 m ³ per uur
Ventilatoren:	3 stuks
Diameter centrale afzuiging:	0,87 m. (3 x 50 cm.)
Emissiepunthoogte:	8,5 meter (uitstroomopening)
Uittreedsnelheid:	6,9 m/sec.

Stal 3 160 kraamzeugen

Ventilatiebehoefte (160 x 250 m ³ =)	40.000 m ³ per uur
Ventilatoren:	3 stuks
Diameter centrale afzuiging:	0,87 m. (3 x 50 cm.)
Emissiepunthoogte:	9,0 meter (uitstroomopening)
Uittreedsnelheid:	5,7 m/sec.

Stal 4 1.170 g&d zeugen, 6 dekberen & 228 opfokzeugen

Ventilatiebehoefte (1.176 x 150 m ³ + 228 x 80 m ³ =)	194.640 m ³ per uur
Ventilatoren / voor de drukkamer LW	8 stuks
Emissiepunthoogte:	11,5 meter
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	5,54 m ²
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.

Stal 5 8.100 gespeende biggen

Ventilatiebehoefte (8.100 x 20 m ³ =)	162.000 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	7 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	4,50 m ²
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec

Stal 6a & 7a 3.584 vleesvarkens

Ventilatiebehoefte (3.584 x 80 m ³ =)	286.720 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	12 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter (uitstroomopening luchtwasser)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	7,96 m ²
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.

Stal 6b & 7b 1.792 vleesvarkens

Ventilatiebehoefte (1.792 x 80 m ³ =)	143.360 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	6 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter (uitstroomopening luchtwasser)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	3,98 m ²
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.

Uitgangspunten ventilatie:

- Voor de ventilatie van de stallen is ten aanzien van de luchtwassers een weerstand/tegendruk van 200 Pascal.
- Voor de verschillende diercategorieën varkens zijn conform het advies van het Klimaatplatform Varkenshouderij (2021) is aanzien van de ventilatie de volgende maximale ventilatiebehoefte gehanteerd:
 - Kraamzeugen: 250 m³/uur
 - Guste en dragende zeugen: 150 m³/uur
 - Gespeende biggen:
 - opleg: 7,5 m³/uur
 - dag 21: 18 m³/uur
 - dag 42: 25 m³/uur
 - Gemiddeld bij cyclus/ventilatiecurve: 16,8 m³/uur
 - Geïnstalleerde ventilatiecapaciteit/big: 20 m³/uur
 - Vleesvarkens (volledige cyclus): 80 m³/uur

Daarnaast worden door Tijs Heeten b.v. de volgende maatregelen toegepast voor het optimaliseren en waarborgen van de luchtverversing / klimaat in de stallen:

- Grondkanaalventilatie (incl. regelbare inlaat)
- Koeling inkomende verse lucht (nevelkoeling)
- De regelbare kleppen in de uitstroomopeningen van de luchtwassers worden aangestuurd via de klimaat-/ventilatiecomputer. De ventilatiedoorlaat / uitstroomopening wordt hierbij met behulp van een regelbare automatisch ingesteld op basis van de benodigde uittreedsnelheid van 10 m/sec. Deze gegevens worden geregistreerd in de computer en hiermee wordt derhalve gewaarborgd dat te allen tijde de benodigde uittreedsnelheid van 10 m/sec. wordt bewerkstelligd.

Een specificatie/technische informatie van regelbare kleppen in de uitstroomopeningen van de luchtwassers is als bijlage 39 toegevoegd.

6.5 AMMONIAK

6.5.1 Ammoniakemissie

In de gewenste situatie worden de (nieuwe) stallen voor het huisvesten van de vleesvarkens uitgevoerd met aanvullend uitgevoerd met een extra (dubbel) emissiearm stalsysteem. Hieronder is de berekening van de bijbehorende ammoniakemissiefactor opgenomen. In de RAV (eindnoot 3) is het volgende opgenomen indien naast het toepassen van een luchtwassysteem in combinatie met een ander emissiearm stalsysteem:

3 De emissiefactor die bij de betreffende luchtwassystemen (en biofilters) staat vermeld, is gebaseerd op de toepassing van het luchtwassysteem bij een traditioneel (niet emissiearm) huisvestingssysteem. Indien het luchtwassysteem wordt toegepast in combinatie met een ander emissiearm huisvestingssysteem – niet zijnde een ander luchtwassysteem –, wordt de emissiefactor van die combinatie als volgt berekend:

$efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times efa$ (efc en efa zijn daarbij de emissiefactoren van de combinatie respectievelijk van het andere emissiearme systeem is; rpl geeft het reductiepercentage van de luchtwasser weer). Indien het reductiepercentage van het andere huisvestingssysteem evenwel hoger is dan 70 (efa < 0,3efo, waarbij efo de emissiefactor van overige huisvestingssystemen van de betreffende diercategorie is), dan geldt evenwel: **$efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times 0,3efo$** .

Vleesvarkens

In de gewenste situatie worden de beide nieuwe stallen voor het huisvesten van de vleesvarkens (stal 6 & 7) uitgevoerd met een ICV-systeem (stalen roosters / emitterend oppervlak per dier is > 0,18 en < 0,27 m²) in de kelders (BWL 2004.04V2) en een chemische luchtwasser (BWL 2008.08V6).

De ammoniakemissiefactor van het ICV-systeem (BWL 2004.04V2) bedraagt 1,4 kg per dier per jaar (< 70% reductie) en het reductiepercentage van de luchtwasser BWL 2008.08V6 is 95%. Op basis van de formule **$efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times efa$** bedraagt voor deze toepassing de ammoniakemissiefactor 0,07 kg per dier per jaar. → $0,01 \times (100 - 95) \times 1,4 = 0,07$.

De ammoniakuitstoot van de gewenste veebezetting (4.777,1 kg NH₃/jaar) kan op grond van de geldende RAV als volgt worden berekend:

Tabel 15 Overzicht ammoniakemissie gewenste bedrijfsopzet

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	=InvoerIE201	Stalsysteem		Ammoniakemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Kg NH ₃ per dier-plaats*	Kg NH ₃ totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	1310,4
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	568,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,83	4,98
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,63	737,1
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	129,6
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,1	810
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	0,07	250,88
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	0,07	125,44
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	0,07	250,88
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	0,07	125,44
						Totaal:	4777,12

* emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

6.5.2 Zeer kwetsbare natuurgebieden

In de gewenste situatie is de veehouderij op grond van de Wet ammoniak en veehouderij niet gelegen binnen of in een zone van 250 meter van een 'zeer kwetsbaar natuurgebied'.

De afstand tot het dichtbijgelegen 'zeer kwetsbaar natuurgebied' wordt in de gewenste situatie niet verkleind en is ongewijzigd gelegen op een afstand van 966 meter ten zuidoosten van het emissiepunt van onderhavige veehouderij (zie ook figuur 6).

6.5.3 Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem / IPPC

In de gewenste situatie worden alle stallen uitgevoerd met een erkend emissiearm stalsysteem. In de gewenste situatie wordt gekozen voor een combinatie van een emissiearm stalsysteem in de mestkelders (kraamzeugen stallen 2 & 3 + vleesvarkens stallen 6 & 7) en het toepassen van chemische luchtwassers (nieuwe stallen vleesvarkens 6 & 7) en gecombineerde luchtwassers (stallen voor opfok-/fokzeugen en gespeende biggen 4 & 5).

Tijs Heeten b.v. heeft er voor gekozen om in de gewenste situatie de stallen als volgt uit te voeren:

- Stal 1:
 - 2.912 vleesvarkens → deze bestaande stalruimte wordt in de gewenste situatie uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2010.02V7). Het aanwezige koeldekstelsel in deze bestaande stal wordt vervolgens buiten werking gesteld.
- Stal 2 & 3:
 - ⇒ 196 & 160 kraamzeugen → deze bestaande stalruimte is uitgevoerd met een mestpan onder het kraamhok (BWL 2006.08V1).
- Stal 4:
 - ⇒ 1.170 gaste en dragende zeugen, 6 dekberen en 288 opfokzeugen → deze bestaande stalruimte is reeds uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2010.02V7) en wordt niet gewijzigd.
- Stal 5:
 - ⇒ 8.100 gespeende biggen → deze bestaande stalruimte is reeds uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser 85%. De BWL 2010.02V7 wordt echter vervangen door de BWL 2009.12V5.
- Stal 6 & 7:
 - 5.376 vleesvarkens per stal → deze nieuwe stalruimte wordt uitgevoerd met mestkelders uitgevoerd met een water- en mestkanaal en metalen driekantroosters op het mestkanaal (emitterend oppervlakte < 0,27 m² per dier // BWL 2004.04V2) en wordt tevens voorzien van een chemische luchtwasser 95% (BWL 2008.08V6).

De dimensioneringsplannen van de luchtwassers in de stallen zijn als bijlage 19 & 20 toegevoegd. De leaflets van de beoogde emissiearme stalsystemen zijn als bijlage 21 opgenomen.

BBT-conclusies / BREF voor de intensieve varkens- en pluimveehouderij

Voor intensieve pluimvee- of varkenshouderijen, die onder de werking van de IPPC-richtlijn vallen, is er een BREF opgesteld (Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Pigs and Poultry, 2017). De BREF voor de intensieve veehouderij is inmiddels ook aangewezen in de regeling aanwijzing BBT-documenten. Ook de oplegnotitie wordt opgenomen in de Regeling aanwijzing BBT-documenten, zodat bij het bepalen van de voor een veehouderij in aanmerking komende beste beschikbare technieken eveneens met deze notitie rekening moet worden gehouden. De BREF / oplegnotitie behandelt de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij onderverdeeld naar verschillende aspecten.

In de “Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij” is ten aanzien van het aspect huisvesting voor varkens het volgende opgenomen:

Guste en dragende zeugen – stal 4

Bij de beoordeling van BBT voor huisvestingssystemen worden technieken vergeleken met het referentiesysteem voor de huisvesting van guste en dragende zeugen, namelijk een diepe mestkelder onder een volledige roostervloer met betonroosters. De mest wordt frequent of minder frequent verwijderd. Kunstmatige ventilatie zorgt voor de verwijdering van de gasvormige bestanddelen die vrijkomen uit de opgeslagen drijfmest. Dit systeem wordt in heel Europa algemeen toegepast. Voor de huisvesting van guste/dragende zeugen zijn de volgende systemen BBT:

- *volledige of gedeeltelijke roostervloeren met een vacuümsysteem eronder voor frequente mestafvoer, of;*
- *gedeeltelijke roostervloeren met een verkleinde mestkelder.*

In de gewenste situatie worden de guste en dragende zeugen gehouden in een stal met een gedeeltelijke roostervloer (beton) en diepe kelders.

Van hieruit wordt de mest vervolgens regelmatig afgevoerd. De stal is uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2010.02V7). Hiermee voldoet deze bestaande stal aan bovenstaande eisen.

Kraamzeugen – stal 2 & 3

Het verschil tussen volledige en gedeeltelijke roostervloeren is in het geval van kraamzeugen niet zo duidelijk vanwege hun beperkte bewegingsvrijheid. In beide gevallen komt de mest immers op hetzelfde roostergedeelte terecht. Reductietechnieken zijn daarom voornamelijk gericht op aanpassingen van de mestkelder. BBT is een box met een volledige metalen of kunststof roostervloer en met:

- *een combinatie van een water- en mestkanaal, of;*
- *een spoelsysteem met mestgoten, of;*
- *een mestpan.*

De kraamzeugen worden gehouden in een stal met een roostervloer vervaardigd uit kunststof en/ of metaal. De stallen zijn uitgevoerd met een mestpan (BWL 2006.08V1). Hiermee voldoen deze beide stallen aan bovenstaande eisen.

Gespeende biggen – stal 5

Er is van uitgegaan dat reductiemaatregelen die van toepassing zijn op conventionele hokken voor gespeende biggen, in principe ook kunnen worden toegepast op vlakke batterijen, maar er is geen informatie verstrekt met betrekking tot praktijkervaring. BBT is:

- *een hok of vlakke batterij met een volledige of gedeeltelijke roostervloer en een vacuümsysteem voor frequente mestafvoer, of;*
- *een hok of vlakke batterij met een volledige roostervloer waaronder zich een hellende betonvloer bevindt om fecaliën en urine te scheiden, of;*
- *een hok met een gedeeltelijke roostervloer (tweeklimaatsysteem), of;*
- *een hok met een gedeeltelijke metalen of kunststof roostervloer en een hellende of bolle dichte vloer, of;*
- *een hok met een gedeeltelijke roostervloer met metalen of kunststof roosters en een ondiepe mestkelder en afvoergoot voor gemorst drinkwater, of;*
- *een hok met een gedeeltelijke roostervloer met metalen driekantroosters en een mestkanaal met schuine zijwanden.*

De gespeende biggen worden gehouden in een stal met gedeeltelijk rooster / gedeeltelijk dichte vloer en een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2009.12V5). Hiermee voldoet de stal aan bovenstaande eisen.

Opfokzeugen – stal 4

Opfokzeugen worden altijd in groepen gehuisvest en de meeste groepshuisvestingssystemen voor zeugen zijn hier eveneens van toepassing. Bij de beoordeling van BBT voor huisvestingssystemen worden technieken vergeleken met het referentiesysteem voor de huisvesting van vleesvarkens, namelijk een volledige roostervloer met een diepe mestkelder eronder en mechanische ventilatie. Voor de huisvesting van vleesvarkens zijn de volgende systemen BBT:

- *een volledige roostervloer met een vacuümsysteem voor frequente mestafvoer, of*
- *een gedeeltelijke roostervloer met een verkleinde mestkelder, voorzien van schuine wanden en een vacuümsysteem, of;*
- *een gedeeltelijke roostervloer met een dichte bolle vloer in het midden of een hellende dichte vloer aan de voorkant van het hok, een mestgoot met schuine zijwanden en een aflopende mestkelder.*

In de gewenste situatie worden de opfokzeugen gehouden in een stal met een gedeeltelijke roostervloer (beton). De kelders onder de dierplaatsen zijn relatief ondiep (± 100 cm). De mest wordt van hieruit afgevoerd naar een diepe mestkelder onder de centrale gang. Van hieruit wordt de mest vervolgens regelmatig afgevoerd. De stal is uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2010.02V7). Hiermee voldoet de stal aan bovenstaande eisen.

Vleesvarkens (stal 1, 6 en 7)

Vleesvarkens worden altijd in groepen gehuisvest en de meeste groepshuisvestingssystemen voor zeugen zijn hier eveneens van toepassing. Bij de beoordeling van BBT voor huisvestingssystemen worden technieken vergeleken met het referentiesysteem voor de huisvesting van vleesvarkens, namelijk een volledige roostervloer met een diepe mestkelder eronder en mechanische ventilatie.

Voor de huisvesting van vleesvarkens zijn de volgende systemen BBT:

- *een volledige roostervloer met een vacuümsysteem voor frequente mestafvoer, of;*
- *een gedeeltelijke roostervloer met een verkleinde mestkelder, voorzien van schuine wanden en een vacuümsysteem, of;*
- *een gedeeltelijke roostervloer met een dichte bolle vloer in het midden of een hellende dichte vloer aan de voorkant van het hok, een mestgoot met schuine zijwanden en een aflopende mestkelder.*

In de bestaande stal (gedeeltelijke roostervloer) wordt het koeldekstelsel vervangen door een gecombineerde luchtwasser. De beide nieuwe stallen worden uitgevoerd met een chemische luchtwassysteem 95% (BWL 2008.08V6). Hiermee voldoen de stallen aan de bovenstaande eisen.

Voor dekberen is in de BREF geen beschrijving opgenomen. De dekberen worden gehouden in een speciaal hiervoor bestemd hok (stal 4) met een gedeeltelijke roostervloer (beton) en een dichte vloer. In de BREF is het toepassen van luchtwassers niet expliciet opgenomen als BBT. Uit inmiddels vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat naast de bovengenoemde stalsystemen, ook het toepassen van luchtwassers wordt aangemerkt als BBT. Immers de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vindt (o.a. uitspraak Echt-Susteren, nr. 200409343/1, 1 juni 2005) het aannemelijk dat de emissiewaarde van de wassers niet hoger is dan de emissiewaarde van de stalsystemen die in het BREF-document voor de intensieve veehouderij als best beschikbare techniek (BBT) worden aangemerkt. In de gewenste bedrijfsopzet wordt derhalve voldaan aan het gestelde in de BREF.

In de “oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve varkens- en pluimveehouderij” is voor de ammoniakemissie afkomstig van de varkenshouderij het voor de diercategorieën D 1.1 Biggenopfok (gespeende biggen), D 1. Kraamzeugen (incl. biggen tot spenen), D 1. Geste en dragende zeugen, D Vleesvarkens, opfokberen van 25 kg tot 7 maanden en opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking het volgende opgenomen:

“Huisvestingssystemen met een emissiefactor kleiner dan of gelijk aan de maximale emissiewaarden van bijlage 1 van het Besluit huisvesting voldoen aan BBT, zowel bij bestaande als bij nieuwe huisvestingssystemen”. In de gewenste situatie worden alle stallen emissiearm uitgevoerd. Er wordt dan ook voldaan aan de voorwaarden, zoals deze zijn opgenomen in de oplegnotitie BREF.

De BREF / oplegnotitie behandelt de beste beschikbare technieken voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij onderverdeeld naar verschillende aspecten. Deze BBT-conclusies gaan vooral over de volgende processen en activiteiten:

- 1 beheer van voeding voor pluimvee en varkens
- 2 bereiding van voeder (malen, mengen en opslag)
- 3 pluimvee- en varkenshouderij (huisvesting)
- 4 verzameling en opslag van mest
- 5 verwerking van mest
- 6 uitrijden van mest
- 7 opslag van dode dieren

Beheer van voeding

Het aspect “beheer van voeding” is niet relevant in het kader van een vergunningprocedure op grond van de Wabo. De overige aspecten worden hierna behandeld.

Bereiden van voeding

De toegepaste voeders die van elders / extern worden aangevoerd zijn altijd voorzien van een GMP+ erkenning. Dit aspect voldoet aan de gestelde eisen / BBT. In hoofdstuk 3.5 is een beschrijving van de voorbereiding /-verstrekking opgenomen.

Huisvesting

De huisvesting van de dieren is in dit hoofdstuk (alsmede in hoofdstuk 3.5) beschreven. De wijze van huisvesten van de varkens voldoet aan het gestelde in de BREF alsmede het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij.

Aspect opslag van mest

De nitraatrichtlijn bevat minimumvoorschriften voor de opslag van mest in het algemeen, met als doel om alle water een algemeen beschermingsniveau tegen verontreiniging te bieden. BAT houdt in dat de opslagfaciliteiten voor varkensmest voldoende capaciteit hebben om de mest op te slaan tot het moment waarop deze op het land kan worden gebracht. Binnen de inrichting is er in de gewenste situatie afdoende mestopslagcapaciteit onder de stallen aanwezig om deze mest gedurende 6 maanden op te slaan, en is er dus de garantie dat in de wintermaanden er geen mest op landbouwgrond hoeft te worden aangewend. Het betreffen hier mestdichte kelders en mestsilo's, die voldoen aan de regels/richtlijnen van het KIWA (BRL2342) en de gestelde eisen / voorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer. De mest wordt door erkende transporteurs (via intermediairs) afgevoerd uit de inrichting. Binnen het bedrijf is er ruimschoots voldoende mestopslagcapaciteit voor minimaal een half jaar, zoals ook wettelijk verplicht is gesteld. De gewenste bedrijfsopzet voldoet aan het gestelde in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Gelet op voornoemde voldoet de opslag van varkensmest aan het gestelde in de “Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij”. Zie tevens paragraaf 6.6.6.

Aspect verwerking van mest

Binnen de inrichting wordt geen mest verwerkt (alleen scheiding van drijfmest in dikke en dunne fractie). Zie tevens paragraaf 6.6.7.

Aspect uitrijden van mest

Het aspect “uitrijden van mest” op landbouwgronden (elders) is niet relevant in het kader van een vergunningprocedure op grond van de Wabo.

Opslag & omgang met dode dieren

Eventuele dode dieren (kadavers) worden zo spoedig mogelijk uit de stallen gehaald. Deze kadavers worden bewaard in een gekoelde ondergrondse opslagvoorziening. Deze kadavers worden vervolgens zo spoedig mogelijk aangemeld en opgehaald en verwerkt door Rendac te Son. Ten aanzien van de omgang en afvoer van dode dieren wordt derhalve aan de RIE // IPPC-richtlijn voldaan.

Op grond van de BBT conclusies dient eveneens monitoring van de relevante aspecten plaats te vinden. In de gewenste situatie vindt monitoring op de volgende wijze plaats:

- Registratie verbruik leidingwater;
- Registratie verbruik elektriciteit en aardgas;
- Registratie verbruik brandstof (dieselolie);
- Registratie veebezetting;
- Registratie aanvoer grondstoffen / veevoeder;
- Registratie afvoer afvalstoffen;
- Registratie afvoer meststoffen;
- Monitoring parameters V-stacks (geurbelasting) stallen varkens:
 - Hoogte emissiepunten
 - Meten uitreedsnelheden en diameter uitstroomopeningen luchtwasser m.b.v. ventilatiecomputer (incl. registratie)
- Elektrische monitoring luchtwassers (pH, geleidbaarheid waswater, spuiwaterproductie, drukval fiterpakket, elektriciteitsverbruik) incl. datalogging;
- Rendementsmetingen ammoniakconcentratie luchtwassers (bestaande stallen 4 & 5)
- Continue meting ammoniakconcentratie luchtwassers (stallen 1, 5, 6a, 6b, 7a en 7b).

Als bijlage 43 zijn de toetsing aan de BBT-conclusies overzichtelijk opgenomen. In de gewenste situatie wordt voldaan aan de gestelde BBT-conclusies.

Aan het gestelde in de Wav, WNB en het Behv wordt voldaan. Daarnaast wordt voldaan de geldende geurnormering en de geldende vaste afstanden uit de Wgv. De emissie van (fijn)stof voldoet aan het Behv en de normering uit de Wet luchtkwaliteit. Ten aanzien van de volksgezondheid (o.a. endotoxinen) worden alle beschikbare voorzorgsmaatregelen en reductiemogelijkheden t.a.v. het aspect (fijn)stof toegepast (zie paragraaf 6.14). Gezien het bovenstaande en bijlage 43 (BBT-conclusies) is er geen sprake van een belangrijke toename van de verontreiniging (o.a. geen toename van de ammoniakemissie) en zijn er geen significante negatieve gevolgen voor mens of milieu. De gewenste bedrijfsopzet voldoet hierdoor aan de IPPC-richtlijn/RIE en de Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij.

Gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies / toekomstige regelgeving

Op 12 april 2024 is door de Europese Parlement & Raad een gewijzigde Richtlijn Industriële Emissies vastgesteld (2024/1785). De richtlijn geldt voor alle lidstaten van de Europese Unie. Lidstaten krijgen tot 1 juli 2026 de tijd om de richtlijn om te zetten in nationale wetgeving. Nederland heeft tot op heden deze richtlijn nog niet omgezet in de nationale wetgeving voor veehouderijen. In 2028 zal de Europese CIE de uitvoering van de richtlijnen evalueren. De RIE geeft aan dat het bevoegd gezag voor IPPC-installaties aan de onderkant van de BBT-range van een BBT-conclusiedocument moet vergunnen. Bedrijven moeten hiervoor informatie aanleveren zodat het bevoegd gezag deze beoordeling kan maken: het assessment. Deze assessment moet gaan over de gehele BBT-emissierange. Als een bedrijf vindt dat ze gegronde redenen hebben waarom ze niet kunnen voldoen aan de onderkant van de BBT-range, moeten ze daarvoor bewijzen aanleveren aan het bevoegde gezag. Hoofdstuk 2 van de RIE over IPPC-installaties geldt niet meer voor veehouderijen. In plaats daarvan is er een nieuw hoofdstuk alleen voor veehouderijen: hoofdstuk VIa. Met deze wijziging zijn de veehouderijen geen IPPC-installaties meer en zouden de administratieve lasten voor veehouderijen af moeten nemen. De BBT-conclusies en de bijbehorende BREF worden vervangen door uitvoeringsregels (operating rules). Hierin komt te staan wat voor veehouderijen de beste beschikbare technieken zijn. Alleen veehouderijen met varkens en pluimvee vallen onder de Rie, rundveehouderijen niet. Op dit moment is de voornoemde informatie c.q. zijn de gewijzigde regels nog niet beschikbaar.

Voor de verschillende diercategorieën staan in de BBT-conclusies 'met beste beschikbare technieken geassocieerde emissieniveaus' (BAT-AEL) vastgesteld. Het gaat hier om een bandbreedte. De BBT-conclusies geven met deze bandbreedte beoordelingsvrijheid aan het bevoegd gezag. Maar de emissie van een stal moet in elk geval voldoen aan de emissiegrenswaarden die in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan. Deze emissiegrenswaarden in het Bal heeft het Rijk vastgesteld voor alle bedrijven in Nederland en zijn een gemiddelde BBT. In het Besluit emissiearme huisvesting en thans het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de volgende emissiegrenswaarden opgenomen:

Tabel 16 **Overzicht grenswaarden ammoniakemissie (Bal)**

Diercategorie	Emissiegrenswaarde voor ammoniak in kilogram ammoniak per dierplaats per jaar		
	A Dierenverblijf opgericht voor 1 juli 2015	B Dierenverblijf: - opgericht in de periode van 1 juli 2015 tot 1 januari 2020, - opgericht op of na 1 januari 2020 en geen ippc-installatie	C Dierenverblijf opgericht op of na 1 januari 2020 en ippc-installatie
Varkens			
Gespeende biggen van minder dan 25 kg	0,21	0,21	0,21
Kraamzeugen	2,9	2,9	2,5
Guste en dragende zeugen	2,6	2,6	1,3
Vleesvarkens van 25 kg en meer, opfokberen van 25 kg en meer en jonger dan zeven maanden en opfokzeugen van 25 kg en meer	1,6	1,5	1,1

In de gewenste situatie zijn / worden de stallen als volgt uitgevoerd:

Tabel 17 *Overzicht grenswaarden ammoniakemissie – gewenste situatie*

Diercategorie	Stal	Opgericht	Grenswaarde	Emissie gewenste situatie	Vershil
<i>Varkens</i>			Kg/NH ₃ /jr	Kg/NH ₃ /jr	Kg/NH ₃ /jr
Gespeende biggen	5	< 2015 / B	0,21	0,10	-0,11
Kraamzeugen	2 & 3	< 2015 / B	2,9	2,9	0,0
Guste/dragende zeugen	4	< 2015 / B	2,6	0,63	-1,97
Opfokzeugen	4	< 2015 / B	1,5	0,45	-1,05
Vleesvarkens	6a/6b/7a/7b	Nieuw / C	1,1	0,07	-1,03
Vleesvarkens	1	< 2015 / A	1,6	0,45	-1,15

BBT-GEN20

In het publicatieblad van de Europese Unie (21.2.2017: Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/ 302 van de Commissie d.d. 15 februari 2017 - tot vaststelling van BBT-conclusies op grond van Richtlijn 2010/75/ EU van het Europees Parlement en de Raad, voor intensieve pluimvee- of varkenshouderij) zijn onder BBT-30 (tabel 2.1) van de BBT-GEN20 zijn de volgende ammoniakemissies naar de lucht van varkensstallen gepresenteerd:

Tabel 17 *Overzicht ammoniakemissies naar lucht // BBT-30 – tabel 2.1*

L 43/258

NL

Publicatieblad van de Europese Unie

21.2.2017

Tabel 2.1

BBT-GEN voor ammoniakemissies in de lucht van elke varkensstal

Parameter	Diercategorie	BBT-GEN ⁽¹⁾ (kg NH ₃ /dierplaats/jaar)
Ammoniak uitgedrukt als NH ₃	Guste en dragende zeugen	0,2-2,7 ⁽²⁾ ⁽³⁾
	Kraamzeugen (met inbegrip van biggen) in kraamboxen	0,4-5,6 ⁽⁴⁾
	Gespeende biggen	0,03-0,53 ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾
	Vleesvarkens	0,1-2,6 ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾

⁽¹⁾ De ondergrens van het bereik wordt geassocieerd met het gebruik van een luchtzuiveringstelsel.

⁽²⁾ Voor bestaande installaties met een diepe put in combinatie met voedingsbeheertechnieken is de bovengrens van het BBT-GEN 4,0 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽³⁾ Voor installaties die BBT 30.a6, 30.a7 of 30.a11 toepassen, is de bovengrens van het BBT-GEN 5,2 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽⁴⁾ Voor bestaande installaties die BBT 30.a0 toepassen in combinatie met voedingsbeheertechnieken is de bovengrens van het BBT-GEN 7,5 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽⁵⁾ Voor bestaande installaties met een diepe put in combinatie met voedingsbeheertechnieken is de bovengrens van het BBT-GEN 0,7 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽⁶⁾ Voor installaties die BBT 30.a6, 30.a7 of 30.a8 toepassen, is de bovengrens van het BBT-GEN 0,7 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽⁷⁾ Voor bestaande installaties met een diepe put in combinatie met voedingsbeheertechnieken is de bovengrens van het BBT-GEN 3,6 kg NH₃/dierplaats/jaar.

⁽⁸⁾ Voor installaties die BBT 30.a6, 30.a7, 30.a8 of 30.a16 toepassen, is de bovengrens van het BBT-GEN 5,65 kg NH₃/dierplaats/jaar.

De BBT-GEN's gelden mogelijk niet voor de biologische dierlijke productie. De bijbehorende monitoring is te vinden in BBT 25.

In de gewenste situatie zijn / worden de stallen als volgt uitgevoerd:

Tabel 18 *Overzicht waarden BBT-30 (tabel 2.1) – gewenste situatie*

Diercategorie	Stal	Waarde BBT / range	Emissie gewenste situatie	Voldoet
Varkens		Kg/NH₃/jr	Kg/NH₃/jr	
Guste/dragende zeugen	4	0,2 - 2,7	0,63	JA
Kraamzeugen	2 & 3	0,4 - 5,6	2,9	JA
Gespeende biggen	5	0,03 - 0,53	0,10	JA
Vleesvarkens	6a/6b/7a/7b	0,1 - 2,6	0,07	JA
Vleesvarkens	1	0,1 - 2,6	0,45	JA

Gelet op bovenstaande voldoen alle ammoniakemissies naar de lucht van de varkenstallen aan het gestelde in de BBT-30 (tabel 2.1) van de BBT-GEN20. De waardes liggen ruimschoots onder de bovengrenzen en voldoen hiermee aan de onderkant van de range van de BBT-GEN en voldoet zodoende hiermee aan de gewijzigde richtlijn.

Uit bovenstaande blijkt dat in de gewenste situatie wordt voldaan aan de geldende grenswaarden. Daarnaast kan worden gesteld dat, met uitzondering van de reeds bestaande stallen voor kraamzeugen, sprake is van een emissie die ruimschoots lager is dan de grenswaarden / BBT vereiste en derhalve kan worden beschouwd als de onderkant van de BBT-range. Gelet op voornoemde kan naar verwachting (ruimschoots) worden voldaan aan het voornoemde toekomstige nationale beleid en wetgeving over industriële emissies voor veehouderijen.

Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen

In het Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen (versie 1 juli 2015) zijn voor nieuwe stallen voor varkens de volgende drempelwaarden opgenomen:

Diercategorie	Maximale emissiewaarde voor ammoniak als bedoeld in artikel 3, eerste lid , artikel 4 en artikel 5, eerste lid in kg NH ₃ per dierplaats per jaar		
	A	B	C
<i>hoofdcategorie rundvee</i>			
melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	12,2 ¹	11,0	8,6
vleeskalveren tot de leeftijd van circa 8 maanden	–	–	2,5
<i>hoofdcategorie varkens</i>			
biggenopfok (gespeende biggen)	0,21	0,21	0,21
kraamzeugen (inclusief biggen tot spenen)	2,9	2,9	2,5
guste en dragende zeugen	2,6	2,6	1,3
vleesvarkens, opfokberen van circa 25 kg tot 7 maanden, opfokzeugen van circa 25 kg tot eerste dekking	1,6	1,5	1,1

Tabel 19 *Drempelwaarden Besluit emissiearme huisvesting*

In onderstaande tabel is de ammoniakemissie van de gewenste bedrijfsopzet op basis van de maximale emissiewaarden op grond van het Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen (AMvB-huisvesting) weergegeven:

Tabel 20 Overzicht ammoniakemissie op grond van Besluit huisvesting

Tabel: Aangevraagde situatie - maximale emissienormen Besluit emissiearme huisvesting. (Intern salderen)								
Stal	Kolom BEHV	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem		Ammoniakemissie	
					BWL / BB code	Omschrijving	Kg NH3 per dier-plaats	Kg NH3 totaal
1	A	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	1,6	4659,2
2	B	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	568,4
3	B	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	464
4	B	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	nvt	0
4	B	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	2,6	3042
4	B	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	1,5	432
5	B	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,21	1701
6a	C	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	1,1	3942,4
6b	C	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	1,1	1971,2
7a	C	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	1,1	3942,4
7b	C	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	1,1	1971,2
Totaal:								22693,8

In de gewenste situatie mag op grond van Wav de ammoniakemissie bij het houden van de genoemde veebezetting (excl. dekberen) maximaal **22.693,8** kg bedragen. In de gewenste situatie / beoogde bedrijfsopzet bedraagt de ammoniakemissie van de totale veebezetting echter slechts **4.777,1** kg. Hierdoor is de ammoniakemissie in de gewenste situatie ruimschoots lager dan het geldende maximale “ammoniakemissieplafond” op grond van de Wav en het BeHV. Daarnaast voldoen de stallen individueel ook aan de maximale ammoniakemissiewaarde. Dit alternatief voldoet hierdoor aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij, de Oplegnotitie bij de BREF en het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij (BeHV).

Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing Ammoniak en Veehouderij

De “Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij” is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoetsing die op grond van de IPPC-richtlijn ten aanzien van de ammoniakemissie vanuit veehouderijen dient te worden uitgevoerd. Met behulp van de beleidslijn kan het bevoegd gezag beslissen of en in welke mate vanwege de lokale milieuomstandigheden strengere emissie-eisen in de milieuvergunning moeten worden opgenomen dan de eisen die volgen uit de toepassing van ‘beste beschikbare technieken’ (BBT). Daarbij moet worden opgemerkt dat een beleidslijn zoals deze noodgedwongen een generieke benadering van de problematiek hanteert. Ook al komen in deze beleidslijn een aantal bijzondere gevallen aan de orde, het is onmogelijk om met alle in de praktijk voorkomende situaties rekening te houden. Het bevoegd gezag dient daarom ook steeds op basis van de concrete omstandigheden in de vergunning te motiveren waarom in de betreffende situatie met BBT kan worden volstaan dan wel waarom strengere emissie-eisen noodzakelijk zijn. Daarbij kan uiteraard nuttig gebruik worden gemaakt van de argumentatie die in deze beleidslijn wordt gehanteerd. De beleidslijn heeft alleen betrekking op veehouderijen die onder de werkingssfeer vallen van de IPPC-richtlijn. Ten aanzien van uitbreiding van een IPPC-veehouderij (meer dan 750 fokzeugen) geldt de volgende beleidslijn:

- *Bij uitbreiding kan worden volstaan met toepassing van BBT zolang de emissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg ammoniak per jaar;*
- *Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding bij toepassing van BBT meer dan 5.000 kg, dan dient boven het **meerdere** een extra reductie ten opzichte van BBT te worden gerealiseerd. De hoogte daarvan hangt af van de uitgangssituatie (de mate waarin BBT de ammoniakemissie reduceert) en de beschikbaarheid van verdergaande technieken in de betreffende diercategorie;*
- *Bedraagt de jaarlijkse ammoniakemissie na uitbreiding met toepassing van BBT (tot 5.000 kg) en verdergaande technieken dan BBT (vanaf 5.000 kg) daarna nog meer dan 10.000 kg, dan dient boven het **meerdere** een reductie van circa 85% te worden gerealiseerd.*

In de hierna volgende tabel is voor de verschillende diercategorieën waarvoor in het Besluit huisvesting een maximale emissiewaarde is vastgesteld (BBT/AMvB), aangegeven welke emissiegrenswaarden in het segment tussen 5.000 en 10.000 kg (>BBT = strenger dan BBT) en in het segment boven 10.000 kg (>>BBT = veel strenger dan BBT) worden geadviseerd. Tussen haakjes is daarbij aangegeven hoeveel reductie daarbij wordt gerealiseerd. Alle reductiepercentages zijn daarbij bepaald ten opzichte van traditionele huisvestingssystemen die aan de toekomstige dierenwelzijnseisen voldoen (varkens).

Tabel 21 Overzicht emissiegrenswaarden (in kg NH₃/dierplaats/jaar)

Rav	Diercategorie	Tradit.	BBT/AMvB	BBT+	BBT++
	<i>Varkens</i>				
D 1.1	Biggenopfok	0,68	0,23 (69%)	0,21 (72%)	0,10 (85%)
D 1.2	Kraamzeugen	8,3	2,9 (65%)	2,5 (70%)	1,25 (85%)
D 1.3	Guste/dragende zeugen	4,2	2,6 (38%)	2,3 (45%)	0,63 (85%)
D 3	Vleesvarkens / opfokzeugen	3,5	1,5 (60%)	1,1 (69%)	0,45 (85%)

Huisvesting gespeende biggen =>	0,10 kg	=	BBT++
Huisvesting kraamzeugen =>	2,9 kg	=	BBT
Huisvesting guste en dragende zeugen =>	0,63 kg	=	BBT++
Huisvesting opfokzeugen =>	0,45 kg	=	BBT++
Huisvesting vleesvarkens (1) =>	0,45 kg	=	BBT++
Huisvesting vleesvarkens (6&7) =>	0,07 kg	=	BBT++

In de gewenste situatie wordt de volledige bedrijfsopzet uitgevoerd op basis van BBT(++).

De beoogde bedrijfsopzet / veebezetting omvat bij het toepassen van BBT-principe een ammoniakemissie van maximaal 22.693,8 kg. In de gewenste bedrijfsopzet bedraagt de ammoniakemissie van de veebezetting, door toepassing van BBT++ voor alle huisvesting van de varkens in totaal **4.777,1 kg**. Hierdoor is de ammoniakemissie in de gewenste situatie ruimschoots lager dan het maximale “ammoniakemissieplafond” op basis van het BBT principe. Ten opzichte van de vergunde / vigerende situatie (6.841,3 kg) is er sprake van een ruime afname van de ammoniakemissie (**- 2.064,2 kg / 30,2%**).

De gewenste bedrijfsopzet voldoet echter ruimschoots aan het gestelde in de “Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij”. Het varkensbedrijf van Tijs Heeten b.v. kan, met uitzondering van de bestaande kraamzeugenstallen (= BBT), worden beschouwd als BBT++.

Wellicht ten overvloede kan worden opgemerkt dat, als gevolg van het in werking treden van de Omgevingswet per 1 januari 2024, de “Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij” is komen te vervallen.

6.5.4 Natura 2000 // stikstofdepositie

De stikstofdepositie op de omliggende Natura2000 gebieden voor de gewenste situatie is inzichtelijk gemaakt met het verspreidingsmodel Aeries. In de Aeries-berekening (bijlage 22) zijn op jaarbasis de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Ammoniakemissie op basis van de nu geldende Rav (4.777,1 kg NH₃ / tabel 15);
- Vervoersbewegingen op basis van het akoestisch onderzoek (56,7 kg NO_x / 0,9 kg NH₃);
- Stationair draaien voertuigen op erf: 68,0 kg NO_x / 0,7 kg NH₃
- Koude starts licht verkeer: 0,7 kg NO_x / 0,1 kg NH₃ (niet van toepassing op vrachtverkeer);
- Verbruik aardgas 12.000 m³: 9,7 kg NO_x;
- Verbruik dieselolie max. 5.000 liter per jaar: 166,3 kg NO_x + 1,2 kg NH₃;
- Ammoniakemissie bestaande mestsilos (2.500 m³ drijfmest / diameter 25 meter / ep 4,5 m.):
 - 262,5 kg NH₃

Emissie mestsilos, conform notitie BU12	Totale NH ₃ -emissie per jaar (in kg):				262,52
Omschrijving	Diameter m1	Oppervlak m2	Gebruiks-dagen	Emissiefactor (g/u/m ²)*	NH ₃ emissie (kg/jaar)
Mestsilo, diersoort varken	25,0	490,87	365	0,407	262,52
Totaal:					262,52

* berekening op basis van onderzoek van De Bode uit 1987. Het vervluchtigingspercentage betreft 15%.

- Ammoniakemissie nieuwe mestilo (5.000 m3 drijfmest / diameter 36 meter / ep: 5,5 m.):
 - 544,4 kg NH3

Emissie mestilo, conform notitie BU12	Totale NH3-emissie per jaar (in kg):				544,36
Omschrijving	Diameter m1	Oppervlak m2	Gebruiks-dagen	Emissiefactor (g/u/m2)*	NH3 emissie (kg/jaar)
Mestsilo, diersoort varken	36,0	1017,88	365	0,407	544,36
				Totaal:	544,36

* berekening op basis van onderzoek van De Bode uit 1987. Het vervluchtigingspercentage betreft 15%.

Totale jaarlijkse emissie berekening stikstofdepositie Aerijs:

- 5.586,3 kg NH3
- 301,3 kg NOx

In de navolgende figuur (uitdraai Aerijs-berekening 2024 / bijlage 22) is de stikstofdepositie ter plaatse van de 8 omliggende Natura2000-gebieden en de aanvullende 9 beoordelingspunten in de directe omgeving inzichtelijk gemaakt. De hoogste bijdrage vindt plaats op Natura2000 gebied Boetelerveld en deze bedraagt **4,37** mol/hectare/jaar.

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	10.470,27	2.853,73	10.470,27	4,37	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Boetelerveld (41)	50,87	2.316,71	50,87	4,37	0,00	-
Sallandse Heuvelrug (42)	1.028,25	2.690,91	1.028,25	1,11	0,00	-
Vecht- en Beneden-Reggegebied (39)	588,89	2.538,75	588,89	0,80	0,00	-
Wierdense Veld (43)	384,25	2.151,97	384,25	0,40	0,00	-
Rijntakken (38)	58,76	2.282,93	58,76	0,38	0,00	-
Veluwe (57)	8.260,71	2.853,73	8.260,71	0,35	0,00	-
Borkeld (44)	85,80	2.057,05	85,80	0,31	0,00	-
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	12,74	1.808,88	12,74	0,09	0,00	-

Verschilberekening Aerius

Vervolgens is met toepassing van het Aerius-model 2024 ook een zogenaamde verschilberekening gemaakt. In deze verschilberekening (zie bijlage 23) is de vigerende situatie conform de geldende vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (2014) opgenomen alsmede de gewenste bedrijfsopzet. Uit deze verschilberekening blijkt dat ter plaatse van de 8 omliggende N2000 gebieden er sprake is van een (ruime) afname van de stikstofdepositie. Ter plaatse van het maatgevende N2000 gebied Boetelerveld is er sprake van een **afname van 2,51 mol (- 36,5 %)**. De in de berekening / uitdraai weergegeven "toename" kan op basis van het Aerius-model 2024 worden beschouwd als een "randeffect" (zie bijlage 23).

Op alle (extra) rekenpunten in het achterliggende bosgebied is eveneens sprake van een (ruime) afname van de stikstofdepositie (minimaal - 4,91 mol). Deze rekenpunten c.q. dit bosgebied worden ten aanzien van de stikstofdepositie echter niet beschermd op grond van Wet Natuurbescherming en vormen derhalve formeel geen toetsingspunten.

De stikstofdepositie van de gewenste bedrijfsopzet vormt op grond van de WNB dan ook geen belemmering om deze variant te realiseren. De genoemde en te bewerkstelligen afname / daling van de stikstofdepositie komt ten goede aan doelstellingen van de N2000-gebieden en zal niet elders worden aangewend. Deze afname kan eveneens worden gezien als een investering in het kader van het KGO-beleid.

	gekarteed)	depositie (mol N/ha/jr)	gekarteed)	toename (mol N/ha/jr)	gekarteed)	(mol N/ha/jr)
Totaal	10.463,75	2.853,53	4,58	0,12	10.459,17	2,51

Per gebied	Berekend (ha gekarteed)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteed)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteed)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Vecht- en Beneden- Reggegebied (39)	588,89	2.538,31	3,40	0,12	585,49	0,28
Veluwe (57)	8.254,52	2.853,53	1,18	0,01	8.253,34	0,15
Sallandse Heuvelrug (42)	1.028,25	2.690,19	0,00	-	1.028,25	0,57
Wierdense Veld (43)	384,25	2.151,54	0,00	-	384,25	0,10
Borkeld (44)	85,80	2.056,67	0,00	-	85,80	0,07
Rijntakken (38)	58,43	2.282,43	0,00	-	58,43	0,16
Boetelerveld (41)	50,87	2.309,84	0,00	-	50,87	2,51
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	12,74	1.808,76	0,00	-	12,74	0,04

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
10	WAV-1	X:216558,78 Y:485789,49	-4,91 ●
11	WAV-2	X:216359,67 Y:485111,46	-6,80 ●
7	Pad 3	X:215915,7 Y:485321,22	-26,34 ●
4	Bos-4	X:215607,97 Y:485629,8	-29,45 ●
2	Bos-2	X:215745,94 Y:485611,48	-31,14 ●
9	Pad-5	X:216084,47 Y:485675,67	-32,42 ●
8	Pad-4	X:215985,18 Y:485739,74	-33,49 ●
6	Pad-2	X:215703,77 Y:485420,7	-40,52 ●
5	Pad-1	X:215550,67 Y:485360,15	-42,81 ●
3	Bos-3	X:215611,43 Y:485535,76	-59,45 ●
1	Bos-1	X:215575,72 Y:485717,96	-391,27 ●

De varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a is gelegen op ruime afstand van een Natura 2000 gebied (> 2,5 kilometer). Gelet op deze ruime afstand tot een Natura 2000 gebied behoeft in de gewenste situatie, naast de stikstofdepositie, niet voor “significant negatieve effecten” / directe invloed met betrekking tot andere aspecten (o.a. verstoring, water, geluidhinder, lichthinder etc.) te worden gevreesd.

Realisatiefase

In de gewenste bedrijfsopzet worden nieuwe stallen (stal 6 en 7) alsmede enkele nieuwe bedrijfsgebouwen/bouwwerken gerealiseerd. Daarnaast wordt het aantal vleesvarkens in de bestaande stalruimte (stal 1) verminderd en wordt deze stal aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. Om te voorkomen dat er als gevolg van de realisatiefase (tijdelijk) een toename van de ammoniakemissie / stikstofdepositie zal optreden, wordt eerst de bestaande stal (stal 1) aangepast (verminderen aantal dieren en uitgevoerd met de beoogde gecombineerde luchtwasser) alvorens een aanvang wordt gemaakt met de realisatie van de nieuwe stalruimte (stallen 6 en 7) en de realisatie van de overige nieuwe bedrijfsgebouwen/bouwwerken. Als gevolg van deze aanpassing van de bestaande stal 1 wordt de totale ammoniakemissie afkomstig van de veebezetting verminderd met $(6.841,3 - 3.887,8) = 2.953,5$ kg. Hiermee wordt eerst de voorgestelde reductie van de ammoniakemissie / stikstofdepositie in de bestaande stalruimte bewerkstelligd, alvorens een aanvang wordt gemaakt met de realisatiefase. Op basis hiervan kan worden gegarandeerd dat er als gevolg van de realisatie (bouw) en in gebruikname van de nieuwe stalruimte geen sprake is van een (tijdelijke) toename van de ammoniakemissie / stikstofdepositie. Voornoemde kan als voorwaarde in de omgevingsvergunning worden opgenomen. Daarnaast is de realisatiefase van de gewenste bedrijfsopzet (in 2 stappen) inzichtelijk gemaakt met behulp van het Aerius-model. De notitie incl. uitdraai van de Aerius-berekeningen zijn als bijlage 44 toegevoegd. Uit deze berekeningen blijkt dat in de realisatiefase (toegepaste ‘worst-case’ benadering) de stikstofdepositie niet leidt tot significant negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden. Derhalve kan op voorhand worden uitgesloten dat er bij onderhavig bouwproject sprake zal zijn van significant negatieve effecten.

Natuurdoelanalyses (NDA)

Voor de dichtstbijgelegen (maatgevende) N2000 gebieden Boetelerveld en de Sallandse Heuvelrug heeft de provincie Overijssel een natuurdoelanalyse uitgevoerd. Deze rapportages (Boetelerveld, 7 december 2022 & Sallandse Heuvelrug, 28 maart 2023) zijn als bijlagen 45 & 46 toegevoegd.

Vervolgens heeft de Ecologische Autoriteit een advies uitgebracht ten aanzien van deze natuurdoelanalyses. Deze adviezen (Boetelerveld, 4 april 2023 & Sallandse Heuvelrug, 21 juni 2023) zijn als bijlagen 47 en 48 toegevoegd. Uit deze analyses en navolgende adviezen kan het volgende worden afgeleid:

Boetelerveld

Natuurdoelanalyse

Het eindoordeel voor Boetelerveld volgt uit de analyse van de huidige staat van de natuur in vergelijking met de referentiesituatie uit het aanwijzingsbesluit. Daarin wordt de vraag beantwoord of behoud van de natuurdoelen is geborgd en het behalen van instandhoudingsdoelstellingen binnen bereik blijft of komt bij de te verwachten stikstofdepositie, in combinatie met andere drukfactoren en gegeven de geborgde (uitgevoerde en geprogrammeerde) natuurherstelmaatregelen.

Het antwoord op die vraag kent drie mogelijkheden:

- 'Ja' (kortweg: de doelen worden gehaald);
- 'Ja, mits' (kortweg: verslechtering wordt voorkomen maar voor doelbereik op lange termijn is meer nodig) en
- 'Nee, tenzij' (kortweg: verslechtering valt niet uit te sluiten).

		Doel		Trend		Stikstof		Verslechtering	IHD	Rest-probleem	Eindoordeel
		Oppervlakte	Kwaliteit	Oppervlakte	Kwaliteit	Overbelasting 2020	Prognose overbelasting 2030				
H3130	Zwak gebufferde vennen	=	=	- / =	- / =	Sterk	Sterk	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij
H4010A	Vochtige heiden	>	>	-	- / =	Licht tot matig	Geen tot matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij
H5130	Jenever bes-struwelen	=	=	-	-	Matig	Matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij
H6230	Heischrale graslanden	=	=	-	-	Sterk tot matig	Matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij
H6410	Blauw-grasland	>	=	-	-	Matig	Matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	=	=	=	- / =	Geen tot matig	Geen tot matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof en mogelijk hydrologie	Nee, tenzij

Legenda

Doelstelling en huidige kwaliteit:
 = Behoudsdoelstelling;
 > Uitbreiding- of verbeterdoelstelling;
 G Goede kwaliteit;
 M Matige kwaliteit;
 ? Onbekend

Trend in oppervlakte of kwaliteit:
 + Positieve trend;
 - Negatieve trend;
 = Stabiele trend;
 ? Trend onbekend;

Conclusie en eventueel benodigde aanvullende maatregelen

Alle stikstofgevoelige habitats in Boetelerveld zijn in het eindoordeel beoordeeld met 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat verslechtering niet uit te sluiten valt.

De instandhoudingsdoelstellingen voor dit gebied op de lange termijn zijn niet in zicht of er is nog niet voldoende informatie beschikbaar om te onderbouwen dat de habitats niet verslechteren. Uit de synthese blijkt dat er een restprobleem aanwezig is. Het gaat om de drukfactor stikstof. De historische, huidige en toekomstige depositie is op de habitats te hoog waardoor de omgevingscondities niet op orde zijn. Het is van belang om aanvullende (bron)maatregelen te nemen om de stikstofdepositie in het Boetelerveld verder omlaag te brengen. Verder is er een mogelijk restprobleem voor wat betreft de hydrologie. Mocht uit monitoring blijken dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn, dan kan hiervoor onder meer geput worden uit het inrichtingsplan Boetelerveld.

Advies Natuurdoelanalyse

De provincie Overijssel heeft de Ecologische Autoriteit gevraagd te toetsen of de NDA voldoet aan de actuele wetenschappelijke inzichten. Dit advies bevat de resultaten van deze toetsing.

Wat staat er in de natuurdoelanalyse Boetelerveld?

In de NDA staat dat voor de zes habitattypen waarvoor het gebied is aangewezen verslechtering niet is uitgesloten en de instandhoudingsdoelen niet binnen bereik zijn. Om de negatieve effecten van de te hoge stikstofdepositie voldoende tegen te gaan, zijn aanvullende (bron)maatregelen nodig. Vooralsnog is het treffen van overlevingsmaatregelen nodig om de effecten van stikstof op de habitats te beperken. Daarnaast is er een mogelijk restprobleem voor wat betreft de hydrologie. De realisatie van verbindingzones naar bijvoorbeeld de Sallandse Heuvelrug biedt op de lange termijn kansen om bij te dragen aan de kwaliteit van de habitattypen.

Wat is het oordeel van de Ecologische Autoriteit?

De NDA is beknopt, bevat veel goede informatie en een beeld van de tot nu toe getroffen maatregelen. Op hoofdlijnen, en met name dankzij een bezoek aan het gebied, is duidelijk wat deze voor uitwerking (zullen) hebben. De Ecologische Autoriteit bevestigt de conclusie dat er knelpunten in het gebied zijn, verslechtering van de (stikstofgevoelige) habitats op basis van het maatregelenpakket niet uit te sluiten is en dat het onzeker is of de natuurdoelen worden gehaald. Om te voorkomen dat de natuur verder verslechterd en daarmee het halen van de doelen moeilijker wordt, is het aan te raden om (aanvullende) maatregelen, waarvan zeker is dat ze nodig zijn en de ecologische risico's klein zijn, snel uit te voeren. Dit geldt bijvoorbeeld voor:

- Maatregelen die het teveel aan stikstof en de effecten daarvan in het gebied tegengaan.
- Hydrologische maatregelen.

Maar alleen het uitvoeren van bovenstaande maatregelen lost de problemen voor de natuur niet op. Om tot een compleet pakket van goede maatregelen te komen is ook een goed beeld van het gebied, de knelpunten en de oplossingen nodig.

De Ecologische Autoriteit adviseert de NDA op de volgende punten te verbeteren:

- Analyse van Boetelerveld. Een actuele en gedetailleerde landschapsecologische systeemanalyse, inclusief de trends en ontwikkelingen in het natuurgebied, is nodig om inzicht te krijgen in de gewenste omstandigheden.
- Presenteer een duidelijk beeld van de doelen voor Boetelerveld in relatie tot de huidige staat van de natuur.
- Geef inzicht in doeltreffendheid van het huidige maatregelenpakket.
- Kennisprogramma Boetelerveld. Het NDA geeft geen overzicht van nog ontbrekende kennis of geeft handvatten om deze kennis te verbeteren.

De Ecologische Autoriteit concludeert dat op basis van de NDA verdere verslechtering niet uitgesloten is en dat de doelen niet worden gehaald. De hierboven genoemde informatie is noodzakelijk om te weten wat de huidige problemen veroorzaakt en hoe de natuur weer gezond kan worden.

Sallandse Heuvelrug

Natuurdoelanalyse

Het eindoordeel voor Sallandse Heuvelrug volgt uit de analyse van de huidige staat van de natuur in vergelijking met de referentiesituatie uit het aanwijzingsbesluit. Daarin wordt de vraag beantwoord of behoud van de natuurdoelen is geborgd en het behalen van instandhoudingsdoelstellingen binnen bereik blijft of komt bij de te verwachten stikstofdepositie, in combinatie met andere drukfactoren en gegeven de geborgde (uitgevoerde en geprogrammeerde) natuurherstelmaatregelen.

Het antwoord op die vraag kent drie mogelijkheden:

- 'Ja' (kortweg: de doelen worden gehaald);
- 'Ja, mits' (kortweg: verslechtering wordt voorkomen maar voor doelbereik op lange termijn is meer nodig) en
- 'Nee, tenzij' (kortweg: verslechtering valt niet uit te sluiten).

		Doel		Trend		Stikstof		Verslechtering	IHD	Restprobleem	Eindoordeel
		Oppervlakte/ populatie	Kwaliteit	Oppervlakte/ aantal	Kwaliteit	Overbelasting 2020	Prognose overbelasting 2030				
H3160	Zure vennen	=	=	?	-	Matig	Matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof	Nee, tenzij
H4010A	Vochtige heiden	>	>	?	-/?	Matig	Matig tot geen	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof, hydrologie, klein areaal, versnippering	Nee, tenzij
H4030	Droge heiden	>	>	+?	-	Naderend, licht tot matig	Licht tot naderend	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof, Verdroging	Nee, tenzij
H5130	Jeneverbesstruwelen	=	>	=	?	Licht tot matig	Licht tot matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof	Nee, tenzij
H6230	Heischrale graslanden	=	=	?	-	Matig tot sterk	Matig tot sterk	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof, klein areaal, versnippering	Nee, tenzij
H6230	Actieve hoogvenen	=	>	=	?	Matig tot sterk	Matig	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof, verdroging (klimaat)	Nee, tenzij
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	=	=	?	?	Geen	Geen	Niet uitgesloten	Binnen bereik	Klein areaal, komt niet op natuurlijke wijze voor (alleen door plaggen randen ven)	Ja, mits
A017	Korhoen	>	>	-	-	Naderend, licht tot sterk	Geen tot naderend	Niet uitgesloten	Niet binnen bereik	Stikstof, klein areaal, hydrologie	Nee, tenzij
A224	Nachtwaluw	=	=	+	?	Naderend, licht tot matig	Geen tot naderend	Wordt voorkomen	Binnen bereik	Stikstof	Ja
A276	Roodborsttapuit	=	=	+	?	Naderend, licht tot matig	Geen tot naderend	Wordt voorkomen	Binnen bereik	Stikstof	Ja
H1166	Kamsalamander	=	=	?	-	-	-	Niet uitgesloten	Onduidelijk	Klein areaal, verdroging, versnippering leefgebied	Nee, tenzij

Legenda

Doelstelling en huidige kwaliteit:

= Behoudsdoelstelling;
> Uitbreiding- of verbeterdoelstelling;
G Goede kwaliteit;
M Matige kwaliteit;

Trend in oppervlakte of kwaliteit:

+ Positieve trend;
- Negatieve trend;
= Stabiele trend;
? Trend onbekend;

Zes stikstofgevoelige habitats en 2 doelsoorten in Sallandse Heuvelrug zijn beoordeeld met 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat verslechtering niet uit te sluiten valt. De instandhoudingsdoelstellingen voor dit gebied op de lange termijn zijn niet in zicht of er is nog niet voldoende informatie beschikbaar om te onderbouwen dat de habitats niet verslechteren. Uit de synthese blijkt dat er een aantal restproblemen aanwezig zijn, namelijk stikstof, leefgebied korhoen, recreatie, en hydrologie. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk om de instandhoudingsdoelstellingen te kunnen bereiken. Met het huidige maatregelenpakket wordt door maximale inzet van de (relevante) beschikbare overlevingsmaatregelen de negatieve effecten van de te hoge stikstofdepositie tegengegaan. Dit is echter niet voldoende om de negatieve effecten van de te hoge stikstofdepositie in voldoende mate teniet te doen. Verslechtering valt niet uit te sluiten. Het is dan ook van groot belang om (bron)maatregelen te nemen om de stikstofdepositie op de Sallandse Heuvelrug verder omlaag te brengen.

Voor het korhoen is er momenteel niet voldoende leefgebied, en is het mogelijk dat na het uitvoeren van de maatregelen, ondanks de inspanningen, het leefgebied niet van voldoende kwaliteit/omvang is. Er moet onderzocht worden hoe verbindingen richting de Lemelerberg, Borkeld, Wierdense veld en Boetelerveld versterkt/aangelegd moeten worden. Gradiënten richting vochtige heide en voedselrijkere gronden zijn hiervoor nodig. Recreatie is mogelijk een restprobleem voor het korhoen waarop niet voldoende maatregelen vanuit het beheerplan zijn voorzien. De evaluatie die in 2023 uitgevoerd wordt zal hier mogelijk richting aan geven.

Om voldoende vochtige heide (15-30 ha) te creëren en de het huidige areaal vochtige heide te behouden, is er hydrologisch systeemherstel nodig. Niet alleen vochtige heide profiteert hiervan, ook soorten als korhoen en kamsalamander.

Wat in verband hiermee voor de langere termijn een onzekere factor is, is de klimaat-ontwikkeling (regelmatig of frequent voorkomen van lange voorjaarsdroogtes en zware zomerbuien). Dit kan in sommige situaties extra verdroging en afspoeling veroorzaken, en de eerdergenoemde knelpunten op dat vlak versterken. Bovengenoemde maatregelen dragen ertoe bij dat het gebied robuuster wordt en de veerkracht wordt vergroot. Hierdoor zullen zaken als weersextremen niet meteen leiden tot achteruitgang van habitattypen en -soorten.

Advies Natuurdoelanalyse

De provincie Overijssel heeft de Ecologische Autoriteit gevraagd te toetsen of de NDA voldoet aan de actuele wetenschappelijke inzichten. Dit advies bevat de resultaten van deze toetsing.

Wat staat er in de natuurdoelanalyse Boetelerveld?

Volgens de NDA is veel van de aanwezige natuur in de afgelopen jaren achteruitgegaan. Dit geldt niet voor de nachtzwaluw en de roodborsttapuit, maar wel voor alle beschreven habitattypen en voor het korhoen en de kamsalamander. Om verdere verslechtering te voorkomen en de natuur uit te breiden en te verbeteren, is een beheerplan met (herstel)maatregelen vastgesteld.

De NDA geeft een overzicht van de voorgenomen en uitgevoerde maatregelen. Het is nog onzeker of deze maatregelen het gewenste effect zullen hebben.

De NDA stelt dat behouds-, uitbreidings- of verbeteringsdoelstellingen momenteel niet haalbaar zijn. Dit komt doordat het gebied (regelmatig) te droog is, habitats te klein zijn en verspreid voorkomen, er veel verstoringdruk van recreatie is en de bodem als gevolg van een teveel aan stikstof te zuur en te voedselrijk is. De NDA geeft aan dat (bron)maatregelen noodzakelijk zijn om de stikstofdepositie verder omlaag te brengen. Daarnaast zijn voor het behalen van de doelen ook hydrologische herstelmaatregelen noodzakelijk, moet de verstoring door recreatie worden beperkt en dienen de gradiënten in het landschap te worden versterkt.

Wat is het oordeel van de Ecologische Autoriteit?

De NDA is beknopt, bevat veel goede informatie en een beeld van de voorgenomen en uitgevoerde maatregelen. Op hoofdlijnen is duidelijk wat deze voor uitwerking (zullen) hebben. De NDA stelt terecht dat er knelpunten in het gebied zijn, dat verslechtering van de (stikstofgevoelige) habitats niet uit te sluiten is en dat het waarschijnlijk is dat (mede met het oog op klimaatverandering) de doelen voor verschillende habitattypen met de huidige maatregelen niet worden gehaald. De Ecologische Autoriteit adviseert om snel (aanvullende) maatregelen uit te voeren, waarvan zeker is dat ze nodig en (ecologisch) effectief zijn. Hiermee kan voorkomen worden dat de natuur ondertussen nog verder verslechtert, wat het behalen van de doelen bemoeilijkt. Dit geldt bijvoorbeeld voor:

- Maatregelen, zowel binnen als buiten het gebied, die de gewenste hydrologische omstandigheden creëren, mede met het oog op de verwachte effecten van klimaatverandering. Het aanbrengen van gradiënten op de flanken van de heuvelrug in combinatie met andere maatregelen (zoals omvormen naaldbos en vernatting percelen buiten de begrenzing) lijkt daarvoor veel potentie te hebben.
- Bron- en overlevingsmaatregelen die het teveel aan stikstofdepositie en de effecten daarvan in het gebied tegengaan.

De Ecologische Autoriteit constateert dat het treffen van deze maatregelen en de maatregelen uit de NDA bijdragen aan, maar op zichzelf nog niet voldoende zekerheid bieden dat hiermee alle Natura 2000-doelen voor de Sallandse Heuvelrug kunnen worden gehaald en dat verslechtering kan worden voorkomen. Door het ontbreken van sommige gegevens kan niet goed worden bepaald hoe groot de opgave is voor het realiseren van alle instandhoudingsdoelen. Daarmee is wel de richting, maar niet de omvang van het maatregelenpakket te bepalen. De Ecologische Autoriteit concludeert dat meer informatie nodig is om beter te begrijpen wat de oorzaken zijn van de huidige problemen en om tot een maatregelenpakket te komen waarmee de beschermde natuur weer gezond wordt.

Verbeter de NDA daarom op de volgende punten:

- Conclusie beter onderbouwen.
- Kwantitatieve doelen. Maak duidelijk hoe instandhoudingsdoelen kunnen worden vertaald naar kwantitatieve doelen voor de oppervlakte (voor bijvoorbeeld droge en vochtige heide) en kwaliteit van habitats en leefgebieden (voor bijvoorbeeld korhoen). Geef ook inzicht in de kwaliteit van habitattypen en leefgebieden bij aanmelding en in de huidige situatie en de trends die daaruit afleidbaar zijn.
- Inzicht in ecologisch systeem.

- Uitvoering en effectiviteit maatregelen.
- Kennis- en monitoringsprogramma. Er ontbreken veel gegevens over de vegetatie van de beschermde habitattypen in de huidige situatie. Neem dit op in het kennis- en monitoringsprogramma voor de Sallandse Heuvelrug.

De Ecologische Autoriteit concludeert dat (verdere) verslechtering van de Sallandse Heuvelrug voor alle habitattypen en soorten niet is uitgesloten en dat uitbreidings- en verbeterdoelen niet worden gehaald. De in de NDA opgenomen richtingen voor nieuwe maatregelen biedt een aantal, maar nog onvoldoende aanknopingspunten om de Natura 2000-doelen met het gebiedsprogramma te behalen. Door het ontbreken van informatie kan niet goed worden bepaald hoe groot de opgave is voor het realiseren van alle instandhoudingsdoelen. Ook ontbreekt een volledig overzicht van (de richting voor) benodigde aanvullende maatregelen in de NDA.

In de gewenste situatie is, op basis van de verschilberekening met toepassing van het Aerius-model, ten opzichte van de referentiesituatie (Natuurtoestemming WNB 2014) ter plaatse van de 8 omliggende N2000 gebieden er sprake is van een (ruime) afname van de stikstofdepositie. Ter plaatse van het N2000 gebied Boetelerveld is er sprake van een **afname van 2,51 mol (- 36,5 %)**. Ter plaatse van het N2000 gebied Sallandse Heuvelrug is er sprake van een **afname van 0,57 mol (- 33,9 %)**. Deze afname van de stikstofdepositie heeft een positief effect op de aanwezige stikstofgevoelige habitats in de betreffende N2000 gebieden. Gelet op voornoemde kan worden gesteld dat de gewenste bedrijfsopzet een positieve bijdrage levert aan de reductie van de stikstofdepositie in de omliggende N2000-gebieden en aan het behoud van de natuurdoelen c.q. het behalen van instandhoudingsdoelstellingen.

Piekbelaster

Tijs Heeten b.v. is zoals eerder benoemd niet voornemens om de varkenshouderij te beeindigen en wenst niet deel te nemen aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. Voor de volledigheid is echter met behulp van de rekenmodule 'AERIUS Check' beoordeeld of op basis van de gewenste situatie (veebezetting voorkeursalternatief/MMA) de varkenshouderij wordt aangemerkt als 'piekblaster'. Uit deze berekening (zie bijlage 24) blijkt dat de totale stikstofneerslag (stikstofvracht) op een overbelast Natura 2000-gebied 2.322 mol bedraagt. Op grond van de vrijwillige aanpak piekbelasting / LBV+ wordt de gewenste bedrijfsopzet derhalve niet aangemerkt als 'piekbelaster'.

Resultaten

Boven drempelwaarde

Totale vracht (mol N/jaar)

Hoogste depositie (mol N/ha/jaar)

Hexagonenset

Berekende hexagonen

Lbv-plus

nee

2.323

3,40

Boven KDW

11134

Lbv

ja (4 gebieden)

2.454

3,40

OwN2000-registratieset

12011

Emissiefactoren Rav & verwijderingspercentage luchtwassers

In de gewenste situatie worden de stallen 1 (vleesvarkens), 4 (zeugen) & 5 (gespeende biggen) uitgevoerd met (biologische) gecombineerde luchtwassers (reductie 85% NH₃). De bestaande stallen 2 en 3 (kraamzeugen) zijn reeds emissiearm uitgevoerd met een mestpan (BWL 2006.08V1). In deze stallen, waarvoor reeds een vergunning op grond van de WNB (natuurtoestemming) is verleend, wordt het emissiearme stalsysteem alsmede het aantal kraamzeugen niet gewijzigd. De nieuwe stallen 6 en 7 (vleesvarkens) worden uitgevoerd met chemische luchtwassers (reductie 95% NH₃). Deze nieuwe stallen worden daarnaast aanvullend uitgevoerd met een extra (dubbel) emissiearm stalsysteem in de mestkelder (BWL 2004.04V2). De genoemde verwijderingspercentages inzake de ammoniakemissie van de beoogde luchtwassers (chemische wasser = 95% // gecombineerde luchtwassers = 85%) zullen door Tijs Heeten b.v. en de leveranciers worden gegarandeerd en worden aangetoond door middel van een metingen. Uit metingen en gegevens van de leveranciers en de werking van thans reeds aanwezige gecombineerde luchtwassers (Devrie) blijkt dat het gewenste reductiepercentage bij de beoogde luchtwassers kan worden bewerkstelligd. In Duitsland is bij zes gecombineerde luchtwassers het rendement ten aanzien van de ammoniakemissiereductie gemeten. Uit deze metingen is gebleken dat het rendement bij de beoogde gecombineerde luchtwassers varieerde tussen 88% en 100% (zie bijlage 33). In navolging van voornoemde zijn in juli en december 2023 door Buro Blauw (accreditatie d.d. 28 juli 2004 door de Raad van Accreditatie) binnen de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. de ammoniakemissiereductie van de gecombineerde luchtwassers in de stallen 4 (fokzeugen) en stal 5 (gespeende biggen) gemeten. Hierbij is o.a. gekozen voor stal 5 waarin de gespeende biggen worden gehuisvest, omdat in deze stal de hoogste ammoniakemissie plaatsvindt alsmede vanwege het feit dat bij de diercategorie gespeende biggen normaliter de reductie van ammoniak het meest moeilijk is te bewerkstelligen is. Kortom deze stal wordt, mede gelet op de ervaring en kennis van de leverancier, beschouwd als “worst-case”. Uit de uitgevoerde metingen (3 stuks), die zijn uitgevoerd conform de voornoemde eisen uit het Activiteitenbesluit, blijkt dat het rendement van de aanwezige gecombineerde luchtwasser in stal 4 (fokzeugen) 88% bedraagt en het rendement van de aanwezige gecombineerde luchtwasser in stal 5 (gespeende biggen) 92% bedraagt. Aan de geldende ammoniakemissiereductie van 85% wordt in deze bestaande stalruimte ruimschoots voldaan (zie bijlage 34). Gelet op voornoemde bestaan er in onderhavige situatie geen gereede twijfels over de vraag of met toepassing van luchtwassers de benoemde ammoniakemissiereducties van respectievelijk 85% en 95% zullen / kunnen worden bewerkstelligd. Om de correcte werking van de luchtwassers en de verwijderingsrendementen te waarborgen, kunnen in navolging van de door de Rechtbank Oost-Brabant genoemde oplossingsrichtingen voorschriften / voorwaarden worden opgenomen in de Omgevingsvergunning Wabo en vergunning op grond van de WNB. De luchtwassers worden uitgevoerd met een registratie van de diverse parameters (o.a. PH-waarde) en worden voorzien van een datalog-systeem.

Passende beoordeling

Voor het toepassen van de luchtwassers in de gewenste bedrijfsopzet is (in navolging van het advies van de CIE MER (zie bijlage 50) een passende beoordeling opgesteld. De passende beoordeling is als bijlage 38 toegevoegd. Deze passende beoordeling is in hoofdzaak gebaseerd op het werkingsprincipe van de gecombineerde luchtwassers BWL2009.12 en BWL2010.02 en het bijbehorende ammoniakverwijderingspercentage van 85%. In deze passende beoordeling zijn aanvullende maatregelen voorgesteld om het ammoniakverwijderingspercentage van 85% te kunnen waarborgen. Deze passende beoordeling is gebaseerd op het gestelde in de stalbeschrijvingen behorende bij de luchtwassers, het gestelde in het Activiteitenbesluit / Bal, reeds uitgevoerde metingen, recente jurisprudentie van de Raad van State en de aanbevelingen uit het WUR-rapport 2021 (Onderzoek naar verbeterpunten voor combi-luchtwassers in de praktijk, WUR, november 2021 / Rapport 1337).

De uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (kenmerk 202200383/1/R3) heeft tot gevolg dat voor het beoogde project van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v., nu deze is gebaseerd op intern salderen, een vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (omgevingsvergunning activiteit N2000 gebieden) is vereist. Voor het beoogde project is echter al op 13 oktober 2023 (kenmerk Z2023-00002634) een nieuwe aanvraag op grond van de Wet natuurbescherming ingediend bij het college van GS van Overijssel. Deze aanvraag is thans in procedure. Gelet op de uitspraak van 18 december jl. dient het college van GS van Overijssel voor de gewenste bedrijfsopzet (op basis van de aanvraag 13 oktober 2023) een nieuwe natuurtoestemming te verlenen, waarbij het gestelde in de genoemde uitspraak in acht moet worden genomen. De gewenste bedrijfsopzet omvat een veebezetting overeenkomend met een ammoniakemissie 4.777,1 kg/jaar. Op het maatgevende N2000 gebied (Boetelerveld) veroorzaakt de gewenste bedrijfsvoering (op basis van een berekening met behulp van het thans geldende Aeries-model) een stikstofdepositie van 4,37 mol (N/ha/jr). In de gewenste situatie wordt hierdoor de ammoniakemissie van de veebezetting ten opzichte van de referentie **verminderd met 2.064,2 kg/jr (- 30,2%)**. Ter plaatse van het maatgevende N2000 gebied Boetelerveld is er ten opzichte van de referentie sprake van een **afname van 2,51 mol/ha/jr (- 36,5 %)**.

Op basis van deze passende beoordeling worden volgende aanvullende maatregelen voorgesteld:

- Het uitvoeren van een nat-chemische meting na het plaatsen en de in gebruik name van de gecombineerde luchtwassers in de stal 1 & 5 door een hiertoe geaccrediteerd onderzoeksbureau op basis van een goedgekeurd meetplan conform het gestelde in de NEN-EN 15259. Op basis van deze meting wordt het ammoniakverwijderingspercentage van de gecombineerde luchtwassers in de stallen 1 & 5 vastgesteld.
- In de gecombineerde luchtwassers in de stallen 1 en 5 worden door de leverancier ammoniaksensoren aangebracht voor het continue meten van de ammoniakconcentratie in zowel in- als uitgaande lucht van de luchtwasser (nauwkeurigheid van 1,5 ppm). De exacte locatie voor het plaatsen van de betreffende sensoren (voor en na de luchtwasser) zullen door het geaccrediteerd onderzoeksbureau (Tauf/WUR of TNO) worden bepaald en als zodanig worden opgenomen in het voornoemde meetplan.

- Het uitvoeren van een nat-chemische meting na het plaatsen en de in gebruik name van de chemische luchtwassers in de stallen 6a/6b/7a en 7b door een hiertoe geaccrediteerd onderzoeksbureau op basis van een goedgekeurd meetplan conform het gestelde in de NEN-EN 15259. Op basis van deze meting wordt het ammoniakverwijderingspercentage van de chemische luchtwassers in de stallen 6a/6b/7a en 7b worden vastgesteld.
- In de stallen die zijn uitgevoerd met een gecombineerde luchtwasser (stallen 1, 4 en 5) wordt een automatisch pH-regeling (pH- en EC-sensoren) aangebracht.
- De luchtwassers en bijbehorende voorzieningen moeten vorstvrij worden uitgevoerd.
- Aanvullende maatregelen ten aanzien van het gebruik, onderhoud, inspectie/controle en monitoring/registratie met betrekking tot de luchtwassers.
- De stallen 6a, 6b, 7a en 7b (vleesvarkens) inclusief chemische luchtwassers 95% (BWL2008.08) mogen pas worden gerealiseerd, indien in stal 1 (vleesvarkens) & stal 5 (gespeende biggen), op basis van de nat-chemische meting door een hiertoe geaccrediteerd onderzoeksbureau (Tauw/WUR of TNO), van de gecombineerde luchtwassers BWL 2010.02 & BWL 2009.12 het gefaseerd uitvoeren van de gewenste bedrijfsopzet.
- Het (naast de gestelde voorschriften uit het Activiteitenbesluit / Bal) verbinden van de voorgestelde aanvullende voorschriften aan de omgevingsvergunning Wabo (onderdelen handelen in strijd met regels Ruimtelijke Ordening en onderdeel milieu).

Indien op basis deze uitgevoerde passende beoordeling maatregelen worden doorgevoerd, kan het werkingsprincipe & de ammoniakverwijderingspercentages de luchtwassers (onder meer van de gecombineerde luchtwassers BWL2009.12 en BWL2010.02) worden gewaarborgd. Mede gelet op de voorgestelde fasering in de uitvoering van de gewenste bedrijfsopzet kan hierdoor worden gegarandeerd dat de ammoniakemissie afkomstig van de veehouderij c.q. de stikstofdepositie ter plaatse van de N2000 gebieden in ruime mate zal afnemen.

Op basis van deze passende beoordeling voor de gewenste bedrijfsopzet voor Tijs Heeten b.v. kunnen derhalve significant negatieve effecten ter plaatse van de omliggende N2000 gebieden worden uitgesloten.

Emissie loods mestscheiding

Het scheiden van de drijfmest met behulp van een mobiele scheider is in de basis een gesloten proces. De drijfmest wordt hierbij uit de mestkelders opgepompt. Vervolgens wordt na de scheiding de dunne fractie in een mestsilo gepompt en de dikke fractie wordt tijdelijk opgeslagen. Voornoemde activiteiten worden om eventuele hinder te voorkomen in pandig in een nieuw te bouwen loods uitgevoerd. Om de eventuele emissies afkomstig bij het scheiden van de drijfmest / opslag dikke fractie te voorkomen, wordt deze afgesloten ruimte op onderdruk gebracht. De vuile luchtstroom wordt op deze manier afgezogen en vervolgens met een afvoerbuis aangesloten op het centrale luchtkanaal in de naastgelegen stal 5 (biggenstal). Vervolgens wordt deze vuile lucht, alvorens deze in de buitenlucht wordt gebracht, via de gecombineerde luchtwasser in stal 5 geleid en hier gereinigd. Zie ook paragraaf 6.6.7. De emissie van ammoniak wordt door deze voorzieningen zoveel mogelijk beperkt.

Onttrekken grondwater

Ten behoeve van het drinkwater voor de dieren, de luchtwassers en schoonmaakwerkzaamheden wordt gebruik gemaakt van grondwater. Met behulp van een eigen bron wordt het grondwater op een diepte van maximaal 50 meter opgepompt. De locatie aan de Heetenseweg is niet gelegen in een door de provincie Overijssel hiertoe aangewezen grondwaterbeschermingsgebied. Wel is de locatie gelegen in een waterbergingsgebied en is ter plaatse sprake van een relatief hoge grondwaterstand en kwelwater. In de gewenste situatie wordt extra grondwater worden opgepompt t.b.v. de nieuwe stallen voor het houden/huisvesten van de vleesvarkens. Jaarlijks wordt in de gewenste situatie ongeveer 75.000 m³ grondwater opgepompt (huidige situatie: 40.000 m³/jaar). Gelet op voornoemde bedraagt de grondwateronttrekking ongeveer 8,6 m³ per uur. Het Waterschap Drents Overijsselse Delta hanteert ten aanzien van het onttrekken van grondwater het volgende beleid: *Voor het onttrekken van grondwater voor het beregenen of bevoeien van gewassen zijn regels opgenomen in afdeling 3.1 de Waterschapsverordening Drents Overijsselse Delta. Er geldt een algemeen verbod voor een aantal kwetsbare gebieden met grondwaterafhankelijke natuur. Buiten deze gebieden geldt een vergunningplicht als u meer dan 60 m³ grondwater per uur onttrekt. Voor de provincies Drenthe en Overijssel gelden verschillende regels. Deze verschillen komen voort uit de instructieregels van de provincie.*

- *Onttrekt u in de provincie Drenthe en u onttrekt meer dan 10 m³ grondwater per uur dan moet u de onttrekking melden voordat u met de onttrekking begint.*
- *Onttrekt u in de provincie Overijssel dan moet u de onttrekking vooraf melden als deze 50.000 m³ of groter is.*

Nu de bedrijfslocatie niet is gelegen in een aangewezen grondwaterbeschermingsgebied en/of nabij een N2000 gebied en de onttrekking minder is dan 10 m³ per uur gelden voor de gewenste (aanvullende) grondwateronttrekking geen speciale regels en/of een meldings-/vergunningplicht. De onttrekking wordt hierdoor beschouwd als een kleinschalige onttrekking zonder noemenswaardige gevolgen voor de grondwaterstand.

De bedrijfslocatie is (grondwaterstroom afwaarts) gelegen op een afstand van ruim 2,6 kilometer van het dichtstbijgelegen N2000 gebied Boetelerveld. Op basis van vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State behoeft buiten een zone van 500 meter van een N2000 gebied alleen het aspect stikstofdepositie te worden beoordeeld en kunnen andere aspecten/parameter buiten beschouwing worden gelaten. Voornoemde wordt ook bevestigd in een evaluatie van de grondwateronttrekking rond Natura-2000 gebieden (prov. Drenthe, 12 april 2002 / kenmerk 15/5.1/2022000517). Uit deze evaluatie blijkt dat op basis van zogenaamde voortoetsen geen significant effect wordt aangetoond, indien de grondwateronttrekking plaatsvindt op een afstand van meer dan 400 meter tot een kwetsbare habitattypen in het N2000 gebied. Gelet op de (ruime) beschikbaarheid van grondwater (kwel) alsmede de diepte op welke deze relatief kwantitatieve geringe hoeveelheden worden opgepompt, behoeft voor negatieve gevolgen als gevolg van deze aanvullende grondwateronttrekking (ter plaatse van het op ruime afstand gelegen N2000 gebied Boetelerveld) niet te worden gevreesd.

6.6 GEURUITSTOOT

In de onderstaande tabel is de geuremissie van de gewenste bedrijfsopzet opgenomen:

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	=InvoerIE201	Stalsysteem		Geuremissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	OUE per dier-plaats**	OUE totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	12,7	36982,4
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	5468,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	4464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	61,8
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	12051
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	12,7	3657,6
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	4,3	34830
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	12,5	44800
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	12,5	22400
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	12,5	44800
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	12,5	22400
							231915,2

** geuremissiefactor in odour units per seconde per dier volgens de Regeling geurhinder en veehouderij

De totale geuremissie bedraagt in de gewenste bedrijfsopzet derhalve 231.915 OUE.

6.6.1. Berekening V-stacks vergunning (toetsing aan geurnormen en minimale afstanden)

Op grond van de gewenste bedrijfsopzet zijn in het rekenmodel V-Stacks 2020 de volgende parameters ingevoerd:

Parameters per stal:

Stal 1 2.912 vleesvarkens

Ventilatiebehoefte (2.912 x 80 m3 =)

Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW

Emissiepunthoogte:

Gemiddelde gebouwhoogte:

Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:

Uittreedsnelheid:

36.982 OU

232.960 m3 per uur

10 stuks

14,5 meter

4,5 m. (nokhoogte 6,6 m. – goothoogte 2,4 m.)

6,47 m2 (diameter 2,87 m.) // invoerwaarde V Stack 2020
= standaard 1,0 m.

10,0 m/sec.

Stal 2 196 kraamzeugen

Ventilatiebehoefte (196 x 250 m3 =)

5.468 OU

49.000 m3 per uur

Ventilatoren:	3 stuks (3 x 50 cm.)
Diameter centrale afzuiging:	0,87 m.
Emissiepunthoogte:	8,5 meter (uitstroomopening)
Gemiddelde gebouwhoogte:	3,4 m. (nokhoogte 4,5 m. – goothoogte 2,2 m.)
Uittreedsnelheid:	6,93 m/sec.
Stal 3 160 kraamzeugen	4.464 OU
Ventilatiebehoefte (160 x 250 m ³ =)	40.000 m ³ per uur
Ventilatoren:	3 stuks (3 x 50 cm.)
Diameter centrale afzuiging:	0,87 m.
Emissiepunthoogte:	9,0 meter (uitstroomopening)
Gemiddelde gebouwhoogte:	4,6 m. (nokhoogte 6,4 m. – goothoogte 2,8 m.)
Uittreedsnelheid:	5,66 m/sec.
Stal 4 1.170 g&d zeugen, 6 dekberen & 228 opfokzeugen	15.770 OU
Ventilatiebehoefte (1.176 x 150 m ³ + 228 x 80 m ³ =)	194.640 m ³ per uur
Ventilatoren / voor de drukkamer LW	8 stuks
Emissiepunthoogte:	11,5 meter
Gemiddelde gebouwhoogte:	5,2 m. (nokhoogte 7,5 m. – goothoogte 2,9 m.)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	5,54 m ² (diameter 2,66 m.) // invoerwaarde V Stack 2020 = standaard 1,0 m.
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.
Stal 5 8.100 gespeende biggen	34.830 OU
Ventilatiebehoefte (8.100 x 20 m ³ =)	162.000 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	7 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter
Gemiddelde gebouwhoogte:	6,8 m. (nokhoogte 11,0 m. – goothoogte 2,5 m.)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	4,50 m ² (diameter 2,39 m.) // invoerwaarde V Stack 2020 = standaard 1,0 m.
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec
Stal 6a & 7a 3.584 vleesvarkens	44.800 OU
Ventilatiebehoefte (3.584 x 80 m ³ =)	286.720 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	12 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter
Gemiddelde gebouwhoogte:	7,1 m. (nokhoogte 11,2 m. – goothoogte 2,9 m.)
Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:	7,96 m ² (diameter 3,18 m.) // invoerwaarde V Stack 2020 = standaard 1,0 m.
Uittreedsnelheid:	10,0 m/sec.
Stal 6b & 7b 1.792 vleesvarkens	22.400 OU
Ventilatiebehoefte (1.792 x 80 m ³ =)	143.360 m ³ per uur
Ventilatoren (Stienen SGS 92) / voor drukkamer LW	6 stuks
Emissiepunthoogte:	16,5 meter
Gemiddelde gebouwhoogte:	7,1 m. (nokhoogte 11,2 m. – goothoogte 2,9 m.)

Oppervlakte uitstroomopening luchtwasser:

Uittreedsnelheid:

3,98 m² (diameter 2,25 m.) // invoerwaarde V Stack 2020
= standaard 1,0 m.
10,0 m/sec.

Een volledige uitdraai van het programma V-Stacks 2020 is als bijlage 25 toegevoegd.

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	215 433	485 681	14,5	1,0	10,00	36 982	4,5
2	Stal 4	215 435	485 581	11,5	1,0	10,00	15 770	5,2
3	Stal 5	215 506	485 604	16,5	1,0	10,00	34 830	6,8
4	Stal 6a	215 477	485 717	16,5	1,0	10,00	44 800	7,1
5	Stal 6b	215 484	485 716	16,5	1,0	10,00	22 400	7,1
6	Stal 7a	215 478	485 758	16,5	1,0	10,00	44 800	7,1
7	Stal 7b	215 485	485 757	16,5	1,0	10,00	22 400	7,1
8	Stal 2	215 432	485 631	8,5	0,9	6,93	5 468	3,4
9	stal 3	215 474	485 619	9,0	0,9	5,66	4 464	4,6

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurmom	Geurbelasting
10	Heetenseweg 9	215 387	485 952	14,0	10,5
11	Heetenseweg 13	215 417	485 201	14,0	3,8
12	Heetenseweg 15	215 515	485 231	14,0	4,1
13	Heetenseweg 6	215 161	485 014	14,0	2,2
14	Oosterenkweg 5	214 807	485 640	14,0	3,2
15	Kom Raalte	215 088	487 455	3,0	1,0
16	Kom Heeten	215 812	483 595	3,0	0,4
17	Bos-1	215 576	485 718	50,0	9,2
18	Bos-2	215 746	485 611	50,0	7,3
19	Bos-3	215 611	485 536	50,0	9,1
20	Bos-4	215 608	485 630	50,0	9,2
21	Pad-1	215 551	485 360	50,0	6,6
22	Pad-2	215 704	485 421	50,0	6,3
23	Pad-3	215 916	485 321	50,0	3,7
24	Pad-4	215 985	485 740	50,0	4,9
25	PA-5	216 084	485 676	50,0	4,0
26	Wav-1	216 559	485 789	50,0	2,0
27	Wav-2	216 360	485 111	50,0	1,6
28	Heetenseweg 7	215 387	485 970	14,0	10,2

Uit deze berekening blijkt dat in de gewenste situatie ter plaatse van alle omliggende geurgevoelige objecten wordt voldaan aan de normstelling. Daarnaast is er ten opzichte van de vigerende situatie ter plaatse van alle geurgevoelige objecten alsmede ter plaatse van de 9 aanvullende beoordelingspunten in de directe omgeving, sprake van een ruime afname van de geurbelasting. Ter plaatse van de maatgevende woning Heetenseweg 9 bedraagt de geurbelasting 10,5 Ou (afname -5,2 OU / -33 %) en is er geen sprake meer van een 'met geuroverbelaste situatie'. De gewenste bedrijfsopzet voldoet derhalve aan de geldende normstelling op grond van de Wet geurhinder en veehouderij. In de gewenste situatie vindt de volgende monitoring plaats t.a.v. de parameters van de V-stacks-berekening:

- Hoogte & situering emissiepunten van de stallen;
- Het meten van de uitstroomopeningen (diameter) en uittreedsnelheden van de luchtwassers m.b.v. ventilatiecomputer (stallen 1, 4, 5 en 6a/6b/7a/7b). Deze meetgegevens worden digitaal geregistreerd.

In navolgende overzicht is het leefklimaat ten aanzien van de omliggende woningen inzichtelijk gemaakt op basis van de voorgrondbelasting (V-stacks 2020).

Woning	GeurNorm	Geurbelasting	Leefklimaat	Geurbelasting	Leefklimaat
		vergund 2015	vergund	beoogd	beoogd
Heetenseweg 9	14	15,7	slecht	10,5	tamelijk slecht
Heetenseweg 7	14	14,6	slecht	10,2	tamelijk slecht
Heetenseweg 13	14	7,1	matig	3,8	redelijk goed
Heetenseweg 15	14	7,9	matig	4,1	redelijk goed
Heetenseweg 6	14	3,9	redelijk goed	2,2	goed
Oosterenkweg 5	14	5,0	redelijk goed	3,2	goed
Kom Raalte	3	1,4	zeer goed	1,0	zeer goed
Kom Heeten	3	0,8	zeer goed	0,4	zeer goed

Op basis van de berekende voorgrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in de gewenste situatie sprake van een “tamelijk slecht” tot “goed” woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een “zeer goed” woon- en leefklimaat. In de gewenste situatie is derhalve in de omgeving sprake van een verbetering van het woon- en leefklimaat.

Voor bedrijfswoningen, die onderdeel uitmaken van een andere veehouderij, geldt een minimaal in acht te nemen vaste afstand van 50 meter (gemeten vanaf emissiepunt). De dichtstbijgelegen bedrijfswoning behorende bij een veehouderij van derden (Heetenseweg 3) is gelegen op een afstand van circa 425 meter.

6.6.2. Diercategorieën met vaste afstanden

In de gewenste bedrijfsopzet zijn geen dieren aanwezig waarvoor vaste afstanden gelden.

6.6.3. Overige afstand (gevel)

Volgens de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) geldt een minimaal in acht te nemen afstand tussen de dichtstbijzijnde gevel van een stal waarin dieren worden gehouden en de gevel van de dichtstbijzijnde woning. Deze afstanden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Categorieën	Afstand in acht te nemen	Werkelijke afstanden
Woning in de bebouwde kom	50 meter	>> 250 meter
Woning buiten de bebouwde kom	25 meter	155 meter
Woning behorende bij veehouderij	25 meter	>> 250 meter

Aan de genoemde vaste afstanden op basis van de Wet geurhinder en veehouderij wordt in de vergunde situatie derhalve voldaan.

6.6.4. Cumulatieve stankhinder in relatie tot gewenste bedrijfsopzet Heetenseweg 9a (MMA)

Met behulp van de cumulatieve geurberekening en beoordeling kan het effect van de gewenste bedrijfssituatie ter plaatse van de omliggende woningen in relatie tot de reeds bestaande “initiatieven” (bestaande intensieve veehouderijen) inzichtelijk worden gemaakt. Binnen een staal van 2 kilometer van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. liggen 26 veehouderijen van derden. Het betreffen hier intensieve veehouderijen of grondgebonden bedrijven met een intensieve tak (> 100 OU). De betreffende lijst van veehouderijen is als bijlage 11 opgenomen. Deze gegevens zijn verstrekt door de gemeente Raalte. Vervolgens zijn deze gegevens samen met de invoergegevens van Tijs Heeten van de gewenste bedrijfsopzet ingevoerd in V-stacks Gebied 2020. De berekeningen zijn uitgevoerd ter plaatse van de eerder genoemde omliggende en maatgevende geurgevoelige objecten in het buitengebied. Uit deze berekening blijkt dat de totale geurbelasting ter plaatse van de omliggende geurgevoelige objecten als volgt bedraagt:

Tabel 22 Resultaten berekening V-stacks gebied

ReceptID	X-coor	Y-coor	Geurlasting [OU/m3]	GGO	
1	215387	485952	11.36	Heetenseweg	9
2	215387	485970	11.08	Heetenseweg	7
3	215417	485201	5.67	Heetenseweg	13
4	215515	485231	5.67	Heetenseweg	15
5	215161	485014	4.00	Heetenseweg	6
6	214807	485640	16.73	Oosterenkweg	5
7	215088	487455	2.59	Kom Raalte	
8	215812	483595	1.54	Kom Heeten	

Het RIVM hanteert voor de beoordeling van (cumulatieve) geurhinder de volgende milieukwaliteits-criteria:

Tabel 23: Relatie tussen de Achtergrondbelasting en de geurhinder (bron: invoerbestand infomil)

Achtergrondbelasting *	GEURGEHINDERDEN
[ou _E /m ³ als 98-percentiel]	Concentratiegebied
1	2%
1,5	3%
2	4%
3	5%
4	6%
5	7%
6	8%
7	10%
8	10%
9	11%
10	12%
12	14%
14	16%
16	17%
18	19%

De invoerwaarden in bovenstaande tabel betreffen de objecten gelegen in het buitengebied. In onderstaande tabel is de relatie tussen de milieukwaliteit en geurgehinderden weergegeven.

Tabel 24 Relatie milieukwaliteit en geurgehinderden (bron: GGD-richtlijn geurhinder 2002)

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]
zeer goed	< 5
goed	5 – 10
redelijk goed	10 – 15
matig	15 – 20
tamelijk slecht	20 – 25
slecht	25 – 30

ADRES	GEURBELASTING	% GEHINDERDEN	MILIEUKWALITEIT	T.o.v. REFERENTIE
Heetenseweg 9	11,4	13,5%	Redelijk goed	Afname 3,6 Ou // 3%
Heetenseweg 7	11,1	13,5%	Redelijk goed	Afname 3,1 Ou // 2%
Heetenseweg 13	5,7	8%	Goed	Afname 1,8 Ou // 2%
Heetenseweg 15	5,7	8%	Goed	Afname 2,6 Ou // 2%
Heetenseweg 6	4,0	6%	Goed	Afname 1,1 Ou // 1%
Oosterenkweg 5	16,7	18%	Matig	Toename 0,6 Ou // 1%
Kom Raalte	2,6	4,5%	Zeer goed	Afname 0,4 Ou // 0,5%
Kom Heeten	1,5	3%	Zeer goed	Afname 0,2 Ou // 0%

Op basis van de berekende achtergrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in de gewenste situatie (MMA) sprake van een “matig” tot “goed” woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een “zeer goed” woon- en leefklimaat.

Ter plaatse van de (maatgevende) woning Heetenseweg 9 is, zoals ook uit de individuele geurhinderberekening met behulp van V-stacks Vergunningen 2020 blijkt (zie paragraaf 6.6.3), sprake van een (ruime) afname van de geurbelasting.

Ter plaatse van de woning Oosterenkweg 5 is sprake van een geringe toename van de cumulatieve geurbelasting. Vanwege de hoge voorgrondbelasting van de varkenshouderij van derden aan de Hofmeijersweg 18 (18,7 Ou / zie paragraaf 4.5.5) is de bijdrage / toename van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. echter niet maatgevend en in ruime mate ondergeschikt. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat de voorgrondbelasting t.p.v. de woning Oosterenkweg 5 in de gewenste situatie afneemt.

6.6.5. Geuremissie voerkeuken

Het aanmaken van droogvoer vindt plaats in de centrale brijvoerkeuken aan de voorzijde in stal 5. Om eventuele geurhinder bij het aanmaken en opslag van het voer te voorkomen, wordt deze ruimte door middel van een relatief kleine (in pandige) ventilator op onderdruk gebracht. De vuile luchtstroom wordt op deze manier afgezogen en in het centrale luchtkanaal gebracht. Vervolgens wordt deze vuile lucht, alvorens deze in de buitenlucht wordt gebracht, via de gecombineerde luchtwasser in stal 5 geleid en hier gereinigd. De voerkeuken heeft in de gewenste situatie een totale (bruto) inhoud van 960 m³. Op basis van het technisch informatiedocument 'luchtwassystemen voor de veehouderij (versie 2.2, november 2017) wordt als uitgangspunt gehanteerd dat per uur 4 maal de luchtinhoud van de voerkeuken wordt verversd. Het betreft hier derhalve een geringe luchtstroom van maximaal ($4 \times 960 =$) 3.840 m³. In stal 5 bedraagt de maximale benodigde luchtverversing t.b.v. de gespeende biggen 162.000 m³ per uur. In deze stal zijn 7 ventilatoren (Stienen SGS-92H-D4S) aanwezig met een totale capaciteit van ($7 \times 24.970 =$) 174.790 m³ per uur. De geïnstalleerde ventilatiecapaciteit is derhalve afdoende voor de benodigde afzuiging van de voerkeuken. De luchtwasser in stal 5 heeft daarnaast eveneens afdoende restcapaciteit (totaal 207.500 m³ per uur) om deze geringe luchtstroom van 3.840 m³ per uur te reinigen/te verwerken. Voor eventuele geurhinder afkomstig bij het aanmaken en opslaan van het voer hoeft dan ook niet te worden gevreesd.

De aanwezige opslag van voer en grondstoffen (droog) geschiedt in afgesloten productbestendige silo's. Vanuit deze (bestaande) opslag hoeft niet te worden gevreesd voor geurhinder.

6.6.6. Geuremissie mestopslag

De vrijkomende drijfmest wordt in de gewenste situatie opgeslagen in mestkelders onder de aanwezige stallen en in 2 mestsilos. De mestkelders zijn gelegen onder de bestaande stallen en voorzien van een emissiearm systeem of de stallucht wordt afgezogen naar de bestaande gecombineerde luchtwassers. De mestsilo's worden conform de eisen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer afgesloten en voorzien van een doelmatige afdekking met ontluchting.

Op grond van het Activiteitenbesluit dient, om geurhinder te voorkomen, ten aanzien van de mestsilo's een afstand van 100 meter in acht te worden genomen tot een woning van derden. In werkelijkheid bedraagt de afstand tussen de (nieuwe) mestsilo en dichtstbijgelegen woning Heetenseweg 9b ruim 225 meter. Voor eventuele geurhinder afkomstig van de opslag van mest hoeft dan ook niet te worden gevreesd.

6.6.7. Geuremissie loods mestscheiding

In de beoogde nieuwe loods wordt een mobiele mestscheider opgesteld. De ruimte heeft een oppervlakte van 50 m² en een (bruto) inhoud van 225 m³. Om eventuele geurhinder bij het scheiden van de drijfmest / opslag dikke fractie te voorkomen wordt deze afgesloten ruimte door middel van een relatief kleine (in pandige) ventilator op onderdruk gebracht. De vuile luchtstroom wordt op deze manier afgezogen en vervolgens met een afvoerbuys aangesloten op het centrale luchtkanaal in de naastgelegen stal 5 (biggenstal). Vervolgens wordt deze vuile lucht, alvorens deze in de buitenlucht wordt gebracht, via de gecombineerde luchtwasser in stal 5 geleid en hier gereinigd.

Op basis van het technisch informatiedocument 'luchtwassersystemen voor de veehouderij (versie 2.2, november 2017) wordt als uitgangspunt gehanteerd dat per uur 4 maal de luchtinhoud van de loods wordt verversd. Het betreft hier derhalve een geringe (periodieke) luchtstroom van maximaal ($4 \times 225 =$) 900 m³. In stal 5 bedraagt de maximale benodigde luchtverversing t.b.v. de gespeende biggen 162.000 m³ per uur. In deze stal zijn 7 ventilatoren (Stienen SGS-92H-D4S) aanwezig met een totale capaciteit van ($7 \times 24.970 =$) 174.790 m³ per uur. De geïnstalleerde ventilatiecapaciteit is derhalve afdoende voor de benodigde afzuiging van de loods (& voerkeuken). De luchtwasser in stal 5 heeft daarnaast eveneens afdoende restcapaciteit (totaal 207.500 m³ per uur) om deze geringe periodiek luchtstroom van 900 m³ per uur te reinigen/te verwerken. Voor eventuele geurhinder afkomstig bij het scheiden van de drijfmest / opslag dikke fractie behoeft dan ook niet te worden gevreesd.

6.7 GEBRUIK GRONDSTOFFEN EN BOUWMATERIALEN

Het gemiddelde energie- en waterverbruik in de gewenste situatie is als volgt:

Tabel 25 *Energie- en waterverbruik*

Energiedrager	Verbruik per jaar
Gas (m ³)	12.000
Elektriciteit (kWh)	1.180.000
Water (m ³)	leidingwater = 1.200 grondwater = 75.000
Dieselolie (L)	5.000

Verbruik energie t.b.v. luchtwassers

Het energieverbruik van de toe te passen luchtwassers in de stallen kan als volgt worden weergegeven. Deze informatie is afkomstig van de leveranciers van de luchtwassers (Devrie & Veldman Techniek).

Tabel 26 *Energieverbruik luchtwassers*

Stal	Energieverbruik per jaar (kWh)
Stal 1	59.130
Stal 4	39.420
Stal 5	59.130
Stal 6a/b & stal 7a/7b	108.624

In de gewenste bedrijfsopzet worden de daken voorzien van zonnepanelen. Met behulp van deze zonnepanelen kan jaarlijks 1,4 MW worden opgewerkt. Het surplus aan elektriciteit (220.000 kW / = elektraverbruik van gemiddeld 88 huishoudens) wordt op het netwerk ingevoerd.

Op dit moment is het elektriciteitsnetwerk van Enexis niet toereikend voor het terug leveren / invoeden van dit surplus aan elektriciteit. Naar verwachting is deze beperking binnen 5 jaar verholpen en kan de beoogde invoeding van het surplus aan elektriciteit worden bewerkstelligd. De warmte voor de stallen wordt verkregen door het toepassen van warmtepompen.

Met behulp van deze toepassing kan alle benodigde warmte voor het huisvesten van de dieren worden verkregen. Het aardgas wordt gebruikt voor de beide bedrijfswoningen alsmede in geval van calamiteiten of extreme winterkou. Dit verbruik kan redelijkerwijs niet worden verminderd. Het dieselloolieverbruik is noodzakelijk voor enkele machines, werktuigen en een noodstroomaggregaat. Als gevolg van de beoogde vergroting van de bedrijfsomvang zal dit gebruik in geringe mate toenemen. In de toekomst zal bij het vervangen van de machines en werktuigen, indien beschikbaar en toepasbaar, worden overgestapt op elektrische motoren in plaats van motoren met een dieselmotor.

Het grondwater wordt gebruikt als drinkwater voor de dieren alsmede voor het koelen (vernevelen) van de verse inkomende stallucht, ten behoeve van de luchtwassers en het schoonmaken van de stallen. Het leidingwater wordt gebruikt voor sanitaire doeleinden, drinkwater (bedrijfswoningen) en bij eventuele calamiteiten indien het toepassen van grondwater niet mogelijk is. Gelet op voornoemde is sprake van een continu gebruik van grondwater met enkele kleinschalige pieken als gevolg van de weersomstandigheden en schoonmaakwerkzaamheden. De stallen worden na de iedere ronde met behulp van water schoongemaakt. De stallen worden hierbij veegschoon gemaakt en vervolgens ingeweekt. Daarna wordt met behulp van een hoge drukreiniger de stal schoongespoten. Door deze wijze van schoonmaken wordt het waterverbruik zoveel mogelijk beperkt. Ten aanzien van dit verbruik kunnen geen besparende maatregelen worden getroffen. Ten behoeve van het drinkwater voor de dieren, de luchtwassers en schoonmaakwerkzaamheden wordt gebruik gemaakt van grondwater. Met behulp van een eigen bron wordt het grondwater op een diepte van maximaal 50 meter opgepompt. De locatie aan de Heetenseweg is gelegen in een waterbergingsgebied en ter plaatse is sprake van een relatief hoge grondwaterstand en kwelwater. In de gewenste situatie zal extra grondwater worden opgepompt t.b.v. de nieuwe stallen voor het houden/huisvesten van de vleesvarkens. Gelet op de (ruime) beschikbaarheid van grondwater alsmede de diepte op welke deze relatief kwantitatieve geringe hoeveelheden worden opgepompt, behoeft voor negatieve gevolgen als gevolg van deze aanvullende grondwateronttrekking niet te worden gevreesd. Voor de opvang van hemelwater zijn ter plaatse geen voorzieningen aanwezig. Daarnaast is het in verband met de ontwikkeling van bacteriën, dierziekten / besmettingsgevaar etc. niet wenselijk om hemelwater (stilstaand water) langdurig op te slaan in een voorziening. Het toepassen van hemelwater als alternatief voor grondwater wordt derhalve niet wenselijk en haalbaar geacht. Gelet op voornoemde kunnen in de gewenste bedrijfsopzet geen verdergaande energie-reducerende en waterbesparende maatregelen worden getroffen. Het energie- en waterverbruik voldoen hierdoor aan het gestelde in de Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij.

Verbruik zwavelzuur

Het zwavelzuurverbruik ten behoeve van de chemische luchtwassers in de stallen 6 & 7 bedraagt jaarlijks maximaal 41.933 liter (bron: leverancier Veldman Techniek). Het zwavelzuur wordt opgeslagen in twee zuurbestendige IBC's á 1.000 liter. De maximale hoeveelheid spuitwater van de chemische luchtwassers bedraagt 870,9 m3 per jaar (bron: leverancier Veldman Techniek). Het spuiwater wordt opgeslagen in twee productbestendige spuiwatersilo's á 50 m3.

Duurzaam bouwen

Bij de beoordeling van duurzaamheid van materialen wordt onder meer gekeken naar de milieubelasting bij de productie van het product, de hoeveelheid benodigd materiaal en de levensduur. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de milieubelasting bij het afbreken van het product en de mogelijkheid tot recyclen hiervan. Voor de realisatie van de gewenste bedrijfsopzet zullen onder meer de volgende materialen worden gebruikt:

- Staal: spanten / wapening in de vloeren en kelders
- Beton: mestkelders en vloeren / mestsilo
- Steen: muren en verharding
- Hout: gordingen / deuren
- Kunststof: hokafscheiding
- Geïsoleerde panelen: dak
- Glas: ramen
- PVC: leidingwerk / dakgoten

Bij de realisatie van de nieuwe gebouwen zal de nodige aandacht worden besteed aan het materiaal gebruik en zullen alleen duurzame materialen worden toepast.

6.8 LUCHTKWALITEIT / EMISSIE FIJNSTOF

6.8.1 Fijn stof

De emissie van fijn stof (PM10) op basis van de gewenste veebezetting kan op basis van de geldende emissiefactoren (2024) als volgt worden berekend.

Tabel 27 Overzicht emissie PM10 gewenste bedrijfsopzet

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	=InvoerIE201	Stalsysteem		Fijnstofemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Fijnstof g PM10/ dier/jaar***	Fijnstof totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	90272
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	31360
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	25600
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	36	216
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	35	40950
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	8928
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	15	121500
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	99	354816
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	99	177408
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	99	354816
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.14	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + chemische LW BWL 2008.08V6	chemisch luchtwassysteem; 95% ammoniak emissiereductie (30% geur en 35% fijn stof emissiereductie)	99	177408
							1383274

*** Fijn stofemissie (g PM10/dier/jaar) volgens de lijst 'Emissiefactoren fijn stof voor veehouderij' op rijksoverheid.nl

De totale emissie fijn stof (PM₁₀) bedraagt in de gewenste situatie 1.383,3 kg/jaar. Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een toename van (1.383,3 - 749,4 =) 633,9 kg/jaar.

Voor het houden van varkens zijn in het Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen geen grens-/drempelwaarden opgenomen.

In de gewenste situatie worden alle stallen uitgevoerd met een emissiearm stalsysteem en worden alle stallen met uitzondering van de kraamstallen uitgevoerd met gecombineerde of chemische luchtwasser met (voor fijn stof) een reductiepercentage van respectievelijk 80% & 35%. In de stallen die zijn voorzien van een gecombineerde luchtwasser (stallen 1, 4 en 5) wordt derhalve een zo hoog mogelijke reductie van fijn stof bewerkstelligd. In de bestaande stallen voor het huisvesten van de kraamzeugen (stallen 2 & 3) is redelijkerwijs, nu deze zijn uitgevoerd met een emissiearme techniek in de mestkelders (mestpannen) en deze diercategorie een relatief lage emissie van fijn stof veroorzaakt, geen aanvullende maatregelen mogelijk voor de reductie van fijn stof. In de nieuwe stallen voor het houden van de vleesvarkens (stallen 6a / 6b & 7a / 7b) wordt een chemische luchtwasser toegepast met een reductiepercentage van 35%. Tijs Heeten b.v. heeft besloten om deze nieuwe stallen een extra maatregel toe te passen van de reductie van fijn stof. Het betreft hier het toepassen van een waterverneveling. Hierbij wordt de vuile stallucht, alvorens deze in de chemisch luchtwasser wordt ingevoerd, door een waterverneveling/-gordijn geleid. Voornoemde is vergelijkbaar met het watergordijn van de gecombineerde luchtwassers. Deze aanvullende maatregel heeft een positieve werking op de reductie van het fijn stof. Naar verwachting zal de emissie van fijn stof uit deze nieuwe stallen hierdoor aanvullend met 25 tot 50%** worden gereduceerd.

*** gebaseerd op praktijkinformatie van de leverancier firma Devrie*

In de gewenste situatie vindt monitoring ten aanzien van de emissie van fijn stof in hoofdzaak plaats op basis van een controle op de goede werking van de luchtwassers (en voornoemd waterverneveling/-gordijn) inclusief onderhoud en inspectie. Op basis van een goede werking van de luchtwassers (zie ook aspecten ammoniak en geur) kan de beschreven reductie van de emissie van fijn stof afdoende worden gewaarborgd.

In deze paragraaf is de emissie en immissie van fijnstof PM₁₀ (exclusief de aanvullende reductie in de stallen 6a, 6b, 7a en 7b) beoordeeld. Voor PM₁₀ geldt een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. Daarnaast geldt dat de 24- uurgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ niet vaker dan 35 keer (dagen) per jaar overschreden mag worden. Daarnaast geldt er vanaf 1 januari 2015 voor PM_{2,5} (een fractie van PM₁₀) de grenswaarde van 25 µg/m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor de PM_{2,5} is verder overigens geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld. Voor het vaststellen van de PM_{2,5}-factor (gram per dier/ jaar) moet er bij bronnen in de intensieve veehouderij vanuit worden gegaan dat deze 20% van de PM₁₀-factor bedraagt.

Jaargemiddelde concentratie PM₁₀ & Overschrijdingsdagen 24-uurgemiddelde grenswaarde

Zoals hiervoor beschreven geldt voor PM₁₀ een grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. Daarnaast geldt dat de 24-uurgemiddelde concentratie van 50 µg/m³ niet vaker dan 35 keer (dagen) per jaar overschreden mag worden.

Ten behoeve van gewenste bedrijfsopzet is een luchtkwaliteitsonderzoek met behulp van verspreidingsmodel Geomilieu uitgevoerd.

Onderzocht is of in de gewenste situatie op de beoordelingslocaties, voldaan kan worden aan de grenswaarden zoals deze zijn opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit // ministeriële regeling “Beoordeling luchtkwaliteit 2007” (Rbl). In onderstaande tabel is voor de gewenste bedrijfsopzet de berekende PM₁₀-concentratie weergegeven. De volledige fijn stof berekening is als bijlage 26 toegevoegd.

Tabel 28 Resultaten Geomilieu berekening

Rekenpunt resultaten									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Conc. [µg/m ³]	AG [µg/m ³]	Bron [µg/m ³]	# > 24u limi...	# > AG limie...	Zeezout
HW 9	Heetenseweg 9	215387,00	485952,00	14,2	14,1	0,1	6,0	6,0	2,0
HW 13	Heetenseweg 13	215417,00	485201,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 15	Heetenseweg 15	215515,00	485231,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 6	Heetenseweg 6	215161,00	485014,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 5	Heetenseweg 5	214807,00	485640,00	14,1	14,0	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 9b	Heetenseweg 9b	215384,00	485408,00	14,2	14,1	0,1	6,0	6,0	2,0
Kom H	Kom Heeten	215812,00	483595,00	13,9	13,9	0,0	6,0	6,0	2,0
Kom R	Kom Raalte	215088,00	487455,00	14,2	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
OW 5	Oosterenkweg 5	214807,00	485640,00	14,1	14,0	0,0	6,0	6,0	2,0

Uit de voorgaande tabel blijkt dat op alle beoordelingslocaties ruimschoots kan worden voldaan aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. De maximale concentratie ter plaatse van de maatgevende woning bedraagt 14,2 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen betreft 6,0.

In de gewenste situatie is er ten opzichte van de huidige/vergunde situatie (ter plaatse van de omliggende objecten) sprake van een lichte afname van de jaargemiddelde concentratie PM₁₀.

De emissie van fijn stof kan in onderhavige situatie worden aangemerkt als “niet in betekende mate”.

Cumulatie van fijn stof PM₁₀

Op grond van artikel 73 tweede lid van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 dienen in sommige gevallen emissiekenmerken van veehouderijen in de omgeving als bron opgenomen te worden in de Geomilieu-berekening. Dit is enkel van toepassing indien de stallen van deze bedrijven geheel of gedeeltelijk binnen 500 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt van onderhavig bedrijf gelegen zijn, en dan enkel wanneer de totale emissie van zwevende deeltjes / PM₁₀ meer bedraagt dan:

- 800 kg per jaar, wanneer het bedrijf waarvoor een aanvraag wordt gedaan meer dan 800 kg zwevende deeltjes per jaar uitstoot, ofwel;
- 500 kg per jaar, wanneer het bedrijf waarvoor een aanvraag wordt gedaan meer dan 500 kg zwevende deeltjes per jaar uitstoot en de achtergrondconcentratie hoger is dan 27 µg/m³.

Binnen een afstand van 500 meter van de stallen van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. zijn geen veehouderijen van derden aanwezig met een totale emissie van > 500 kg PM₁₀.

Gelet op voornoemde wordt voldaan aan het gestelde in de Wet luchtkwaliteit en bestaat er, mede gelet op de geringe emissie en de achtergrondbelasting, geen verdere noodzaak voor een verdere toetsing en/of (cumulatieve) beoordeling.

Fijnstof PM_{2,5}

Zoals hiervoor reeds beschreven geldt er vanaf 1 januari 2015 voor PM_{2,5} (een kleinere fractie van PM₁₀) de grenswaarde van 25 µg/m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor de PM_{2,5} is geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld. De berekende PM₁₀-concentraties op de verschillende beoordelingslocaties liggen maximaal op 14,2 µg/m³. In deze PM₁₀-concentratie zit het aandeel PM_{2,5}-concentratie verdisconteerd. De PM_{2,5}-concentratie is immers de kleine fractie van de berekende totale PM₁₀-concentratie. Daarnaast is de PM_{2,5}-factor (gram per vierkante meter/ jaar) bij agrarische bronnen slechts 20 % van de PM₁₀-factor. Nu de berekende totale PM₁₀-concentratie op alle beoordelingslocaties maximaal op 14,2 µg/m³ bedraagt en de PM_{2,5}-concentratie slechts een kleine fractie (20%) van de berekende totale PM₁₀-concentratie is, zal de totale PM_{2,5}-concentratie ter hoogte van de beoordelingslocaties voor de gewenste situatie ruimschoots lager dan 25 µg/m³ blijven. Daarmee wordt voldaan aan de normering op grond van de Wet luchtkwaliteit.

Bij de verwerken van graan met behulp van onder meer de hamermolen en mixers kan stof vrijkomen. Deze werkzaamheden worden in pandig uitgevoerd. De lucht afkomstig uit deze ruimte wordt afgevoerd naar de luchtwasser (stal 5) en hierin gereinigd. Voor de emissie van stof afkomstig van deze werkzaamheden hoeft dan ook niet te worden gevreesd.

6.8.2. NO₂

In de gewenste situatie vinden dagelijks, op basis van het akoestisch onderzoek, de volgende aan- en afvoerbewegingen plaats:

- Vrachtwagens: 12 per dag
- Personenauto 7 per dag;

Aantal voertuigen per dag = 19 stuks (71% is vrachtverkeer).

Met behulp van de NIBM-tool versie 2022 (zie onderstaande afbeelding van de uitdraai) is de NO₂ emissie in de gewenste bedrijfssituatie vastgesteld. Uit deze berekening blijkt, dat de emissiebijdrage NO₂ van de voertuigen per dag maximaal 0,17 µg/m³ bedraagt. De grenswaarde voor NIBM is 1,2 µg/m³. De bijdrage met betrekking tot de emissie van NO₂ kan hierdoor ook in de gewenste situatie worden bestempeld als "niet in betekende mate".

Jaar van planrealisatie	2025
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	19
Aandeel vrachtverkeer	71,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,15
PM ₁₀ in µg/m ³	0,01
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Figuur 40: Worst-case berekening (bron: NIBM-tool)

6.8.3. Overige stoffen

Ten aanzien van eventuele overige stoffen / emissies, op welke de Wet luchtkwaliteit van toepassing is, kan worden gesteld, dat mag worden verwacht dat deze emissies ruimschoots voldoen aan de geldende grenswaarden.

De emissies van lachgas (N₂O) en methaan (CH₄) zullen in onderhavige situatie relatief laag zijn. Binnen de veehouderij in Nederland zorgt het rundvee voor de hoogste productie van lachgas en methaan. Daarnaast wordt in onderhavige situatie geen stro toegepast, welke zorgt voor een hoge productie van lachgas. In de gewenste situatie wordt de drijfmest gescheiden in een dikke en dunne fractie. Hierdoor wordt de productie van methaan zoveel mogelijk voorkomen. Daarnaast zijn alle stallen voor het houden van dieren alsmede de voerkeuken, de mestilo en de loods voor het scheiden van de drijfmest aangesloten op een gecombineerde luchtwasser. Gelet op voornoemde worden de eventuele emissies van lachgas en methaan zoveel mogelijk voorkomen.

Aan het gestelde in de Wet luchtkwaliteit wordt in de gewenste situatie voldaan.

6.9 GELUID

Om de geluidsproductie afkomstig van de varkenshouderij in de gewenste bedrijfsopzet inzichtelijk te maken is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (Geurts Adviseurs / bijlage 27). De gemeente Raalte heeft voor het buitengebied geen geluidbeleid vastgesteld.

De te stellen geluidsgrenswaarden dienen te worden vastgesteld aan de hand van de aard van de omgeving (gebiedstypering) conform de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening. Het bedrijf is gelegen in een buitengebied met verspreidliggende woningen en boerderijen. Gelet op de ligging in het buitengebied is de gebiedstypering "landelijke omgeving" van toepassing.

Derhalve wordt uitgegaan van de richtwaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau L_{Ar,LT} van respectievelijk 40, 35 en 30 dB(A) voor de dag- avond- en nachtperiode. Ten aanzien van het maximale geluidniveau L_{Amax} wordt aansluiting gezocht bij de maximaal toelaatbare grenswaarden van 70 dB(A) voor de dagperiode, 65 dB(A) voor de avondperiode en 60 dB(A) voor de nachtperiode. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat in de gewenste bedrijfsopzet (Representatieve bedrijfsvoering / RBS) de geluidsbelasting bij de omliggende woningen als volgt bedraagt:

Ontvangerpunt		Geluidbelasting [dB(A)]					
		Dag 7 – 19 u		Avond 19 – 23 u		Nacht 23 – 7 u	
		L _{Ar,LT}	L _{Amax}	L _{Ar,LT}	L _{Amax}	L _{Ar,LT}	L _{Amax}
01	Heetenseweg 9	38	49	35	35	29	50
02	Heetenseweg 9b	40	50	34	34	28	44
03	Heetenseweg 9b	32	49	24	30	20	44
Richt- /Grenswaarde		40	70	35	65	30	60

Uit toetsing van de resultaten blijkt dat ten aanzien van het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ voldaan kan worden aan de normstelling van 40 dB(A) etmaalwaarde. De geluidbelasting wordt in de dagperiode met name bepaald door de transportbewegingen en laad- en losactiviteiten. In de avond- en nachtperiode zijn de ventilatoren en bewegingen met personenwagens relevant. Uit de berekeningen blijkt tevens dat aan de maximaal toelaatbare grenswaarden ten aanzien van het maximale geluidsniveau L_{Amax} kan worden voldaan, te weten 70 dB(A) etmaalwaarde. Het piekgeluidsniveau wordt in de dagperiode veroorzaakt door optrekkende vrachtwagens bij de inrit, het laden/lossen van varkens, in de avond door de totale bijdrage van de ventilatoren en in de nacht periode door het laden van varkens.

Maximaal 12 keer per jaar wordt drijfmest afgevoerd uit een van de mestilo's met meerdere vrachten op één dag. Hierbij is uitgegaan van maximaal 20 vrachten (40 bewegingen) die mest laden bij de mestilo's. Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat bij deze incidentele bedrijfsvoering (IBS) de geluidsbelasting bij de omliggende woningen als volgt bedraagt:

Ontvangerpunt		Geluidbelasting [dB(A)]					
		Dag 7 – 19 u		Avond 19 – 23 u		Nacht 23 – 7 u	
		$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}	$L_{Ar,LT}$	L_{Amax}
01	Heetenseweg 9	38	49	35	35	29	50
02	Heetenseweg 9b	42	50	34	34	28	44
03	Heetenseweg 9b	33	49	24	30	20	44
Richt- /Grenswaarde		40	70	35	65	30	60

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt het volgende:

- In de representatieve bedrijfssituatie wordt voldaan aan de geldende streefwaarden;
- In de incidentele bedrijfssituatie (maximaal 12 dagen per jaar) is er sprake van een geringe overschrijding van de streefwaarden (max. 2 dB).

Indirecte hinder

Indirecte hinder als gevolg van aan- en afrijdend verkeer is berekend op de voorgevel van de woning en Heetenseweg 9 en 9b. Deze woningen zijn het dichtst nabij de toegangsweg gelegen, waarbij alle voertuigen vanuit deze richting arriveren en in dezelfde richting vertrekken (worst case benadering).

Ontvangerpunt		Geluidbelasting [dB(A)]		
		Dag 7 – 19 u	Avond 19 – 23 u	Nacht 23 – 7 u
01	Heetenseweg 9	30	20	17
03	Heetenseweg 9b	30	22	19

Op basis van de resultaten kan worden geconcludeerd dat voldaan wordt aan de voorkeurgrenswaarde, zoals gesteld in de circulaire "Beoordeling geluidhinder wegverkeer met betrekking tot vergunningen" d.d. 29 februari 1996, van 50 dB(A) voor de dagperiode, 45 dB(A) voor de avondperiode en 40 dB(A) voor de nachtperiode.

Geluidsreducerende maatregelen

In de gewenste situatie wordt voldaan de geldende grenswaarden. Daarnaast worden ten aanzien van de langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en de maximale geluidsniveau's in de dag- en avondperiode voldaan aan de streefwaarden. In de nachtperiode wordt ter plaatse van de woningen Heetenseweg 9 en 9b niet voldaan aan de streefwaarde voor het maximale geluidsniveau (40 dBA), maar wel aan de grenswaarde van 70 dBA). Deze geluidsbelasting in de nachtperiode wordt veroorzaakt door het laden en afvoeren van de vleesvarkens. Ten aanzien van het reduceren van de geluidsbelasting afkomstig van deze activiteit worden door Tijs Heeten b.v. de volgende maatregelen voorgesteld:

- De laadplaats voor de vleesvarkens is (bewust) gesitueerd achter de nieuw te bouwen stallen (stal 6 en 7). Deze laadplaats wordt (gedeeltelijk) inpandig uitgevoerd in de vorm van een overdekt laadperron. Hierdoor kunnen de dieren ook bij slechte weersomstandigheden op een correct wijze (diervriendelijk & ARBO technisch) worden geladen.
Daarnaast zorgt deze voorziening in combinatie met de nieuwe stallen alsmede de grondwal ten noorden van de stallen voor een aanzienlijke afscherming van het geluid. Het volledig inpandig uitvoeren van de laadplaats is technisch niet mogelijk vanwege het manoeuvreren met de vrachtwagens. Daarnaast is dit tevens niet wenselijk omdat bij een evt. laadhal deze zal dienen als klankkast en hierdoor de geluidsproductie juist zal toenemen. Een eventuele aanvullende afscherming in de vorm van een scherm/wand is volgens de akoestisch specialist alleen zinvol, indien deze een hoogte heeft van de vrachtwagen + 1 meter. Een vrachtwagen heeft een hoogte van ongeveer 4 meter, waardoor een dergelijke afscherming minimaal 5 meter dient te bedragen. Een dergelijke afscherming wordt (mede gelet op het standpunt van de gemeente Raalte) in het buitengebied en gelet op de beoogde landschappelijke inpassing van het bedrijf als niet wenselijk beschouwd.
- Bij het laden van de varkens zullen vrachtwagens worden toegepast, die niet zijn uitgevoerd met een achteruitrijdsignalering. Voornoemde is met de transporteur afgestemd en afgesproken.
- Tijs Heeten b.v. zal de afvoer en het laden van de varkens in de nachtperiode (voor 7 uur) tot een minimum beperken. De afvoer van de varkens is echter afhankelijk van externe factoren zoals de planning van de slachterij en transporteur alsmede van de aanwezigheid van de inspecteurs van de NVWA. Op deze externe factoren heeft Tijs Heeten b.v. geen invloed. Normaliter zal het laden / afvoer van de varkens plaatsvinden na 7 uur in de ochtend. Het kan echter voorkomen dat als gevolg van de genoemde factoren het laden en afvoeren van de varkens op een eerder tijdstip in de ochtend (vanaf 6 uur) zal plaatsvinden.

Gelet op voornoemde worden Tijs Heeten b.v. alle mogelijke maatregelen genomen om de activiteiten zoveel mogelijk in de dagperiode te laten plaatsvinden en tevens de geluidsbelasting afkomstig van het varkensbedrijf tot een minimum te beperken.

6.10 MEST

6.10.1. Opslag van mest

Op basis van de gewenste bedrijfsvoering komt jaarlijks ongeveer 26.000 m3 drijfmest vrij. De drijfmest afkomstig van de varkenshouderij wordt opgeslagen in mestkelders onder de stallen en in 2 mestsilos (totale inhoud opslagvoorzieningen = 25.000 m3). In de gewenste situatie wordt de vrijkomende drijfmest gescheiden in een dikke en dunne fractie. Voor de opslag van de dunne fractie wordt een nieuwe (gesloten) mestsilo met een inhoud van 5.000 m3 gerealiseerd. Het betreffen hier mestdichte kelders en mestsilos, die voldoen aan de regels/richtlijnen van het KIWA (BRL2342) en de gestelde eisen / voorschriften uit het Activiteitenbesluit milieubeheer.

De mest wordt door erkende transporteurs (via intermediairs) afgevoerd uit de inrichting. Binnen het bedrijf is er ruimschoots voldoende mestopslagcapaciteit voor minimaal een half jaar, zoals ook wettelijk verplicht is gesteld. De gewenste bedrijfsopzet voldoet aan het gestelde in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Gelet op voornoemde voldoet de opslag van varkensmest aan het gestelde in de "Oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij".

6.10.2. Bewerken van mest

Tijs Heeten b.v. is niet voornemens om binnen de inrichting mest te gaan verwerken. Wel is het wenselijk om de vrijkomende mest te scheiden in een dikke en dunne fractie (= bewerken). Op basis hiervan kan worden ingespeeld op de wensen uit de markt en kan een deel van de mest regionaal doelmatig worden ingezet voor het bemesten van de landbouwgronden. Daarnaast kan de gescheiden mest (dikke fractie) ook regionaal worden toegepast in een vergistingsinstallatie t.b.v. de productie van duurzame energie.

Om de mest te gaan scheiden wordt een nieuwe hal gerealiseerd. In deze hal worden een mobiele mestscheider geplaatst. Deze mestscheider splitst de vrijkomende drijfmest in een dikke en dunne fractie. Voornoemde is een gesloten proces. De dunne fractie wordt afgevoerd naar een mestsilo en vervolgens per as afgevoerd. De dikke fractie wordt in de hal kortstondig opgeslagen en eveneens per as afgevoerd. Door voornoemde proces in een afgesloten hal te realiseren worden weersinvloeden (wind/neerslag etc.) uitgesloten en worden emissies en eventuele geluidsoverlast voorkomen. Om eventuele emissies van geur en ammoniak zoveel mogelijk te voorkomen, wordt de nieuwe loods (het scheiden van drijfmest / opslag dikke fractie) aangesloten op de luchtwasser in stal 5 (biggenstal).

6.11 AFVALSTOFFEN EN AFVALWATER

In de gewenste bedrijfsopzet komen de volgende afvalstoffen vrij.

Tabel 29 Overzicht afvalstoffen

Afvalstoffen	Hoeveelheid/jaar	Wijze van opslag	Inzamelaar
Kadavers	80 ton	koeling	Rendac
Restafval	25 m ³	container	ROVA
Papier	750 kg	dozen	Gemeente
Kapotte lampen	50 stuks	doos	chemo-depot
KGA	100 kg	chemo-box	chemo-depot
Oud ijzer	1.000 kg	Bak	Oud ijzerhandelaar
Plastic	250 kg	Container	ROVA

Al het relevante bedrijfsafvalwater dat binnen de stallen vrijkomt wordt opgevangen in de mestkelders. Het afvalwater afkomstig van de spoelplaats wordt opgevangen en afgevoerd naar een mestkelder. Het bedrijfsafvalwater wordt gelijktijdig met de mest afgevoerd en uitgereden over beschikbare landbouwgronden.

Het spuiwater van de aanwezige luchtwassers wordt afzonderlijk opgevangen in afzonderlijke kelders (gecombineerde luchtwassers) alsmede in twee productbestendige silo's (spuiwater chemische luchtwassers). Dit spuiwater wordt vervolgens als meststof afgevoerd en verwerkt door een hiertoe erkende inzamelaar.

Het spoelwater van de waterpomp en ontijzeringsinstallatie wordt in de gewenste situatie ongewijzigd geloosd op de sloot ten oosten van de inrichting. Deze lozing bedraagt conform opgave van de leverancier (Remon Service b.v.) in de gewenste situatie ongeveer 25 m³ per maand.

Het afvalwater afkomstig van de bedrijfswoningen en sanitaire voorzieningen wordt geloosd op een reeds bestaande IBA (2 x 6 m³). Het niet verontreinigde hemelwater afkomstig van de daken en het erf wordt ter plaatse gebufferd (opvangvijver) en geïnfiltreerd in de bodem. De gevolgen voor het watersysteem en de mogelijke gevolgen voor de bodem (verzuring en eutrofiering) zijn hiermee voldoende gewaarborgd.

6.12 BODEM

Activiteit

- gecombineerde wassers
- opslag spuiwater gecombineerde wassers
- chemische luchtwassers
- opslag spuiwater chemische luchtwassers
- opslag zwavelzuur
- opslag ontsmettings- / reinigingsmiddelen
- opslag bestrijdingsmiddelen
- opslag medicijnen
- berging / werkplaats

Maatregel

- gesloten proces // vloeistofkerende units
- dichte kelders
- gesloten proces // vloeistofkerende-zuurbestendige units
- productbestendige kunststof spuiwatersilo's
- productbestendige IBC's
- werkvoorraad in dichte kast
- werkvoorraad in dichte kast
- werkvoorraad in dichte kast
- vloeistofkerende vloer

- spoelplaats	vloeistofkerende vloer
- opslag dunne mest	opslag in mestdichte kelders / mestsilo's
- opslag dikke fractie	in pandige opslag / mestdichte vloer
- opslag grondstoffen	dichte productbestendige silo's
- opslag veevoeder / graan	dichte productbestendige silo's
- opslag dieselolie en smeerolie	dubbelwandige tank / vaten in lekbak
- hal mestscheiding	gesloten / vloeistofkerende vloer

Gelet op bovenstaande zijn voor alle bodembedreigende activiteiten voldoende maatregelen getroffen. Als gevolg van het toepassen van deze beschermende voorzieningen, zal het risico op bodemverontreiniging gering zijn. Op grond van de Nederlandse Richtlijn Bodemrisico is er hierdoor sprake van een aanvaardbaar verwaarloosbaar risico op bodemverontreiniging (categorie I). Ter plaatse van de beoogde uitbreiding van de varkenshouderij is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek is gebleken, dat als gevolg van natuurlijke bronnen en menselijk handelen er in het grondwater (niet in de bodem) zware metalen aanwezig zijn. Naar verwachting betreft het een verhoogd gehalte als gevolg van een natuurlijke oorsprong. De kwaliteit van de bodem en grondwater vormt echter geen beperking voor het realiseren van nieuwe stalruimte voor dieren. Het betreffende rapport is als bijlage 17 toegevoegd.

6.13 ONTSLUITING

Om in de gewenste situatie de varkenshouderij doelmatig te kunnen ontsluiten op de Heetenseweg kan gebruik worden gemaakt van de beide bestaande in- en uitritten. Op basis hiervan kan de afvoer van de vleesvarkens in beide nieuwe stallen goed en efficiënt plaatsvinden.

6.14 VOLKSGEZONDHEID & VEILIGHEIDSASPECTEN

Veevoeder en bijproducten

Binnen de varkenshouderij wordt alleen gebruik gemaakt van veevoeder en bijproducten die voldoen aan de kwaliteitseisen (GMP+/HACCP). Het veevoeder c.q. grondstoffen / bijproducten bevatten derhalve geen gevaarlijke componenten. De opslag van het veevoer, de grondstoffen / bijproducten vindt plaats in hiervoor bestemde productbestendige bulksilo's en bunkers. De opslag en toepassing van veevoeder en bijproducten brengt dan ook geen ontoelaatbare risico's met zich mee.

Mest

De opslag van mest vindt plaats in kelders onder de stallen en in afgesloten mestsilo's. Deze voorzieningen voldoen aan de hiervoor gestelde eisen en voorschriften (BRM).

Uitval stroom en brandveiligheid

De stallen worden voorzien van een alarminstallatie. Indien de omstandigheid zich voordoet dat de stroomvoorziening of ventilatie uitvalt, wordt de veehouder automatisch gewaarschuwd en wordt er een noodstroomaggregaat in werking worden gezet. Het noodstroomaggregaat kan voor de varkenshouderij de volledige elektriciteitsbehoefte opvangen. Er wordt binnen het bedrijf alleen gebruik gemaakt worden van goedgekeurde installaties. Om de gevolgen van een eventuele brand te beperken zijn, in overleg met de gemeente / brandweer, brandpreventieve maatregelen getroffen in de vorm van het aanbrengen van brandblussers en brandwerende voorzieningen (brandscheidingen). De brandblussers worden jaarlijks gekeurd.

Daarnaast zijn er in de bedrijfsgebouwen en stallen vluchtwegen aanwezig in verband met het mogelijk uitbreken van brand. Om storingen en calamiteiten te voorkomen worden daarnaast ook de verwarmingsinstallaties en de luchtwassers zo vaak als nodig is, maar in ieder geval één keer per jaar, gecontroleerd door een erkend installatiebedrijf.

Bedrijfsongevallen

Om bedrijfsongevallen te beperken worden diverse maatregelen getroffen. In het algemeen kan aangegeven worden dat bij het gebruik van voermachines, ventilatiesystemen etc. specifieke voorschriften gelden die bij de betreffende machines worden bijgeleverd en waarvan de veehouder dan wel het personeel kennis neemt voor gebruik. Bij het verplaatsen van grote groepen dieren en/of het verrichten van veterinaire handelingen wordt vrijwel altijd met meerdere personen tegelijk samengewerkt. Het risico op ongevallen wordt tevens verkleind door met deskundig personeel te werken.

Volksgezondheid

Ten aanzien van het aspect “volksgezondheid” wordt verwezen naar het gestelde in paragraaf 5.13. Binnen onderhavige varkenshouderij zijn maatregelen getroffen om de risico's op een uitbraak van dierziekten zoveel mogelijk te beperken. Bij het uitbreken van een dierziekte, zoals varkenspest / MKZ, kan zich de situatie voordoen, dat het bedrijf tijdelijk wordt afgesloten. Tijdens deze periode mogen geen dieren worden aan- en afgevoerd. Gevolg hiervan is dat de veebezetting zal toenemen en dat de hokken vol zullen raken. Door een ruime bedrijfsopzet en de relatieve grote leefoppervlaktes van de dieren (conform Besluit houders van dieren) is de opvangcapaciteit van onderhavige veehouderij relatief groot. Bij een zeer lang aanhoudende periode van het niet kunnen afleveren van de biggen kan eventueel een noodopvang (noodhuisvesting / mobiele opslag van mest) worden gerealiseerd. Om de risico's op het bedrijf te beperken c.q. te voorkomen is het bedrijf zodanig opgezet, dat bezoekers niet direct in de stallen kunnen komen. Diegene die de stallen willen bezoeken / betreden dienen zich te houden aan strikte hygiëneregels (o.a. gebruik van bedrijfskleding, een hygiënesluis, toepassen ontsmettingsmiddelen, schone en vuile weg principe etc.). Daarnaast is voor het schoonmaken en ontsmetten van vrachtauto's een spoelplaats aanwezig. Binnen de beoogde veehouderij aan de Heetenseweg 9a worden alleen varkens gehouden. Hierdoor is er sprake van een gespecialiseerd bedrijf met slechts één diersoort. Op basis hiervan worden de risico's op de verspreiding van dierziekten al in grote mate beperkt.

Binnen de varkenshouderij worden de volgende maatregelen getroffen in het kader van de dier- en volksgezondheid en om de verspreiding van dierziektes te voorkomen:

- Binnen 175 meter van het emissiepunt van de beoogde varkenshouderij is geen woning van derden aanwezig;
- Het bedrijf beschikt (minimaal) over een zogenaamde A-status op grond van de VVL;
- Binnen de veehouderij wordt slechts één diersoort (varkens) gehouden;
- Er is geen sprake van een vrij uitloop. De dieren worden inpandig gehouden;
- Professionele begeleiding door adviseurs, dierenarts en voerleverancier.
- Er wordt per jaar een bedrijfsbehandelingsplan op het gebied van het gebruik van diergeneesmiddelen opgesteld in samenwerking met de begeleidende dierenarts.
- De begeleidende dierenarts bezoekt iedere maand het bedrijf
- Beperkt antibiotica gebruik
- De periodieke verplichte bloedmonitoring op dierziekten wordt gedaan (Aujesky/CSF)
- Per kwartaal extra controle op de algehele gezondheidsstatus van het bedrijf (APP/CIRCO/MYCOPLASMA/PRRS/SALMONELLA/GRIEP).
- Strikte hygiënemaatregelen:
 - schone – vuile weg principe
 - Iedere bezoeker doucht zich voor een stalbezoek
 - Per diercategorie wordt gescheiden kleding en schoeisel gebruikt
 - De verschillende diercategorieën (dragende zeugen/kraamzeugen/gespeende biggen/vleesvarkens) worden in gescheiden stallen gehuisvest. Hierdoor kan het contact tussen de verschillende diercategorieën tot een minimum worden beperkt.
- Er worden in alle stallen gecombineerde luchtwassers toegepast. Hierdoor wordt de uitstoot van ziektekiemen en bacteriën zoveel mogelijk / maximaal voorkomen
- De stallen zijn/worden uitgevoerd met conform de modernste eisen en technische inzichten

Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid

Het bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO) heeft een Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid opgesteld (25 november 2016). Deze notitie bevat als hulpmiddel voor bevoegde gezagen een systematiek om de endotoxineblootstelling van omwonenden van veehouderijen te beoordelen en helpt bevoegde gezagen om vergunningaanvragen te toetsen aan de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen. Bij het toepassen van dit 'endotoxinen-toetsingskader' wordt uitgegaan van een worstcase-benadering. Voor fokzeugen is geen grafiek beschikbaar, maar fokzeugen veroorzaken minder fijnstof dan vleesvarkens. Het bepalen van een minimumafstand op basis van de fijnstof-emissie van vleesvarkens resulteert dus in een worst-casebenadering voor het onderhavige bedrijf. Ook het geheel toekennen van de totale fijnstof-emissie aan het dichtstbijgelegen emissiepunt betreft geen realistische weergave van de werkelijke situatie, aangezien het emissiegewogen-zwaartepunt van de fijnstofemissies op veel grotere afstand van de omliggende woningen ligt dan de adviesafstand die volgt uit de grafiek.

Tot slot wordt in deze benadering geen rekening gehouden met de mate van verspreiding van fijnstof-endotoxinen in de buitenlucht (emissiepuntparameters zoals hoogte, diameter en uittredesnelheid beïnvloeden de verspreiding van de ventilatielucht en geëmitteerde stoffen en daarmee dus ook de endotoxine-concentratie ter plaatse van omliggende woningen).

In de gewenste situatie bedraagt de emissie van fijn stof PM10 in totaal 1.388,2 kg. Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een toename van $(1.383,3 - 749,4 =) 633,9$ kg/jaar.

Op basis van de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen bedraagt de richtafstand 202,7 meter.

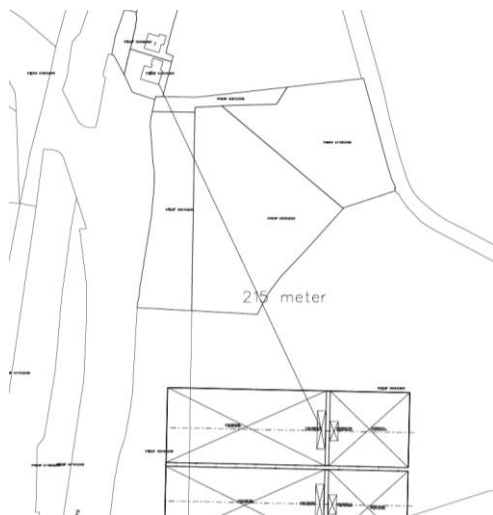
In de gewenste situatie bedraagt de afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 4 / guste & dragende zeugen) en de woning Heetenseweg 9b (voormalige bedrijfswoning varkenshouderij // zuidzijde) ongeveer 178 meter (= ongewijzigd). Ten aanzien van voornoemde kan het volgende worden opgemerkt:

- Op de locatie Heetenseweg 9b werden in het verleden ook varkens gehouden en de woning Heetenseweg 9b was de bedrijfswoning behorende bij deze varkenshouderij;
- De afstand tussen deze woning en het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij wordt in de gewenste situatie niet verkleind;
- In de gewenste situatie worden in alle stallen reducerende maatregelen getroffen (luchtwassers / verhoogde emissiepunten en uittreedsnelheden) om de emissie van fijn stof te reduceren;
- De woning Heetenseweg 9b is gelegen ten zuiden van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v.. Deze woning is hierdoor niet gelegen in de heersende windrichtingen. Alleen bij wind afkomstig uit het noorden, waarvan slechts in ongeveer 8% van de tijd sprake is (bron: *weerplaza.nl*), is ter plaatse eventueel sprake van endotoxineblootstelling;
- In de gewenste situatie is er ten opzichte van de vergunde/huidige situatie ter plaatse van de woning Heetenseweg 9b geen sprake van een toename van de belasting met fijn stof PM10.
- In de nieuwe stallen voor het houden van de vleesvarkens (stallen 6a / 6b & 7a / 7b) wordt een chemische luchtwasser toegepast met een reductiepercentage van 35%. Tijs Heeten b.v. heeft besloten om deze nieuwe stallen een extra maatregel toe te passen van de reductie van fijn stof. Het betreft hier het toepassen van een waterverneveling. Hierbij wordt de vuile stallucht, alvorens deze in de chemisch luchtwasser wordt ingevoerd, door een waterverneveling/-gordijn geleid. Voornoemde is vergelijkbaar met het watergordijn van de gecombineerde luchtwassers. Deze aanvullende maatregel heeft een positieve werking op de reductie van het fijn stof. Naar verwachting zal de emissie van fijn stof uit deze nieuwe stallen hierdoor aanvullend met 25 tot 50%** worden gereduceerd.

*** gebaseerd op praktijkinformatie van de leverancier firma Devrie*

Gelet op voornoemde worden door Tijs Heeten b.v. alle mogelijke maatregelen genomen om de emissie van fijn stof te beperken (BBT). Ter plaatse van de woning aan de Heetenseweg 9b behoeft hierdoor niet te worden gevreesd voor ontoelaatbare risico's ten aanzien van endotoxineblootstelling.

De overige omliggende woningen van derden bevinden zich in de gewenste situatie op meer dan 202,7 meter van de verschillende emissiepunten en hier kan worden voldaan aan de adviesgrenswaarde voor endotoxinen van 30 EU/m³. De afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 7a / vleesvarkens) en de woning Heetenseweg 9 (noordzijde) bedraagt in de gewenste situatie ongeveer 215 meter.

Figuur 41: afstand van EP tot woning Heetenseweg 9 (bron: VanWestreenen)

6.15 BIJZONDERE OMSTANDIGHEID

In het advies van de CIE MER is het volgende opgenomen:

Lekkage mestsilos: Voor enkelwandige atmosferische opslagtanks is er een faalkans van $5 \cdot 10^{-6}$ voor het instantaan vrijkomen van de gehele inhoud en een faalkans van $1 \cdot 10^{-4}$ voor het continu vrijkomen uit een gat met een effectieve diameter van 10 mm (In het Rekenvoorschrift Omgevingsveiligheid, Module I – Basisvoorschriften, versie oktober 2020, van het RIVM zijn in paragraaf 3.6 faalfrequenties opgenomen voor atmosferische opslagen). Omdat er sprake zal zijn van twee mestilo's is de faalkans tweemaal zo groot. De Commissie acht deze faalkans niet verwaarloosbaar. Er zijn daarbij ook praktijkvoorbeelden in Nederland waarbij meerdere keren een lekkage van een mestilo's heeft plaatsgevonden met een uitstroom van mest naar een relatief groot oppervlak.

Ten aanzien van voornoemde wordt het volgende opgemerkt. In onderhavige situaties is sprake van de opslag van drijfmest / dunne fractie in mestilo's. Het betreffen hier silo's vervaardigd van beton en voorzien van een doelmatige afdekking die voldoen aan de BRL 2342. Deze silo's worden gerealiseerd door een erkende leverancier en worden voorzien van een KIWA-certificaat en KOMO-keur. Het genoemde Rekenvoorschrift Omgevingsveiligheid van het RIVM heeft betrekking op atmosferische opslagen van gevaarlijke stoffen.

Definitie: Atmosferische opslagtanks zijn in gebruik voor de opslag van vloeistoffen zoals aardolieproducten, acrylonitril, methanol en aceton, en tot vloeistof gekoelde gassen, zoals ammoniak, chloor en methaan. Een opslagtank is een atmosferische opslagtank wanneer de maximaal toegestane druk gelijk is aan of kleiner is dan 0,5 bar overdruk. In het algemeen is de overdruk maximaal 70 mbar.

In onderhavige situatie is echter geen sprake van een opslag van een gevaarlijke stof, maar van drijfmest / dunne fractie (dierlijke meststof). Het betreft hierdoor een biologische afbreekbare organische stof. Daarnaast wordt in de silo's de mest niet onder druk opgeslagen.

De verwijzing naar praktijkvoorbeelden van meerdere lekkages van een mestsilo in Nederland is niet te rechtvaardigen. Een lekkage heeft in Nederland nog nooit plaatsgevonden bij het toepassen van een betonnen silo voor de opslag van drijfmest/dunne fractie. Deze praktijkvoorbeelden hebben betrekking op mestopslagen vervaardigd uit kunststof, hout of metaal of betroffen een vergistingsinstallatie. Ten aanzien van de mestsilo's zullen door Tijs Heeten b.v. de volgende maatregelen worden getroffen om een lekkage / uitstroom van mest naar de sloot / NNN-gebied te voorkomen:

- De mestsilo's worden uitgevoerd met een doelmatige afdekking. In een geval van een explosie zal vervolgens deze afdekking bezwijken (zwakke plek), maar zullen de betonnen silo's niet falen;
- De mestsilo's worden voorzien van een aanrijbeveiliging. Door deze voorziening wordt voorkomen dat bijv. vrachtwagens / tractoren tegen de silo's kunnen botsten;
- De silo's worden voorzien van een vulopening met een afsluiter. Deze afsluiters worden vervolgens voorzien van een slot. Hierdoor kunnen evt. onbevoegden de afsluiters niet openen.
- Tussen de mestsilo's en de achterliggende sloot / het NNN-gebied wordt een doelmatige afscherming gerealiseerd. Deze afscherming bestaat uit een kerende voorziening in de vorm van een damwand/grondwal. Door het plaatsen van deze kerende voorziening wordt voorkomen dat in een geval van lekkage/uitstroom de mest niet in de sloot / NNN-gebied terecht kan komen. De mest zal hierdoor afstromen naar het voorliggende (verharde) erf. Ter plaatse kan deze mest worden opgevangen en vervolgens worden opgezogen / opgeruimd.

Ten aanzien van voornoemde maatregelen kunnen in de Omgevingsvergunning aanvullende voorschriften worden opgenomen.

Gelet op voornoemde worden door Tijs Heeten b.v. alle mogelijke (voorzorgs)maatregelen genomen om calamiteit in de vorm van een evt. lekkage / uitstroom van mest naar de achterliggende sloot / NNN-gebied te voorkomen.

7. ALTERNATIEVE BEDRIJFSOPZET

7.1 ALGEMEEN / AANLEIDING

In navolging van het gestelde in paragraaf 6.1 is in dit hoofdstuk een alternatieve bedrijfsopzet opgenomen ten aanzien van de beoogde bedrijfsopzet / voorgenomen activiteiten van Tijs Heeten b.v.. De alternatieve bedrijfsopzet bestaat, mede gelet op het gestelde in de startnotitie (30 december 2020), het principebesluit d.d. 8 maart 2022 en de vastgestelde NRD (d.d. 19 juli 2022), uit het wijzigen/toepassen van een ander emissiearm stalsysteem / luchtwasser in de nieuw te bouwen stalruimte voor de vleesvarkens (stallen 6 en 7). In plaats van het installeren van een chemische luchtwasser (BWL 2008.08V6) wordt in deze situatie deze stalruimte, zoals in eerste aanleg werd beoogd, een gecombineerde luchtwasser (BWL 2010.02V7) toegepast. De bedrijfsopzet in dit alternatief blijft voor het overige ongewijzigd ten opzichte van de beschreven situatie in de hoofdstukken 3 en 6. Alleen de relevante wijzigingen ten opzichte van de reeds beschreven bedrijfsopzet in de hoofdstukken 3 en 6 worden hierdoor beschreven in dit hoofdstuk.

7.2 GEWENSTE BEDRIJFSOPZET

De maximale bedrijfsopzet van dit alternatief kan als volgt worden weergegeven:

- 1.526 fokzeugen (356 kraamzeugen & 1.170 guste en dragende zeugen)
- 8.100 gespeende biggen
- 6 dekberen
- 288 opfokzeugen
- 13.664 vleesvarkens

In deze bedrijfsopzet worden ten opzichte van het voorkeursalternatief gewijzigd uitgevoerd:

- De beide nieuwe stallen voor de vleesvarkens (stallen 6a+b en stal 7a+b) worden uitgevoerd met een **gecombineerde luchtwasser** en krijgen een uitstroomhoogte van 16,5 meter en een verhoogde uittreedsnelheid. Daarnaast wordt in deze nieuwe stallen, naast de toepassing van chemische luchtwassers, in de mestkelders nog een extra emissiearm stalsysteem aangebracht (het zogenaamde ICV-systeem // BWL2004.04V2). Als gevolg van deze toepassing worden de ammoniak- en geuremissiefactor per dier in deze stal aanzienlijk verlaagd (BBT++).

In de navolgende tabel is de bedrijfsopzet / veebezetting van dit alternatief nader uitgewerkt:

Tabel 30 bedrijfsopzet alternatief

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem	
				BWL / BB code	Omschrijving
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser

Bovenstaande bedrijfsomvang / veebezetting omvat de maximale mogelijkheden binnen een bedrijfsopzet binnen een bouwvlak van ongeveer 3,5 hectare.

7.3 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN

In deze situatie is er sprake van de volgende (afwijkende) werkzaamheden en activiteiten:

- het toepassen van gecombineerde luchtwassers op de 2 nieuwe vleesvarkensstallen (stal 6 en 7)

Als gevolg van deze wijziging komt de opslag van zwavelzuur in wisselreservoirs alsmede de opslag van spuiwater in bovengrondse spuiwatersilo's te vervallen.

7.4 VENTILATIE VAN DE STALLEN (EMISSIONPUNTEN)

De wijze van ventilatie is gelijkwaardig aan het voorkeursalternatief (paragraaf 6.4).

7.5 AMMONIAK

7.5.1. Ammoniakemissie

De ammoniakuitstoot van de veebezetting (6.282,4 kg NH₃/jaar) kan op grond van de geldende RAV als volgt worden berekend:

Tabel 31 Overzicht ammoniakemissie alternatieve bedrijfsopzet

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem		Ammoniakemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Kg NH ₃ per dierplaats*	Kg NH ₃ totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	1310,4
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	568,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	2,9	464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,83	4,98
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,63	737,1
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,45	129,6
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,1	810
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,21	752,64
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,21	376,32
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,21	752,64
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	0,21	376,32
						Totaal:	6282,4

* emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

In deze situatie worden de stallen voor het huisvesten van de vleesvarkens uitgevoerd met aanvullend uitgevoerd met een dubbel emissiearm stalsysteem. Hieronder is de berekening van de bijbehorende ammoniakemissiefactor opgenomen. In de RAV (eindnoot 3) is het volgende opgenomen indien naast het toepassen van een luchtwassysteem in combinatie met een ander emissiearm stalsysteem:

3 De emissiefactor die bij de betreffende luchtwassystemen (en biofilters) staat vermeld, is gebaseerd op de toepassing van het luchtwassysteem bij een traditioneel (niet emissiearm) huisvestingssysteem. Indien het luchtwassysteem wordt toegepast in combinatie met een ander emissiearm huisvestingssysteem – niet zijnde een ander luchtwassysteem –, wordt de emissiefactor van die combinatie als volgt berekend:

$efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times efa$ (efc en efa zijn daarbij de emissiefactoren van de combinatie respectievelijk van het andere emissiearme systeem is; rpl geeft het reductiepercentage van de luchtwasser weer).

Indien het reductiepercentage van het andere huisvestingssysteem evenwel hoger is dan 70 ($efa < 0,3efo$, waarbij efo de emissiefactor van overige huisvestingssystemen van de betreffende diercategorie is), dan geldt evenwel: $efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times 0,3efo$.

Vleesvarkens

In deze situatie worden de beide nieuwe stallen voor het huisvesten van de vleesvarkens (stal 6 & 7) uitgevoerd met een ICV-systeem (stalen roosters / emitterend oppervlak per dier is $> 0,18$ en $< 0,27$ m²) in de kelders (BWL 2004.04V2) en een gecombineerde luchtwasser (BWL 2010.02V7). De ammoniakemissiefactor van het ICV-systeem (BWL 2004.04V2) bedraagt 1,4 kg per dier per jaar ($< 70\%$ reductie) en het reductiepercentage van de luchtwasser BWL 2010.02V7 is 85%. Op basis van de formule **$efc = 0,01 \times (100 - rpl) \times efa$** bedraagt voor deze toepassing de ammoniakemissiefactor 0,21 kg per dier per jaar. $\rightarrow 0,01 \times (100 - 85) \times 1,4 = 0,21$ kg NH₃/jaar.

7.5.2. Zeer kwetsbare natuurgebieden

De afstand tot het dichtbijgelegen 'zeer kwetsbaar natuurgebied' wordt in deze situatie niet verkleind en is ongewijzigd gelegen op een afstand van 966 meter ten zuidoosten van het emissiepunt van onderhavige veehouderij (zie ook figuur 6).

7.5.3. Ammoniakemissie afkomstig uit stalsysteem / IPPC

In deze situatie worden alle stallen uitgevoerd met een erkend emissiearm stalsysteem. In dit alternatief wordt gekozen voor een combinatie van een emissiearm stalsysteem in de mestkelders (kraamzeugen stallen 2 & 3 + vleesvarkens stallen 6 & 7) en het toepassen van gecombineerde luchtwassers. In deze bedrijfsopzet worden de stal als volgt uitgevoerd:

- Stal 6 & 7:
 - 5.376 vleesvarkens per stal $\rightarrow$ deze nieuwe stalruimte wordt uitgevoerd met mestkelders uitgevoerd met een water- en mestkanaal en metalen driekantroosters op het mestkanaal (emitterend oppervlakte $< 0,27$ m² per dier // BWL 2004.04V2) en wordt tevens voorzien van een gecombineerde luchtwasser 85% (BWL 2010.02V7).

BREF/Oplegnotitie & Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen

In deze situatie mag op grond van Wav de ammoniakemissie bij het houden van de genoemde veebezetting maximaal **22.982,8 kg** bedragen. In de alternatieve bedrijfsopzet bedraagt de ammoniakemissie echter slechts **6.282,4 kg**. Hierdoor is de ammoniakemissie in deze situatie ruimschoots lager dan het geldende maximale "ammoniakemissieplafond" op grond van de Wav en het BeHV. Daarnaast voldoen de stallen individueel ook aan de maximale ammoniakemissiewaarde. Dit alternatief voldoet hierdoor aan het gestelde in de Wet ammoniak en veehouderij, de Oplegnotitie bij de BREF en het Besluit emissiearme huisvesting veehouderij (BeHV).

Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing Ammoniak en Veehouderij

In de hierna volgende tabel is voor de verschillende diercategorieën waarvoor in het Besluit huisvesting een maximale emissiewaarde is vastgesteld (BBT/AMvB), aangegeven welke emissiegrenswaarden in het segment tussen 5.000 en 10.000 kg (>BBT = strenger dan BBT) en in het segment boven 10.000 kg (>>BBT = veel strenger dan BBT) worden geadviseerd. Tussen haakjes is daarbij aangegeven hoeveel reductie daarbij wordt gerealiseerd. Alle reductiepercentages zijn daarbij bepaald ten opzichte van traditionele huisvestingssystemen die aan de toekomstige dierenwelzijns-eisen voldoen (varkens).

Tabel 32 Overzicht emissiegrenswaarden (in kg NH₃/dierplaats/jaar)

Rav	Diercategorie	Tradit.	BBT/AMvB	BBT+	BBT++
	<i>Varkens</i>				
D 1.1	Biggenopfok	0,68	0,23 (69%)	0,21 (72%)	0,10 (85%)
D 1.2	Kraamzeugen	8,3	2,9 (65%)	2,5 (70%)	1,25 (85%)
D 1.3	Guste/dragende zeugen	4,2	2,6 (38%)	2,3 (45%)	0,63 (85%)
D 3	Vleesvarkens / opfokzeugen	3,5	1,5 (60%)	1,1 (69%)	0,45 (85%)

Huisvesting vleesvarkens (stal 6 & 7) => 0,21 kg = BBT++

De alternatieve bedrijfsopzet wordt, met uitzondering van de kraamstallen (BBT), uitgevoerd op basis van BBT++ en omvat bij het toepassen van BBT-principe een ammoniakemissie van maximaal 23.427,6 kg. In deze situatie bedraagt de ammoniakemissie van de veebezetting (door toepassing van BBT++ voor alle huisvesting van de varkens) in totaal **6.282,4 kg**. Hierdoor is de ammoniakemissie in deze situatie lager dan het maximale “ammoniakemissieplafond” op basis van het BBT principe. Ten opzichte van de vergunde / vigerende situatie (6.841,3 kg) is er sprake van een afname van de ammoniakemissie (- **558,9 kg**). Deze bedrijfsopzet voldoet hierdoor aan het gestelde in de “Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij”.

7.5.4. Natura 2000 // stikstofdepositie

De stikstofdepositie op de omliggende Natura2000 gebieden voor deze situatie is inzichtelijk gemaakt met het verspreidingsmodel Aeries. In de Aeries-berekening (bijlage 28) zijn, met uitzondering van het stalsysteem / de ammoniakemissiefactor van de vleesvarkens in de stallen 6 & 7, dezelfde uitgangspunten gehanteerd als in het voorkeursalternatief (paragraaf 6.5.4). In de navolgende figuur (uitdraai Aeries2024-berekening / bijlage 28) is de stikstofdepositie ter plaatse van de 8 omliggende Natura2000 gebieden en de aanvullende 9 beoordelingspunten in de directe omgeving inzichtelijk gemaakt. De hoogste bijdrage vindt plaats op Natura2000 gebied Boetelerveld en deze bedraagt **5,39 mol/hectare/jaar**.

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	10.470,73	2.853,77	10.470,73	5,39	0,00	-

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Boetelerveld (41)	50,87	2.317,74	50,87	5,39	0,00	-
Sallandse Heuvelrug (42)	1.028,25	2.691,03	1.028,25	1,38	0,00	-
Vecht- en Beneden-Reggegebied (39)	588,89	2.538,84	588,89	1,00	0,00	-
Wierdense Veld (43)	384,25	2.152,06	384,25	0,50	0,00	-
Rijntakken (38)	59,22	2.283,01	59,22	0,47	0,00	-
Veluwe (57)	8.260,71	2.853,77	8.260,71	0,43	0,00	-
Borkeld (44)	85,80	2.057,13	85,80	0,39	0,00	-
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	12,74	1.808,90	12,74	0,12	0,00	-

Verschilberekening Aerius

Vervolgens is met toepassing van het Aerius-model 2024 ook een zogenaamde verschilberekening gemaakt. In deze verschilberekening (zie bijlage 29) is de vigerende situatie conform de geldende vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (2014) opgenomen alsmede de beschreven alternatieve bedrijfsopzet. Uit deze verschilberekening blijkt dat, ondanks een afname van de ammoniakemissie, ter plaatse van 4 omliggende N2000-gebieden (Vecht- en Beneden Reggegebied, Wierdense Veld, Borkeld en Veluwe) en indien de randeffecten buiten beschouwing worden gelaten sprake is van een geringe toename van de stikstofdepositie. De grootste toename (exclusief randeffecten) omvat 0,03 mol op het N2000-gebied Vecht- en Beneden Reggegebied (inclusief randeffecten 0,19 mol). Ter plaatse van de overige N2000-gebieden is er sprake van een afname van de stikstofdepositie.

Op alle (extra) rekenpunten in het achterliggende bosgebied is sprake van een (ruime) afname van de stikstofdepositie (minimaal – 3,57 mol). Deze rekenpunten c.q. dit bosgebied worden ten aanzien van de stikstofdepositie echter niet beschermd op grond van Wet Natuurbescherming en vormen derhalve formeel geen toetsingspunten.

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	6.909,02	2.690,31	1.712,37	0,19	5.196,65	1,72

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Vecht- en Beneden-Reggegebied (39)	497,00	2.538,41	231,05	0,19	265,95	0,08
Wierdense Veld (43)	383,75	2.151,63	382,85	0,03	0,89	0,01
Borkeld (44)	10,30	2.024,91	8,05	0,02	2,25	0,01
Veluwe (57)	4.893,95	2.459,09	1.089,96	0,01	3.803,99	0,15
Rijntakken (38)	55,52	2.282,51	0,46	0,01	55,06	0,09
Sallandse Heuvelrug (42)	1.012,02	2.690,31	0,00	-	1.012,02	0,31
Boetelerveld (41)	50,87	2.310,86	0,00	-	50,87	1,72
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht (36)	5,60	1.808,78	0,00	-	5,60	0,01

Deze bedrijfsopzet kan derhalve niet op basis van het zogenaamde “intern salderen” / bestaande rechten” worden gerealiseerd. Om deze bedrijfsopzet te bewerkstelligen dienen ammoniakemissierechten van elders worden verworven (‘extern salderen’). Voornoemde is mogelijk op grond van de Beleidsregel Natuur Overijssel 2024 (hoofdstuk 2 / artikel 2.2.6 / bijlage 37). Op basis hiervan dient netto (na afroaming van 30%) ter plaatse van het N2000-gebied Wierdense Veld de stikstofdepositie met minimaal 0,03 mol te worden verminderd. Indien deze alternatieve bedrijfsopzet wordt uitgevoerd, dient voornoemde via een vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming (Omgevingsvergunning activiteit N2000 gebieden) van de provincie Overijssel te worden bewerkstelligd.

De varkenshouderij aan de Heetenseweg 9a is gelegen op ruime afstand van een Natura 2000 gebied (> 2,5 kilometer). Gelet op deze ruime afstand tot een Natura 2000 gebied behoeft in de gewenste situatie, naast de stikstofdepositie, niet voor “significant negatieve effecten” / directe invloed met betrekking tot andere aspecten (o.a. verstoring, water, geluidhinder, lichthinder etc.) te worden gevreesd.

Realisatiefase

De uitvoering van de realisatiefase wordt ten opzichte van het voorkeursalternatief / MMA (paragraaf 6.5.4) niet gewijzigd.

Piekbelaster

Tijs Heeten b.v. is, zoals eerder benoemd, niet voornemens om de varkenshouderij te beeindigen en wenst niet deel te nemen aan de Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties. Voor de volledigheid is echter met behulp van de rekenmodule 'AERIUS Check' beoordeeld of op basis van de alternatieve bedrijfsopzet de varkenshouderij wordt aangemerkt als 'piekblaster'. Uit deze berekening (zie bijlage 30) blijkt dat de totale stikstofneerslag (stikstofvracht) op een overbelast Natura 2000-gebied 3.014 mol bedraagt. Op grond van de vrijwillige aanpak piekbelasting / LBV+ wordt de alternatieve bedrijfsopzet derhalve aangemerkt als 'piekbelaster'.

Resultaten

	Lbv-plus	Lbv
Boven drempelwaarde	ja	ja (5 gebieden)
Totale vracht (mol N/jaar)	3.014	3.183
Hoogste depositie (mol N/ha/jaar)	4,40	4,40
Hexagonenset	Boven KDW	OwN2000-registratieset
Berekende hexagonen	11135	12013

7.6 GEURUITSTOOT

In de onderstaande tabel is de geuremissie van de alternatieve bedrijfsopzet opgenomen:

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	RAV code	Stalsysteem		Geuremissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	OUE per dier-plaats**	OUE totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	12,7	36982,4
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	5468,4
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	27,9	4464
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	61,8
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	10,3	12051
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	12,7	3657,6
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	4,3	34830
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	9,8	35123,2
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	9,8	17561,6
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	9,8	35123,2
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	9,8	17561,6
							202884,8

** geuremissiefactor in odour units per seconde per dier volgens de Regeling geurhinder en veehouderij

De totale geuremissie bedraagt in de alternatieve bedrijfsopzet derhalve 202.885 OUE.

7.6.1. Berekening V-stacks vergunning (toetsing aan geurnormen en minimale afstanden)

Op grond van de gewenste bedrijfsopzet zijn in het rekenmodel V-Stacks 2020 (in afwijking van het MMA) de volgende parameters ingevoerd:

Parameters per stal:

Stal 6a & 7a	3.584 vleesvarkens	35.123 OU
Emissiepunthoogte:		16,5 meter (uitstroomopening)
Gemiddelde gebouwhoogte:		7,1 m. (nokhoogte 11,2 m. – goothoogte 2,9 m.)
Diameter (oppervlakte uitstroomopening luchtwasser):		3,18 m. (7,96 m ²) // invoerwaarde V Stack 2020 = standaard 1,0 m.
Uittreedsnelheid:		10,0 m/s
Stal 6b & 7b	1.792 vleesvarkens	17.562 OU
Emissiepunthoogte:		16,5 meter (uitstroomopening)
Gemiddelde gebouwhoogte:		7,1 m. (nokhoogte 11,2 m. – goothoogte 2,9 m.)
Diameter (oppervlakte uitstroomopening luchtwasser):		2,25 m. (3,98 m ²) // invoerwaarde V Stack 2020 = standaard 1,0 m.
Uittreedsnelheid:		10,0 m/s

Een volledige uitdraai van het programma V-Stacks 2020 is als bijlage 31 toegevoegd.

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Stal 1	215 433	485 681	14,5	1,0	10,00	36 982	4,5
2	Stal 4	215 435	485 581	11,5	1,0	10,00	15 770	5,2
3	Stal 5	215 506	485 604	16,5	1,0	10,00	34 830	6,8
4	Stal 6a	215 477	485 717	16,5	1,0	10,00	35 123	7,1
5	Stal 6b	215 484	485 716	16,5	1,0	10,00	17 562	7,1
6	Stal 7a	215 478	485 758	16,5	1,0	10,00	35 123	7,1
7	Stal 7b	215 485	485 757	16,5	1,0	10,00	17 562	7,1
8	Stal 2	215 432	485 631	8,5	0,9	6,93	5 468	3,4
9	stal 3	215 474	485 619	9,0	0,9	5,66	4 464	4,6

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
10	Heetenseweg 9	215 387	485 952	14,0	9,2
11	Heetenseweg 13	215 417	485 201	14,0	3,4
12	Heetenseweg 15	215 515	485 231	14,0	3,7
13	Heetenseweg 6	215 161	485 014	14,0	2,0
14	Oosterenkweg 5	214 807	485 640	14,0	2,8
15	Kom Raalte	215 088	487 455	3,0	0,9
16	Kom Heeten	215 812	483 595	3,0	0,4
17	Bos-1	215 576	485 718	50,0	7,9
18	Bos-2	215 746	485 611	50,0	6,5
19	Bos-3	215 611	485 536	50,0	8,3
20	Bos-4	215 608	485 630	50,0	8,0
21	Pad-1	215 551	485 360	50,0	6,0
22	Pad-2	215 704	485 421	50,0	5,6
23	Pad-3	215 916	485 321	50,0	3,3
24	Pad-4	215 985	485 740	50,0	4,3
25	PAd-5	216 084	485 676	50,0	3,5
26	Wav-1	216 559	485 789	50,0	1,7
27	Wav-2	216 360	485 111	50,0	1,4
28	Heetenseweg 7	215 387	485 970	14,0	9,0

Uit deze berekening blijkt dat in deze situatie ter plaatse van alle omliggende geurgevoelige objecten wordt voldaan aan de normstelling. Daarnaast is er ten opzichte van de vigerende situatie ter plaatse van alle geurgevoelige objecten alsmede ter plaatse van de 9 aanvullende beoordelingspunten in de directe omgeving, sprake van een ruime afname van de geurbelasting. Ter plaatse van de maatgevende woning Heetenseweg 9 bedraagt de geurbelasting 9,2 Ou (**afname -6,4 OU / -40,8%**) en is er geen sprake meer van een 'met geuroverbelaste situatie'. Deze bedrijfsopzet voldoet derhalve aan de geldende normstelling op grond van de Wet geurhinder en veehouderij.

In navolgende overzicht is het leefklimaat ten aanzien van de omliggende woningen inzichtelijk gemaakt op basis van de voorgrondbelasting (V-stacks 2020).

Woning	GeurNorm	Geurbelasting	Leefklimaat	Geurbelasting	Leefklimaat
		vergund 2015	vergund	beoogd	beoogd
Heetenseweg 9	14	15,7	slecht	9,3	matig
Heetenseweg 7	14	14,6	slecht	9,0	matig
Heetenseweg 13	14	7,1	matig	3,4	goed
Heetenseweg 15	14	7,9	matig	3,7	goed
Heetenseweg 6	14	3,9	redelijk goed	2,0	goed
Oosterenkweg 5	14	5,0	redelijk goed	2,8	goed
Kom Raalte	3	1,4	zeer goed	0,9	zeer goed
Kom Heeten	3	0,8	zeer goed	0,4	zeer goed

Op basis van de berekende voorgrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in de gewenste situatie sprake van een "matig" tot "goed" woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een "zeer goed" woon- en leefklimaat. In deze situatie is derhalve in de omgeving sprake van een verbetering van het woon- en leefklimaat.

7.6.2. Cumulatieve stankhinder in relatie tot alternatieve bedrijfsopzet Heetenseweg 9a

Met behulp van de cumulatieve geurberekening en beoordeling kan het effect van de alternatieve bedrijfssituatie ter plaatse van de omliggende woningen in relatie tot de reeds bestaande "initiatieven" (bestaande intensieve veehouderijen) inzichtelijk worden gemaakt. Binnen een staal van 2 kilometer van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. liggen 26 veehouderijen van derden. Het betreffen hier intensieve veehouderijen of grondgebonden bedrijven met een intensieve tak (> 100 OU). De betreffende lijst van veehouderijen is als bijlage 11 opgenomen. Deze gegevens zijn verstrekt door de gemeente Raalte. Vervolgens zijn deze gegevens samen met de invoergegevens van Tijs Heeten ten aanzien van de alternatieve bedrijfsopzet ingevoerd in V-stacks Gebied 2020. De berekeningen zijn uitgevoerd ter plaatse van de eerder genoemde omliggende en maatgevende geurgevoelige objecten in het buitengebied. Uit deze berekening blijkt dat de totale geurbelasting ter plaatse van de omliggende geurgevoelige objecten als volgt bedraagt:

Tabel 33 Resultaten berekening V-stacks gebied

Cumulatieve geur	belasting	zoals berekend		
ReceptID	X-coor	Y-coor	Geurbelasting [OU/m3]	GGO
1	215387	485952	10.10	Heetenseweg 9
2	215387	485970	9.90	Heetenseweg 7
3	215417	485201	5.31	Heetenseweg 13
4	215515	485231	5.31	Heetenseweg 15
5	215161	485014	3.84	Heetenseweg 6
6	214807	485640	16.73	Oosterenkweg 5
7	215088	487455	2.52	Kom Raalte
8	215812	483595	1.54	Kom Heeten

ADRES	GEURBELASTING	% GEHINDERDEN	MILIEUKWALITEIT	T.o.v. REFERENTIE
Heetenseweg 9	10,1	12%	Redelijk goed	Afname 4,9 Ou // 33%
Heetenseweg 7	9,9	12%	Redelijk goed	Afname 4,3 Ou // 30%
Heetenseweg 13	5,3	7%	Goed	Afname 2,2 Ou // 29%
Heetenseweg 15	5,3	7%	Goed	Afname 3,0 Ou // 36%
Heetenseweg 6	3,8	6%	Goed	Afname 1,3 Ou // 25%
Oosterenkweg 5	16,7	18%	Matig	Toename 0,6 Ou // 4%
Kom Raalte	2,5	4,5%	Zeer goed	Afname 0,6 Ou // 19%
Kom Heeten	1,5	3%	Zeer goed	Afname 0,2 Ou // 12%

Op basis van de berekende achtergrondbelasting is er ter plaatse van de omliggende woningen in het buitengebied (in een concentratiegebied) in deze alternatieve bedrijfsopzet sprake van een “matig” tot “goed” woon- en leefklimaat. Ter plaatse van de bebouwde kom is er sprake van een “zeer goed” woon- en leefklimaat.

Ter plaatse van de (maatgevende) woning Heetenseweg 9 is ten opzichte van de referentiesituatie, zoals ook uit de individuele geurhinderberekening met behulp van V-stacks Vergunningen 2020 blijkt (zie paragraaf 7.6.1), sprake van een (ruime) afname van de geurbelasting (-33%).

Ter plaatse van de woning Oosterenkweg 5 is ook in deze alternatieve bedrijfsopzet sprake van een geringe toename van de cumulatieve geurbelasting. Vanwege de hoge voorgrondbelasting van de varkenshouderij van derden aan de Hofmeijersweg 18 (18,7 Ou / zie paragraaf 4.5.5) is de bijdrage / toename van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. echter niet maatgevend en in ruime mate ondergeschikt. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat de voorgroundbelasting t.p.v. de woning Oosterenkweg 5 in deze alternatieve bedrijfsopzet afneemt.

7.7 LUCHTKWALITEIT / EMISSIE FIJNSTOF

Fijn stof

De emissie van fijn stof (PM10) op basis van de alternatieve veebezetting kan op basis van de geldende emissiefactoren (2024) als volgt worden berekend.

Tabel 34 Overzicht emissie PM10 alternatieve bedrijfsopzet

Stal	Diercategorie	Aantal dieren	Rav. Code	Stalsysteem		Fijnstofemissie	
				BWL / BB code	Omschrijving	Fijnstof g PM10/ dier/jaar***	Fijnstof totaal
1	Vleesvarkens	2912	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	90272
2	Kraamzeugen	196	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	31360
3	Kraamzeugen	160	D 1.2.13	BWL 2006.08.V1	mestpan onder kraamhok	160	25600
4	Dekberen	6	D 2.4.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	36	216
4	Guste en Dragende zeugen	1170	D 1.3.12.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	35	40950
4	Opfokzeugen	288	D 3.2.15.4	BWL 2010.02.V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	8928
5	Gespeende biggen	8100	D 1.1.15.4	BWL 2009.12.V5	gecombineerd luchtwassysteem 85% emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	15	121500
6a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	111104
6b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	55552
7a	Vleesvarkens	3584	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	111104
7b	Vleesvarkens	1792	D 3.2.15.4	Dubbel GL: ICV systeem BWL 2004.04V2 + biocombiwasser BWL 2010.02V7	gecombineerd luchtwassysteem 85% ammoniak emissiereductie (45% geur en 80% fijn stof emissiereductie) met watergordijn en biologische wasser	31	55552
							652138

*** Fijn stofemissie (g PM10/dier/jaar) volgens de lijst "Emissiefactoren fijn stof voor veehouderij" op rijksverheid.nl

De totale emissie fijn stof (PM10) bedraagt in deze situatie 652,1 kg/jaar. Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een afname van (749,8 - 652,1 =) 97,7 kg/jaar.

Voor het houden van varkens zijn in het Besluit emissiearme huisvesting veehouderijen geen grens-/drempelwaarden opgenomen. In deze situatie worden alle stallen uitgevoerd met een emissiearm stalsysteem en worden deze (met uitzondering van de kraamstallen) uitgevoerd met gecombineerde luchtwasser met (voor fijn stof) een reductiepercentage van respectievelijk 80%.

Jaargemiddelde concentratie PM₁₀ & Overschrijdingsdagen 24-uurgemiddelde grenswaarde

Ten behoeve van de alternatieve bedrijfsopzet is een luchtkwaliteitsonderzoek met behulp van verspreidingsmodel Geomilieu uitgevoerd. Onderzocht is of in de alternatieve situatie op de beoordelingslocaties, voldaan kan worden aan de grenswaarden zoals deze zijn opgenomen in de Wet Luchtkwaliteit // ministeriële regeling “Beoordeling luchtkwaliteit 2007” (Rbl). In onderstaande tabel is voor de gewenste bedrijfsopzet de berekende PM₁₀-concentratie weergegeven. De volledige fijn stof berekening is als bijlage 32 toegevoegd.

Tabel 35 Resultaten Geomilieu berekening

Rekenpunt resultaten									
Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Conc. [µg/m³]	AG [µg/m³]	Bron [µg/m³]	# > 24u limi...	# > AG limie...	Zeezout
HW 9	Heetenseweg 9	215387,00	485952,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 13	Heetenseweg 13	215417,00	485201,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 15	Heetenseweg 15	215515,00	485231,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 6	Heetenseweg 6	215161,00	485014,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 5	Heetenseweg 5	214807,00	485640,00	14,0	14,0	0,0	6,0	6,0	2,0
HW 9b	Heetenseweg 9b	215384,00	485408,00	14,1	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
Kom H	Kom Heeten	215812,00	483595,00	13,9	13,9	0,0	6,0	6,0	2,0
Kom R	Kom Raalte	215088,00	487455,00	14,2	14,1	0,0	6,0	6,0	2,0
OW 5	Oosterenkweg 5	214807,00	485640,00	14,0	14,0	0,0	6,0	6,0	2,0

Uit de voorgaande tabel blijkt dat in dit alternatief op alle beoordelingslocaties ruimschoots kan worden voldaan aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³. De maximale concentratie ter plaatse van de maatgevende woning bedraagt 14,1 µg/m³. Het aantal overschrijdingsdagen betreft 6. In deze situatie is er ten opzichte van de huidige/vergunde situatie (ter plaatse van de omliggende objecten) sprake van een lichte afname van de jaargemiddelde concentratie PM₁₀. De emissie van fijn stof kan in onderhavige situatie worden aangemerkt als “niet in betekende mate”. Gelet op voornoemde wordt voldaan aan het gestelde in de Wet luchtkwaliteit en bestaat er, mede gelet op de geringe emissie en de achtergrondbelasting en het feit dat er binnen een afstand van 500 meter van de stallen van de varkenshouderij van Tijs Heeten b.v. geen veehouderijen van derden aanwezig zijn met een totale emissie van > 500 kg PM₁₀, geen verdere noodzaak voor een verdere toetsing en/of (cumulatieve) beoordeling.

Fijnstof PM_{2,5}

Zoals hiervoor reeds beschreven geldt er vanaf 1 januari 2015 voor PM_{2,5} (een kleinere fractie van PM₁₀) de grenswaarde van 25 µg/m³, gedefinieerd als jaargemiddelde concentratie. Voor de PM_{2,5} is geen maximaal aantal overschrijdingsdagen vastgesteld. De berekende PM₁₀-concentraties op de verschillende beoordelingslocaties liggen maximaal op 13,9 µg/m³. In deze PM₁₀-concentratie zit het aandeel PM_{2,5}-concentratie verdisconteerd. De PM_{2,5}-concentratie is immers de kleine fractie van de berekende totale PM₁₀-concentratie. Daarnaast is de PM_{2,5}-factor (gram per dier/ jaar) bij agrarische bronnen slechts 20 % van de PM₁₀-factor. Nu de berekende totale PM₁₀-concentratie op alle beoordelingslocaties maximaal op 13,9 µg/m³ bedraagt en de PM_{2,5}-concentratie slechts een kleine fractie (20%) van de berekende totale PM₁₀-concentratie is, zal de totale PM_{2,5}-concentratie ter hoogte van de beoordelingslocaties voor de alternatieve situatie ruimschoots lager dan 25 µg/m³ blijven. Daarmee wordt voldaan aan de normering op grond van de Wet luchtkwaliteit.

7.8 VOLKSGEZONDHEID & VEILIGHEIDSASPECTEN

Notitie handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid

In de alternatieve situatie bedraagt de emissie van fijn stof PM10 in totaal 652,1 kg. Ten opzichte van de referentiesituatie is er sprake van een afname van $(749,8 - 652,1 =) 97,7$ kg/jaar.

Op basis van de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen bedraagt de richtafstand 157,5 meter. In de alternatieve situatie bedraagt de afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 4 / guste & dragende zeugen) en de woning Heetenseweg 9b (voormalige bedrijfswoning varkenshouderij // zuidzijde) ongeveer 178 meter (= ongewijzigd). De afstand tussen het dichtstbijgelegen emissiepunt van de varkenshouderij (stal 7a / vleesvarkens) en de woning Heetenseweg 9 (noordzijde) bedraagt in de gewenste situatie ongeveer 215 meter.

In deze alternatieve bedrijfsopzet wordt voldaan aan de adviesgrenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen.

De overige aspecten zijn gelijkwaardig aan het voorkeursalternatief/MMA, zoals beschreven in hoofdstuk 6.

8. LOCATIE-ALTERNATIEF

Een MER-rapportage biedt de mogelijkheid om ‘redelijkerwijs in beschouwing te nemen’ alternatieven in beeld te brengen. Naast het in hoofdstuk 6 beschreven MMA en een alternatieve uitvoering van de luchtwassers in de nieuw te bouwen stalruimte voor vleesvarkens (stallen 6 & 7), zoals beschreven in hoofdstuk 7, is het theoretisch mogelijk om op een alternatieve locatie de gewenste bedrijfsopzet/-ontwikkeling te realiseren. Op basis van de volgende argumenten wordt een alternatieve locatie redelijkerwijs niet wenselijk en haalbaar:

- Tijs Heeten b.v. beschikt momenteel over één bedrijfslocatie: Heetenseweg 9a te Heeten. Op deze locatie beschikt Tijs Heeten over een bestaand fokzeugenbedrijf met bijbehorende infrastructuur, bestaande vergunningen / (milieu)rechten en afdoende ruimte (gronden in eigendom) om de gewenste uitbreiding inclusief opgave ten aanzien van de landschappelijke inpassing/KGO en waterberging te realiseren;
- De doelstelling van Tijs Heeten b.v. is het realiseren van een duurzame en volledig gesloten varkenshouderij / bedrijfsvoering. In het kader van het dierenwelzijn, bedrijfsefficiency en de gewenste gezondheidsstatus van de varkenshouderij is het wenselijk om de varkenshouderij te exploiteren op één bedrijfslocatie. Een alternatieve bedrijfslocatie ondermijnt deze doelstellingen en is derhalve niet wenselijk;
- Op basis van de Provinciale Verordening van de provincie Overijssel is het realiseren van een nieuwe varkenshouderij (nieuwvestiging intensieve veehouderij) niet toegestaan;
- De gemeente Raalte acht de realisatie van een varkenshouderij op een bedrijventerrein niet wenselijk;
- In de directe omgeving is geen bestaande varkenshouderij / intensieve bedrijfslocatie aanwezig om de gewenste bedrijfsopzet/uitbreiding te realiseren;
- Tijs Heeten b.v. zal voor de beoogde uitbreiding van het aantal vleesvarkens productierechten (varkensrechten) verwerven. Deze varkensrechten zijn afkomstig van stoppende varkenshouders in de regio Oost en hiermee wordt de beoogde uitbreiding volledig gecompenseerd. Het aantal varkens in de regio Oost zal hierdoor, zoals ook wettelijk is vastgelegd, niet toenemen. In theorie zou het beoogde aantal vleesvarkens ook op deze bedrijfslocaties kunnen worden gehuisvest. Voornoemde is echter in het kader van het dierenwelzijn, bedrijfsefficiency en de gewenste gezondheidsstatus (gesloten bedrijfsopzet fokzeugen-gespeende biggen-vleesvarkens) niet wenselijk en realistisch.

Gelet op voornoemde is de beoogde uitbreiding op de bestaande bedrijfslocatie dan ook de enige reële mogelijkheid. Het opnemen en uitwerken van locatie-alternatief is hierdoor niet realistisch en noodzakelijk. Daarnaast heeft een (Plan)MER voor een omgevingsvergunning op grond van de Wabo ook niet per definitie een locatiealternatief te bevatten. Voornoemde blijkt uit onder meer de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 2 april 2008 (200703386/1).

9. BUURTDIALOOG EN ADVIEZEN

9.1 BUURTDIALOOG

Ten behoeve van de beoogde plannen hebben de heer R. Tijs & mevrouw B. Tijs namens Tijs Heeten b.v. de direct omwonenden binnen een straal van 400 meter met een direct zicht op de bedrijfslocatie alsmede de leden van hun buurtgenootschap bezocht en de gewenste plannen nader toegelicht. De volgende omwonenden zijn bezocht:

- Bewoners Heetenseweg 9b
- Bewoners Heetenseweg 11 en 13
- Bewoners Heetenseweg 7 & 9

Hieronder is van de bezoeken een korte samenvatting opgenomen:

Bewoners Heetenseweg 9b

Bezoekdatum: 4 maart 2020

De beoogde plannen en nieuwbouw zijn toegelicht en besproken.

Reactie bewoners:

Ze begrijpen de keuze om de eigen varkens te willen afmesten op deze locatie. De bewoners geven aan geen bezwaren aan tegen de bouw van de nieuwe stallen. Hierbij is aangegeven en toegelicht hoe we het bedrijf willen inpassen in de omgeving. Hierbij wordt aan de zuidzijde de bestaande groenstrook verbreed. De bewoners geven aan hier akkoord mee te zijn en dat aangezien de stallen niet in hun zichtveld komen, hier minder waarde aan te hechten. Ter sprake kwam daarnaast nog een incidentele geuroverlast, die afwijkt van een “normale varkenslucht”. Afgesproken is, dat wanneer dit weer voorkomt, er contact wordt opgenomen om de oorzaak te achterhalen.

Bewoners Heetenseweg 11 & 13

Bezoekdatum: 11 maart 2020

De beoogde plannen en nieuwbouw zijn toegelicht en besproken.

Reactie bewoners:

De bewoners zijn zeer positief over de plannen: “ziet er mooi uit”. De bewoners geven aan geen bezwaren aan tegen de bouw van de nieuwe stallen. Zij ervaren nu geen problemen of overlast van het varkensbedrijf en verwachten hier in de toekomst (gelet op het toepassen van luchtwassers) ook geen last van te hebben.

Bewoners Heetenseweg 9

Bezoekdatum: 9 maart 2020 / 2022

De beoogde plannen en nieuwbouw zijn toegelicht en meermaals besproken.

Reactie bewoners:

Zij kunnen begrijpen dat het familiebedrijf verder wordt ontwikkeld. Zij hebben echter aangegeven hier geen voorstander van te zijn. Dit met name i.v.m. huidige geuroverlast en ze geven aan erg bang te zijn voor meer geuroverlast. Dit zou naar hun mening ook waardevermindering van hun huis kunnen geven.

Tijdens het bezoek is aangegeven dat wordt gestreefd om bij de ontwikkeling van het bedrijf ter plaatse van hun woning de geuremissie neutraal te houden of zelfs te verbeteren. Hierbij is aangegeven dat de varkenslucht, die momenteel voor een groot deel afkomstig is uit de bestaande vleesvarkensstal, op een gecombineerde luchtwasser wordt gezet. Hierdoor verdwijnt naar verwachting de overlast van de varkenslucht. Hierbij is ook aangegeven en toegelicht dat door het verplaatsen van de emissiepunten alsmede het verhogen van de uitstroomhoogte en luchtsnelheid wordt geprobeerd om de stankoverlast zoveel mogelijk te verminderen. Verder is gesproken over de landschappelijke inpassing en de samenwerking met Het Oversticht. Hierbij is gevraagd naar hun wensen. Ze bewoners geven aan een bosje of rijen bomen aan hun kant van het landbouwperceel van de familie Tijs niet zien zitten. Het afschermen van de stallen met een singel van bomen of struiken ervaren ze als positief. Afsproken is om zoveel mogelijk met hun wensen rekeningen te houden en dat het inpassingsplan van Het Oversticht wordt besproken en afgestemd. In een navolgend overleg met de fam. Tijs en de gemeente Raalte is het plan voor de landschappelijke inpassing en beoogde beplanting nader met deze bewoners afgestemd en zijn hun wensen hierin verwerkt (o.a. aanleg aarden wal naast de nieuwe stallen / geen grootschalige beplanting in de directe zichtlijn). In een later stadium (januari 2023) is het aangepaste plan besproken tussen de heer R. Tijs en de bewoners van de locatie Heetenseweg 9. Dit aangepaste plan is vervolgens door hen akkoord bevonden. Op het adres Heetenseweg 7 woont de vader van één van de bewoners van Heetenseweg 9. Deze man is op respectabele leeftijd en krijgt de benodigde (mantel)zorg van de bewoners van Heetenseweg 9. Gelet op voornoemde is hij niet bezocht en wordt hij geïnformeerd door de bewoners van Heetenseweg 9.

In het kader van een goed “noaberschap” worden de omwonenden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen t.a.v. de beoogde bedrijfsontwikkeling. Daarnaast zullen deze omwonenden in kennis wordt gesteld van de verschillende stappen in de vergunningprocedure en ten aanzien van de aanvang van de (bouw)werkzaamheden. Na het gereedkomen van de beoogde bedrijfsopzet worden zij alsmede ook overige geïnteresseerden uitgenodigd om de nieuwe stalruimtes / bedrijfsopzet te komen bezichtigen tijdens een open dag.

9.2 LANDGOED SCHOON HEETEN

Onder meer het bosperceel, dat aan de oostzijde aansluitend is gelegen aan het perceel van Tijs Heeten b.v., is in eigendom van de erven Bentinck / Landgoed Schoon Heeten. In dit kader is ook in 2019 en het voorjaar 2020 contact opgenomen met de rentmeesters en de erven van dit landgoed. Aan hen zijn de beoogde ontwikkelingsplannen kenbaar gemaakt en mondeling toegelicht. In dit kader is ook verzocht om, ten behoeve van de gewenste bedrijfsopzet en efficiency, een klein deel van dit bosperceel over te nemen ($\pm 120 \text{ m}^2$) en om dit in de directe omgeving ruimschoots en meervoudig te compenseren. Voornoemde eventueel in overleg met Het Oversticht. De erven hebben echter aangegeven, ondanks de afname van de geur- & ammoniakemissie, niet achter de beoogde ontwikkelingsplannen te staan en willen geen medewerking verlenen aan de voorgestelde grondruil. Ondanks meerdere gesprekken en voorstellen blijft helaas een verschil van inzicht bestaan tussen partijen.

Tijs Heeten b.v. heeft aangegeven hun mening en standpunt te respecteren en aangegeven dat het beoogde ontwikkeling ook zonder de gewenste grondruil kan plaatsvinden en dat hiertoe de plannen in een aangepast vorm worden doorgezet. De heer Tijs heeft alle 4 erven in mei 2020 persoonlijk bezocht en gesproken. Hieronder is een korte samenvatting van deze gesprekken weergegeven:

Erfgenaam 1:

Plannen en grondruil kort besproken. Mevrouw geeft aan dat de erfgenamen geen voordelen zien/krijgen van de voorgestelde ruil. Aangegeven dat sprake zal zijn van een ruime compensatie in grond waarbij ook beplanting zal plaatsvinden en dat daarnaast ter compensatie een financiële vergoeding zal plaatsvinden. Ze geeft vervolgens aan dat het voorstel met overige erfgenamen zal worden besproken, maar dat dit hiertoe ook met hen dient te worden besproken. Vervolgens zal het voorstel (nogmaals) in een vergadering aan de orde worden gesteld.

Erfgenaam 2:

Plannen en grondruil kort besproken. Mevrouw geeft aan geen voorstander te zijn van de varkenshouderij. Ze geeft aan dit met haar zus te bespreken en vertrekt. Na enige tijd wachtter wordt de heer Tijs door een medewerker verzocht om te vetrekken.

Erfgenaam 3:

Plannen en grondruil kort besproken. Mevrouw geeft aan vroeger verantwoordelijk te zijn geweest voor de landbouw binnen het landgoed, maar is nu niet meer actief betrokken. Ze geeft aan tijdens de wandelingen door het bos wel eens geur afkomstig van veehouderijen te vernemen en ervaart dit als vervelend. Door de heer Tijs wordt aangegeven dat in de gewenste situatie wordt voldaan aan de normen en dat ook geen sprake zal zijn van een toename van de geurbelasting. Ze geeft nogmaals aan niet meer actief betrokken te zijn binnen het landgoed en verzoekt de heer Tijs zich te wenden tot de overige erfgenamen.

Erfgenaam 4:

Plannen en grondruil kort besproken. Mevrouw geeft aan fel tegenstander te zijn van de varkenshouderij. De heer Tijs geeft aan dat met beoogde ontwikkelingsplannen enorme stappen op het gebied van dierenwelzijn, milieu en duurzaamheid kunnen worden gerealiseerd. Mevrouw wil echter niet verder praten en is tegen iedere vorm van ontwikkeling van varkenshouderijen.

In navolging van deze gesprekken/bezoeken is vervolgens door de heer Tijs op 13 mei 2020 per e-mail een voorstel ingediend bij de erven Bentinck en de rentmeester. Helaas is er tot op heden hierop geen reactie verkregen.

9.3 ADVIES GGD

In navolging van de Startnotitie en NRD heeft de GGD IJsselland op 4 februari 2021 een advies uitgebracht (bijlage 3). In dit advies is vanuit het belang van de volksgezondheid aandacht gevraagd voor de volgende onderwerpen:

1. *De emissie van (fijn)stof en daaraan gerelateerde endotoxinen. Daarbij gaat het vooral om vast te stellen of de grenswaarde van 30 EU/m³ endotoxinen, zoals door de Gezondheidsraad is voorgesteld, niet wordt overschreden ter plaatse van gevoelige bestemmingen (burgerwoning, peuterspeelzaal/kinderdagverblijf etc.).*
2. *Geurhinder ter plaatse van gevoelige bestemmingen. De GGD hanteert in het buitengebied de volgende advieswaarden: voorgrond 5 en achtergrondbelasting 10 OUE/m³.*
3. *Geurproductie door mestbewerking (mobiele mestscheider) zou ook meegenomen moeten worden in de berekening van de geurhinder.*
4. *Geluidhinder: afgezien van een eventuele toename in geluid door de extra verkeersbewegingen die met de voorziene omvang van het bedrijf samenhangen, vormt de achteruitrijsignalering van vrachtauto's (en mogelijk ook van bulldozers) extra aandacht. Regelmatig rijden deze wagens ook vroeg in de ochtend. Dan kan dit signaal voor veel hinder bij omwonenden zorgen. Een goede routing over het bedrijfsterrein, zodanig dat niet/nauwelijks achteruitgereden hoeft te worden, kan een dergelijk probleem helpen voorkomen.*

Hieronder worden betreffende onderwerpen besproken en nader toegelicht:

Ad. 1 Fijn stof en endotoxine

In de gewenste situatie is er ten opzichte van de huidige/vergunde situatie ter plaatse van omliggende woningen een afname van de belasting met fijn stof (zie paragraaf 6.8). Daarnaast wordt, op basis van een worst-case benadering de grenswaarde van 30 EU/m³ ter plaatse van de omliggende woningen van derden (m.u.v. de voormalige bedrijfswoning behorende bij de varkenshouderij aan de Heetenseweg 9b) niet overschreden (zie ook paragraaf 6.14).

Ad. 2 Geurhinder

In de gewenste situatie is er ten opzichte van de huidige/vergunde situatie sprake van een ruime afname van de geurbelasting, zowel individueel als cumulatief. De genoemde advieswaarden (voorgrond 5 en achtergrond 10 OUE/m³) zijn in onderhavige situatie echter redelijkerwijs niet haalbaar. In de gewenste situatie worden de stallen, met uitzondering van de kraamstallen, uitgevoerd (gecombineerde & chemische) luchtwassers en tevens worden de nieuwe stallen uitgevoerd met een aanvullend emissiearm stalsysteem in de mestkelder (ICV). Daarnaast worden alle stallen uitgevoerd met een verhoogd emissiepunt en een verhoogde luchtsnelheid. Gelet op voornoemde en de ruime afname van de geurbelasting alsmede de afname van de belasting met fijn stof kan worden gesteld, dat in de gewenste bedrijfsopzet alle mogelijke maatregelen zijn getroffen om de geurbelasting zoveel mogelijk te beperken (zie hoofdstuk 6.8).

Ad. 3 Mestscheider

Het scheiden van mest vindt plaats met behulp van een mobiele scheider en is een gesloten proces (zie ook paragraaf 6.10). De drijfmest wordt gescheiden in een dikke en dunne fractie. De dunne fractie wordt afgevoerd naar een gesloten mestsilo.

De dikke fractie wordt na een kortstondige opslag direct per as afgevoerd uit de inrichting. Om eventuele hinder van deze mestscheiding te voorkomen (o.a. geur en geluid), wordt hiervoor een hal gerealiseerd. In deze hal kan de mestscheider worden opgesteld en kunnen eventuele weersinvloeden worden uitgesloten. Door deze bewerkingen in een afgesloten hal uit te voeren, wordt eventuele overlast als gevolg van deze bewerking voorkomen. Om eventuele emissies van geur en ammoniak zoveel mogelijk te voorkomen, wordt de ontluchting van deze loods voor het scheiden van drijfmest / opslag dikke fractie aangesloten op de luchtwasser in stal 5 (biggenstal).

Ad. 4 Geluid en routing

In de gewenste situatie worden in tegenstelling tot de huidige situatie geen gespeende biggen meer afgevoerd, maar worden deze ter plaatse gehouden tot een slachtrijpe leeftijd. Vervolgens worden deze vleesvarkens uit de inrichting afgevoerd. Gelet op deze gesloten bedrijfsopzet is er slechts in beperkte mate een toename van de vervoersbewegingen voor de afvoer van de dieren, de aanvoer van veevoeder/grondstoffen en de afvoer van mest. Voornoemde wordt mede ondervangen door het toepassen van efficiënte vrachten. Voor een efficiënte bedrijfsopzet en routing zijn 2 (bestaande) in- en uitritten aanwezig. Daarnaast wordt rondom de nieuwe stalruimte een effectieve verharding aangelegd (noordzijde). Achter deze stallen (stallen 6 & 7) wordt vervolgens een overdekte laadruimte gerealiseerd. Door deze laadruimte wordt de geluidsemissie beperkt en kunnen de vrachtwagens optimaal manoeuvreren. Uit het uitgevoerde akoestisch onderzoek blijkt dat in de gewenste bedrijfsopzet kan worden voldaan aan de geldende geluidsnormering en dat voor geluidsoverlast niet hoeft te worden gevreesd.

Gelet op voornoemde zijn alle onderwerpen zoals aangegeven in de het advies van de GGD IJsselland in deze Combi-MER opgenomen. Daarnaast is mede op basis van dit advies zoveel mogelijk rekeningen gehouden met de gestelde aspecten en zijn (voor zover mogelijk) alle maatregelen getroffen om de eventuele negatieve gevolgen voor de omgeving en volksgezondheid te voorkomen.

In navolging van de gevoerde buurtdialoog en het advies van de GGD alsmede het principebesluit van het college van B&W van Raalte wordt in de gewenste bedrijfsopzet het “meest milieuvriendelijke alternatief” (hoofdstuk 6) toegepast en uitgevoerd.

10. VERGELIJKING ALTERNATIEVEN

In navolgende tabel staan de maatgevende gevolgen van de referentiesituatie ten opzichte van de gewenste bedrijfsopzet alsmede de alternatieve bedrijfsopzet weergegeven. Daar waar mogelijk is de vergelijking kwantitatief uitgevoerd. In de andere gevallen zijn de verschillen kwalitatief vergeleken. Voor de beschreven gewenste bedrijfsopzet (VK/MMA) wordt door Tijs Heeten b.v. de aanvraag voor de projectomgevingsvergunning Wabo ingediend.

De verklaring van de hierbij gebruikte tekens is als volgt:

- + = goed / positief gevolgen (t.o.v. referentie)
- 1 = neutraal / voldoet
- = slecht / negatieve gevolgen (t.o.v. referentie)

Milieugevolgen	Referentiesituatie	Gewenste situatie (VK/MMA)	Alternatieve bedrijfsopzet
Aantal dieren	1.526 fokzeugen 6.736 gesp. biggen 360 opfokzeugen 6 dekberen 3.526 vleesvarkens	1.526 fokzeugen 8.100 gesp. Biggen (+1.364) 288 opfokzeugen (-72) 6 dekberen 13.664 vleesvarkens (+10.138)	1.526 fokzeugen 8.100 gesp. Biggen (+1.364) 288 opfokzeugen (-72) 6 dekberen 13.664 vleesvarkens (+10.138)
Ammoniak			
Emissie veebezetting (in kg NH ₃ per jaar)	6.841,3	4.777,1 (-30,2%)	6.282,4 (-8,2%)
Emissie totaal (in kg NH ₃ per jaar)	7.104,4	5.658,9	7.092,3
Afstand Natura 2000			
Boetelerveld (in km.)	2,63	2,59	2,59
Depositie (in mol/jaar)			
Boetelerveld (hoogste bijdrage)	6,88	4,37 (-36,5%)	5,39 (-21,7%)
Boetelerveld (verschil)	0	-2,51	-1,72
Piekbelaster LBV+ (> 2.500 mol)	1,68	1,11 (-33,9%)	1,38 (-17,9%)
	0	- 0,57	-0,31
	3.690 mol / ja	2.322 mol / nee	3.014 mol / ja
Afstand tot zeer kwetsbaar natuurgebied Wav (in m.)	966	966	966
Voldoet aan IPPC / BEHV / BBT+(+)	Ja	Ja	Ja
Geur			
Emissie (in Ou)	118.697	231.915	202.885
Geuremissie GGO (in Ou)			
- woning Heetenseweg 9	15,7	10,5 (-33,1%)	9,2 (-41,4%)
- kom Raalte	1,4	1,0 (-28,6%)	0,9 (-35,7%)
Voldoet aan indiv. geurnorm	nee	ja	Ja
Afstand gevel stal // woning			
- woning Heetenseweg 9b (m.)	152	152	152
- kom Raalte (km.)	1,8	1,7	1,7

Milieugevolgen	Referentiesituatie	Gewenste situatie (VK/MMA)	Alternatieve bedrijfsopzet
Cumulatieve belasting + leefklimaat - woning Heetenseweg 9 - kom Raalte	15,0 / matig 3,1 / goed	11,4 / redelijk goed 2,6 / zeer goed	10,1 / redelijk goed 2,5 / zeer goed
Energie- + waterverbruik			
Elektriciteit (in kWh)	780.000	1.180.000	1.180.000
Gas (in m3)	12.000	12.000	12.000
Water grond / leiding (in m3)	40.000 / 1.200	75.000 / 1.200	75.000 / 1.200
Dieselolie in liters	3.500	5.000	5.000
Opwekken elektriciteit (MW)	0,3	1,4	1,4
Dierenwelzijn	0	0 / +	0 / +
Risico van technische storingen	+	-	-
Luchtkwaliteit			
Totale emissie fijn stof (g/PM10/jr)	749.804	1.383.274 (+84,6%)	652.138 (-13,0%)
Emissie Fijn stof (PM10) // ug/m3	14.3	14.2	14.1
Aantal overschrijdingsdagen	6	6	6
Emissie Fijn stof (PM2,5) Voldoet?	Ja	Ja	Ja
Emissie NO2 ug/m3 vervoersbeweg.	0,06	0,15	0,15
Bodem en Water			
Verzuring	0	++	+
Verdroging	0	0	0
Geluid			
L _{Ar,LT} in dB(A)	35 / 34 / 30	40 / 35 / 29	40 / 35 / 29
L _{Ar,LT} incidenteel in dB(A)	-	42 / --- / ---	42 / --- / ---
LA _{max} in dB(A))	52 / 53 / 53	50 / 35 / 50	50 / 35 / 50
Indirecte hinder	< 50 dB(A)	30 (< 50 dB(A))	30 (< 50 dB(A))
Opslag mest (m3)	12.550	25.000	25.000
Volksgezondheid			
Emissies (totaal)	0	-	+
Min. afstand VGW endotoxine (m.)	165,9	202,9	158,0
Externe veiligheid			
Opslag gevaarlijke stoffen	0	0	0

Milieugevolgen	Referentiesituatie	Gewenste situatie (VK/MMA)	Alternatieve bedrijfsopzet
Landschap / Levende natuur			
Bebouwing	0	--	--
Landschap	0	+/-	+/-
Natuur	0	+/-	+/-
Omvang bouwperceel (Hect.)	2,1	3,5	3,5
Inspanning KGO	0	++	++

11. FASERING EN PLANNING

Hieronder volgt stapsgewijs een overzicht van de fasering en planning van het project:

- Tijs Heeten b.v. is voornemens om in 2025 de MER-procedure en de bijbehorende procedures op grond van de Wabo (projectomgevingsvergunning) af te ronden;
- De realisatie van de gewenste bedrijfsopzet kan naar verwachting in 2026 plaatsvinden;
- Na de realisatie wordt per direct worden voldaan aan de geldende welzijnseisen voor varkens (Besluit Houders van Dieren) en geldende milieuwetgeving (o.a. Omgevingswet / Besluit Emissiearme Huisvesting Veehouderij // IPPC-richtlijn).

Bovenstaande planning is onder meer en mede afhankelijk van eventuele inspraak op de te doorlopen procedure, de situatie in de varkenssector en de financiële aspecten / bedrijfs-economische situatie.

12. LEEMTEN IN INFORMATIE

Op het moment van opstellen van deze Combi-MER zijn er nagenoeg geen aspecten waarover een gebrek aan informatie bestaat en die wellicht een belangrijke rol spelen bij de besluitvorming. Over alle milieuaspecten, die belangrijk zijn voor de besluitvorming, is voldoende informatie beschikbaar.

Ten aanzien van de emissies van geur en ammoniak afkomstig van het scheiden van de drijfmest in een loods is geen kwantitatieve informatie beschikbaar. Om de mest te gaan scheiden wordt een nieuwe hal gerealiseerd. In deze hal worden een mobiele mestscheider geplaatst. Deze mestscheider splitst de vrijkomende drijfmest in een dikke en dunne fractie. Voornoemde is een gesloten proces. De dunne fractie wordt afgevoerd naar de (nieuwe) mestsilo en vervolgens per as afgevoerd. De dikke fractie wordt in de hal kortstondig opgeslagen en eveneens per as afgevoerd. Door voornoemde proces in een afgesloten hal te realiseren worden weersinvloeden (wind/neerslag etc.) uitgesloten en worden emissies en eventuele geluidsoverlast voorkomen. Om eventuele emissies van geur en ammoniak zoveel mogelijk te voorkomen, wordt de nieuwe loods voor het scheiden van drijfmest aangesloten op de luchtwasser in stal 5 (biggenstal).

Uit de uitspraken van de Rechtbank Noord-Nederland (11 maart 2021 / ECLI:NL:RBNNE:2021:810), de Rechtbank Oost-Brabant (9 april 2021 / ECLI:NL:ROBR:2021:1601) en de navolgende uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (7 september 2022 / ECLI:NL:RVS:2022:2622-2624-2557 & 12 oktober 2022 / ECLI:NL:RVS:2874) blijkt echter, dat de emissiefactoren zoals opgenomen in de Rav niet als wettelijk toetsingskader bij natuurvergunningen zijn voorgeschreven. Daarom kan bij het beoordelen van een natuurvergunning niet zonder meer van de juistheid van de emissiefactoren zoals opgenomen in de Rav worden uitgegaan. Als er twijfel is over de juistheid van een Rav-emissiefactor voor een bepaald emissiearm stalsysteem, dan kan de ammoniakemissie van dat stalsysteem niet aan de hand van de Rav-emissiefactor met de vereiste zekerheid worden vastgesteld. Voor twijfel aan de juistheid van een Rav-emissiefactor is het nodig dat er concrete aanknopingspunten zijn dat een Rav-emissiefactor voor een emissiearm stalsysteem de werkelijke ammoniakemissie van dit stalsysteem waarschijnlijk onderschat. In de genoemde uitspraken wordt onder meer verwezen naar de volgende rapporten:

- het rapport 'Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen deel 2' uit 2018 van Wageningen University;
- het rapport 'Ontwikkelingen in emissies en concentraties van ammoniak in Nederland tussen 2005 en 2016' van het RIVM;
- het CBS-rapport 'Stikstofverlies uit opgeslagen mest' van oktober 2019;
- het eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof (commissie Hordijk);
- het advies van de CDM (Commissie deskundigen Meststoffenwet) van 18 juni 2020.

Uit de genoemde jurisprudentie blijkt dat onder andere Rav-emissiefactoren voor emissiearme stalsystemen in de melkruondveehouderij waarschijnlijk worden onderschat.

In de genoemde uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant (9 april 2021 / ECLI:NL:RBOBR:2021:1601) ging het specifiek over de toepassing van luchtwassers in de varkenshouderij. In deze uitspraak overweegt de Rechtbank, dat de genoemde rapporten geen aanleiding zijn om te oordelen dat de emissiefactoren in de RAV voor luchtwassers in zijn algemeenheid onjuist zijn (zie paragraaf 6.5.4). Uit een recente kamerbrief van de Minister van LNV d.d. 30 juni 2023 (DGA/27937391) blijkt dat in het kader van voornoemde nader onderzoek noodzakelijk is en dat wordt ingezet op (brongerichte) verduurzaming van stal- en managementmaatregelen. Ook in deze brief wordt aangegeven dat in de voornoemde onderzoeken/rapportages van WUR (2018) en CBS (2019) alleen brongerichte technieken zijn onderzocht en dat de toepassing van luchtwassers hierbij buiten beschouwing is gebleven. In de gewenste situatie worden de stallen 1 (vleesvarkens), 4 (zeugen) & 5 (gespeende biggen) uitgevoerd met (biologische) gecombineerde luchtwassers (reductie 85% NH₃). De bestaande stallen 2 en 3 (kraamzeugen) zijn reeds emissiearm uitgevoerd met een mestpan (BWL 2006.08V1). In deze stallen, waarvoor reeds een vergunning op grond van de WNB (natuurtoestemming) is verleend, wordt het emissiearme stalsysteem alsmede het aantal kraamzeugen niet gewijzigd. De nieuwe stallen 6 en 7 (vleesvarkens) worden uitgevoerd met chemische luchtwassers (reductie 95% NH₃). Deze nieuwe stallen worden daarnaast aanvullend uitgevoerd met een extra (dubbel) emissiearm stalsysteem in de mestkelder (BWL 2004.04V2). Op grond van de RAV (eindnoot 3) bedraagt de emissiefactor per vleesvarken 0,07 kg NH₃/jaar (zie paragraaf 6.5.1.). De genoemde verwijderingspercentages inzake de ammoniakemissie van de beoogde luchtwassers (chemische wasser = 95% // gecombineerde luchtwassers = 85%) zullen door Tijs Heeten b.v. en de leveranciers worden gegarandeerd en worden aangetoond door middel van een metingen (zie paragraaf 6.5.4 / bijlage 38). Om de correcte werking van de luchtwassers en de verwijderingsrendementen te waarborgen, kunnen voorschriften / voorwaarden worden opgenomen in de Omgevingsvergunning Wabo en vergunning op grond van de WNB. Gelet op voornoemde en het gestelde in paragraaf 6.5.4 / bijlage 38 worden de eventuele onzekerheden c.q. overschatting van de emissiefactoren uit de Rav voorkomen en kan in het kader van de WNB worden gewaarborgd dat ter plaatse van de omliggende N2000-gebieden geen sprake zal zijn van een toename van de stikstofdepositie.

Op dit moment heeft het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en/of de provincie Overijssel nog geen standpunt ingenomen ten aanzien van een eventuele afroaming van de bestaande rechten bij intern salderen c.q. het beoordelen van de additionaliteitsvereiste. Bij extern salderen bedraagt deze afroaming op grond de Beleidsregel Natuur Overijssel 2024 (hoofdstuk 2 / artikel 2.2.6 / bijlage 20) 30%. Indien als “worst-case aanname” wordt gehanteerd, dat een dergelijke afroaming van 30% ook wordt toegepast bij intern salderen, dan wordt hieraan in de gewenste situatie voldaan. In de gewenste situatie wordt de ammoniakemissie van de veebezetting ten opzichte van de referentie verminderd met 2.064,2 kg/jr (- 30,2%) en de stikstofdepositie ter plaatse van het maatgevende N2000 gebied Boetelerveld verminderd met 2,51 mol/ha/jr (- 36,5 %). Gelet op voornoemde kan naar verwachting, gelet op de hoogte van het rechtsgeldige stikstofplafond (NB-vergunning 2014) en de hoogte van de minimaal te reduceren ammoniakemissie (30,2%) & stikstofdepositie (- 36,5%), voor de gewenste bedrijfsopzet (ingediende aanvraag d.d. 13 oktober 2023) de benodigde nieuwe Natuurtoestemming van de provincie Overijssel worden verkregen.

13. EVALUATIEPLAN

Na de realisatie van de gewenste situatie moet, gelet op het gestelde in het MER-besluit, de gemeente Raalte (= bevoegd gezag) een evaluatieonderzoek uitvoeren. Dit evaluatieonderzoek heeft als doel om de voorspelde effecten te vergelijken met de daadwerkelijk optredende effecten. Indien wenselijk / noodzakelijk kan de gemeente Raalte vervolgens aanvullende maatregelen of voorschriften stellen en deze als voorschrift verbinden aan de milieuvergunning.

Tijs Heeten b.v. dient als “uitvoerende” er voor zorg te dragen dat de gestelde normen en voorschriften worden nageleefd. De gemeente Raalte heeft hierbij een controlerende functie.

Belangrijke milieuaspecten als gevolg van de beoogde activiteiten zijn de ammoniak- en geuremissie. De omvang van deze emissies worden bepaald door het aantal dieren en de wijze van huisvesting. Het aantal dieren en de stalsystemen moeten op basis van het beschreven alternatief worden uitgevoerd. Na de realisatie dient te worden beoordeeld of het aantal dieren en de huisvestingssystemen in overeenstemming zijn met de beschreven / gewenste bedrijfsopzet. Voor de beoogde luchtwassers wordt ten aanzien van de ammoniakemissie uitgegaan van een verwijderingspercentage van 85% (combiwassers) & 95% (chemische luchtwassers), zoals opgenomen in de rechtsgeldige Rav. Uit metingen en gegevens van de leveranciers (Devrie) en de werking van thans reeds aanwezige gecombineerde luchtwassers (meting Buro Blauw / bijlage 34) blijkt dat het gewenste reductiepercentage bij de beoogde gecombineerde luchtwassers kan worden bewerkstelligd. Om voornoemde te waarborgen kan dit als voorschrift/voorwaarde worden opgenomen in Omgevingsvergunning. De luchtwassers worden uitgevoerd met een registratie van de diverse parameters (o.a. PH waarde) en voorzien van een datalog-systeem. Het genoemde / gegarandeerde verwijderingspercentage van 85% & 95% (ammoniak) zal na in de gebruikname van de luchtwassers in de stallen (nieuwe stallen 6 & 7 + stal 1 & 5) door middel van een (continue)metingen worden geverifieerd /worden aangetoond. Deze rendementsmeting kan vervolgens periodiek of op verzoek van het bevoegd gezag worden herhaald.

Er worden daarnaast maatregelen genomen om eventuele (milieu)risico's te vermijden. Hierbij kan worden gedacht aan het toepassen van geautomatiseerd alarm- en voersysteem, de beschikbaarheid van mobiele noodstroomaggregaat en het toepassen van een emissiearm stalsysteem om de uitstoot van stof, ammoniak en geur te verminderen.

De geluidsemissie wordt veroorzaakt door onder meer de ventilatoren en het aantal vervoers- / transportbewegingen van en naar de inrichting. Voornoemde geluidsbronnen zijn met behulp van een akoestisch onderzoek (berekening / modellering) nauwkeurig ingeschat. Als gevolg van externe factoren zouden deze inschattingen kunnen wijzigen. De vastgestelde bedrijfssituatie zal in de toekomst dan ook geëvalueerd moeten worden en eventueel moeten worden gecheckt met behulp van een controlemeting.

In onderstaand tabel zijn voor de meest relevante onderdelen / aspecten de frequentie en wijze van registreren opgenomen:

Onderdeel	Frequentie	Wijze van registreren	Bewaarplaats
Stalsysteem	Na de omschakeling / nieuwbouw stal en vervolgens periodiek	Bevindingen	Milieulogboek
Aantal dieren	Continue	Aantal	Financiële boekhouding / diertellingen
Elektriciteitsverbruik	Maandelijks	KWh	Logboek
Aanvoer dieren	Bij aanvoer	Aantallen	Financiële boekhouding / diertellingen
Afvoer dieren	Na afleveren	Aantallen	Financiële boekhouding / diertellingen
In werking zijn alarminstallatie	Indien van toepassing	Tijdstip en reden	Milieulogboek
Aanvoer voer en grondstoffen	Wekelijks	Hoeveelheid en soort / leverancier	Aanvoerbonnen / Financiële boekhouding
Afvoer kadavers	Op afroep	Hoeveelheid / inzamelaar / vervoerder	Logboek / afgiftebonnen / Financiële boekhouding
Afvoer mest	Dagelijks	Hoeveelheid / inzamelaar / vervoerder	Logboek / afgiftebonnen / Financiële- + mestboekhouding
Afvoer overige afvalstoffen	Op afroep	Hoeveelheid / inzamelaar / vervoerder	Logboek / afgiftebonnen / Financiële boekhouding
De bezoekers van de varkenshouderij	Dagelijks	Bezoeker / doel	Logboek
Inspectie verwarming	Jaarlijks	Bevindingen	Logboek
Inspectie brandblusmiddelen	Periodiek	Bevindingen	Logboek
Inspectie luchtwassers	Periodiek	Bevindingen	Logboek
Onderhoud luchtwassers	Periodiek	Uitgevoerde werkzaamheden	Logboek
Afvoer spuiwater	Op afroep	Hoeveelheid / inzamelaar / vervoerder	Logboek / afgiftebonnen / Financiële boekhouding
Rendementsmeting NH3 luchtwassers	Na realisatie / continue	Bevindingen	Logboek

14. BEGRIPPENLIJST + AFKORTINGEN

Begrippen

Achtergronddepositie

Totale ammoniakdepositie in een bepaald gebied, afkomstig van de veehouderijen gezamenlijk.

Agrarisch gebied

Gedeelten van het buitengebied, in eerste instantie bestemd voor de uitoefening van het agrarisch bedrijf.

Ammoniakdepositie

Depositie van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in mol per hectare per jaar.

Ammoniakemissie

Emissie van potentieel zuur, afkomstig van ammoniak, gemeten in kilogram per jaar.

Bestemmingsplan

Een gemeentelijk plan voor een deel van de gemeente en bindend voor de burgers, waarin de ruimtelijke inrichting in voorschriften en op een plankaart is vastgelegd.

Bouwblok

In bestemmingsplan vastgelegd bouwvlak, waarbinnen een bedrijf met in achtneming van de 'spelregels' gebouwen kan oprichten.

Combiwasser

Installatie waardoor ventilatielucht door een watergordijn wordt geleid, welke door middel van toegevoegd zwavelzuur zodanig wordt 'gewassen', dat de concentratie ammoniak, fijn stof en geur hierin wordt gereduceerd.

CO₂-equivalent

Term gebuikt om emissie van verschillende broeikasgassen in een gewichtseenheid uit te drukken. Het Global Warming Potential is de bijdrage van diverse broeikasgassen aan het broeikaseffect in verhouding tot CO₂. In een tijdhorizon van 100 jaar heeft een kg methaan meer dan 21 keer zoveel effect als een kg CO₂. De uitstoot van 1 ton methaan heeft over een periode van 100 jaar dus het effect van de uitstoot van 21 ton CO₂-equivalenten.

Commissie MER

In deze rapportage wordt bedoeld: de werkgroep van de Commissie voor de MER. Dit is een adviescommissie welke advies uitbrengt over de richtlijnen voor het Milieueffectrapport.

Concentratiegebied

In de Meststoffenwet was er sprake van concentratie- en niet concentratiegebied, dit hield verband met de concentratie van intensieve veehouderij in deze gebieden. In de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij heeft men besloten hierbij aan te sluiten voor wat betreft de bepaling van de geurnormen (er is sprake van een verschil in geurbeleving in deze twee gebieden).

Cumulatieve geurhinder

Geuremissie afkomstig van meerdere intensieve bedrijven, welke door geurgevoelige objecten als hinderlijk kan worden ervaren.

Dierverblijf

Al dan niet overdekte ruimte waarbinnen dieren worden gehouden.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

Doel van de EHS is het realiseren van een netwerk van natuurgebieden door middel van natuurbehoud en natuurontwikkeling.

Emissies

Uitworp, uitstoot van vloeibare, gasvormige en vaste stoffen (stofdeeltjes), of van geluid, naar lucht, water of naar bodem.

Emissiepunt

Punt waarvandaan emissie ontstaan binnen een dierverblijf in de buitenlucht reeds.

Fijn stof

In de lucht zwevende deeltjes. Fijnstof bestaat uit deeltjes van verschillende grootte, herkomst en chemische samenstelling. Er zijn drie maten van fijnstof: deeltjes met een omvang kleiner dan 10 micrometer (fijnstof, PM10), deeltjes met een omvang kleiner dan 2,5 micrometer (zeer fijnstof, PM2,5) en deeltjes met een omvang kleiner dan 0,1 micrometer (ultra fijnstof, PM0,1).

Gemeentelijke Verordening

In een gemeentelijke verordening kan een gemeente (vertegenwoordigd door de gemeenteraad) eigen invulling aan wetgeving geven.

Groen Label systeem

In 1992 is de stichting Groen Label in het leven geroepen (o.a.) ter bevordering van de ontwikkeling van emissiearme stalsystemen. Als een stal voldeed aan de criteria van de stichting kreeg de stal een Groen Label nummer en kon men gebruik maken van de financiële en milieutechnische voordelen die dit systeem kon bieden. Inmiddels is de Groen Label certificering voor stallen afgeschaft, de naam Groen Label leeft echter voort als synoniem voor ammoniakemissie arm stalsysteem.

Geuremissiefactor

Bij ministeriele regeling vastgestelde geuremissie per dier, behorende bij een daartoe aangewezen diercategorie.

Geurgevoelig object

Gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt.

Habitatrichtlijn

Europese richtlijn die de lidstaten van de Europese Unie verplicht tot het aanwijzen van habitatrichtlijngebieden en de implementatie van het beschermingskader in nationale wetgeving. De bescherming van habitatrichtlijngebieden is geregeld in de nieuwe Natuurbeschermingswet. De Flora- en faunawet regelt de bescherming van de in- en uitheemse planten en dieren.

Habitattypen

Aanduiding van het leefgebied van specifieke planten- en diersoorten. Om deze leefgebieden te behouden zijn de belangrijkste gebieden waarin zij voorkomen, aangemeld bij de Europese Commissie. Hierdoor genieten deze gebieden bescherming volgens de Habitatrichtlijn.

Habitat

Leefgebied van bepaalde soort(en).

Huisvestingssysteem

Gedeelte van een dierenverblijf, waarin dieren van één diercategorie op dezelfde wijze worden gehouden.

Intensieve veehouderij

Een agrarisch bedrijf of een deel daarvan met ten minste 250m³ bedrijfsvloeroppervlak dat wordt gebruikt voor veehouderij volgens de Wet Milieubeheer en waar geen melkrundvee(1), schapen, paarden, of dieren "biologisch"(2) en waar geen dieren worden gehouden uitsluitend of in hoofdzaak ten behoeve van natuurbeheer.

IPPC-richtlijn

Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, PbEG L257.

(zeer)Kwetsbaar natuurgebied

Voor verzuring gevoelige gebieden gelegen binnen de ecologische hoofdstructuur, vastgesteld door de provincie.

Maximale emissiewaarde

Ammoniakemissie per dierplaats, die ingevolge een voorschrift gesteld krachtens artikel 8.44 van de Wet milieubeheer bij een diercategorie ten hoogste mag plaatsvinden.

Meteostation

Station waar weersomstandigheden worden gemeten (meteorologie)

Milieueffectrapportage

Een wettelijk vereist rapport waarin, voordat een bepaald project wordt uitgevoerd, de gevolgen (effecten) voor het milieu worden berekend en beschreven.

Natura 2000

De Europese vogel- en habitatrichtlijngebieden vormen samen een groot Europees netwerk van beschermde gebieden: het Natura 2000 netwerk. Doel is het voortbestaan van natuurlijke habitats en leefgebieden van plant- en diersoorten op de langere termijn veilig te stellen.

Nbw: Natuurbeschermingswet 1998 / beschermde natuurmonumenten

De Natuurbeschermingswet beschermt zogeheten natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten. Voor activiteiten in en rond deze gebieden die invloed hebben op de natuurlijke kenmerken is een vergunning vereist van het ministerie van LNV. De nieuwe Natuurbeschermingswet regelt ook de wettelijke bescherming van vogel- en habitatrichtlijngebieden (Natura2000-gebieden).

Odour Unit (OUE)

Europese geureenheid

Omgevingsvergunning

Eén geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt deze vergunning

Receptorpunt

In de context van de geurtoetsing: de dichtstbijzijnde gevel van en voor geur gevoelig object (bijvoorbeeld een woning)

Regeling Geurhinder en Veehouderij (RGV)

In de Wet Geurhinder en Veehouderij wordt voorgeschreven hoe de uitstoot van geur uit een veehouderij getoetst moet worden. In deze wet wordt verwezen naar de Regeling Geurhinder en Veehouderij. In deze Regeling staan o.a. de stankfactoren vermeld. Een Regeling kan afzonderlijk van de Wet aangepast worden.

Rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten

In Nederland wordt in de Topografie gebruik gemaakt van Rijksdriehoeks- of Amersfoortse coördinaten. Dit is een raster van coördinaten welke als middelpunt de Onze-Lieve-Vrouwetoren in Amersfoort heeft. Op basis hiervan kan de locatie van een object worden teruggevonden.

RIVM

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Zij verricht onderzoek, adviseert en ondersteunt organisaties bij het gezond houden van mensen en hun leefomgeving.

Spuiwater

Afvalproduct welke ontstaat bij het chemisch wassen van de ventilatielucht.

Stikstofdepositie

Hoeveelheid stikstofverhoudende verbindingen vanuit de atmosfeer naar de bodem via droge (stof) of natte (regen) depositie, uitgedrukt in mol per hectare per jaar.

Stikstof(di)oxide (NO₂ als NO_x)

Stikstof(di)oxide is een anorganische verbinding van stikstof en zuurstof dat ontstaat bij verbrandingsprocessen (oa. aanwezig in uitlaatgassen van transportmiddelen en verbrandingstoestellen).

Vermesting

Een overmaat aan voedingsstoffen in de bodem waardoor niet alleen de bodem, maar ook het oppervlaktewater, het bodemwater en het grondwater te voedselrijk wordt.

Verzuring

Het zuurde worden van bodem en water, vooral door verzurende stoffen afkomstig van landbouw, industrie, elektriciteitscentrales en verkeer.

Vogelrichtlijn

Europese richtlijn die betrekking heeft op de instandhouding van alle natuurlijke, in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. De richtlijn regelt de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan. De richtlijn is van toepassing op vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. De lidstaten zijn verplicht alle nodige maatregelen te nemen om de bedoelde vogelsoorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te geven, in stand te houden of te herstellen.

V-stacks vergunning

Rekenmodel welke de geurbelasting uit een veehouderij op omliggende objecten kan berekenen.

WNB: Wet Natuurbescherming

Vervanger van de Natuurbeschermingswet. Beschermt Natura2000-gebieden alsmede flora en fauna.

AFKORTINGEN

AMvB:	Algemene maatregel van bestuur
BAL:	Besluit activiteiten leefomgeving
BAT:	Best Available Techniques
BBT:	Beste Beschikbare Technieken
BEHV :	Besluit Emissiearme Huisvesting Veehouderijen
BREF-documenten:	Best Available Techniques reference documenten
BenW:	Burgemeester en Wethouders
EHS:	Ecologische hoofdstructuur
ELI:	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
GS:	Gedeputeerde Staten
IPPC:	Integrated Pollution Prevention and Control
Kg:	Kilogram
KWh:	Kilowattuur
KWIN:	Kwantitatieve informatie Veehouderij
MER:	Milieueffectrapportage
MMA:	Meest milieuvriendelijk alternatief
Nbw:	Natuurbeschermingswet 1998
NeR:	Nederlandse emissierichtlijn Lucht
NH ₃ :	Ammoniak
NIBM:	Niet in betekende mate
NRB:	Nederlandse Richtlijn Bodembescherming
NRD:	Notitie Reikwijdte & Detailniveau (MER)
Ou:	Odour units
Rav:	Regeling ammoniak en veehouderij
Rgv:	Regeling geurhinder en veehouderijen
RIE:	Richtlijn Industriële Emissies
VHR-gebied:	Vogelrichtlijn- en Habitatgebied
VNG:	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Wabo:	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wav:	Wet ammoniak en veehouderij
Wgv:	Wet geurhinder en veehouderij
Wm:	Wet milieubeheer
Wnb:	Wet natuurbescherming
Wro:	Wet op de Ruimtelijke Ordening

15. REFERENTIES

- Kwantitatieve informatie Veehouderij 2022, Animal Science Group, Wageningen UR, Lelystad.
- Ingrated Pollution Prevention and Control (IPPC) Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, 15 februari 2017 (Uitvoeringsbesluit BBT-conclusies (EU 2017/302).
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing Ammoniak en Veehouderij, vastgesteld op 25 juni 2007 door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
- Internetsite Infomil: www.infomil.nl
- Internetsite Ministerie van LNV: www.lnv.nl / www.rvo.nl.
- Internetsite provincie Gelderland: www.gelderland.nl
- Internetsite gemeente Raalte: www.raalte.nl
- Internetsite weerplaza: www.weerplaza.nl
- Rapport Stallucht en Planten door het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO).
- “Opties voor reductie van fijn stof emissie uit de veehouderij” (RIVM en Alterra) en “Fijn stof uit stallen” (ECN);
- V-stacks vergunningen, berekeningsmodel geuremissie, versie 2020
- V-stacks Gebied, berekeningsmodel cumulatieve geuremissie, versie 2020
- ISL3a, berekeningsmodel emissie fijn stof, versie 2024 (Geomilieu)
- Technisch Informatiedocument “Luchtwassystemen voor de veehouderij”, versie 2.2, november 2017
- Provinciale Omgevingsvisie & -Verordening (provincie Overijssel)
- Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Raalte (www.ruimtelijkeplannen.nl)
- Aeries Calculator (versie 2024.1)
- Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij; Aanvulling bijlage 6 en 7, InfoMil, 1 mei 2007
- RIVM - GGD Richtlijn Geur en gezondheid, Rapport 2015-0106, onderdeel geur, 2015
- Gezondheidsraad, Gezondheidswinst door schonere lucht, Nr.2018/01, 23 januari 2018
- ILVO-onderzoek, Intensieve veeteelt en de gezondheid van omwonenden, 2018
- RIVM, Veehouderij en gezondheid Omwonenden (VGO), RIVM Rapport 2016-0058
- Emissies van endotoxinen uit de veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Livestock Research Wageningen UR, juni 2016 (Rapport 959)
- Notitie Handelingsperspectieven Endotoxine toetsingskader 1.0, Ondersteuningsteam Veehouderij en Volksgezondheid, 25 november 2016
- Handreiking veehouderij en volksgezondheid; Een stappenplan om te beoordelen of nadere advisering vanuit de GGD wenselijk is, BPO speerpunt Transitie Zorgvuldige Veehouderij, 3 maart 2016
- Emissies van endotoxinen uit de veehouderij: eindrapport endotoxine metingen, Livestock Research Wageningen UR, oktober 2018 (Rapport 1092)
- Risicomodellering veehouderij en gezondheid (RVG): modellering van regionale endotoxineconcentraties en relaties met Gezondheidseffecten, februari 2019, IRAS UU 2019-01/WBVR-1910304

- Handreiking fijn stof en veehouderijen, InfoMil, 21 september 2017
- Actieplan stalbranden 2012-2016, Rijksoverheid, Dierenbescherming, LTO Nederland, Bond van verzekeraars en Brandweer Nederland
- Brandweezorg bij veestallen, Brandweeracademie, 5 oktober 2016
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Brief aan de tweede kamer betreffende het onder naar het rendement van luchtwassers voor de veehouderij, kenmerk IENW/BSK-2018/499809, d.d. 3 april 2018
- Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen. Deel 1: Oriënterend onderzoek naar werking gecombineerde luchtwassers en verschillen tussen geurlaboratoria, Livestock Research Wageningen UR, maart 2018 (Rapport 1081)
- Evaluatie geurverwijdering door luchtwassystemen bij stallen. Deel 2: Steekproef rendement lucht-wassers in de praktijk, Livestock Research Wageningen UR, maart 2018 (Rapport 1082)
- Stalmaatregelen voor het reduceren van geuremissie uit de intensieve veehouderij, Livestock Research Wageningen UR, december 2018 (Rapport 1115)
- Rapport 'Ontwikkelingen in emissies en concentraties van ammoniak in Nederland tussen 2005 en 2016' van het RIVM
- CBS-rapport 'Stikstofverlies uit opgeslagen mest' van oktober 2019
- Eindrapport van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof (commissie Hordijk)
- Advies van de CDM (Commissie deskundigen Meststoffenwet) d.d. 18 juni 2020
- Kamerbrief van de Minister van LNV d.d. 30 juni 2023 (DGA/27937391)

BIJLAGEN

Overzicht bijlagen:

- 1 Notitie Reikwijdte & Detailniveau 2022 (incl. zienswijzen & besluit)
- 2 Principebesluit college B&W van Raalte d.d. 8 maart 2022
- 3 Advies GGD d.d. 4 februari 2021
- 4 Plattegrondtekening & situatieschets gewenste bedrijfsopzet
- 5 Vigerende vergunning 16 februari 2015
- 6 Plattegrondtekening vigerende vergunning 16 februari 2015
- 7 Vigerende vergunning WNB 28 november 2014
- 8 Aeriusberekening vigerende vergunning WNB 2014 (referentie)
- 9 Aerius-check Piekbelaster/LBV (referentie)
- 10 Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 (referentie)
- 11 Lijst omliggende veehouderijen straal 2 km
- 12 Uitdraai Geomilieu vergunde bedrijfsopzet (referentie)
- 13 Advies Het Oversticht d.d. 15 februari 2022
- 14 Rapport landschappelijke inpassing
- 15 Situatieschets waterberging & inpassing
- 16 Rapport Quickscan Flora en Fauna
- 17 Rapport verkennend bodemonderzoek
- 18 Digitale watertoets
- 19 Dimensioneringsplannen luchtwassers (combiwassers)
- 20 Dimensioneringsplannen luchtwassers (chemische luchtwassers)
- 21 Stalbeschrijving / leaflets emissiearme stalsystemen
- 22 Aeriusberekening gewenste situatie (VK-MMA)
- 23 Aeriusberekening verschil referentie - gewenste situatie (VK-MMA)
- 24 Aerius-check Piekbelaster/LBV (VK-MMA)
- 25 Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 gewenste bedrijfsopzet (VK-MMA)
- 26 Uitdraai Geomilieu gewenste bedrijfsopzet (VK-MMA)
- 27 Rapport akoestisch onderzoek
- 28 Aeriusberekening (alternatieve bedrijfsopzet)
- 29 Aeriusberekening verschil referentie - alternatieve bedrijfsopzet
- 30 Aerius-check Piekbelaster/LBV (alternatieve bedrijfsopzet)
- 31 Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 (alternatieve bedrijfsopzet)
- 32 Uitdraai Geomilieu (alternatieve bedrijfsopzet)
- 33 Metingen ammoniakverwijderingspercentage combiwassers (Devrie)
- 34 Rapportages ammoniakverwijderingspercentage stal 4 & 5 (Buro Blauw)
- 35 Bouwkundige tekeningen /schetsplannen stallen en bouwwerken

36	Overzicht relevante wet- en regelgeving
37	Beleidsregels Natuur Overijssel 2024
38	Passende beoordeling Tijs Heeten b.v.
39	Informatie / technische beschrijving regelbare klep / uitstroomopening luchtwassers
40	Rapport Quickscan Flora en Fauna (aanvulling)
41	Situatieschets NNN
42	Rapport beoordeling effecten NNN
43	Document uitwerking BBT-conclusies
44	Rapportage & berekeningen Aerius realisatiefase
45	Natuurdoelanalyse prov. Overijssel N2000 Boetelerveld
46	Natuurdoelanalyse prov. Overijssel N2000 Sallandse Heuvelrug
47	Advies natuurdoelanalyse N2000 Boetelerveld
48	Advies natuurdoelanalyse N2000 Sallandse Heuvelrug
49	Adviesrapport CIE MER
50	Kennisgeving ontwerpvergunning

1 Notitie Reikwijdte & Detailniveau 2022 (incl. zienswijzen & besluit)

2 Principebesluit college B&W van Raalte d.d. 8 maart 2022

3 Advies GGD d.d. 4 februari 2021

4 Plattegrondtekening & situatieschets gewenste bedrijfsopzet

5 Vigerende vergunning 16 februari 2015

6 Plattegrondtekening vigerende vergunning 16 februari 2015

7 Vigerende vergunning WNB 28 november 2014

8 Aeriusberekening vigerende vergunning WNB 2014 (referentie)

9 Aeries-check Piekbelaster/LBV (referentie)

10 Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 (referentie)

11 Lijst omliggende veehouderijen straal 2 km

12 Uitdraai Geomilieu vergunde bedrijfsopzet (referentie)

13 Advies Het Oversticht d.d. 15 februari 2022

14 Rapport landschappelijke inpassing

15 Situatieschets waterberging & inpassing

16 Rapport Quicksan Flora en Fauna

17 Rapport verkennend bodemonderzoek

18 Digitale watertoets

19 Dimensioneringsplannen luchtwassers (combiwassers)

20 Dimensioneringsplannen luchtwassers (chemische luchtwassers)

21 Stalbeschrijving / leaflets emissiearme stalsystemen

22 Aeriusberekening gewenste situatie (VK-MMA)

23 Aeriusberekening verschil referentie - gewenste situatie (VK-MMA)

24 Aeries-check Piekbelaster/LBV (VK-MMA)

- 25 **Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 gewenste bedrijfsopzet (VK-MMA)**

26 Uitdraai Geomilieu gewenste bedrijfsopzet (VK-MMA)

27 Rapport akoestisch onderzoek

28 Aeriusberekening (alternatieve bedrijfsopzet)

29 Aeriusberekening verschil referentie - alternatieve bedrijfsopzet

30 Aeries-check Piekbelaster/LBV (alternatieve bedrijfsopzet)

31 Uitdraai V-stacks Vergunningen 2020 (alternatieve bedrijfsopzet)

32 Uitdraai Geomilieu (alternatieve bedrijfsopzet)

33 Metingen ammoniakverwijderingspercentage combiwassers (Devrie)

- 34 Rapportages ammoniakverwijderingspercentage stal 4 & 5 (Buro Blauw)**

35 Bouwkundige tekeningen /schetsplannen stallen en bouwwerken

36 Overzicht relevante wet- en regelgeving

37 Beleidsregels Natuur Overijssel 2024

38 Passende beoordeling Tijs Heeten b.v.

- 39 Informatie / technische beschrijving regelbare klep /
 uitstroomopening
 luchtwassers**

40 Rapport Quickscan Flora en Fauna (aanvulling)

41 Situatieschets NNN

42 Rapport beoordeling effecten NNN

43 Document uitwerking BBT-conclusies

44 Rapportage & berekeningen Aerius realisatiefase

45 Natuurdoelanalyse prov. Overijssel N2000 Boetelerveld

46 Natuurdoelanalyse prov. Overijssel N2000 Sallandse Heuvelrug

47 Advies natuurdoelanalyse N2000 Boetelerveld

48 Advies natuurdoelanalyse N2000 Sallandse Heuvelrug

49 Adviesrapport CIE MER

50 Kennisgeving ontwerpvergunning